

รางวัล • เกียรติภูมิท้องถิ่น • พระปกเกล้า KPI AWARDS 2564

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสามัคคี
ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม
ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

“...ข้าพเจ้าเห็นว่า สติธิเลือกตั้งของประชาชน
ควรจะเริ่มต้นที่การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล
ข้าพเจ้าเชื่อว่า ประชาชนควรมีสติธิมีเสียงในกิจการของท้องถิ่น
เรากำลังพยายามให้การศึกษาเรื่องนี้แก่เขา
ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นการดีที่พลาด ถ้าเราจะมีกรปกครองระบมรัฐสภา
ก่อนที่ประชาชนจะมีโอกาสเรียนรู้ และมีประสบการณ์อย่างดี
เกี่ยวกับการใช้สติธิเลือกตั้งในกิจการปกครองท้องถิ่น”

รางวัลพระปกเกล้า' 64

บรรณาธิการ สุมาลย์ ชาวนา

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data.

สถาบันพระปกเกล้า.

รางวัลพระปกเกล้า'64.-กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, 2564.

336 หน้า.

1. การปกครองท้องถิ่น -- ไทย. 2. รางวัลพระปกเกล้า. I. ชื่อเรื่อง.

352.1409593

ISBN = 978-616-476-225-1

รหัสสิ่งพิมพ์สถาบัน วปท.64-55-1000.0

พิมพ์ครั้งที่ 1

พฤศจิกายน 2564

จำนวนหน้า

336 หน้า

จำนวน

1,000 เล่ม

ผู้จัดรูปเล่ม และออกแบบปก

นายสุชาติ วิวัฒน์ตระกูล

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

จัดพิมพ์โดย

สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารบี ชั้น 5 (โซนทิศใต้)

เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทรศัพท์ 02-141-9563-76 โทรสาร 02-143-8175

<http://www.kpi.ac.th>

พิมพ์ที่

บริษัท เอ.พี. กราฟิค ดีไซน์และการพิมพ์ จำกัด

745 ถนนนครไชยศรี แขวงนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

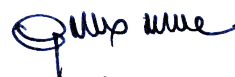
โทรศัพท์ 02-243-9040-4 โทรสาร 02-243-3225

คำนำ สถาบันพระปกเกล้า

รางวัลพระปกเกล้า เป็นรางวัลที่สถาบันพระปกเกล้าริเริ่มขึ้นเมื่อปี 2544 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมและกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จากนั้นในปี 2552 ได้ขยายประเภทรางวัลในมิติที่สถาบันฯ เล็งเห็นว่ามีสำคัญต่อการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ และการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม ทั้งนี้ในปี 2564 ซึ่งเป็นปีที่ 21 ของการมอบรางวัลฯ สถาบันฯ ได้เพิ่มรางวัลประเภทการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เนื่องจากได้เล็งเห็นแล้วว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับพื้นที่ที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ซึ่งที่ผ่านมา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง สถาบันฯ จึงเห็นควรเพิ่มรางวัลพระปกเกล้า ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม อีกหนึ่งด้าน เพื่อยกระดับการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินงานขับเคลื่อนประเด็นความเหลื่อมล้ำในระดับพื้นที่มากขึ้น และอีกนัยหนึ่งเพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพยายามในการที่จะจัดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคมให้เกิดขึ้น

แม้ว่าในปีนี้ยังคงมีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างต่อเนื่อง ประชาชนยังไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ แต่สถาบันฯ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ปรับตัวให้เข้าสถานการณ์ มีการประเมินรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2564 ในแบบวิถีใหม่ โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการขั้นตอนการประเมิน แต่ยังคงกระบวนการพิจารณาที่เข้มข้นทั้งการพิจารณาจากใบสมัคร การประเมินความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ การตรวจสอบเรื่องความสุจริตโปร่งใส และการลงพื้นที่แบบเสมือนจริง

สถาบันพระปกเกล้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารางวัลพระปกเกล้านี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงรักษา “เกียรติภูมิท้องถิ่น” และสร้างสรรค์การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น อันเป็นรากฐานสำคัญของระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยให้มีความก้าวหน้าและเข้มแข็งสืบไป

(ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย)

เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

สารบัญ

หน้า

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2564	6
ผลการตัดสินรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2564	17
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2564	17
ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	23
1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต	24
2. เทศบาลนครนครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์	32
3. เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	41
4. เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช	52
5. เทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง	61
6. เทศบาลตำบลเวียงเทิง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย	69
7. องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่	77
8. องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร	85
9. องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช	94
ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์	103
1. เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์	104
2. เทศบาลตำบลท่าสาป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา	114
3. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหนุน อำเภอสอง จังหวัดแพร่	122
ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม	127
1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา	128
2. เทศบาลเมืองแม่เหียะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	138
3. เทศบาลเมืองกะทู้ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต	147
4. เทศบาลตำบลท่าคันโท อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์	156
5. เทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่	166
6. เทศบาลตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	176
7. เทศบาลตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	183
8. เทศบาลตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน	195
9. องค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี	204

สารบัญ

	หน้า
10. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย	212
11. องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง อำเภอฟาน จังหวัดเชียงราย	218
12. องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม	226
13. องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี	234
14. องค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง	241
ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม	253
1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	254
2. เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	263
3. เทศบาลนครนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี	273
4. เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	282
5. เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี	289
6. เทศบาลเมืองบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี	295
7. เทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน	303
8. องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย	312
9. องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี	320
10. องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี	329
รายชื่อคณะกรรมการพิจารณารางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2564	335
คณะทำงานของวิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น	336

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2564

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2564

เกียรติภูมิท้องถิ่น

21 ปี กับ “รางวัลพระปกเกล้า”

รางวัลที่มอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเลิศและโดดเด่น
ซึ่งเป็นรางวัลที่มีอายุยาวนานที่สุดในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

สถาบันพระปกเกล้า ในฐานะเป็นหน่วยงานอิสระของรัฐ ภายใต้การกำกับดูแลของ
ประธานรัฐสภา มีพันธกิจในการส่งเสริมและพัฒนาความรู้และการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นให้เป็นรากฐาน
ที่มั่นคงของการปกครองระบอบประชาธิปไตย จึงได้จัดให้มีการมอบรางวัลพระปกเกล้า และ
ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าขึ้นเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา
ซึ่งให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความโดดเด่นด้านความโปร่งใสและ
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

ต่อมาในปี 2552 สถาบันพระปกเกล้า ได้เล็งเห็นความจำเป็นในการกิจหน้าที่และบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีมากขึ้น จึงได้ขยายประเด็นสำหรับการมอบรางวัลพระปกเกล้า ให้ครอบคลุมการดำเนินงานของท้องถิ่น อันได้แก่ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการท้องถิ่น การเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ในท้องถิ่น และการเสริมสร้างเครือข่ายจากภาคส่วนต่างๆ ในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น

ในปี 2564 สถาบันพระปกเกล้า เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับพื้นที่ที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ซึ่งการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา นั้นล้วนตอบสนองความต้องการของประชาชนและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง สถาบันพระปกเกล้าจึงได้เพิ่มรางวัลพระปกเกล้า ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม อีกหนึ่งด้าน เพื่อผลักดันและยกระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินงานขับเคลื่อนประเด็นความเหลื่อมล้ำในระดับพื้นที่มากขึ้น ดังนั้น ในปี 2564 รางวัลพระปกเกล้า จึงแบ่งออกเป็น 4 ประเภทรางวัล ดังนี้

- ด้านที่ 1 รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ด้านที่ 2 รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- ด้านที่ 3 รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม
- ด้านที่ 4 รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ประเภทที่ 1

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลในการปกครองท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักความโปร่งใสในการบริหารงาน และหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรอบแนวคิดสำคัญ

ประเภทที่ 2

ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

เพื่อส่งเสริมและผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนในพื้นที่มากที่สุด ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการดูแลรักษาความสงบ ตลอดจนปลูกจิตสำนึกแห่งพลังความสามัคคีของคนในพื้นที่ ได้ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานในการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ ให้เกิดขึ้นในท้องถิ่น อันเป็นรากฐานสำคัญที่จะก่อให้เกิดความสันติสุขสมานฉันท์ในระดับชาติ

กรอบแนวคิดสำคัญ

ประเภทที่ 3

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

เพื่อส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่บริหารจัดการท้องถิ่น ให้สามารถร่วมมือกับเครือข่ายจากภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการร่วมมือพัฒนาท้องถิ่นไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกัน

กรอบแนวคิดสำคัญ

ประเภทที่ 4

ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของการลดความเหลื่อมล้ำในท้องถิ่น รวมไปถึงการมีบทบาทในการลดความเหลื่อมล้ำและส่งเสริมความเป็นธรรมที่ชัดเจน

กรอบแนวคิดสำคัญ

หลักเกณฑ์การมอบรางวัลพระปกเกล้า และใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

การมอบรางวัลพระปกเกล้าแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านต่างๆ ที่กล่าวมา
แบ่งการมอบรางวัลพระปกเกล้า ออกเป็น 2 ระดับ คือ

- **โล่รางวัลพระปกเกล้า พร้อมใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า**

มอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการฯ
แล้วว่า **มีความเป็นเลิศ** ในด้านนั้นๆ

- **ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า**

มอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการฯ
แล้วว่า **ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้** ในด้านนั้นๆ

กระบวนการประเมินและคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรับรางวัลพระปกเกล้า 2564

การประเมินและคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อมอบรางวัลพระปกเกล้า และ
ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า มีกระบวนการหลัก ดังนี้

ขั้นที่ 1 รับสมัครองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมในโครงการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมัครเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2564
โดยกรอกใบสมัครเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า พร้อมแนบเอกสารหลักฐานประกอบการ
พิจารณาตามที่ได้กำหนดไว้ในใบสมัคร

ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า
ประจำปี 2564 ได้เพียง 1 ประเภทรางวัลเท่านั้น โดยทำการเลือกประเภทรางวัล ตามที่ได้
กำหนดไว้ในหน้าแรกของใบสมัคร และต้องกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในแต่ละ
ประเภทของรางวัล ซึ่งมีการแยกประเภทรางวัล ไว้แล้วในใบสมัครส่วนต่างๆ ซึ่งองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นสามารถนำใบสมัครมาจาก 2 ช่องทางสำคัญ ได้แก่

1) สถาบันฯ จัดส่งใบสมัครให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งโดยตรง

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดาวน์โหลดใบสมัครได้จากเว็บไซต์สถาบันฯ
ที่ www.kpi.ac.th

ขั้นที่ 2 ประเมินคุณสมบัติขั้นต้น

คณะวิจัยฯ ทำการพิจารณาข้อมูลเบื้องต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้าร่วมโครงการทั้งหมด โดยพิจารณาให้คะแนนจากเกณฑ์ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน และตัวชี้วัดขั้นพัฒนา (แยกตามประเภทรางวัล) ในขั้นนี้หลักฐานและเอกสารประกอบการพิจารณาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดส่งให้แก่คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก จะได้รับการตรวจสอบและให้คะแนนอย่างถี่ถ้วน

ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน เป็นภารกิจที่บังคับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องกระทำหรือต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ตามระเบียบ และกฎหมาย เช่น แต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เปิดเผยรายรับรายจ่าย การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ไม่มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดขั้นพื้นฐานตัวใดตัวหนึ่งแล้ว จะถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในขั้นต้น

ตัวชี้วัดขั้นพัฒนา เป็นตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงวิธีการหรือแนวทางการดำเนินงาน ตามอำนาจหน้าที่ ที่มีการพัฒนาและมีความก้าวหน้ามากขึ้น รวมทั้งมีความเข้มข้นในด้านการปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ขึ้นในชุมชนท้องถิ่น

“ทั้งนี้ ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐานและตัวชี้วัดขั้นพัฒนาที่กล่าวมานั้น จะถูกนำมาแปลงเป็นข้อคำถามในใบสมัครเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้าในแต่ละประเภท ซึ่งจะมีการคิดคะแนนที่ให้น้ำหนักแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมในแต่ละตัวชี้วัด”

ขั้นที่ 3 ประเมินคุณสมบัติเฉพาะประเด็น แบ่งเป็น

ขั้นที่ 3.1 การประเมินความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่

คณะวิจัยฯ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการใช้แบบสอบถามในการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเด็นต่างๆ

ขั้นที่ 3.2 การประเมินการดำเนินโครงการและกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะวิจัยฯ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดย การสนทนากลุ่ม การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่การดำเนินงานของโครงการและกิจกรรม

เนื่องด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในปี 2564 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามของนักวิจัย ได้ปรับรูปแบบการดำเนินงานเป็น การลงพื้นที่แบบเสมือนจริง ผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ โดยใช้โปรแกรม Zoom Meetings และการโทรศัพท์สอบถามความคิดเห็น

ขั้นที่ 4 คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ ทำการศึกษาข้อมูลในพื้นที่

ในขั้นตอนนี้ จะเกิดขึ้นหลังจากคณะวิจัยฯ นำเสนอผลคะแนนที่ได้จากการประเมินตามขั้นที่ 2 และ 3 ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ จะมีการประชุมเพื่อกำหนดการลงพื้นที่ประเมินจริงในภาคสนาม ซึ่งในปี 2564 นี้ เนื่องด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) การลงพื้นที่รอบสุดท้ายของคณะกรรมการรางวัลพระปกเกล้าฯ ได้ปรับเปลี่ยนการดำเนินงานเป็นการลงพื้นที่แบบเสมือนจริง ผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ โดยใช้โปรแกรม Zoom Meetings ซึ่งแตกต่างจากปีที่ผ่านมา โดยเกณฑ์ในการพิจารณาประเมินขั้นนี้ พิจารณาจาก

1) การนำเสนอผลงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) การนำเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่โดดเด่น ณ สถานที่จริง ผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์โดยใช้โปรแกรม Zoom Meetings

ขั้นที่ 5 ประชุมคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้า 2564

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ ทำการศึกษาข้อมูลในพื้นที่แล้ว ได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ และพิจารณาว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดมีความเหมาะสมที่จะได้รับรางวัลพระปกเกล้า ในฐานะที่มี “ความเป็นเลิศ” และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดที่ “ผ่านเกณฑ์” และสมควรได้รับใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

ทั้งนี้ ในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ จะมีการพิจารณาโดยนำข้อมูลการร้องเรียนที่ได้จาก สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ในประเด็นเรื่องการทุจริตและความไม่โปร่งใสในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมด้วย

**ผลการตัดสินใจการพิจารณาคัดเลือก
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น
เพื่อรับรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2564**

ผลการตัดสิน

การพิจารณาคัดเลือกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น
เพื่อรับรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2564

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

จำนวน 9 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต
2. เทศบาลนครนครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
3. เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
4. เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
5. เทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
6. เทศบาลตำบลเวียงเทิง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
7. องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
8. องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
9. องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เทศบาลตำบลท่าสาป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
3. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทูน อำเภอสอง จังหวัดแพร่

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม
จำนวน 14 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
2. เทศบาลเมืองแม่เหิระ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
3. เทศบาลเมืองกระทุ่ม อำเภอกะทุ่ม จังหวัดอุทัยธานี
4. เทศบาลตำบลท่าคันโท อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์
5. เทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
6. เทศบาลตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
7. เทศบาลตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
8. เทศบาลตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน
9. องค์การบริหารส่วนตำบลพยุหะคีรี อำเภอเสด็จ จังหวัดชลบุรี
10. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตอง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
11. องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
12. องค์การบริหารส่วนตำบลนาบุญใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
13. องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
14. องค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
จำนวน 10 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
3. เทศบาลนครนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
4. เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
5. เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
6. เทศบาลเมืองบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
7. เทศบาลตำบลก้อ อำเภอสี จังหวัดลำพูน
8. องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
9. องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี
10. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ประจำปี 2564

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

จำนวน 10 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์
2. เทศบาลตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่
3. เทศบาลตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
4. เทศบาลตำบลบางพลับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
5. เทศบาลตำบลควนขนุน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
6. เทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
7. เทศบาลตำบลป่าไผ่ อำเภอสี จังหวัดลำพูน
8. องค์การบริหารส่วนตำบลไทรตรัง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
9. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่
10. องค์การบริหารส่วนตำบลไทรนอก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย
11. องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งมน อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

จำนวน 1 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม
จำนวน 9 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
4. เทศบาลเมืองสตูล อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
5. เทศบาลตำบลเวียงสา อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน
6. เทศบาลตำบลวังดิน อำเภอฉะ จังหวัดลำพูน
7. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านท่ง อำเภอกงเรือ จังหวัดขอนแก่น
8. องค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี
9. องค์การบริหารส่วนตำบลด่านศรีสุข อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย

ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลเมืองชุมพร อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร
2. เทศบาลตำบลเกาะเพชร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. องค์การบริหารส่วนตำบลยกกระบัตร อำเภอสามเฒ่า จังหวัดตาก

รางวัลพระปกเกล้าประจำปี 2564

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชน

- 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต
อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
- 2 เทศบาลนครนครสวรรค์
อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
- 3 เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 4 เทศบาลเมืองทุ่งสง
อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 5 เทศบาลตำบลเกาะคา
อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
- 6 เทศบาลตำบลเวียงเทิง
อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
- 7 องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง
อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
- 8 องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม
อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
- 9 องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน
อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช

องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอเมือง

จังหวัดภูเก็ต 83000

โทรศัพท์ 076-211-877, 076-354-204

โทรสาร 076-210-422

ประชากร

416,582 คน

(ชาย 197,036 คน หญิง 219,546 คน)

พื้นที่

543.034 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 96 ชุมชน)

รายได้

656,552,449.78 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

214,711,117.59 บาท

คณะผู้บริหาร

นายเรวัต อารีรอบ

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

นายหัตถ์ กตัญญูสิกุล

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

นายวัชรินทร์ ปฐมวัฒนพงศ์

ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 21 คน

หญิง จำนวน 3 คน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงในระดับสากล สร้างรายได้ให้ประเทศปีละหลักแสนล้านบาท ยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาเมือง คือ “ภูเก็ตปลอดภัย ทันสมัย ด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์” ดังนั้น แนวทางการบริหารงานที่สำคัญต่อการยุทธศาสตร์ดังกล่าว คือ การสร้างความไว้วางใจและความเชื่อในความเป็นมืออาชีพขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ซึ่งหัวใจหลักที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตใช้เป็นฐานการบริหาร คือ หลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและตรวจสอบ

การทำงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใสได้ในทุกเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปิดเผยข้อมูลต่อการตัดสินใจในโครงการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบการปฏิบัติงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประชาสัมพันธ์ข่าวสารการบริหารงานผ่านช่องทางที่หลากหลายเพื่อให้ทุกคนได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่สะดวกรวดเร็ว แนวทางเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การจัดทำบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตได้รับการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ได้แก่

ชมรมเครือข่ายป้องกันการทุจริตองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

ที่มาโครงการเกิดขึ้นจากการบริหารภายใต้ความโปร่งใสขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตที่ดำเนินมาอย่างยาวนานจนได้รับรางวัลจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริต ปี พ.ศ. 2557 จากรางวัลดังกล่าวต่อยอดเป็นแนวคิดเพื่อการขับเคลื่อนงานด้วยการตั้ง “ชมรมเครือข่ายป้องกันการทุจริตองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต” ขึ้นเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2560 โดยมีวิสัยทัศน์สำคัญ คือ

“สร้างเครือข่ายป้องกันการทุจริต ปลูกจิตสำนึกธรรมาภิบาล ร่วมมือกันสร้างรากฐานให้ภูเก็ตเป็นบ้านที่มั่นคง” ชมรมเครือข่ายป้องกันการทุจริตองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตคือพลังสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้ภาคประชาชนและบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตมีความกระตือรือร้นและไม่ยอมรับการทุจริตในโครงการต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งยังเป็นการส่งเสริมจิตสำนึกและสร้างค่านิยมพื้นฐานเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เน้นให้บุคลากรของหน่วยงานทำงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส ป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ

ให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนเกิดการยอมรับและเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ชมรมเครือข่ายป้องกัน การทุจริตเน้นการทำงานเชิงรุกด้านการป้องกันด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านการทุจริต มีการเฝ้าระวัง และติดตามประเด็นทุจริตในการบริหารโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน

วิธีการดำเนินงานเริ่มต้นจากการจัดกิจกรรมที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตกับส่วนราชการอื่นๆ รวมถึง หน่วยงานเอกชนในจังหวัด และประชาชนที่สนใจในการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ในมิติของ การรวมพลังของเครือข่ายทุกภาคส่วนที่สนใจด้านการต่อต้านการทุจริต ซึ่งเป็นทางเลือก นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบประจำของทุกคน ชมรมเครือข่ายป้องกันการทุจริต องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตตั้งอยู่ภายในสำนักงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต กระบวนการดำเนินงานมีสมาชิกคอยตรวจสอบข้อร้องเรียน เฝ้าระวังโครงการจัดบริการ สาธารณะภาครัฐ รวมทั้งผลการดำเนินงานที่มีข้อสงสัยในผลประโยชน์สาธารณะ มีการติดต่อประสานงานร่วมกับสมาชิกชมรมเครือข่ายป้องกันการทุจริตองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดภูเก็ตและภาคประชาชน เครื่องมือที่สำคัญที่สุด คือ กำหนดให้มีช่องทางสื่อสาร ที่ชมรมฯและภาคประชาชนกำหนดขึ้นหลายช่องทาง ได้แก่ Facebook ภายใต้ชื่อชมรม เครือข่ายป้องกันการทุจริตองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ช่องทางไลน์ระหว่างสมาชิก ในชื่อชมรมเครือข่ายป้องกันการทุจริตภูเก็ต

ทั้งนี้ ดำเนินการประสานความร่วมมือกับหน่วยตรวจสอบภายในองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดภูเก็ต สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประจำ จังหวัดภูเก็ต และชมรม STRONG (จิตพอเพียงต้านทุจริต) ชมรมเครือข่ายป้องกันการทุจริต องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตใช้การทำงานแบบมีส่วนร่วมในรูปแบบคณะกรรมการจำนวน 15 ท่าน ประกอบด้วยประธาน รองประธาน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ และกรรมการฯ โดยแบ่งสมาชิกมี 2 ประเภท ได้แก่ (1) สมาชิกสามัญ หมายถึง สมาชิกที่เป็นบุคลากร ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตปัจจุบันและที่เกษียณอายุราชการ (2) สมาชิก สมทบ หมายถึง สมาชิกที่เป็นบุคลากรของหน่วยงานรัฐอื่นๆ ซึ่งไม่ได้สังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดภูเก็ต ผู้แทนจากหน่วยงานเอกชนและประชาชนทั่วไป

ผลการขับเคลื่อนงานของชมรมเครือข่ายได้ทำให้เกิดแกนนำที่มีส่วนร่วมในหลาย ภาคส่วนมีการสร้างเครือข่ายป้องกันการทุจริตร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ภูเก็ต จำนวน 18 แห่ง เกิดสมาชิกที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นเป็น 560 คน

เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2562 ที่มีสมาชิกเพียง 437 คน นอกจากนี้ ยังมีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการต่อต้านและป้องกันการทุจริตขึ้นเพื่อทำงานอย่างยั่งยืน มีการจัดกิจกรรมที่มีส่วนร่วมจากสมาชิกของชมรมอย่างสม่ำเสมอ เช่น โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ และโครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเครือข่ายป้องกันการทุจริตองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตยังคงดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) และมีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) จากปีงบประมาณ 2562 ได้ผลคะแนน 71.94 คะแนน ปีงบประมาณ 2563 ได้ผลคะแนน 84.15 คะแนน และปีงบประมาณ 2564 ได้ผลคะแนน 93.62 คะแนน กล่าวได้ว่าระดับของการทำงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระดับ A โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตได้คะแนนตัวชี้วัดด้านการป้องกันการทุจริตในระดับ 100 คะแนน

โครงการ Eco-School (สิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน)

โครงการครั้งแรกเริ่มต้นขึ้นในปี พ.ศ. 2551 โดยโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตบ้านนาบอนเสนอความคิดเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตและได้ขับเคลื่อนแนวทางการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขปัญหาขยะภายในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตประสาน

เรื่องดังกล่าวไปยังกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างองค์ความรู้และใช้แนวทางของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมาดำเนินการในการจัดการปัญหาขยะภาพรวม ต่อมาจึงจัดทำเป็นบันทึกข้อตกลงร่วมกับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อตอบโจทยการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนตั้งแต่ปฐมวัย ภายใต้การดำเนินงานในรูปแบบโรงเรียน Eco - School (สิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน) โดยโรงเรียนองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดภูเก็ตบ้านนาบอนเป็น 1 ใน 41 สถานศึกษานำร่องมีการเปิดพื้นที่ให้เด็กๆ เรียนรู้ และทำงานแบบทีม โดยแทรกการเรียนรู้ภาคปฏิบัติในทุกชุมนุมของโรงเรียน

ความน่าสนใจของโครงการดังกล่าว คือ กระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและโรงเรียนที่ต้องการสร้างพลเมืองสิ่งแวดล้อมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยการปลูกฝังให้นักเรียนทุกคนมีความรู้และรู้จักหน้าที่ในการปกป้องดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมภาพรวม โดยใช้แนวคิดและหลักการ Eco - School คือ นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมร่วมกัน เน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา กำหนดทิศทางในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและให้มีการพัฒนาต่อยอดในทุกๆ ปี กำหนดให้มีการสร้างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา รวมทั้งให้มีหลักสูตรการเรียนรู้ “หลักสูตรเพิ่มเติมวิชาสิ่งแวดล้อม” ที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดปี การศึกษาและเชื่อมโยงองค์ความรู้ไปสู่วิถีการดำเนินชีวิตของนักเรียนตั้งแต่ในบ้าน ชุมชนและสังคม

แนวคิดดังกล่าวมิได้ตอบโจทย์เพื่อแก้ไขปัญหาด้านขยะในโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตบ้านนาบอนเท่านั้น แต่แนวคิดดังกล่าวมีหัวใจหลักสำคัญที่ต้องการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการเรื่องสิ่งแวดล้อมอย่างมีระบบ ตั้งแต่บ้าน โรงเรียน ชุมชนและสังคม ดังนั้น วิธีการที่ดีที่สุด คือ การสร้าง “ต้นแบบพลเมืองสิ่งแวดล้อม” เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในจังหวัดภูเก็ต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้โรงเรียนเป็นฐานการเรียนรู้ สร้างความตระหนักและส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้เห็นสภาพปัญหาที่แท้จริง เช่น กิจกรรมแบบบูรณาการ เช่น ศูนย์การเรียนรู้เรื่องธนาคารขยะ การทำปุ๋ยจากใบไม้และเศษอาหาร รวมถึงเศษอาหารที่เหลือจากโรงอาหาร นำมาทำเป็นแก๊สชีวภาพ ส่วนเรื่องพลังงาน ดำเนินการลงสู่ชุมชน รณรงค์เรื่องการประหยัดค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า โดยให้นักเรียน และครูร่วมกันรณรงค์ด้วย ในส่วนพื้นที่สีเขียว มีการปลูกต้นไม้บริเวณโรงเรียน ปลูกผักไฮโดรโปนิก ปลูกพืชไร้ดิน พืชสวนครัว และพืชสมุนไพร ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดขับเคลื่อนให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนจากกลุ่มพลเมืองสิ่งแวดล้อมและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

การดำเนินโครงการเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานหลัก ในการประสานกิจกรรม ผู้บริหารของโรงเรียนกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นแนวทาง ปฏิบัติให้แก่ทุกคนในโรงเรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มีการแบ่งหน้าที่ รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างชัดเจนและร่วมผลักดันรายละเอียดเรื่องวิธีการ เป้าหมาย รายละเอียดในแต่ละช่วงเวลาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งกลุ่มที่เข้ามามีส่วนร่วม ประกอบด้วย เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน จำนวน 5 ชุมชน เครือข่ายสิ่งแวดล้อมทั้งภาครัฐและ เอกชน จำนวน 36 เครือข่าย ร่วมกันคิดออกแบบและเลือกกิจกรรมที่จะสร้างแนวทางอย่าง ยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ผ่านการตัดสินใจ จากการประชุม จนในท้ายที่สุดได้เป็นกิจกรรมสำคัญ 5 กิจกรรม โดยทั้งหมดจะเกิดขึ้น ตลอดปีการศึกษา สรุปเป็นแผนภาพการเรียนรู้ การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ

ผลสัมฤทธิ์และความสำเร็จที่เด่นชัด คือ การที่โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัด ภูเก็ตบ้านนาบอนได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียว ประเภทกลุ่มเยาวชนรักษาสีสิ่งแวดล้อม โรงเรียน องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตบ้านนาบอน ครั้งที่ 19 “สร้างต้นแบบพลเมืองสิ่งแวดล้อม” ปี 2019 และได้รับการคัดเลือกให้เป็นสถานศึกษาต้นแบบด้านการคัดแยกขยะตามโครงการ ชุมชนต้นแบบรักการคัดแยกขยะจากเทศบาลตำบลวิชิต อ.เมือง จ.ภูเก็ต และจากการ ดำเนินงานโครงการ ได้รับความสนใจจากสังคม สื่อสาธารณะ รวมทั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมของจังหวัดที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ได้

โครงการเก็บขยะใต้ทะเล แหล่งปะการังเทียม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลาง ที่สำคัญด้านการท่องเที่ยวของประเทศและระดับโลก ดังนั้น กิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเลจึงเป็นทุนเศรษฐกิจสำคัญของ เมือง และในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาจังหวัด ภูเก็ตเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ปัญหาขยะจึงตามมาจาก การท่องเที่ยวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งในช่วงฤดูท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตพบว่าปัญหาที่สร้าง ความเสียหายอย่างมาก คือ การสูญเสียปะการังใต้ทะเลซึ่งเป็นจุดสำคัญอย่างมากต่อแหล่ง ท่องเที่ยว ปัญหาดังกล่าวเกิดจากแนวปะการังได้รับความเสียหายจากการดำน้ำ มีขยะตกค้าง ในแนวปะการังซึ่งเป็นผลโดยตรงจากกิจกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งขยะที่ถูกพัดเข้ามา ของลมทะเลจากแหล่งอื่นทำให้แนวปะการังใต้ทะเลไม่สามารถเจริญเติบโตได้ ปะการังมีสภาพ

เสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งแนวปะการังไม่สามารถเป็นแหล่งอาหารและบ้านให้แก่สัตว์น้ำทางทะเลชนิดอื่นๆ ได้ นอกจากนี้แล้วยังรวมถึงปัญหาขยะตกค้างบนบกและชายหาดท้องเที่ยว

แม้ว่าในปี พ.ศ. 2552-2555 องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตมีการบริหารจัดการขยะและมีการดำเนินการจัดสร้างปะการังเทียมมาโดยตลอด แต่ความพยายามดังกล่าวยังไม่เพียงพอเนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ด้วยสถานการณ์เศรษฐกิจที่ซบเซาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 รวมทั้งการปิดเมืองเพื่อฟื้นฟูสภาพแหล่งท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตจึงอาศัยช่วงเวลาดังกล่าวเร่งดำเนินการอย่างเร่งด่วนในการฟื้นฟูสภาพแนวปะการังด้วยการสร้างแท่งปะการังเทียม เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศชายฝั่งทะเลให้เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ทะเลและเป็นที่เกาะของตัวอ่อนปะการังเพราะเป็นการประดิษฐ์สร้างเลียนแบบบ้านปลาเพื่อให้มีสภาพเหมาะสมกับรูปแบบที่สัตว์น้ำชอบอยู่อาศัย เลียนแบบบริเวณที่มีกองหินใต้น้ำ โดยนำวัสดุที่แข็งแรง ทนทาน ด้านกระแสน้ำได้ เช่น ท่อนไม้ ก้อนหิน ยางรถยนต์ ท่อระบายน้ำ ตลอดจนวัสดุคอนกรีตรูปทรงต่างๆ ที่ออกแบบและนำไปมัดหรือวางรวมกันเป็นกลุ่ม ดึงดูดสัตว์น้ำให้เข้ามาอยู่อาศัยเพิ่มพื้นที่ยึดเกาะของสิ่งมีชีวิตให้วางไข่และเจริญเติบโตมีโอกาสมะพันธุ์มากขึ้น รวมทั้งเป็นสถานที่ที่หลบภัย ทั้งนี้โครงการดังกล่าวยังเป็นการสร้างจิตสำนึกและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนในการดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลที่ได้รับความเสียหายจากการปกคลุมของขยะและกิจกรรมท่องเที่ยว ที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ การรักษาสมดุลของระบบนิเวศทางทะเลให้กลับมาโดยเร็ว การมีส่วนร่วมที่สำคัญในโครงการนี้ คือ แนวปะการังเทียมดำเนินการดูแลรักษาโดยชุมชนชาวประมงที่มีความเชี่ยวชาญ มีองค์ความรู้ที่สามารถถ่ายทอดวิธีการสร้างแนวปะการังเทียมได้เป็นอย่างดี ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นแกนนำหลักที่สำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ประโยชน์สำคัญอีกประการของโครงการนี้คือการสร้างแนวปะการังเทียมนี้กลายเป็นแหล่งศูนย์กลางความอุดมสมบูรณ์ทางทะเลให้กับสัตว์น้ำและช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนทางประมงอีกด้วย

ขั้นตอนการดำเนินการในโครงการดังกล่าว เริ่มต้นด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากแกนนำ 3 ฝ่ายที่สำคัญ ได้แก่ ชุมชนชาวประมง บุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ศูนย์ปฏิบัติการอุทยานแห่งชาติทางทะเลที่ 2 สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 6 และทีมงานนักดำน้ำจิตอาสาของจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดอื่นๆ เพื่อร่วมกันวางแผนเตรียมความพร้อมการดำเนินงานโครงการวางแนวปะการังเทียมและจัดทำแผนการเก็บขยะใต้ทะเล โดยจัดวางปะการังเทียมในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง) ตำบล

สาคร อำเภอดงหลวง จำนวน 1,310 แห่ง พื้นที่อ่าวบางเทา ตำบลเชิงทะเล อำเภอดงหลวง พื้นที่อ่าวกมลา ตำบลกมลา อำเภอกะทู้ จำนวน 1,630 แห่ง และอ่าวกะตะ-กะรน ตำบลกะรน อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 1,880 แห่ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 4,820 แห่ง

นอกจากนี้ เพื่อให้การวางปะการังเทียมในพื้นที่เกิดผลประโยชน์สูงสุดให้แก่ระบบนิเวศทางทะเลจำเป็นต้องมีการดูแลรักษาและกำจัดการที่เกาะติดแท่งปะการังเทียม รวมทั้งขยะประเภทอื่นๆ ที่ตกค้างบนบกและชายหาดสำคัญ จึงได้วางแผนโครงการต่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนด้วยการสร้างกิจกรรมการจัดเก็บขยะใต้ทะเลโดยได้รับความร่วมมือจากองค์การบริหารส่วนตำบลสาครที่ได้ประสานงานด้านการมีส่วนร่วมเรื่องการจัดเก็บขยะ การอำนวยความสะดวกของสถานที่จัดกิจกรรม และการประชาสัมพันธ์งานโครงการและกิจกรรมเก็บขยะชายหาด และให้มีการดำเนินการจัดเก็บขยะใต้ทะเลต่อรอบในวันที่มีการปฏิบัติงาน ณ บริเวณอุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง) อำเภอดงหลวง จังหวัดภูเก็ต นอกจากนี้ ยังได้รับความร่วมมือจากท่าอากาศยานภูเก็ตสนับสนุนเจ้าหน้าที่และเรือยางในการร่วมโครงการเก็บขยะใต้ทะเล และอุทยานแห่งชาติสิรินาถที่จัดหาเจ้าหน้าที่คัดแยกประเภทขยะและขนาน้ำหนักขยะที่จัดเก็บได้ ซึ่งประชาชนให้ความสนใจเป็นอย่างมาก โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น จำนวน 176 คน รวมปริมาณขยะที่เก็บได้ น้ำหนัก 794.5 กิโลกรัม โดยโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทิศทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตโดยเฉพาะการอนุรักษ์ ดูแล พื้นที่บริเวณแนวปะการังเทียมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลอีกครั้ง รวมทั้งสานต่อการอนุรักษ์ปะการังให้เหมาะสมต่อการเป็นแหล่งอาศัยของปะการังธรรมชาติ ซึ่งเป็นการจัดการทรัพยากรเพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ และเป็นที่ยอมรับกันว่าการทำปะการังเทียมจะช่วยให้สัตว์น้ำขนาดเล็กได้มีโอกาสเจริญเติบโต รวมทั้งดึงดูดสัตว์น้ำนานาชนิดให้เข้ามาอยู่อาศัย หาดอาหาร สืบพันธุ์ สามารถพัฒนาเป็นแหล่งประมงและการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

ผลการดำเนินการที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือ การมีส่วนร่วมจากหลายฝ่ายแบบบูรณาการโดยวางปะการังเทียมในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติสิรินาถ ตำบลสาคร อำเภอดงหลวง (1,310 แห่ง) พื้นที่อ่าวบางเทา ตำบลเชิงทะเล อำเภอดงหลวง พื้นที่อ่าวกมลา ตำบลกมลา อำเภอกะทู้ (1,630 แห่ง) และอ่าวกะตะ-กะรน ตำบลกะรน อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต (1,880 แห่ง) รวมจำนวนทั้งสิ้น 4,820 แห่ง เพื่อให้การวางปะการังเทียมได้เกิดประโยชน์สูงสุด เจริญเติบโตขยายตัวให้มากขึ้นและส่งเสริมระบบนิเวศทางทะเล

เทศบาลนครนครสวรรค์

อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง

จังหวัดนครสวรรค์ 60000

โทรศัพท์ 056-219-555

โทรสาร 056-219-519

ประชากร

80,717 คน

(ชาย 38,535 คน หญิง 42,182 คน)

พื้นที่

27.87 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 71 ชุมชน)

รายได้

407,553,820.74 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

518,078,336.35 บาท

คณะผู้บริหาร

นายจิตตเกษมณ์ นิโรจน์ธนรัฐ

นายกเทศมนตรีนครนครสวรรค์

นายสมศักดิ์ อรุณสุรัตน์

ประธานสภาเทศบาลนครนครสวรรค์

นางสาวสุณี มังคลารัตนศรี

ปลัดเทศบาลนครนครสวรรค์

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 20 คน

หญิง จำนวน 4 คน

เทศบาลนครนครสวรรค์ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บริเวณต้นแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งเป็นจุดบรรจบของแม่น้ำปิงและแม่น้ำน่าน ส่งผลให้พื้นที่เทศบาลนครนครสวรรค์มีความสำคัญทั้งด้านการคมนาคม เศรษฐกิจ และอุตสาหกรรม รวมถึงมีประชากรแฝงที่เข้ามาประกอบอาชีพในพื้นที่อย่างหนาแน่น ในอนาคตคาดว่าเมืองนครสวรรค์จะขยายตัวและเกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่เพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้การดำเนินการกิจหน้าที่ของเทศบาลนครนครสวรรค์จึงต้องให้ความสำคัญกับประโยชน์สุขของประชาชนหลากหลายภาคส่วนและคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองนครสวรรค์ไปสู่เมืองที่สร้าง

ความสมดุลในทุกมิติ ภายใต้ “กฎบัตรนครสวรรค์” ที่เกิดขึ้นจากเจตนารมณ์ร่วมกันของทุกภาคส่วนในเมือง เพื่อร่วมกันกำหนดอนาคตของเมืองนครสวรรค์ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เทศบาลนครนครสวรรค์ได้นำหลักการสำคัญของกฎบัตรนครสวรรค์มาเป็นฐานคิดในการกำหนดนโยบายของเทศบาลนครนครสวรรค์ ที่ว่า “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา” ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรม/โครงการของเทศบาลนครนครสวรรค์ จึงให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและการบริหารงานที่มีความโปร่งใส อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนี้

๑ **การบริหารภารกิจเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน** : มุ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ยึดหลักการเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติงาน ประชาชนสามารถเข้ามาตรวจสอบติดตามการทำงานของเทศบาลนครสวรรค์ได้อย่างสะดวกผ่านแอปพลิเคชันและแพลตฟอร์มออนไลน์ทุกรูปแบบ อีกทั้งยังมีเวทีประชาคมที่เปิดให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง

๑ **การบริหารงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจขององค์กร** : มุ่งเน้นการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีความเชื่อมโยงของแผนทุกระดับ ตั้งแต่แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่น ไปจนถึงแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาดังกล่าวได้มีการจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารเทศบาล เพื่อให้สามารถดำเนินภารกิจได้อย่างสำเร็จ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย

๑ **การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน** : มุ่งเน้นการกระจายอำนาจการตัดสินใจ การสั่งการ การอนุญาต และการอนุมัติให้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือผู้ที่รับผิดชอบการดำเนินงานในเรื่องนั้นๆ โดยตรง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน นอกจากนี้เทศบาลนครสวรรค์ยังใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยปฏิบัติงานตามความเหมาะสม ประหยัดเวลา ประหยัดงบประมาณ และสะดวกรวดเร็วให้กับประชาชน

๑ **การปรับปรุงภารกิจของเทศบาล** : เทศบาลนครนครสวรรค์มีการปรับปรุงภารกิจการทำงานเป็นประจำทุก 3 ปี โดยให้ทุกส่วนงานมีส่วนร่วมในการพิจารณาทบทวน ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงงาน หรือยกเลิกภารกิจตามความจำเป็น โดยคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจและความเหมาะสมกับสถานการณ์

๑ การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน : เทศบาลนครนครสวรรค์ได้จัดช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่ต้องการติดต่อสอบถามข้อมูล หรือแสดงความคิดเห็น ซึ่งจะกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานบริการสาธารณะแต่ละงาน และประกาศให้ประชาชนทราบผลสำเร็จของการปฏิบัติงานเป็นประจำ

๑ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ : จัดให้มีบุคลากรนอกเข้ามาร่วมประเมินผล การปฏิบัติงานเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์และคุณภาพการบริการของเทศบาลนครนครสวรรค์ รวมถึง การให้ประชาชนในฐานะผู้รับบริการเข้าร่วมประเมินความพึงพอใจการบริการของเทศบาล นครนครสวรรค์ด้วย

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนความเป็นเลิศในด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของเทศบาลนครสวรรค์ ได้แก่

โครงการเมืองสิ่งแวดล้อม

เมืองนครสวรรค์ หรือที่เรียกกันว่า เมืองปากน้ำโพ เพราะพื้นที่เมืองเกิดจากการไหลมาบรรจบกันของแม่น้ำที่สำคัญ 4 สาย คือ แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม และแม่น้ำน่าน อันเป็นจุดกำเนิดของแม่น้ำเจ้าพระยาสายหลักที่หล่อเลี้ยงชีวิตผู้คนมากมาย นอกจากนี้ เมืองนครสวรรค์ยังเป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมทางบกและทางรางอีกด้วย เพราะเป็นจุดเชื่อมต่อไปสู่

ภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางตอนบนของประเทศไทย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เมืองนครสวรรค์พัฒนาและเติบโตอย่างก้าวกระโดด เกิดชุมชนน้อยใหญ่จำนวนมาก ซึ่งในปัจจุบันในเขตเทศบาลนครนครสวรรค์มีชุมชนมากถึง 71 ชุมชน และมีประชากรแฝงที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลถึง 120,000 คน ผลที่ตามมาคือ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลายมากขึ้น ดังนั้นเทศบาลนครนครสวรรค์จึงมุ่งสร้างเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

เพื่อพัฒนาเมืองนครสวรรค์ที่มีความสมดุลในทุกมิติ คำนึงถึงคุณภาพชีวิตและการมีส่วนร่วมของประชาชน

เทศบาลนครนครสวรรค์ได้ดำเนินโครงการเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนมาอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2547 ภายใต้ความร่วมมือระหว่างกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ซึ่งได้ร่วมกันบูรณาการการพัฒนาเมืองอย่างเป็นองค์รวมในทุกมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อให้เมืองนครสวรรค์เกิดความยั่งยืนใน 4 มิติ ได้แก่ เมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน และเป็นเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งทั้ง 4 มิติดังกล่าวมีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ ดังนี้

๑ **เมืองอยู่ดี** : เทศบาลนครนครสวรรค์ได้รับการสนับสนุนจากสำนักโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครสวรรค์ และประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาล เพื่อวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ซึ่งในกระบวนการดำเนินงานนั้นได้จัดให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนความเห็นของกลุ่มตัวแทนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ซึ่งการจัดประชาคมรับฟังความคิดเห็นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตอบสนองความต้องการของทุกกลุ่มและเกิดผลกระทบต่อประชาชนน้อยที่สุด เทศบาลนครนครสวรรค์จึงดำเนินการติดตั้งกล้อง CCTV ในพื้นที่ จำนวน 354 จุด โดยอาศัยความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อกำหนดจุดติดตั้งกล้องวงจรปิด ทำให้การติดตั้งกล้องวงจรปิด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความมั่นใจในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชนในพื้นที่

๑ **คนมีสุข** : เทศบาลนครนครสวรรค์ได้ให้ความสำคัญเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จึงริเริ่มดำเนินโครงการส่งเสริมสุขภาพชุมชน ผ่านการจัดกิจกรรมอบรมสุขภาพผู้สูงอายุและกิจกรรมอบรมแกนนำสุขภาพในชุมชน จากนั้นผู้ที่ผ่านการอบรมจะได้รับตำแหน่งเป็น Caregiver ประจำชุมชน ซึ่งจะมามีบทบาทร่วมกันกับเทศบาลในการเข้าไปส่งเสริมสุขภาพและถ่ายทอดความรู้ด้านสุขอนามัยให้กับประชาชนในชุมชนต่อไป

๑ **สิ่งแวดล้อมยั่งยืน** : เทศบาลนครนครสวรรค์ มีอุทยานสวรรค์เป็นสวนสาธารณะขนาดใหญ่ใจกลางเมือง เป็นพื้นที่เพิ่มออกซิเจนให้กับเมืองนครสวรรค์ มีต้นไม้ให้ความร่มรื่นในแต่ละวันจะมีประชาชน เข้ามาออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจภายในบริเวณอุทยานสวรรค์ ประมาณ 4,000 คน ซึ่งภายในอุทยานสวรรค์มีการจัดตั้งชมรมออกกำลังกาย 22 ชมรม โดยสมาชิกของแต่ละชมรมจะช่วยเหลือดูแลรักษาความสะอาดพื้นที่ของตนเอง

หากพบว่าวัสดุหรืออุปกรณ์ในชมรมชำรุด จะซ่อมแซมและบำรุงรักษาด้วยตัวสมาชิกเอง นอกจากชมรมต่างๆ แล้ว ในเกาะกลางอุทยานสวรรค์ยังเป็นที่ตั้งของโรงเรียนผู้สูงอายุ ซึ่งมีสมาชิกเป็นผู้สูงอายุที่ดูแลและบริหารชมรม มีการให้ความรู้เรื่องการดูแลตนเองในช่วงอายุสูงวัย และมีการรวมตัวจัดกิจกรรมผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปทุกวันอาทิตย์

๑ เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี : เทศบาลนครนครสวรรค์ ได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยมีการจัดประชุมประชาคมหรือส่งเสริมกระบวนการแผนชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอจากชุมชน มีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมคิด ร่วมวางแผนพัฒนาตามยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานของเทศบาล เปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมเสนอโครงการ ข้อคิดเห็น และผลกระทบของโครงการ ก่อนการพิจารณาอนุมัติโครงการตามแผนพัฒนาเทศบาล นอกจากนี้ เทศบาลนครนครสวรรค์มีแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ ซึ่งเป็นที่ศึกษาดูงานของหน่วยงานทั้งในและนอกพื้นที่ ตลอดจนประชาชนที่มีความสนใจในด้านต่างๆ เช่น แหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมแบบครบวงจร ตั้งแต่ขบวนการจัดการเก็บขยะ การกำจัดขยะ การบริหารจัดการน้ำเสียชุมชน รวมถึงการนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดน้ำกลับไปใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในแต่ละปีมีประชาชนและหน่วยงานเข้ามาศึกษาดูงานเป็นจำนวนมาก

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการเมืองสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นองค์รวมในทุกมิติ และการเปิดโอกาสให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำให้เทศบาลนครนครสวรรค์ได้รับรางวัลชนะเลิศ ประเภทเทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืนยอดเยี่ยมในระดับประเทศ ประจำปี 2562 ซึ่งได้สร้างความภาคภูมิใจให้กับประชาชนอย่างยิ่ง นอกจากนี้การดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมของเทศบาลยังผลักดันให้เกิดนวัตกรรมการพัฒนาเมืองขึ้นมา นั่นก็คือ การลำเลียงน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วไปใช้ประโยชน์ โดยใช้วิธีการไหลตามแรงโน้มถ่วงของโลก (Gravity Flow) ซึ่งเป็นแนวคิดในการนำน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดไปใช้ประโยชน์แทนที่จะปล่อยลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา โดยเทศบาลก็จะลำเลียงน้ำทิ้งดังกล่าวไปยังแหล่งน้ำขนาดใหญ่ อุทยานสวรรค์ ซึ่งเป็นสวนสาธารณะใจกลางเมืองนครสวรรค์ ซึ่งนวัตกรรมดังกล่าวนี้ไม่ต้องใช้พลังงานขับเคลื่อนแต่อย่างใด ทำให้ลดภาระค่าเชื้อเพลิงพลังงานและใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำได้อย่างคุ้มค่า อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาพื้นที่สาธารณะของเมืองให้มีความร่มรื่น มีสภาพแวดล้อมที่ดี เกิดทัศนียภาพที่ดีแก่ประชาชนทุกกลุ่มวัย และที่สำคัญคือ เกิดแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำและพลังงานให้กับประชาชนต่อไป

โครงการส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุสู่การเป็นเมืองผู้สูงอายุ เทศบาลนครนครสวรรค์

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรไทย ได้ก้าวเข้าสู่สังคมที่มีประชากรวัยสูงอายุมากขึ้น และปัจจุบันสังคมไทยได้ก้าวเข้าสู่การเป็น สังคมผู้สูงอายุเต็มตัว มีประชากรสูงวัยร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งประชากรกลุ่มนี้ มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมติดบ้านติดเตียงและมีอัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังสูง มากกว่าวัยอื่น เทศบาลนครนครสวรรค์จึงตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการดังกล่าว และประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรต่างๆ ในพื้นที่ สำหรับการเตรียมความพร้อมที่จะรองรับสถานการณ์การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และส่งเสริมให้ ผู้สูงอายุในพื้นที่สามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเองอย่างเป็นปกติสุข ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยไม่ตกอยู่ในภาวะพึ่งพาผู้อื่น ตลอดจนเตรียมจัดบริการดูแลระยะยาว สำหรับผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียง

แนวคิดการส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุสู่การเป็นเมืองผู้สูงอายุสุขภาพดีวิถีเทศบาล เป็นหลักคิดที่มุ่งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้สูงอายุสามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุขตามศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยไม่ตกอยู่ในภาวะพึ่งพาบุตรหลานหรือผู้อื่น โดยไม่จำเป็น เทศบาลนครนครสวรรค์เริ่มจากการสำรวจความต้องการของประชาชนและ ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในเขตเทศบาล ผ่านเวทีประชาคมเมือง จนได้กรอบแนวคิดและแผนงาน

ส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุที่มีความครอบคลุมทั้ง 3 มิติ คือ (1) มิติสุขภาพ โดยเพิ่มกิจกรรมทางกาย การดูแลโภชนาการ การป้องกันการเกิดโรคเรื้อรัง (2) มิติด้านสังคม โดยปรับสภาพแวดล้อมที่พวกอาศัย จัดบริการสาธารณะที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ และ (3) มิติด้านเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมการออมและการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข จากกรอบแนวคิดทั้งหมดนี้ได้นำมาสู่ยุทธศาสตร์ 5 H มาใช้ดำเนินโครงการประกอบด้วย

๑ **ด้านนโยบายเมืองผู้สูงอายุ (H 1: Healthy Policy) :** มีการประกาศใช้นโยบายและยุทธศาสตร์ 5H ในการขับเคลื่อนเทศบาลสู่การเป็นเมืองผู้สูงอายุสุขภาพดีวิถีเทศบาลผ่านเวทีการประชุมภาคีเครือข่ายระดับจังหวัด และนำนโยบายที่ได้มาถ่ายทอดสู่ผู้ปฏิบัติในทุกองค์กรทุกหน่วยงานของเทศบาล ให้รับทราบและร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ทำให้เกิดการบูรณาการการดูแลผู้สูงอายุติดสังคมและกลุ่มผู้ป่วยติดเตียงในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแบบไร้รอยต่อ

๑ **ที่พักอาศัยที่มีความสุขและปลอดภัย (H 2: Healthy Home) :** เทศบาลนครนครสวรรค์ร่วมกับภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ กลุ่มติดบ้านติดเตียงให้มีความปลอดภัย เหมาะสมกับภาวะสุขภาพที่เป็นอยู่ เช่น ติดตั้งราวจับ ทำทางลาดสำหรับผู้พิการ ติดตั้งกันสาดป้องกันฝน ปรับเปลี่ยนสุขภัณฑ์ ฯลฯ โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาคเอกชนและการสนับสนุนบุคลากรจากสำนักงานการช่างเทศบาลนครนครสวรรค์ไปดำเนินการซ่อมแซม ทำให้ผู้สูงอายุทุกกลุ่มมีที่พักอาศัยปลอดภัย เหมาะสมเอื้อต่อการสร้างสุขภาวะที่ดี

๑ **กิจกรรมที่มีสุขภาพดี (H 3: Healthy Activity) :** เทศบาลนครนครสวรรค์ได้สนับสนุนการจัดกิจกรรมทางกายกับผู้สูงอายุติดสังคม ผ่านการเขียนโครงการของแกนนำสุขภาพ อสม. และหน่วยงานต่างๆ โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลนครนครสวรรค์ อีกทั้งได้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมในสวนสาธารณะ โดยแบ่งพื้นที่สำหรับจัดเป็นลานออกกำลังกาย ติดตั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการออกกำลังกาย ให้ความเพียงพอแก่ผู้ที่มาใช้บริการในสวนสาธารณะ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการออกกำลังกายเพื่อเป็นทางเลือกที่หลากหลายให้กับประชาชนได้เลือกออกกำลังกายตามความต้องการของแต่ละบุคคล โดยส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชนทุกกลุ่มวัยได้มีกิจกรรมทางกายอย่างเพียงพอ อีกทั้งได้จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุเพื่อรวมกลุ่มผู้สูงอายุที่มีสุขภาพดีเข้ามาเป็นนักเรียนเรียนตามหลักสูตรของโรงเรียนผู้สูงอายุ และทำกิจกรรมร่วมกันทุกวันเสาร์-อาทิตย์

นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้นักเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุได้เข้าร่วมกับทีมผู้ดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงในการดูแลด้านจิตใจและเป็นจิตอาสาในการช่วยทำกิจกรรมต่างๆ โดยผู้ที่มีความพร้อมทางด้านฐานะจะสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์สำหรับการดูแลผู้ป่วย เช่น ผ้าอ้อมผู้ใหญ่สำเร็จรูป ข้าวสารอาหารแห้ง ฯลฯ ในส่วนของชุมชนสำนักการช่างเทศบาลนครนครสวรรค์

ได้ปรับปรุงลานออกกำลังกาย อุปกรณ์สำหรับการออกกำลังกายให้ปลอดภัย โดยจะมีแกนนำในชุมชนนำออกกำลังกายให้กับประชาชนที่สนใจตามความต้องการ เช่น รำวงย้อนยุคแอโรบิคเพื่อสุขภาพ ฯลฯ ในชุมชนสัปดาห์ละ 3 วัน สำหรับกลุ่มผู้ป่วยติดบ้านและติดเตียงได้ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการนำนวัตกรรมรอกกะลา ไปติดตั้งให้กับผู้ป่วยติดเตียงที่มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหว และมีนักกายภาพบำบัดจากโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์เข้าร่วมทีม PCT ในการติดตามเยี่ยมและฝึกทักษะการฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายเพื่อลดภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้สูงอายุทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข

๑ การเดินทางที่สะดวกและปลอดภัย (H 4: Healthy Transportation) : เทศบาลนครนครสวรรค์ ได้จัดรถกอล์ฟ รับส่งผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการเดินทางในการ

เข้าไปรับบริการตรวจสุขภาพที่โรงพยาบาลและสถานบริการ และมีโรงพยาบาลรับ-ส่งผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อนเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลตลอด 24 ชั่วโมง เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุและประชาชนในการเดินทางไปสถานที่สำคัญในเขตเทศบาลนครนครสวรรค์ หรือในระหว่างมีงานเทศกาลของจังหวัด เทศบาลนครนครสวรรค์ มีจุดบริการรถกอล์ฟรับ-ส่ง ทำให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยได้รับบริการที่สะดวก สบาย ปลอดภัย และรวดเร็ว เมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จึงได้มีการจัดรูปแบบการบริหารยาให้กับผู้ป่วยหรือผู้สูงอายุที่มีปัญหาเรื่องโรคเรื้อรัง โดยให้ อสม. รับ-ส่งยาให้กับผู้ป่วย ผู้สูงอายุ และประชาชนในชุมชน และมีการจัดรถเทศกิจในการรับ-ส่งกลุ่มผู้สัมผัสเสี่ยงโรคติดเชื้อโควิด-19 เพื่อไปตรวจและรักษาตามสถานที่ที่ให้บริการต่างๆ

๑ **สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ (H 5: Healthy Environment) :** เทศบาลนครนครสวรรค์ได้สำรวจ ซ่อมแซม ติดตั้งไฟฟ้าในสวนสาธารณะให้ประชาชนที่มาใช้บริการพักผ่อน ออกกำลังกาย ได้รับแสงสว่างเพียงพอ ร่วมกันได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน ออกแบบอารยสถาปัตย์ในสถานที่ราชการ สวนสาธารณะ และสถานที่ท่องเที่ยวในเขตเทศบาลฯ เช่น การจัดทำทางลาด รวบรวมตามทางเดิน สถานที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ จัดทำห้องน้ำ ฯลฯ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุและผู้พิการสามารถใช้บริการในหน่วยงานราชการ รวมถึงสวนสาธารณะได้อย่างปลอดภัย ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมปลูกต้นไม้ในสวนสาธารณะ (อุทยานสวรรค์) เพื่อให้เป็นที่พักผ่อนสำหรับประชาชนในจังหวัดนครสวรรค์ ทำให้ประชาชนในจังหวัดนครสวรรค์มีสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการสร้างสุขภาวะที่ดี

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุฯ ได้ทำให้เมืองนครสวรรค์ก้าวสู่การเป็นเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ ผ่านการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ 5H ส่งผลให้ผู้สูงอายุในเมืองนครสวรรค์มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความสุข และมีสิ่งแวดล้อมของเมืองที่เป็นมิตรอย่างแท้จริง ซึ่งกระบวนการดำเนินงานดังกล่าว ยังได้ส่งเสริมให้ชุมชน องค์กรภาครัฐ ภาคประชาชน และหน่วยงานต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่สร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค และทุกโครงการ/กิจกรรมที่เสนอเข้ามาได้รับการอนุมัติจากกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลนครนครสวรรค์ ซึ่งเทศบาลนครนครสวรรค์ก็จะมีคณะกรรมการติดตามประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง ทำให้กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลฯ ได้รับรางวัลกองทุนหลักประกันสุขภาพดีเด่นระดับจังหวัด เป็นศูนย์เรียนรู้การบริหารกองทุนฯ และศูนย์การเรียนรู้การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (LTC) ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อีกด้วย

เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลตลาด อำเภอเมือง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000
โทรศัพท์ 077-272-513
โทรสาร 077-288-919

ประชากร

132,939 คน
(ชาย 63,229 คน หญิง 69,573 คน)

พื้นที่

68.97 ตารางกิโลเมตร
(ครอบคลุมจำนวน 70 ชุมชน)

รายได้

758,972,797.334 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน,
เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

410,394,767 บาท

คณะผู้บริหาร

นายประเสริฐ บุญประสพ
นายกเทศมนตรีนครสุราษฎร์ธานี
นายณพดล ประเสริฐ
ประธานสภาเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี
นายบุญณรงค์ กวีพันธ์
ปลัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 22 คน
หญิง จำนวน 2 คน

เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี มีหลักการบริหารสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “โปร่งใส มีธรรมาภิบาล ทำงานเพื่อประชาชน” มีเป้าหมายการพัฒนาให้การดำรงชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ดียิ่งกว่าเดิมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ทั้งส่วนราชการ หน่วยงานอิสระ ภาคเอกชน มูลนิธิ สมาคม ชมรม หน่วยงานท้องถิ่น ตลอดจนชนชาวเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ซึ่งเทศบาลคอยส่งเสริมและร่วมรับฟังและร่วมแก้ปัญหา เพื่อให้การพัฒนาและการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ทัวถึงถูกต้อง ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กรอบการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี และยุทธศาสตร์การพัฒนา

จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นหลักในการดำเนินนโยบาย การบริหารและพัฒนาที่สอดคล้องกับปัญหาในพื้นที่ รวมทั้งความต้องการในการพัฒนาของทุกๆ ด้าน โดยสานต่อนโยบาย ปรับปรุงบริการสาธารณะให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมุ่งเน้นโครงการใหม่เพื่อแก้ปัญหา ความเดือดร้อน ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนเชิงรุก โดยมีนโยบายในการพัฒนา อย่างยั่งยืนด้วย 9 นครต้นแบบ ดังต่อไปนี้

1. **นครเลิศรส** มุ่งสู่การเป็นครัวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ผลิตอาหารอร่อยคุณภาพดี
2. **นครสะอาด** จัดการภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมนครสุราษฎร์ธานี พื้นฟูสิ่งแวดล้อม ปลอดภัย
3. **นครสะดวก** พัฒนาปรับปรุงบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมให้ได้มาตรฐาน เชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมกับเขตท้องถิ่นในพื้นที่ใกล้เคียง
4. **นครน่าเที่ยว** มีศูนย์กลางการท่องเที่ยวต้อนรับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ค้นหาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญาวิถีชีวิตสู่ผลิตภัณฑ์และกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างอัตลักษณ์น่าสนใจ
5. **นครสุขภาพ** ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งด้านสุขภาพกาย สุขภาพใจ โดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง จัดบริการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคเชิงรุกในชุมชนและสถานศึกษาอย่างทั่วถึง
6. **นครมีสุข** ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน
7. **นครปลอดภัย** ยกระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่ประชาชนทั้งทางด้านภัยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและจากบุคคล
8. **นครของโอกาส** เป็นแหล่งศึกษาชั้นดีสำหรับเด็กเยาวชน โดยพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษา ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน
9. **นครประเพณีดีงาม** อนุรักษ์ส่งเสริมการแสดงศิลปวัฒนธรรม และเปิดโอกาสให้เยาวชนได้เรียนรู้ประเพณีควบคู่กับการร่วมอนุรักษ์ ร่วมสมัยตามทิศทางของสังคม

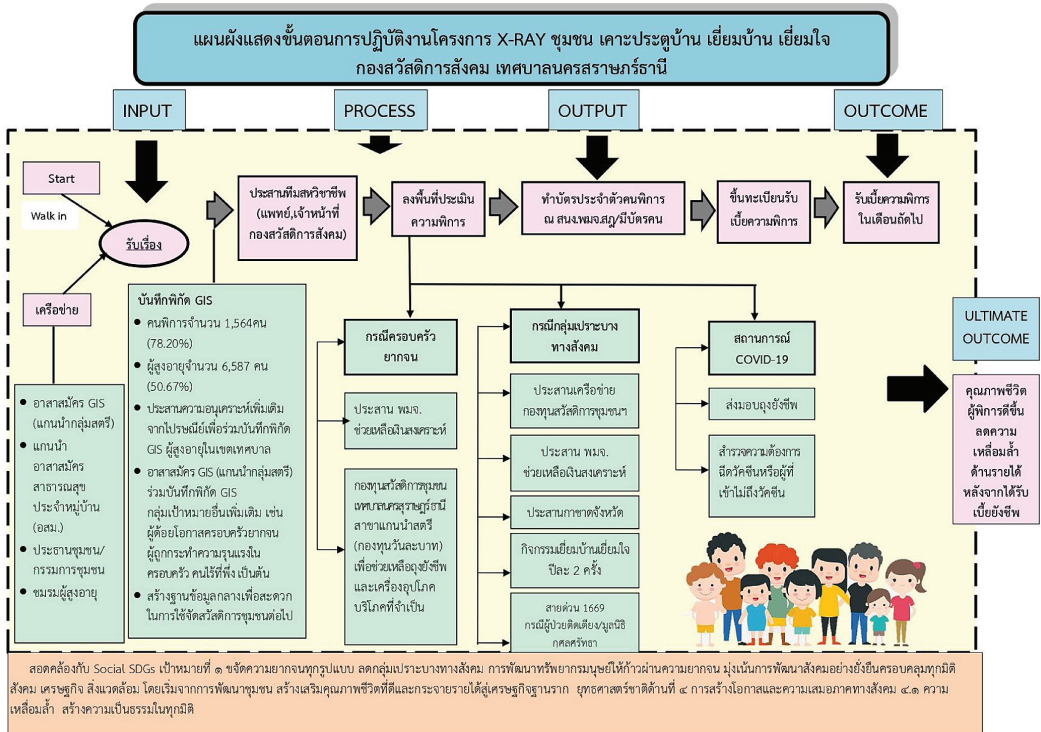
สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใส และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนของเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ได้แก่

X-Ray ชุมชน (เกาะประตู่ เยี่ยมบ้าน เยี่ยมใจ)

เทศบาลนครสุราษฎร์ธานีเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีหน้าที่ต้องจัดบริการสาธารณะ ดูแลคุณภาพชีวิตให้ประชาชนในพื้นที่จำนวนกว่า 130,000 คน ให้มีชีวิตเป็นปกติสุข ซึ่งหนึ่งในนโยบายการพัฒนาของเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี 9 นครต้นแบบ “นครมีสุข” คือ การเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน ซึ่งตั้งเป้าหมายที่จะต้องมีการจัดทำฐานข้อมูล เพื่อบริหารจัดการเบียดบังชีพ ส่งเสริมความรู้ด้านการดูแลสุขภาพเฉพาะกลุ่มและประเด็นนครของโอกาส และจัดให้มีการลดขั้นตอนการติดต่อราชการให้สะดวกรวดเร็วแบบ One Stop Service

ในปัจจุบันกองสวัสดิการสังคมของเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี มีการจัดทำฐานข้อมูลผู้รับเบี้ยผู้สูงอายุ 13,000 ราย ผู้พิการ 2,000 ราย และเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี อีกทั้งมีผู้ดูแลผู้สูงอายุ ผู้ดูแลผู้พิการเข้ามาติดต่อขอเปลี่ยนแปลง เบ็ดบัญชีผู้รับเงินเบี้ยยังชีพเป็นประจำทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละ 3-5 ราย กองสวัสดิการสังคมจึงริเริ่มกิจกรรมลงพื้นที่ X-Ray ชุมชน (เกาะประตู่ เยี่ยมบ้าน เยี่ยมใจ) เป็นการปฏิบัติงานเชิงรุกโดยเทศบาลร่วมกับเครือข่ายอาสาสมัครแกนนำสตรี อสม. กรรมการชุมชน เพื่อตรวจสอบการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการของรัฐ เช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยคนพิการ และค้นหาผู้พิการที่ยังเข้าไม่ถึงสิทธิสวัสดิการเบี้ยยังชีพคนพิการ และอำนวยความสะดวกให้บริการการประเมินความพิการโดยทีมสหวิชาชีพ ณ บ้านคนพิการ พร้อมประสานงานการออกบัตรประจำตัวผู้พิการจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุราษฎร์ธานี

นอกจากนี้ กิจกรรม X-RAY ชุมชน ทำให้เกิดนวัตกรรมต่อยอดเป็นโครงการบันทึกพิภพทางภูมิศาสตร์ พิกัดแหล่งที่อยู่ของผู้สูงอายุ ผู้พิการในชุมชน ใ้บน Google map เพื่อมีฐานข้อมูล Big Data ที่ทันสมัย สะดวกในการค้นหาบุคคลเป้าหมาย ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชนไว้เพื่อประโยชน์ในการจัดสวัสดิการสังคม หรือในสถานการณ์วิกฤต

ผลสำเร็จของการดำเนินกิจกรรม X-Ray ชุมชน (เคาะประตู เยี่ยมบ้าน เยี่ยมใจ) ที่เป็นรูปธรรม ได้แก่

1. ผู้ป่วยติดเตียง/ผู้พิการ สามารถเข้าถึงสิทธิสวัสดิการรับเบี้ยความพิการ โดยได้รับการบริการออกบัตรถึงที่บ้านไม่ต้องเดินทางไปถึงสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 109 ราย ได้รับเบี้ยยังชีพเดือนละ 800 บาท คิดเป็น 9,600 บาท/คน/ปี (ปี พ.ศ. 2562-2564)

2. มีนวัตกรรมทางสังคมในการใช้ พิกัด GPS และการจัดทำ Big Data ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล ผู้รับเบี้ยผู้สูงอายุ 6,587 ราย ผู้รับเบี้ยผู้พิการ 1,455 ราย กลุ่มเปราะบาง 41 ราย ทำให้เทศบาลนครสุราษฎร์ธานีสามารถดูแลและจัดสวัสดิการสังคมได้เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของแต่ละคน ช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมในการเข้าถึงบริการของรัฐ ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น และในภาวะวิกฤติสามารถเข้าไปดูแลได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว เช่น การส่งมอบถุงยังชีพ การบริการการฉีดวัคซีนถึงบ้าน

นอกจากประชาชนได้รับประโยชน์จากกิจกรรมนี้ เทศบาลนครสุราษฎร์ธานีเองก็ได้รับประโยชน์ด้วยเช่นกัน เกิดเครือข่ายการดำเนินการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

มีการพัฒนาอาสาสมัคร GIS บันทึกพิกัด และเกิดค่านิยมการทำงานของเทศบาล ในการปฏิบัติงานจิตสาธารณะ ทำงานเชิงรุก ลงพื้นที่ชุมชน เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่าง เทศบาลกับผู้นำชุมชนและประชาชน มีการทำงานร่วมกันมากขึ้น และสร้างผลงานเป็น ประจักษ์ เป็นที่ยอมรับของประชาชน

SMART MARKET คุณภาพชีวิตดี 4.0

โครงการ “SMART MARKET คุณภาพชีวิตดี 4.0” เป็นโครงการที่ประชาชนชุมชน สิริสุขมีส่วนร่วมกันจัดตั้งขึ้น พัฒนาต่อยอดจากการที่ชุมชน สิริสุขได้มีการนำเทคโนโลยี การสื่อสารระบบไลน์แบบ เครือข่ายในชุมชน เพื่อเป็น ช่องทางการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารภายในชุมชน และ

ช่องทางการช่วยเหลือสมาชิกในด้านต่างๆ เบื้องต้นก่อนถึงเทศบาล แต่เนื่องจากภาวะ เศรษฐกิจในปัจจุบันประกอบกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) คณะกรรมการชุมชนจึงได้ตั้งกลุ่มไลน์ “ตลาดชุมชนสิริสุข” ขึ้น โดยเชิญแม่ค้าในชุมชน ทั้งหมดและสมาชิกซึ่งเป็นผู้บริโภคเข้าในกลุ่มไลน์ตลาดชุมชน เพื่อซื้อขายสินค้าทางไลน์ ซึ่งมีทั้งอาหาร เครื่องดื่ม เครื่องอุปโภคบริโภค และบริการต่างๆ ให้แก่สมาชิกในชุมชน ลดการว่างงาน สร้างรายได้ สร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง แต่ด้วยข้อจำกัดของกลุ่มไลน์ ตลาดชุมชนกับความต้องการของสมาชิกที่เพิ่มขึ้น ซึ่งไลน์กลุ่มปกติสามารถรองรับสมาชิก ได้เพียง 500 คน ไม่เพียงพอกับความต้องการของชุมชน จึงร่วมกันเปิดตลาดแบบ OPEN CHAT ซึ่งสามารถรองรับจำนวนสมาชิกได้ไม่จำกัด และเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ได้มีการสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งและมีการประกวดชุมชนคุณภาพชีวิตดี 4.0 ขึ้นในปี พ.ศ.2562 ซึ่ง“สิริสุข SMART MARKET” ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับที่ 1

ปัจจุบันไลน์ตลาดชุมชนสิริสุข เปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนข้างเคียงสามารถสั่งซื้อ สินค้าและบริการผ่าน “SMART MARKET” ได้ เป็นการสร้างรายได้แก่สมาชิกชุมชน ข้างเคียง สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับสมาชิกชุมชนข้างเคียงเป็นพื้นฐานของชุมชนเข้มแข็ง

ต่อไปได้ อีกทั้งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 กลุ่มไลน์ SMART MARKET ได้ช่วยขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจชุมชนให้สามารถเติบโตเคลื่อนไหว เป็นการสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็งได้อย่างยั่งยืนแท้จริง

การบริหารจัดการ “SMART MARKET” ได้นำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน โดยที่มุ่งเน้นการทำงานอย่างมี “นิติธรรม คุณธรรม โปร่งใส มีส่วนร่วม สำนักรับผิดชอบ และคุ้มค่า” ดังนี้

1. ตลาดออนไลน์ สิริสุข SMART MARKET มีการตั้งกฎ ระเบียบ กติกาในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มไลน์ SMART MARKET
2. การประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงให้สมาชิกทุกท่านได้ทราบถึงวิธีการรับสมัคร
3. มีบทลงโทษหากสมาชิกไม่ปฏิบัติตาม กรรมการทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการให้บริการและตรวจสอบความเหมาะสมในการโพสต์สินค้า ราคา และบริการต่างๆ
4. มีช่องทางสำหรับแสดงความคิดเห็นหรือความพึงพอใจในสินค้าและบริการ เพื่อตรวจสอบคุณภาพการให้บริการ รวมถึงผู้ขายหรือผู้ให้บริการได้รับรายได้ตรงตามที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ เทศบาลนครสุราษฎร์ธานีได้ดำเนินการต่อยอด โดยให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาโดยการศึกษาความเป็นมา ปัญหาอุปสรรค และความต้องการของชุมชนอย่างเป็นธรรม เสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการ รวมถึงกติกาที่เหมาะสมใน โครงการ “SMART MARKET คุณภาพชีวิตดี 4.0” นอกจากนี้สำนักสาธารณสุขฯ เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ยังมีการสุ่มตรวจคุณภาพสินค้า การจัดการสิ่งแวดล้อมพร้อมให้คำแนะนำ เช่น การใช้ภาชนะ/บรรจุภัณฑ์ เพื่อให้สามารถพัฒนาสินค้าและบริการอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ทั้งนี้ได้เสนอแนะการสร้างช่องทางแสดงความคิดเห็น ความพึงพอใจในสินค้าและบริการ ซึ่งเป็นกลไกในการตรวจสอบคุณภาพและเป็นการยกระดับสินค้าและบริการนำไปสู่ความเป็นสากล

ผลสำเร็จของโครงการ SMART MARKET ที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ 1. ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเอง 100% 2. ชุมชนมีช่องทางซื้อ-ขายสินค้าที่สะดวกและปลอดภัย โปร่งใส เชื่อถือได้ 3. มิติใหม่ของการส่งเสริมอาชีพ สร้างโอกาสและขยายอาชีพ แม้จะไม่มีทุนในการเปิดหน้าร้าน หรือมีภาระ ต้องดูแลลูก ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการ ก็สามารถขายของ

มีรายได้ ทำให้สมาชิกในชุมชนมีรายได้ มีงานทำ เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนในชุมชน

4. เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว ชุมชน และชุมชนข้างเคียง มีการดูแลกันเองในชุมชน ไรเดอร์ผู้ส่งอาหารซึ่งเป็นคนในชุมชนช่วยดูแลผู้พิการ และผู้สูงอายุด้วย

5. เกิดนวัตกรรมทางสังคม Community Connect ต้นแบบการบริหารจัดการชุมชนในไลน์ โดยมีตัวแทนทุกครัวเรือนในชุมชนเป็นสมาชิก ทำให้ชุมชนมีความทันสมัย ปลอดภัย น่าอยู่

โครงการ “เด็กนครสุราษฎร์พันธุ์ไม่มีผุ”

ปัญหาฟันผุในเด็กวัยเรียน มีผลกระทบกับคุณภาพชีวิตหลายอย่าง เช่น ไม่สามารถเคี้ยวอาหารได้ ปวดอักเสบ นอนไม่หลับ สูญเสียพลังงานจากการติดเชื้อในช่องปาก การเจริญเติบโตไม่เต็มที่ เกิดภาวะเตี้ยแคระแกร็น ส่งผลต่อการเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ประชาชนในพื้นที่จึงมีการทำประชาคมให้มีการการดูแลสุขภาพช่องปาก

และฟันของเด็กร่วมเพื่อลดภาระผู้ปกครอง อีกทั้งมีงานวิจัยการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ 6 บ่งชี้สถานการณ์ฟันผุของเด็กวัยเรียน พบว่าเด็กในกลุ่มวัยเรียน (อายุ 12 ปี) มีความชุกของการเกิดโรคฟันผุ ร้อยละ 52.0 เฉลี่ย 1.4 ซี่ต่อคน ประกอบกับเด็กวัยเรียนเป็นช่วงที่ฟันแท้เริ่มงอกใหม่ในช่องปากและเป็นช่วงวัยที่ผู้ปกครองเริ่มฝึกให้ดูแลตัวเองโดยเด็กยังทำได้ไม่ดีพอ อีกทั้งนักเรียนวัยประถมมีความเสี่ยงด้านพฤติกรรมบริโภคขนมขบเคี้ยว น้ำอัดลม ที่มีผลเสียต่อสุขภาพช่องปากสูง นอกจากนี้ความเร่งรีบในการทำมาหากินของผู้ปกครองทำให้ไม่มีเวลาดูแลสุขภาพช่องปาก ช่องฟันของเด็ก หรือควบคุมดูแลให้เด็กแปรงฟัน และด้วยภารกิจงานทำให้ไม่มีเวลา ไม่สามารถลงงานพาเด็กไปพบแพทย์ไปเคลือบหลุมร่องฟันที่โรงพยาบาล เพื่อดูแลสุขภาพช่องปาก หรือบางครั้งครอบครัวก็ไม่มีเงินพพาไปคลินิกเอกชน ผู้ปกครองและโรงเรียนได้หารีร่วมกันกับงานทันตกรรม สำนักสาธารณสุขเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี และได้นำเสนอในที่ประชุมประชาคมเมือง จึงเกิดการริเริ่มโครงการ “เด็กนครสุราษฎร์พันธุ์ไม่มีผุ” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการตรวจสอบสุขภาพช่องปาก ประเมินพฤติกรรม
แจ้งผู้ปกครองให้ทราบความเสี่ยง ให้คำแนะนำและฝึกทักษะการแปรงฟันเด็กได้ถูกต้อง

2. เพื่อให้บริการดูแลสุขภาพ ศึกษาสภาวะโรคในช่องปาก และให้ความรู้แก่เด็ก
นักเรียนในสถานศึกษาดูแลสุขภาพช่องปากตนเองให้ถูกวิธี ให้นักเรียนในเขตพื้นที่ไม่มี
โรคฟันผุ โดยไม่มีรูฟันผุ ฟันถอนและอุด

3. เพื่อให้เด็กที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดฟันผุสูงได้รับการทาฟลูออไรด์ป้องกันฟันผุ และ
เด็กที่มีฟันผุแล้วได้รับการส่งต่อไปรักษาโดยทันตบุคลากร

4. เพื่อให้เกิดระบบเฝ้าระวังและดูแลสุขภาพช่องปากเด็กอย่างต่อเนื่องจาก
สถานบริการสู่วรรณและชุมชน

กิจกรรมการดูแลสุขภาพทันตกรรมเคลื่อนที่ที่เกิดขึ้นได้จากการสนับสนุนและร่วมมือกัน
หลายฝ่าย ทั้งจากเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี สนับสนุนการจัดทีมบุคลากรด้านสาธารณสุข
และสนับสนุนวัสดุสิ้นเปลือง และงบประมาณในการจัดกิจกรรมให้ความรู้ กองทุน
หลักประกันสุขภาพเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี สนับสนุนด้านงบประมาณ ภาคเอกชน ได้แก่
ชมรมผู้เลี้ยงกุ้งสุราษฎร์ธานี และสมาคมผู้เลี้ยงกุ้งทะเลไทย ให้การสนับสนุนตู้ทันตกรรม
เคลื่อนที่และอุปกรณ์ สถานศึกษาให้ข้อมูลเยาวชนในชุมชน แสดงความคิดเห็นถึงแนวทางใน
การดูแลสุขภาพปากและฟันของเยาวชน อาสาสมัครสาธารณสุขมีบทบาทในการคัดกรอง
สุขภาพฟันของเด็กและกลุ่มในชุมชนของตน จัดทีม อสม.ลงพื้นที่ให้บริการช่วยคัดกรอง
ในโรงเรียน และเสนอความต้องการในการตรวจสอบสุขภาพฟันของกลุ่มชุมชนในพื้นที่

ในการดำเนินงานจะมีการวางแผนงานร่วมกันระหว่างครู เครือข่ายผู้ปกครอง อสม.
กรรมการชุมชน เจ้าหน้าที่ทันตสาธารณสุข และเทศบาลฯ วางแผนลงพื้นที่และการตรวจ
ในโรงเรียนแต่ละที่ กี่สัปดาห์ถึงจะครอบคลุม จากนั้นหน่วยทันตกรรมเคลื่อนที่จะจัดเตรียม
ความพร้อมด้านอุปกรณ์ ยูนิตทำฟัน รถเคลื่อนที่ และบุคลากร จากนั้นประสาน
หน่วยดับเพลิงทำการลากตู้คอนเทนเนอร์ทันตกรรมไปประจำโรงเรียนตามแผน และ
ดำเนินการให้บริการตรวจสอบสุขภาพช่องปากนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โดยให้บริการ
เคลือบหลุมร่องฟันในฟันกรามซี่ที่ 1 แก่เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และให้บริการ
รักษาทางทันตกรรมที่จำเป็นแก่เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 6 นอกจากนี้
เทศบาลนครสุราษฎร์ธานียังจัดอบรมให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปาก และฝึกทักษะ
การแปรงฟันให้นักเรียนโดย อสม. และเจ้าหน้าที่งานทันตสาธารณสุข

ผลสำเร็จจากการดำเนินงานโครงการ “เด็กนครสุราษฎร์พันธุ์ใหม่” ที่เป็นรูปธรรม มีดังนี้

1. เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 6 ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก ร้อยละ 90.92

2. เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีฟันกรามแท่งขึ้น ได้รับการเคลือบหลุมร่องฟัน ร้อยละ 88.28 ลดการแออัด และป้องกันการสัมผัสเชื้ออุบัติใหม่ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้จากการเข้ารับบริการในโรงพยาบาล

4. ได้พันธมิตร ระหว่างเอกชน แกนนำชุมชน กรรมการชุมชน และ อสม. และมีการสร้างแนวร่วมทางสังคม ลดความเหลื่อมล้ำอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

5. ครอบครัวที่มีความต่างด้านเศรษฐกิจของกลุ่มนักเรียนในแต่ละโรงเรียน ทั้งโรงเรียนของรัฐและของเอกชนได้รับการเหมือนกัน รูปแบบเดียวกัน มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข

6. สามารถลดค่าใช้จ่ายภาคครัวเรือน ในการนำเด็กนักเรียน 3,237ราย ไปพบทันตแพทย์ ซึ่งมีพิสัยค่าใช้จ่าย 3,600/คน/ปี รวมลดค่าใช้จ่ายภาคประชาชนผู้รับบริการ 11,253,200 บาทต่อปี

เทศบาลนครสุราษฎร์ธานียังตั้งเป้าหมายที่จะปรับปรุงพัฒนาระบบการใช้งานในตู้ทันตกรรมเคลื่อนที่ให้มีความทันสมัยขึ้น มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้สาธารณชนและหน่วยงานภายนอกทราบถึงการให้บริการด้านทันตกรรมของเทศบาล ให้บริการเชิงรุกในทุกชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงบริการของประชาชน และเพิ่มศักยภาพและพัฒนาบริการให้ประชาชน เช่น การบริการจัดทำฟันปลอมให้ผู้สูงอายุ

โครงการ SUMMER TO THE WORD

โรงเรียนเทศบาล 3 (ตลาดล่าง) เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี อยู่ในชุมชนแออัดและนักเรียนเป็นผู้ด้อยโอกาส เพราะผู้ปกครองมีรายได้น้อยส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง แต่ด้วยนโยบายของเทศบาลนครสุราษฎร์ธานีที่ให้ความสำคัญด้านการจัดการศึกษาและการพัฒนาเด็กและเยาวชน ประกอบกับทางโรงเรียนได้นำนโยบายของทางรัฐบาลมาจัดทำเป็นหลักสูตรห้องเรียนที่เน้นด้านทักษะอาชีพ โดยจัดให้กับนักเรียนที่ด้อยโอกาสและเรียนหนังสืออยู่ในระดับปานกลางได้เลือกเรียนตามความถนัด เช่น

กิจกรรมทูปี้นัมเบอร์วัน (TO BE NUMBER ONE) ดนตรีไทย ดนตรีสากล รำไทย ศิลปะ การทำอาหาร เสริมสวย ช่างซ่อมเครื่องยนต์ ช่างซ่อมเครื่องไฟฟ้า อาสาสมัครนำเที่ยวบ้าน ดอน คอมพิวเตอร์ ฯ ซึ่งกิจกรรมที่นำความสำเร็จในหลักสูตรนี้คือ กิจกรรมทูปี้นัมเบอร์วัน ที่ทางโรงเรียนได้ส่งเสริมนักเรียนที่มีใจรักด้านการเต้นเข้าร่วมการแข่งขันรายการ TO BE NUMBER ONE DANCERCHISE CHAMPIONSHIP ในนามทีม THE SHARK และได้รับ รางวัลเป็นประจำทุกปี และได้มีการต่อยอดเป็นโครงการ SUMMER TO THE WORLD ที่เทศบาลนครสุราษฎร์ธานีจัดเพิ่มเติมให้กับทางโรงเรียน เนื่องจากมีรายการแข่งขัน World Hip Hop Dance Championship 2019 ที่เมือง Phoenix รัฐ Arizona ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นการแข่งขันแนวเต้นทางตะวันตก หากเข้าร่วมจะต้องมีการฝึกซ้อมเพื่อเพิ่มทักษะแนวเต้น แบบใหม่และต้องเชิญวิทยากรพิเศษ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ทางเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี จึงจัดการเข้าค่ายให้เพื่อเป็นการสนับสนุนกิจกรรม นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจาก ภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่นที่ช่วยเหลือสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางและสนับสนุนทาง โรงเรียนให้จัดทำเสื้อและกระเป๋าผ้าสัญลักษณ์ทีม THE SHARK จำหน่ายเพื่อเป็นรายได้ เข้าสู่ทีม รวมถึงได้รับความร่วมจากผู้ปกครองและชุมชนตลาดล่างด้วย จนทำให้ประสบความสำเร็จได้รับรางวัลระดับโลก ในรายการ THE 10 TH CHEERLEADING WORLD CHAMPIONSHIPS OF THE INTERNATIONAL FEDERATION OF CHEERLEADING ได้รับรางวัลชนะเลิศเหรียญทองพร้อมถ้วยรางวัลและเกียรติบัตร และรายการ World Hip Hop Dance Championship 2019 ที่ Phoenix รัฐ Arizona ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รับ รางวัลลำดับที่ 6 จากการแข่งขันรอบแรก และลำดับที่ 11 รอบรองชนะเลิศจาก 54 ประเทศ ทั่วโลก

จะเห็นได้ว่าการที่เด็กๆ ได้รับโอกาสในการเข้าค่าย SUMMER TO THE WORLD ได้ส่งผลเชิงประจักษ์และมีการต่อยอดให้เด็กๆ ได้มีการเข้าค่ายอย่างต่อเนื่องในการทำ กิจกรรมทางด้านนี้ ส่งผลให้ได้รับรางวัลชนะเลิศในรายการอื่นๆ ทั้งในระดับจังหวัด ระดับ ภาคใต้ และระดับประเทศอีกเป็นจำนวนมาก และทำให้เด็กๆ ที่ด้อยโอกาสเหล่านี้มีทุน การศึกษาโดยมีสมุดบัญชีออมทรัพย์เป็นของตนเองซึ่งสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในเรื่องของ การเรียนให้กับครอบครัวได้ อีกทั้งยังสามารถทำประโยชน์ถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับส่งต่อไปยัง รุ่นน้องในทีมทำให้รุ่นน้องได้รับรางวัลชนะเลิศระดับภาคใต้และระดับประเทศด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังนำเอาต้นทุนไปประยุกต์ในการออกกกำลังกายหน้าเสาธงทุกเช้าวันพุธให้กับเพื่อนๆ ทั้งโรงเรียนอีกด้วย

จากกิจกรรมนี้ที่นำมาซึ่งความสำเร็จทางเทศบาลนครสุราษฎร์ธานีจึงได้ดำเนินการต่อยอดกิจกรรมนี้ด้วยการนำไปบรรจุไว้ในศูนย์เยาวชนของเทศบาลนครสุราษฎร์ธานีที่กำลังจัดตั้งขึ้น โดยมีผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 3 (ตลาดล่าง) เป็นกรรมการ เพื่อต่อยอดให้กับสมาชิกในทีม THE SHARK ได้สานฝันอย่างต่อเนื่องจนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี และเปิดโอกาสให้เยาวชนทั่วไปในเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ได้มีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมนี้ด้วย โดยที่สมาชิกทีม THE SHARK รุ่นแรกจะมีโอกาสได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้รุ่นสู่รุ่นอย่างยั่งยืน นอกจากกิจกรรมด้านนี้แล้วในศูนย์เยาวชนยังบรรจุกิจกรรมอื่นไว้อีกมากกว่า 10 กิจกรรม เช่น โครงการ 3 ภาษา (อังกฤษ จีน เกาหลี) ร้องเพลง วัยนี้ นานา ศิลป์ไทย ดนตรี ศิลปะ คอมพิวเตอร์ การประดิษฐ์หุ่นยนต์ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าเทศบาลนครสุราษฎร์ธานีได้มีการวางแผนงาน โดยได้รับความร่วมมือจากสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล และร่วมสนับสนุนต่อยอดกิจกรรม SUMMER TO THE WORLD อย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน ซึ่งจะทำให้สามารถสร้างชื่อเสียงให้แก่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศไทยได้ อีก นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างโอกาสให้กับเด็กผู้ด้อยโอกาสที่มีทักษะความสามารถ ได้นำความรู้ไปสู่ความสำเร็จในชีวิต โดยนำความสามารถที่มีไปสร้างคุณภาพชีวิตของตนเองและนำไปประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จในอนาคตได้ และที่สำคัญที่สุด คือการมอบประสบการณ์ของการเป็นผู้รับและการเป็นผู้ให้ได้อย่างแท้จริง

เทศบาลเมืองทุ่งสง

อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลปากแพรก อำเภอทุ่งสง

จังหวัดนครศรีธรรมราช 80110

โทรศัพท์ 075-411-515, 075-423-950

โทรสาร 075-411-515

ประชากร

29,783 คน

(ชาย 13,645 คน หญิง 16,138 คน)

พื้นที่

7.17 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 20 ชุมชน และ
1 ย่านการค้า)

รายได้

227,167,042.11 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

261,320,400 บาท

คณะผู้บริหาร

นายทรงชัย วงษ์วัชรดำรง

นายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสง

นายมนตรี กัลยา

ประธานสภาเทศบาลเมืองทุ่งสง

นางเตือนจิต จงคง

รองปลัดเทศบาลฯ

รักษาราชการแทนปลัดเทศบาลเมืองทุ่งสง

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 18 คน

หญิง จำนวน - คน

เทศบาลเมืองทุ่งสง ให้ความสำคัญกับประเด็นความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยนำมาเป็นหลักในการดำเนินงานทางการบริหารจัดการของเทศบาล ผ่านค่านิยมร่วมของเทศบาล คือ การศึกษานำการพัฒนา ปวงประชามีส่วนร่วมนอกจากนี้ ยังพัฒนาการมีส่วนร่วมในภาคประชาชนขยายเป็นเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม แบบบูรณาการ ซึ่งเป็นเข็มทิศหลักในการพัฒนาเมืองทุ่งสง มีการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตรวจสอบ ร่วมประเมินผล ร่วมรับผิดชอบ และร่วมพัฒนาเมือง ภายใต้ความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของเมืองทุ่งสงร่วมกัน

ประกอบกับนโยบายของคณะผู้บริหาร ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทั้งในระดับชุมชน และการมีส่วนร่วมในระดับเครือข่ายองค์กรในพื้นที่ ที่ในการทำงานนำหลักการเรื่องระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนของ IAP2 (Public Participation Spectrum) ทั้ง 5 ระดับ มาปรับใช้ และกำหนดเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างเมืองและย่านทุ่งสง สู่อการเป็นเมืองที่มีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน (Smart

City) นอกจากนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการภายในเทศบาล และในส่วนของผู้ที่ชุมชน ได้มีการนำแนวคิดการบริหารจัดการที่ดีมาปรับใช้ เพื่อให้เกิด การมีส่วนร่วมแบบบูรณาการรองรับความเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นเทศบาลอัจฉริยะ

เมื่อเทศบาลมีแนวคิดและการดำเนินงานที่เข้มข้นในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการในมิติต่างๆ การมีส่วนร่วมของประชาชน จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่นำมาสู่ ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ในการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งส่งผลให้เทศบาลเมืองทุ่งสง มีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ประจำปี 2563 ระดับ A คะแนนร้อยละ 94.44 ถือเป็นลำดับที่ 1 ของจังหวัด นครศรีธรรมราช และในปีงบประมาณ 2564 เทศบาลเมืองทุ่งสงได้รับผลการประเมิน ในระดับ AA คะแนนรวมร้อยละ 97.55 และผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในลำดับที่ 4 จากจำนวนเทศบาลเมืองทั้งหมดทั่วประเทศรวม 194 หน่วยงาน ทั้งนี้ การประเมินด้าน การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) ประจำปี 2563 และ 2564 เทศบาลเมืองทุ่งสง สามารถเปิดเผยข้อมูลสาธารณะได้คะแนนประเมินเต็มร้อยละ 100 ที่กล่าวมาจึงเป็นเครื่อง การันตียอย่างหนึ่งจากหน่วยงานที่น่าเชื่อถือถือว่าเทศบาลเมืองทุ่งสงเป็นองค์กรธรรมาภิบาล และมีหลายๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยกเทศบาลเมืองทุ่งสงเป็นกรณีศึกษาไปใช้เป็น ต้นแบบ อีกทั้งยังได้รับการยอมรับและความเชื่อถือจากหน่วยงานต่างๆ แสดงให้เห็นถึง ความโดดเด่นและเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนของ เทศบาลเมืองทุ่งสง

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใส และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของเทศบาลเมืองทุ่งสง ได้แก่

โครงการตลาดชุมทางทุ่งสง

เทศบาลเมืองทุ่งสง ได้เล็งเห็นปัญหาย่านการค้าที่ซบเซาลง เนื่องจากการขยายย่านการค้าขยายออกสู่พื้นที่รอยต่อเมืองและนอกเมือง ทำให้ย่านการค้าเดิมถูกลดบทบาท ประกอบกับสถานการณ์ภาวะเศรษฐกิจไทยที่ชะลอตัวในช่วง 4-5 ปีหลัง ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อประชาชนในอำเภอทุ่งสงโดยส่วนใหญ่ นอกจากนี้ การเจริญเติบโตของเมืองทุ่งสง ยังส่งผลให้สภาพสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ดั้งเดิมค่อยๆ สูญหายไปขาดการถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นใหม่ จากเหตุผลดังกล่าวเทศบาลเมืองทุ่งสง จึงพยายามหาแนวทางแก้ไขเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาเมืองโดยเร็ว โดยมีการประสานงานร่วมกับทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว นำมาสู่การฟื้นฟูและพัฒนาเมืองด้วยทุนทางวัฒนธรรมชุมชน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณค่าทางวัฒนธรรมเมืองทุ่งสง สร้างคุณค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคม

การดำเนินการในโครงการตลาดชุมทางทุ่งสงจึงเกิดขึ้น และเป็นการต่อยอดขยายผลการพัฒนาเมืองด้วยทุนทางวัฒนธรรมในพื้นที่ ตามผังและแผนที่วัฒนธรรมที่กำหนดขึ้นอย่างต่อเนื่องถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

- ๑ การนำทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่น มาสร้างงาน สร้างรายได้ให้คนในท้องถิ่น
- ๑ พัฒนาศักยภาพทางวัฒนธรรมที่มีมาอยู่ก่อนในพื้นที่ย่านวัฒนธรรมให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ และพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
- ๑ บูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการสร้างระบบการพัฒนาเมือง

ในการดำเนินงาน เทศบาลเมืองทุ่งสงบูรณาการสามพลังสามภาคส่วน คือ ภาครัฐราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม กว่า 90 หน่วยงาน โดยสร้างกลไกประชาคมวัฒนธรรมเมืองทุ่งสงร่วมกับการมีส่วนร่วมของเครือข่ายการพัฒนาต่างๆ มีการสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของโดยกระบวนการมีส่วนร่วมดำเนินงานทุกขั้นตอน ซึ่งนำไปสู่การดำเนินการที่มีความโปร่งใส เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ มีการกำหนดกฎ กติกาของตลาด มีการรายงานผลการดำเนินงาน มีการจัดทำบัญชี รายรับจ่าย มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร มีการติดตามประเมินผลโครงการ

พื้นที่จัดกิจกรรม “ตลาดชุมทางทุ่งสง” ตั้งอยู่บนถนนชัยชุมพล ความยาว 160 เมตร พื้นที่รวม 2,275 ตารางเมตร แบ่งโซนพื้นที่ ดังนี้ โซน A กิจกรรมนันทนาการ ดนตรี และ

การแสดงพื้นบ้าน โชน B ศิลปหัตถกรรม ของที่ระลึก เสื้อผ้า สิ่งทอ และของใช้พื้นบ้าน และโชน C อาหาร ขนม เครื่องดื่ม โดยเปิดตลาดในทุกวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 15.00-21.00 น. ดำเนินการเปิดตลาดชุมชนทางทุ่งสง ครั้งแรกวันที่ 14 มกราคม 2561 ทั้งนี้ การพัฒนาเมือง ด้วยทุนทางวัฒนธรรมชุมชนผ่านตลาดชุมชนทางทุ่งสง สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2561-ปัจจุบัน (ก่อนสถานการณ์การระบาดของโควิดรอบล่าสุด) จำนวน 160 ครั้ง เกิดรายได้ในระบบเศรษฐกิจสร้างรายได้รวมต่อชุมชนท้องถิ่น ในภาพรวม 70,669,012 บาท รายได้เฉลี่ยต่อครั้ง 441,681.33 บาท/ครั้ง มีประชาชนเข้ามาท่องเที่ยวกว่า 395,750 คน เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างผู้ประกอบการใหม่กว่า 250 ร้าน จำนวน 417 คน เกิดห่วงโซ่อุปทานผู้เกี่ยวข้องหมุนเวียนเศรษฐกิจฐานราก ในระบบการผลิต มีกลุ่มเครือข่าย กลุ่มศิลปินศิลปะการแสดงวัฒนธรรม คนตริกว่า 10,000 คน ประชาชนในเขตเทศบาลกว่า 30,000 คน รวมถึงประชาชนในอำเภอทุ่งสงกว่า 100,000 คน ได้รับประโยชน์ทุกเพศทุกวัย ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม จิตใจ สิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ผลการดำเนินงาน ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาฐานเศรษฐกิจวัฒนธรรมสร้างสรรค์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่แล้ว ยังมี การต่อยอดขยายผลไปสู่กิจกรรมต่างๆ ตามมา อาทิ

(1) พัฒนาพื้นที่ย่านเศรษฐกิจวัฒนธรรมสร้างสรรค์ความยาวประมาณ 350 เมตร ซึ่งเป็นที่ต่อเนื่องจากตลาดวัฒนธรรม คือ “ตลาดชานชลา”

ภาพ ผู้ค้า สินค้าหัตถกรรม ศิลปะการแสดง กิจกรรมต่างๆ และบรรยากาศของผู้มาท่องเที่ยว โครงการตลาดชุมชนทางทุ่งสง

(2) การอบรมการออกแบบและปรับปรุงผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมของทุ่งสงและภาคใต้

(3) พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่น ผ่านการกำหนดให้โรงเรียนในสังกัดเทศบาลทั้ง 6 โรงเรียน ภายใต้การเรียนการสอน 1 โรงเรียน 1 ศิลปะการแสดง เพื่อรวบรวมสืบสานวัฒนธรรมให้คงอยู่สืบไป

ตลาดชุมชนทางทุ่งสง จึงเปรียบเสมือน “พิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต” ที่ดำเนินการขึ้น เพื่อเป็นพื้นที่ในการแสดงออกและจำหน่ายสินค้าทางวัฒนธรรม ทั้งการดำรงชีวิตประจำวัน ทั้งอาหาร เครื่องนุ่งห่ม เครื่องมือเครื่องใช้ และศิลปะร่วมสมัยแขนงต่างๆ ทั้งนี้ สินค้าที่จะนำมาจำหน่ายจะให้ความสำคัญกับสินค้าวัฒนธรรมทั้ง 14 จังหวัดภาคใต้เท่านั้น เพื่อคงความอัตลักษณ์ของตลาด จึงถือได้ว่าเป็นตลาดที่แสดงสินค้าอัตลักษณ์ของเมืองเป็นแห่งแรกของประเทศ

โครงการเทศบาลพบสภาชุมชนเมืองเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

สภาชุมชนเมือง ถือเป็นจุดศูนย์รวมการบริหารจัดการต่างๆ ของชุมชน ทั้ง 20 ชุมชน โครงการนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อให้องค์การบริหารชุมชนสามารถบริหารจัดการชุมชนได้ด้วยตนเอง โดยได้มีการปรับระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จะมีประธานสภาชุมชนซึ่งเลือกตั้งมาจากประธานองค์การบริหารชุมชน ทั้ง 20 ชุมชน และมีคณะกรรมการสภาองค์การบริหารชุมชนทั้ง 20 ชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารสภาชุมชน มีการกำหนดรูปแบบการประชุมสภาชุมชนเมืองร่วมกันทั้ง 20 ชุมชน ในทุกๆ เดือน สลับกันไปแต่ละชุมชน เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ข้อมูลการพัฒนา เสนอแนวทางการพัฒนา/โครงการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน

คณะกรรมการสภาชุมชนเมือง จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เทศบาลและผู้เกี่ยวข้องสามารถตอบสนองความต้องการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในชุมชนทั้ง 20 ชุมชนได้อย่างรวดเร็ว โดยคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมืองทุ่งสงทุกกอง จะเข้าร่วมประชุมกับสภาชุมชน เพื่อปรึกษาหารือแนวทางการพัฒนา สภาชุมชนจะเสนอข้อคิดเห็นในการพัฒนา ร่วมให้ข้อมูลในการพัฒนา เสนอโครงการ ตัดสินใจในการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้านต่างๆ โดยมีแนวทาง ดังนี้

1) กรณีมีปัญหา/ข้อเสนอ/โครงการ ที่ชุมชนไม่สามารถดำเนินการเองได้ เทศบาลจะนำไปแก้ไขให้ตามขอบเขตของปัญหา หากสามารถดำเนินการได้ทันที เช่น ด้านโครงสร้างพื้นฐานเล็กๆ ด้านการบริหารจัดการชุมชน ฯลฯ ซึ่งใช้งบประมาณไม่สูง เป็นค่าวัสดุ อุปกรณ์

เทศบาลก็จะแก้ไข ดำเนินการได้ทันที และรายงานให้ชุมชนทราบในที่ประชุมสภาชุมชน ในโอกาสต่อไป

2) กรณีปัญหาที่ชุมชนดำเนินการเองไม่ได้ ต้องแก้ไขอย่างเป็นระบบ ใช้งบประมาณ ในการดำเนินการสูง เทศบาลจะนำไปบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเทศบาล เทศบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีเพื่อจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการต่อไป เช่น สมาชิกสภาเทศบาล เมืองทุ่งสง เข้าร่วมประชุมสภาชุมชน เพื่อรับฟังปัญหาต่างๆ จากชุมชน และนำเสนอ ต่างๆ ผ่านสภาเทศบาลเทศบาลเมืองทุ่งสงเพื่อแก้ไขปัญหา หรือสภาเทศบาลเมืองทุ่งสง พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่ชุมชน เช่น โครงการประปาชุมชนบ้านในหวัง โครงการ ก่อสร้างสะพานบริเวณชุมชนตลาดใน การขยายเขตประปาให้กับชุมชน ถนนเชื่อมจาก โรงเรียนวัดโคกสะท้อนไปยังชุมชนบ้านพักรถไฟ ฯลฯ

3) ปัญหาที่เทศบาลไม่สามารถดำเนินการตามภารกิจหน้าที่ หากข้อเสนอของชุมชน บางเรื่องที่เทศบาลไม่สามารถดำเนินการเองได้ เกี่ยวเนื่องกับภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของ หน่วยงานอื่น เช่น เรื่องการป้องกันยาเสพติดและอาชญากรรมในชุมชน สถานีตำรวจภูธร ทุ่งสงจะมาชี้แจงให้คณะกรรมการสภาชุมชนทราบในเวทีสภาชุมชน และติดตั้งตู้แดงในชุมชน หรือกรณีเรื่องที่ประชาชนเสนอผ่านสภาชุมชนและเกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่น เช่น การไฟฟ้า ประปา เทศบาลจะส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามภารกิจ เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับ ประชาชนในชุมชน หน่วยงานภายนอก เช่น สถานีตำรวจภูธรทุ่งสง (ฝ่ายจราจร), พัฒนาการอำเภอทุ่งสง, การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (สาขาทุ่งสง), ธนาคารออมสิน, บริษัทผาทอง ทุ่งสง จำกัด ได้มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมสภาชุมชน เพื่อชี้แจงและประชาสัมพันธ์เรื่อง ต่างๆ ให้แก่ชุมชนทราบ รวมทั้ง ร่วมรับฟังและแก้ปัญหาความต้องการของชุมชน

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2562 มีการนำปัญหา ความต้องการของประชาชนในชุมชน ที่เสนอข้อมูลเข้ามาแก้ไขปัญหาและได้รับการแก้ไข รวมทั้งสิ้นจำนวน 131 เรื่อง และสามารถ นำปัญหาของประชาชนในชุมชนไปแก้ไขปัญหาและเสนอผลในเวทีประชุมสภาชุมชนเมืองได้ จำนวน 131เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 100 และในปีงบประมาณ 2563 ได้นำข้อปัญหา ความต้องการ ร่วมพิจารณาติดตามงาน จำนวน 80 ข้อเสนอ/ปัญหาความต้องการ สามารถ ดำเนินการแล้วเสร็จ 25 ข้อเสนอ/ปัญหาความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 31.25 และ อยู่ระหว่างดำเนินการ 55 ข้อเสนอ/ปัญหาความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 68.75 โดยมี ผู้เข้าร่วม 469 คน เฉลี่ย 58 คนต่อการประชุม 1 ครั้ง ซึ่งเป็นผู้แทนของชุมชน 20 ชุมชน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าโครงการเทศบาลพบสภาชุมชนเมืองเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ถือเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ (Full Participation) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการพัฒนาด้วยความเท่าเทียมกันทุกฝ่าย จัดเป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างแท้จริงของประชาชนตามแนวความคิดและหลักการพัฒนาชุมชน เมื่อนำมาใช้ในการเรียนรู้จะสนับสนุนและส่งเสริมให้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นการมีส่วนร่วมที่แท้จริง โดยผ่านองค์กร(สภาชุมชนเมือง) ซึ่งเป็นผู้แทนของประชาชนและกรรมการของชุมชนมาร่วมบริหารจัดการชุมชน เป็นสภาชุมชนทำงานคู่ขนานกับสภาเทศบาลเมืองทุ่งสง (สภาเล็กในสภาใหญ่) อีกทั้งยังเป็นโครงการที่สร้างแนวปฏิบัติที่ดีจนพัฒนาเป็นต้นแบบ ที่กระตุ้นและส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เทศบาลเป็นเพียงผู้สนับสนุนและส่งเสริมเท่านั้น ยิ่งไปกว่านั้น ชุมชนทั้ง 20 ชุมชน เกิดความรัก ความสามัคคี ความเข้าใจ ร่วมมือร่วมใจในการแก้ไขปัญหาและพัฒนากิจกรรมต่างๆ ของชุมชน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาลผ่านสภาชุมชนเมืองทุกกิจกรรม เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้รับทราบสภาพปัญหาของแต่ละชุมชน ช่วยกันแก้ไข พัฒนา ขจัดปัญหาในชุมชนด้านต่างๆ ให้หมดไป โดยมีได้ทำงานเพียงชุมชนนั้นแต่เพียงลำพัง แต่ช่วยกันทุกชุมชน และทำงานประสานกับทุกฝ่ายทั้งภายในเทศบาล และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชนให้สำเร็จ เป็นการสร้างพลังในการพัฒนาชุมชนของตนเองได้มากยิ่งขึ้น เกิดความเข้มแข็งในชุมชนอย่างแท้จริงรวมถึงเป็นการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยแก่ชุมชนอีกทางหนึ่ง

ภาพ การประชุมโครงการเทศบาลพบสภาชุมชนเมืองเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยมาจาก เทศบาลร่วมกับคณะกรรมการสภาชุมชนเมืองเทศบาลเมืองทุ่งสงจัดประชุมคณะกรรมการองค์การบริหารชุมชนเมืองเทศบาลเมืองทุ่งสง

โครงการพัฒนาระบบกำจัดขยะอินทรีย์ปุ๋ยหมักแบบแห้ง

เดิมเทศบาลเมืองทุ่งสง มีปริมาณขยะมูลฝอยรวมประมาณ 50 ตันต่อวัน ดังนั้นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล จึงดำเนินโครงการสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งสามารถลดปริมาณขยะลงได้ประมาณ 2 ตันต่อวัน ต่อมาทางเทศบาลเมืองทุ่งสงได้ร่วมมือกับบริษัทปูนซิเมนต์ไทย ทุ่งสง ก่อสร้างโรงงานต้นแบบผลิตขายเชื้อเพลิง RDF นำเอาขยะมาใช้ประโยชน์ได้ประมาณ 8 ตันต่อวัน จากผลการศึกษาของค้ประกอบขยะมูลฝอย พบว่า ในขยะมูลฝอย 100 ส่วน จะแยกออกเป็นขยะแห้งประมาณ 40 ส่วน และเป็นขยะอินทรีย์ประมาณ 60 ส่วน

ปลายปี 2558 ทางเทศบาลได้ดำเนินการโครงการพลิกดู พลิกโลก โดยใช้หลักการขยะ 3 อย่าง คือวัสดุที่ใช้ไม่ได้ ขยะมีพิษ และขยะติดเชื้อ เป็นการสร้างเครือข่ายในการจัดการขยะขึ้น โดยเริ่มจากเทศบาลเป็นหน่วยงานนำร่อง และขยายผลสู่โรงเรียนในสังกัดเทศบาลจำนวน 6 โรงเรียน จากผลการดำเนินงานทำให้จัดการขยะที่ต้นทางได้เป็นอย่างดี จากนั้นได้เริ่มขยายผลสู่ชุมชนครัวเรือนทั้ง 20 ชุมชนของเทศบาล ซึ่งโครงการพลิกดู พลิกโลก ทำให้ทางเทศบาลสามารถนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์หรือเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอย ที่นำไปฝังกลบได้ร้อยละ 50 ของขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น และมีขยะเชื้อเพลิงจำหน่ายให้แก่บริษัทปูนซิเมนต์ไทย ทุ่งสง กว่า 600 ตัน และในปี 2561 จากการดำเนินโครงการพลิกดู พลิกโลกอย่างต่อเนื่อง หมู่บ้าน ช.พรรณี ซึ่งเป็นหมู่บ้านหนึ่งที่เข้าร่วมโครงการตั้งแต่ปี 2559 มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทาง โดยเฉพาะวัสดุอินทรีย์ มีการจัดระบบกำจัดวัสดุอินทรีย์โดยการทำปุ๋ยหมักชีวภาพภายในหมู่บ้าน และนำปุ๋ยหมักชีวภาพใช้ในการปลูกผักสวนครัวของหมู่บ้าน ทั้งนี้จากการดำเนินงานทางหมู่บ้านได้ประสบปัญหาว่า ระบบปุ๋ยหมักชีวภาพที่ใช้อยู่จำเป็นต้องใช้พื้นที่ส่วนกลางของหมู่บ้านซึ่งเป็นที่ใช้ส่วนรวมของหมู่บ้าน แต่ระบบปุ๋ยหมักชีวภาพของหมู่บ้านมีปัญหา คือ มีน้ำเสียไหลและมีกลิ่นรบกวนจากระบบ มีหนอน แมลงวันรบกวน ปุ๋ยหมักชีวภาพต้องใช้เวลาในการย่อยสลาย จึงได้ขอความร่วมมือมายังเทศบาล เพื่อปรับปรุงระบบปุ๋ยหมักชีวภาพเดิมให้ดีขึ้น จึงเป็นที่มาของโครงการพัฒนาระบบกำจัดขยะอินทรีย์ “ปุ๋ยหมักแห้ง” โดยใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นฐาน และเทศบาลร่วมกับประชาชน หน่วยงานภาครัฐ บริษัทเอกชน อย กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแกนนำชุมชน เรียนรู้ ขยายผลไปยังชุมชน ครัวเรือน โรงเรียน วัด ระบบพี่เลี้ยง เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล อีกทั้งยังจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียน

ทั้งนี้ ระบบกำจัดขยะอินทรีย์ปุ๋ยหมักแบบแห้งเป็นการพัฒนาต่อยอดจากระบบปุ๋ยหมักชีวภาพเดิมที่มีอยู่ โดยใช้หลักการย่อยสลายจากเชื้อรา มีประสิทธิภาพเหมาะแก่ผู้ใช้งาน เนื่องจากเป็นการนำเทคโนโลยีปุ๋ยหมักแบบแห้งไปดัดแปลงใช้งาน ซึ่งสามารถดัดแปลงได้ง่าย มีต้นทุนน้อย ไม่ซับซ้อน ใช้งานง่าย และเทคโนโลยีปุ๋ยหมักแบบแห้ง มีความสามารถในการกำจัดวัสดุอินทรีย์ที่หลากหลาย เช่น วัสดุอินทรีย์เปียก เศษผัก เศษอาหาร วัสดุอินทรีย์แห้ง มูลสัตว์ ดิน ใบไม้ วัชพืช และเศษวัสดุทางการเกษตรต่างๆ

จากการดำเนินงานในโครงการปรากฏว่า ได้ระบบกำจัดวัสดุอินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีน้ำเสีย ไม่มีกลิ่นรบกวน ไม่มีหมอนและแมลงวัน วัสดุอินทรีย์ย่อยสลายได้เร็ว ประมาณ 20 วัน เร็วกว่าระบบเดิม 3 เท่า ลดการกำจัดวัสดุอินทรีย์เป็นมูลค่า 5,040 บาท ได้ปุ๋ยอินทรีย์ 15,371 กิโลกรัม คำนวณค่ากับการลงทุน คือ ลงทุน 18,400 บาท ได้ปุ๋ยที่มีมูลค่า 153,710 บาท จุดคุ้มทุนที่ 2.8 เดือน และที่สำคัญโครงการนี้ส่งผลให้เกิดการสร้างการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่นร่วมกัน เห็นได้จากการขยายวิธีการนี้ไปยังครัวเรือน โรงเรียน วัด และชุมชน ผ่านระบบพี่เลี้ยงที่มีชุมชนพี่ชุมชนน้อง ร่วมกันเรียนรู้ ร่วมกันลงมือปฏิบัติ ร่วมกันประเมินผล โดยครอบครัวชุมชน เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน (บวร) อย่างแท้จริง

เทศบาลตำบลเกาะคา

อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลศาลา อำเภอเกาะคา
จังหวัดลำปาง 52130
โทรศัพท์ 054-281-066 ต่อ 12
โทรสาร 054-282-402

ประชากร

4,510 คน
(ชาย 2,107 คน หญิง 2,403 คน)

พื้นที่

4.74 ตารางกิโลเมตร
(ครอบคลุมจำนวน 7 ชุมชน)

รายได้

25,696,254.36 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน,
เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

23,606,844 บาท

คณะผู้บริหาร

นางสาวเพ็ญภักดิ์ รัตนคำฟู
นายกเทศมนตรีตำบลเกาะคา
นายมนู ใจงาม
ประธานสภาเทศบาลตำบลเกาะคา
นายวุฒิกร พิจอมบุตร
ปลัดเทศบาลตำบลเกาะคา

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 5 คน
หญิง จำนวน 7 คน

เทศบาลตำบลเกาะคา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความโดดเด่นเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมมาเกือบทศวรรษ เนื่องจากเทศบาลตำบลเกาะคาใช้หลักธรรมาภิบาล และหลัก Civil society (ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจจนเกิดการเมืองภาคพลเมือง) มีเป้าหมายที่ต้องการเป็นองค์กรแห่งความสุขเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ความโดดเด่นและเป็นเลิศมาจากผลงานและโครงการที่เน้นกลไกการบริหารงานด้วยความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมบนฐานข้อมูลชุมชนพร้อมกับการสร้างให้ประชาชนเป็นเจ้าของท้องถิ่นอย่างแท้จริง สร้างจิตสำนึกสาธารณะให้มีการจัดการด้วยตนเองผ่านการใช้ฐานข้อมูลท้องถิ่นที่ประชาชนจัดเก็บเองอย่างมีหลักวิชาการ จนผลงานและโครงการได้รับการยอมรับสาธารณะอย่างโดดเด่นจากหลายหน่วยงาน มีการสื่อสารที่ให้ประชาชน

รับทราบและเข้าถึงข้อมูล รวมทั้งตรวจสอบการทำงานได้อย่างสะดวกผ่านช่องทางต่างๆ ซึ่งแต่ละโครงการและกิจกรรมที่เกิดขึ้นมีการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนได้แสดงออกทางความคิดอย่างเต็มที่และให้คำแนะนำในการทำงานผ่านเวทีช่วงฉายา มีแกนนำหลักในการขับเคลื่อนงาน นั่นคือ กลุ่มนักวิจัยชุมชน ซึ่งมาจากการค้นหาบุคคลที่มีจิตอาสาประมาณ 2-5 คน นักวิจัยชุมชนมีหน้าที่ชวนคุย วิเคราะห์พื้นที่ ค้นหาปัญหาและนำเสนอข้อมูล จัดเวทีสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนร่วมกันเพื่อตอบโจทย์วิสัยทัศน์ “เกาะคา เมืองน่าอยู่ และน่าประทับใจอย่างแท้จริงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน” ผลักดันให้ประชาชนเป็นพลังสำคัญ ร่วมกับเทศบาล เรียนรู้การทำแผนชุมชนและนำข้อมูลที่ได้กลับมาช่วยป้องกันและแก้ไข ปัญหาของชุมชนตนเอง ลดการพึ่งพาเทศบาลแต่เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับเทศบาล จนท้ายที่สุดเทศบาลตำบลเกาะคาได้กลายเป็น “เมืองเกาะคาน่าอยู่สำหรับทุกคนและ ผู้มาเยือนมีความประทับใจต่อความน่าอยู่ในมิติต่างๆ”

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนของเทศบาลตำบลเกาะคา ได้แก่

โครงการ“ ตู๋เย็นในสวน ตู๋เย็นพอเพียง ”

จากฐานข้อมูลชุมชนของกลุ่มนักวิจัยชุมชนร่วมกับอาสาได้สำรวจพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะคาเพื่อทำข้อมูลด้านการบริโภคผักพบว่า ประชาชนมากกว่าร้อยละ 70 ในทุกหมู่บ้านมีพฤติกรรมการบริโภคผักไม่ถึง 1/2 กิโลกรัมต่อวัน ซึ่งเป็นเกณฑ์ตามการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ที่ควรให้ประชาชนบริโภคผักอย่างน้อย 1/2 กิโลกรัมต่อวัน ประกอบกับช่วงเวลาดังกล่าว เทศบาลตำบลเกาะคามีระบบการคัดแยกขยะเพื่อลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นให้เหลือน้อยที่สุด มีการย่อยสลายขยะอินทรีย์โดยใช้ไส้เดือนพันธุ์พื้นเมือง มีการทำปุ๋ยจากใบไม้และจากเศษอาหาร ด้วยเหตุนี้เองจึงเป็นที่มาของโครงการที่ต้องการผลักดันชุมชนให้มีความสำคัญต่อการบริโภคผักปลอดสารพิษในครัวเรือนโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตได้เองหรือกลุ่มในชุมชนที่มีอยู่ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีการถ่ายทอดความรู้ด้านการปลูกผัก สร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัวและสามารถนำผักที่เหลือจากการบริโภคมาจำหน่ายเพื่อลดต้นทุนในการซื้อผักมาบริโภคเพราะราคาผักในท้องตลาดค่อนข้างสูง

แนวความคิดของโครงการนี้ได้ส่งเสริมให้ทุกชุมชนมีการปลูกผักไว้กิน ไว้แลก แจกจ่าย ลดรายจ่ายครัวเรือน เน้นปลูกพืชผักสมุนไพรหลากหลายชนิด เพราะประชาชนทุกคนรับรู้

และรับทราบเป็นอย่างดีว่าการสร้างเสริมสุขภาพที่ดีนั้นมาจากอาหารที่ปลอดภัย สะอาด ประหยัดทั้งเงินและเวลา อีกทั้งสามารถสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านหรือคนในชุมชนด้วยการแบ่งปันผลผลิตต่อกันหรือจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้เสริมได้

ขั้นตอนการดำเนินงานเริ่มจากเทศบาลตำบลเกาะคา ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 ลำปาง ผู้นำชุมชน นักจัดการสุขภาพ และอาสาสมัครได้ร่วมกันจัดเวทีช่วงฉายาฮอมก่ากิด นำเสนอปัญหาการไม่บริโภคผักหรือบริโภคต่ำกว่าเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขและมักซื้อผักที่มีสารพิษตกค้างในท้องตลาด จากที่ประชุมจึงร่วมกันสรุปให้มีการทำกิจกรรมปลูกผักในสวนโดยเริ่มที่บ้านผู้นำชุมชน สมาชิกเทศบาล อาสาสมัครและนักจัดการสุขภาพและเชิญชวนผู้ที่มีที่ว่างเข้าร่วมโครงการ

ผลจากการผลักดันแนวคิดในโครงการดังกล่าวทำให้มีสมาชิกจากทุกชุมชน (7 ชุมชน) เข้าร่วมโครงการ โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการตุนี้นพอเพียง ตุนี้นในสวนจากเดิม 145 หลังคาเรือน คิดร้อยละ 7.4% ปัจจุบันมีผู้เข้าโครงการ จำนวน 1,609 หลังคาเรือน คิดเป็น 82.8% ของครัวเรือนที่มีอยู่จริง สามารถลดค่าใช้จ่ายในการซื้อผักที่ใช้ประกอบอาหารในแต่ละวันเฉลี่ยหลังคาเรือนละ 20 บาท/วัน นอกจากนี้ สมาชิกทุกคนที่เข้าร่วมปลูกผักปลอดสารพิษ มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของเทศบาลหรือใช้ปุ๋ยจากกลุ่มในหมู่บ้านที่ทำขึ้นกันเอง โดยแต่ละหลังคาเรือนจะมีการปลูกพืชผักสวนครัวไม่น้อยกว่า 7 ชนิด คิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้เข้าร่วมโครงการ และมีผู้ปลูกพืชผักไว้บริโภคเองในครัวเรือนในแต่ละชุมชนมีมากกว่าร้อยละ 80

ความสำเร็จที่เป็นเลิศสำหรับโครงการนี้คือ แต่ละชุมชนมีส่วนร่วมและตั้งใจร่วมกันว่า คนในเขตเทศบาลตำบลเกาะคาบริโภคผักปลอดสารพิษให้มากขึ้นกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ มีการสร้างงาน สร้างรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตผักปลอดสารพิษ เกิดการรวมกลุ่มจำหน่ายผักปลอดสารพิษของสมาชิกกลุ่มผักปลอดสารพิษในพื้นที่ที่จัดสรรไว้ ที่สำคัญโครงการดังกล่าวยังมีคุณค่าหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นการพึ่งพาตนเองแบบพอเพียง อยู่ร่วมกับธรรมชาติโดยไม่เบียดเบียนแต่แบ่งปันผลประโยชน์ ถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน จนเกิดเป็นปฏิกิริยาสุขภาพ และโครงการต่อยอดการดูแลสุขภาพของชุมชนจากรุ่นสู่รุ่นเพื่อถือเป็นกฎหรือแนวทางในการปฏิบัติอย่างชัดเจน ทำให้ชุมชนมากกว่าร้อยละ 85 ของจำนวนครัวเรือนที่อยู่จริง มีการปลูกผักปลอดสารพิษอย่างน้อย 7 ชนิดในครัวเรือน

โครงการ “เมืองที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้พิการอย่างมีความสุข”

ปัญหาสำคัญจากฐานข้อมูลชุมชนของเทศบาลตำบลเกาะคาพบว่าอัตราผู้พิการในเขตเทศบาลเพิ่มสูงขึ้นแบบก้าวกระโดด ร้อยละ 1.28 ในปี พ.ศ. 2547 (67 คน เป็น 302 คน) คิดเป็นร้อยละ 6.4 ของประชากรในปัจจุบัน โดยมีความพิการทางการเคลื่อนไหวมากที่สุด ร้อยละ 69 ทางทรงได้ยิน ร้อยละ 21 ทางสติปัญญา ร้อยละ 5.8 ทางการมองเห็น ร้อยละ 1.5 สาเหตุความพิการส่วนใหญ่มาจากความเจ็บป่วย ร้อยละ 79 พิกการแต่กำเนิด ร้อยละ 10 พิกการจากอุบัติเหตุ ร้อยละ 11 แบ่งเป็นผู้สูงอายุ ร้อยละ 76.8 (232คน) อยู่ในวัยแรงงาน ร้อยละ 22.8 (69คน) อยู่ในวัยเด็กเยาวชน (1 คน) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าผู้พิการนั้นจะมีลักษณะ คือ 1) ฐานะปานกลางค่อนข้างยากจน 2) สภาพที่อยู่อาศัยของผู้พิการไม่เอื้อต่อการดำรงชีวิตให้เหมาะสม 3) คนพิการบางส่วนไม่ได้รับการดูแลด้านสุขภาพที่ถูกต้อง ด้อยโอกาสทางสังคม ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิบริการสาธารณะได้ เนื่องจากการขาดความรู้และโอกาสอันเนื่องมาจากสภาพร่างกายที่ไม่เอื้ออำนวย 4) เป็นผู้สูงอายุ 5) ขาดคนใส่ใจดูแล

ด้วยเหตุนี้เอง จึงเป็นที่มาของโครงการ “เมืองที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้พิการอย่างมีความสุข” โดยเทศบาลตำบลเกาะคาต้องการลดอัตราความพิการของคนในชุมชนให้ได้และผลักดันให้ชุมชนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อส่งเสริมให้คนพิการมีความสุขในการดำรงชีวิต สามารถเข้าถึง สิทธิและบริการสาธารณะอย่างเสมอภาค และเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม มีคุณภาพชีวิตที่ดี ให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพผู้พิการและผู้ที่เกี่ยวข้องการเป็นผู้พิการในอนาคต รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมและสังคมที่เอื้อให้ผู้พิการอยู่ได้อย่างมีความสุขโดยไม่รู้สึกรังเกียจว่าเป็นภาระของสังคม สร้างเมืองที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้พิการในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ฟังตนเองได้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข

สำหรับขั้นตอนการดำเนินงานเริ่มจากการมีส่วนร่วมภายใต้การใช้ข้อมูลเพื่อหาสาเหตุ ความพิการ และใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเพื่อลดอัตราความพิการให้ลดลง และทำให้คนพิการอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและมีคุณค่า โดยเริ่มจากพิจารณาประเด็น ความพิการ ดังนี้

1) ประเด็นความพิการจากอุบัติเหตุ มีการประชุมทีมงานสหวิชาชีพกำหนดจุดเสี่ยง อุบัติเหตุและหาทางป้องกันความเสี่ยงจากอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้ มีการติดตั้งเครื่องหมายจราจรและสัญญาณเตือนภัยจุดเสี่ยงแก่ประชาชนผู้สัญจร มีการอบรมป้องกันอุบัติเหตุใน โรงเรียนและชุมชน

2) ประเด็นความพิการจากการเจ็บป่วยและสุขภาพ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพให้ความรู้ ในการดูแลสุขภาพแก่กลุ่มเสี่ยงและผู้ที่มีผู้ป่วยด้วยโรคความดัน เบาหวาน ร่วมกับ รพ.สต. รพ.เกาะคา กลุ่มจิตอาสา ออกเยี่ยมบ้านให้ความรู้และสุ่มตรวจสุขภาพกลุ่มเสี่ยงเป็นประจำ ทำแผนสุขภาพชุมชน และใช้งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพในการแก้ไขปัญหา สุขภาพและความพิการในชุมชน จัดกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพแก่ ผู้สูงอายุ ลดการเกิดโรคที่จะนำมาซึ่งความพิการในอนาคต

3) ประเด็นความพิการจากการขาดการเข้าถึงบริการสาธารณะ เน้นให้ผู้พิการได้รับ สิทธิประโยชน์อย่างทั่วถึงตรงกับความต้องการอย่างเท่าเทียม มีการจัดตั้งศูนย์บริการ ยืมอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ได้รับบริจาคให้กับผู้พิการ จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อ การใช้ชีวิตให้แก่ผู้พิการ การจัดให้มีการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อ สภาพความพิการ

4) ประเด็นความพิการจากการขาดคนใส่ใจดูแล เทศบาลตำบลเกาะคาได้กำหนดให้มี ระบบการดูแลระยะยาว (long term care) เพื่อช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการที่มีภาวะ พึ่งพิงทางกายและใจ โดยมีจิตอาสาชาวเกาะคาไม่ทอดทิ้งกัน เพื่อนช่วยเพื่อนของกลุ่ม ผู้สูงอายุ จำนวน 162 คน และสมาชิกกลุ่มธนาคารความดี จำนวน 312 คน ซึ่งประกอบด้วย บุคคลทุกช่วงวัย ที่เข้าไปช่วยเหลือและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

ผลสัมฤทธิ์เชิงปริมาณที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ การที่เทศบาลตำบลเกาะคา มีศูนย์บริการยืมอุปกรณ์ทางการแพทย์ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ทำให้ผู้พิการทั้ง 302 คนได้รับ การอบรมให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพ ได้รับบัตรประจำตัวคนพิการและได้รับการออกเยี่ยม ช่วยเหลือครบถ้วนทุกคน ผู้พิการติดเตียงจำนวน 32 คน ได้รับการดูแลเอาใจใส่ไม่โดนทอดทิ้ง

เป็นผู้ด้อยค่าในตำบลเกาะคา มีการติดตามดูแลจากจิตอาสาเป็นประจำทุกอาทิตย์ ผู้พิการที่สามารถประกอบอาชีพได้ ได้รับการฝึกอาชีพสร้างงานเพิ่มรายได้ จำนวน 98 คน ได้รับการช่วยเหลือกายอุปกรณ์ จำนวน 42 คน ช่วยเหลือด้านกู้ยืมเงินจากกองทุนคนพิการ จำนวน 3 คน ช่วยเหลือในการซ่อมแซมบ้าน ปรับสภาพแวดล้อม จำนวน 60 คน สังคมมีคุณภาพมากขึ้นจากการมีจิตอาสาดูแลผู้พิการในพื้นที่ จำนวน 35 คน และมีการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานรูปแบบอารยสถาปัตย์ (Universal Design) จำนวน 7 แห่ง

ผลสัมฤทธิ์เชิงคุณภาพ คือ ชุมชนตำบลเกาะคาเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง เป็นสังคมแห่งจิตอาสาและสังคมแห่งคุณธรรม บรรดาจิตอาสาทำงานด้วยความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งประกอบด้วยบุคคลทุกช่วงวัย ที่เข้าไปช่วยเหลือและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ทำให้เกิดเป็นสังคมที่ห่วงใยเสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน สังคมได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง สามารถเข้าถึงสิทธิทางสังคมที่พึงมีและการบริการที่มีประสิทธิภาพอย่างสะดวก มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ความโดดเด่นและเป็นเลิศของโครงการดังกล่าว คือ กระบวนการมีส่วนร่วมจากคนชุมชนและเทศบาลที่คิดค้นและวางหลักโดยใช้ 2 เงื่อนไขรอบรู้ คือ การใช้ความรู้แบบเข้าใจ เข้าถึงความต้องการของคนพิการ ทำให้ใช้ชีวิตและบริการสาธารณะได้อย่างสะดวกสบาย **การมีคุณธรรม** คือ ไม่ปล่อยหรือนิ่งเฉยถึงความทุกข์ยากของผู้พิการ ช่วยเหลือผู้พิการให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี มีความสุข ปลอดภัย และทำกิจกรรมต่างๆ

โครงการ “เตรียมความพร้อมนวัตกรผู้สูงอายุ”

ปัญหาสำคัญของเทศบาลตำบลเกาะคา คือ อัตราเด็กเกิดใหม่ที่ลดลงอย่างมาก ในขณะที่กลุ่มผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้น ประชากรที่เป็นผู้สูงอายุอยู่ในสัดส่วนร้อยละ 30.42% ของประชากรทั้งหมด หรือประมาณ 1,416 คน ดังนั้น เพื่อสร้างสังคมแห่งคุณภาพ และแก้ไขปัญหาดังกล่าว เทศบาลตำบลเกาะคาจึงริเริ่มโครงการเตรียมความพร้อมนวัตกรผู้สูงอายุเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะของผู้สูงอายุให้ไม่หยุดนิ่ง และไม่ถูกทอดทิ้ง ผลักดันให้นวัตกรรมสร้างนวัตกรรมสำหรับนำมาใช้ประโยชน์ให้กับผู้สูงอายุซึ่งเป็นการส่งเสริมให้คุณค่ากับผู้สูงอายุ

ขั้นตอนการดำเนินการได้เปิดพื้นที่ให้กลุ่มผู้สูงอายุเข้ามามีส่วนร่วม ปรึกษาหารือเรื่องการหากิจกรรมที่จะช่วยขับเคลื่อนคุณค่าของผู้สูงอายุให้เกิดความภาคภูมิใจ มีการกระตุ้นความคิด การเคลื่อนไหวร่างกาย ลดปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุและเกิดนวัตกรรมใหม่ที่สามารถนำไปใช้ในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อสังคม โดยร่วมกันค้นหาความเชี่ยวชาญหรือสิ่งที่ตนเองถนัดมากที่สุด โดยเทศบาลตำบลเกาะคาทำหน้าที่เพียงให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ เสริมทักษะความรู้ทางวิชาการ จัดกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้ ถอดบทเรียน และสร้างแรงจูงใจ ความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาทักษะ จนในท้ายที่สุดกลุ่มชมรมผู้สูงอายุได้แสดงศักยภาพและความสามารถเชิงสร้างสรรค์ ร่วมคิด ร่วมประดิษฐ์ผลงานที่จะช่วยผู้สูงอายุด้วยกัน รวมทั้งช่วยเหลือคนในชุมชนที่มีรายได้น้อย

สำหรับความสำเร็จของโครงการดังกล่าวเห็นได้จากผลงานสำคัญของนวัตกรรมชุมชนที่ก่อให้เกิดรายได้จำนวน 5 นวัตกรรม ได้แก่

1. ถู่มือพยาบาล เป็นนวัตกรรมช่วยเหลือผู้ป่วยที่นอนติดเตียง อุปกรณ์ชนิดนี้ช่วยป้องกันไม่ให้ผู้ป่วยดึงสายท่ออาหาร สายออกซิเจน สายน้ำเกลือ ลดความเจ็บปวดในการใส่สายทางการแพทย์

2. กล้องทีวีจากโบลาน คิดค้นดัดแปลงจากโบลานซึ่งเป็นต้นไม้ธรรมชาติมาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีรูปแบบประณีตสวยงามสามารถนำมาใช้ประโยชน์สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และเป็นที่ต้องการของตลาด

3. หมอนเพื่อสุขภาพจากหลอดกาแฟ เป็นนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียงที่มีปัญหาเกี่ยวกับการนอน หรือผู้สูงอายุที่มีอาการป่วยนอนติดเตียงเป็นเวลานาน ทำให้เกิดแผลกดทับตามส่วนของร่างกาย การใช้หมอนที่ทำมาจากหลอดกาแฟช่วยลดการเกิดแผลกดทับได้ เพราะหมอนช่วยรองรับข้อต่อของกระดูกได้พอดีกับสรีระและยืดหยุ่นตามสรีระ

4. สร้อยคอจากกระดาษ ผลงานจากกองนิเทศสารของผู้สูงอายุที่ซื้อมาอ่าน โดยนำกระดาษมาแปรรูปเป็นสร้อยคอ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยมือ (Handmade) มีลวดลายที่ไม่ซ้ำแบบ เป็นที่สะดุดตาและราคาไม่แพง สามารถซื้อใช้เองและซื้อเป็นของขวัญได้

5. อิฐตัวหนอนจากขยะ นวัตกรรมที่โดดเด่นจากการนำขยะโฟมจากครัวเรือนร้านค้ามาแปรรูป ขยะโฟมมาเป็นส่วนผสมของบล็อกปูพื้นซึ่งจากการทดลองสามารถลดปริมาณขยะลงได้ และสามารถนำไปใช้ในการทำทางเดินและห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการได้จริง

ความน่าสนใจอย่างยิ่งของโครงการดังกล่าวนี้มีได้หยุดที่การประดิษฐ์นวัตกรรมของกลุ่มผู้สูงอายุเท่านั้น แต่ในทางปฏิบัติ โครงการดังกล่าวสร้างการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรม เพราะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีตัวแทนจากเทศบาลตำบลเกาะคา ตัวแทนผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชน ลงไปติดตามการใช้นวัตกรรมกับการดำเนินชีวิตประจำวัน พบว่ายังใช้งานได้จริง มีการขยายผลสู่กลุ่มจิตอาสาในพื้นที่ ร่วมกันประดิษฐ์เพื่อนำไปใช้กับผู้ป่วย และผู้สูงอายุในชุมชน นอกจากนี้ ยังมีการต่อยอดด้วยการขยายผลนวัตกรรมใหม่นี้เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิต

เทศบาลตำบลเวียงเทิง

อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลเวียง อำเภอเทิง

จังหวัดเชียงราย 57160

โทรศัพท์ 053-795-321

โทรสาร 053-669-041

ประชากร

5,065 คน

(ชาย 2,321 คน หญิง 2,744 คน)

พื้นที่

12.7 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 5 หมู่บ้าน)

รายได้

23,299,269.73 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

33,023,781.91 บาท

คณะผู้บริหาร

นายสิงห์ทอง หนูนนำสิริสวัสดิ์

นายกเทศมนตรีตำบลเวียงเทิง

นายอดิเทพ มีปาน

ประธานสภาเทศบาลตำบลเวียงเทิง

ว่าที่ ร.ต.ต่อตระกูล วรรณสอน

ปลัดเทศบาลตำบลเวียงเทิง

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 8 คน

หญิง จำนวน 4 คน

เทศบาลตำบลเวียงเทิงเป็นอีกหนึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความโดดเด่นด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยยึดหลักการบริหารที่เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น นำหลักจริยธรรม คุณธรรม และธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานเพื่อตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างตรงจุด เทศบาลตำบลเวียงเทิงได้มุ่งเน้นการนำแนวคิดการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมมาใช้พัฒนากระบวนการจัดการปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างบูรณาการ นับตั้งแต่กระบวนการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรับผลประโยชน์

อันนำมาซึ่งผลสำเร็จของการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ เสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นเจ้าของ และความเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงเทิงได้อย่างแท้จริง

จุดเริ่มต้นสำคัญของหลักการทำงานของเทศบาลตำบลเวียงเทิงมาจากการยึดหลัก ธรรมชาติที่มุ่งเน้นความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชนใน 4 ประการ นั่นก็คือ

(1) การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ มุ่งเน้นประสิทธิภาพประสิทธิผลในการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ก่อให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนร่วม ภายใต้วิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย รวมถึงการติดตามประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง

(2) ค่านิยมประชาธิปไตย มุ่งเน้นการปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เปิดเผย โปร่งใส และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลและแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวาง

(3) ประชาธิปไตย มุ่งเน้นการปฏิบัติราชการโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในทุกขั้นตอน และกระจายความรับผิดชอบการตัดสินใจในการดำเนินงานทุกระดับ

(4) ความรับผิดชอบ มุ่งเน้นการปฏิบัติราชการด้วยจิตสำนึกรับผิดชอบ มีคุณธรรม และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างทันทั่วทั้งที่

จากหลักการและแนวคิดดังกล่าวได้นำมาสู่ความมุ่งมั่นตั้งใจของเทศบาลตำบลเวียงเทิง ที่จะพัฒนาเมืองเวียงเทิงให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ครอบคลุมความต้องการพื้นฐานของ ประชาชนในทุกด้าน และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาร่วมกันกับ เทศบาลในทุกกระบวนการ ดังนี้

● **ขั้นตอนการวางแผน (Planning) :** การเปิดโอกาสให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วม ของประชาชนผ่านการประชุมประชาคมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น การกำหนดเป้าหมายการทำงาน กระบวนการทำงาน การจัดสรร งบประมาณและทรัพยากรต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจและความไว้วางใจกันทุกฝ่าย

● **ขั้นตอนการแสวงหาทรัพยากร (Allocation) :** การเปิดโอกาสให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการดำเนินการช่วยเหลือ จัดหา หรือสนับสนุนการทำงานของเทศบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินกิจกรรมโครงการที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงการแต่งตั้งภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเปิดเผย และโปร่งใสในทุกขั้นตอน

๑๑ **ขั้นตอนการประสานความร่วมมือ (Co-ordination) :** การสร้างความร่วมมือในรูปแบบของคณะทำงานภาคประชาชน ภาคประชาสังคม ร่วมกันกับเทศบาล เพื่อเป็นคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมโครงการต่างๆ เพื่อสร้างความร่วมมือและสร้างการพัฒนาเมืองเวียงเทิงในรูปแบบการเป็นหุ้นส่วนร่วมกัน

๑๒ **ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) :** การมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์รูปแบบ และการตรวจสอบการทำงานตามแผนงาน/โครงการต่างๆ ร่วมกับประชาชนทุกภาคส่วน เช่น การแต่งตั้งผู้แทนจากภาคีเครือข่ายท้องถิ่น ท้องที่ หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน และประชาชน เข้าร่วมเป็นคณะทำงานติดตามประเมินผลแผนงาน/โครงการต่างๆ จากนั้นจึงรายงานผลให้ประชาชนทราบในทุกช่องทาง

จากความร่วมมือของทุกภาคส่วนก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนางานกิจกรรม/โครงการที่มาจากภาคประชาชนเพื่อประชาชน เกิดเป็นสังคมจิตสาธารณะ ทุกคนต่างรู้สึกเป็นเจ้าของพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้นำมาสู่การเกิดขึ้นของเครือข่าย/กลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มพลังเยาวชนสร้างสรรค์เวียงเทิง กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนอนุรักษ์แม่น้ำอิง และกลุ่ม Thush Hero @Thoeng ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “เทศบาลตำบลเวียงเทิงเป็นเมืองน่าอยู่ คนมีความสุข มีการเรียนรู้และพัฒนา บริหารจัดการก้าวหน้า รักษาสิ่งแวดล้อมยั่งยืน” นั่นเอง

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนความเป็นเลิศในด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของเทศบาลตำบลเวียงเทิง ได้แก่

โครงการกัตถแยกขยะชุมชน

เทศบาลตำบลเวียงเทิงได้เผชิญกับสถานการณ์ความเป็นเมืองมากขึ้นภายหลังจากที่ได้รับการยกฐานะจากสุขาภิบาลเวียงเทิง เมื่อปี พ.ศ. 2542 จนนำมาสู่การขยายตัวของเมืองออกไปโดยรอบ ซึ่งเป็นผลให้มีประชากรแฝงเข้ามาอาศัยและประกอบอาชีพในพื้นที่เทศบาลมากขึ้น เกิดสถานที่สำคัญต่างๆ เช่น สถานศึกษา สถานที่ราชการ ร้านค้า ทำให้เทศบาลตำบลเวียงเทิงประสบปัญหาขยะที่มากขึ้นตามไปด้วย ประเด็นดังกล่าวนี้ได้ทำให้ทุกภาคส่วนในพื้นที่เริ่มตระหนักถึงความสำคัญ จนนำมาสู่การทำประชาคมเมืองร่วมกันทั้งฝ่ายเทศบาล ภาคประชาชน และภาคเอกชน เกิดเป็นแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขึ้นมา ซึ่งเป็นแผนแม่บทที่กำหนดทิศทางและแนวทางการจัดการขยะในพื้นที่อย่างครบวงจร ภายใต้หลักการ 3R ที่ว่า “ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ หรือ Reduce Reuse Recycle” ประกอบกับใช้เตาเผาขยะและวิธีการทำปุ๋ยหมักชีวภาพในการกำจัดขยะ โดยมีกระบวนการจัดการขยะ 3 ระยะ ดังนี้

๑ **ต้นทาง** : การลดปริมาณขยะและส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง ดำเนินการโดยการให้ประชาชนในพื้นที่ทุกครัวเรือนคัดแยกขยะในครัวเรือน เทศบาลตำบลเวียงเทิงได้จัดอบรมให้ความรู้การคัดแยกขยะด้วยวิธี 3R จากนั้นจึงจัดทำครัวเรือนตัวอย่างคัดแยกขยะในแต่ละชุมชน ซึ่งผลการดำเนินงานพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมสามารถคัดแยกขยะและจัดการขยะที่ต้นทางได้อย่างเหมาะสม ทางเทศบาลก็จะดำเนินการทำสัญลักษณ์ธงติดไว้หน้าบ้าน เช่น ธงเขียว หมายถึง ครัวเรือนที่สามารถบริหารจัดการขยะบางประเภทได้เองในครัวเรือน ธงสีแดง หมายถึง ครัวเรือนที่สามารถแยกขยะตามประเภทได้แต่ไม่สามารถกำจัดได้ภายในครัวเรือน และธงสีน้ำเงิน หมายถึง ครัวเรือนที่สามารถจัดการขยะในครัวเรือนได้ทั้งหมด ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นในต้นทาง นั่นก็คือ ความตื่นตัวของประชาชนที่เริ่มตระหนักถึงการจัดการขยะในครัวเรือนของตนเองมากขึ้น

๒ **กลางทาง** : การจัดทำระบบเก็บและขนขยะอย่างมีประสิทธิภาพ เทศบาลตำบลเวียงเทิงจะแยกรถเก็บขยะเป็น 2 ประเภท คือ รถเก็บขยะแห้ง 1 คัน และรถเก็บขยะเปียก 1 คัน ซึ่งจะวิ่งเก็บขยะในแต่ละประเภทตามชุมชนในทุกวันตามเวลาที่กำหนดไว้

๓ **ปลายทาง** : การกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีและจัดทำแผนจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะ ส่งผลให้เกิดเป็นเทศบัญญัติค่าธรรมเนียมขยะ นั่นก็คือ หักมากจ่ายมาก หักน้อยจ่ายน้อย เทศบาลตำบลเวียงเทิงยังได้ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนรู้จักการคัดแยกขยะและนำขยะรีไซเคิลไปจำหน่าย ผลที่เกิดขึ้นได้ทำให้ครัวเรือนสามารถลดรายจ่ายในการจัดการขยะและมีรายได้จากการจำหน่ายขยะรีไซเคิลอีกด้วย นอกจากนี้เทศบาลตำบลเวียงเทิงยังได้ส่งเสริมการเกษตรแบบพึ่งพาตนเอง โดยนำขยะเปียกมาผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพสามารถนำไปใช้ทำเกษตรในครัวเรือนโดยไม่พึ่งพาสารเคมีได้อีกทางหนึ่ง นับได้ว่าการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทางของเทศบาลตำบลเวียงเทิงประสบผลสำเร็จได้เพราะความร่วมมือร่วมใจของทุกภาคส่วนในชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง นั่นก็คือ ธรรมนูญพลเมืองของชาวเวียงเทิง เป็นธรรมนูญที่เกิดขึ้นจากความเห็นพ้องต้องกันของทุกภาคส่วนในพื้นที่ โดยมีการทำข้อตกลงร่วมกัน (MOU) ระหว่างเทศบาลตำบลเวียงเทิง หมู่บ้าน ชุมชน สถานศึกษา สถานที่ราชการ ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนชุมชนไปสู่การจัดการขยะอย่างครบวงจร สร้างความตระหนักถึงความเป็นเจ้าของพื้นที่และการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย จนนำมาสู่ผลสำเร็จหลายด้าน ดังนี้

๑๐ **ด้านสังคม** : ประชาชนในพื้นที่สามารถคัดแยกขยะได้อย่างถูกต้อง และได้รับประโยชน์จากการสร้างมูลค่าเพิ่มของขยะ เช่น มีรายได้จากการจำหน่ายขยะรีไซเคิล ทำผลิตภัณฑ์จากขยะรีไซเคิล การทำปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ จนประชาชนในชุมชนมีจุดมุ่งหมายร่วมกันและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการคัดแยกขยะในครัวเรือนได้อย่างสำเร็จ

๑๑ **ด้านเศรษฐกิจ** : จากเดิมปริมาณขยะ 8 ตันต่อวัน ปัจจุบันเหลือขยะเพียง 2 ตันต่อวัน และลดปริมาณการเผาขยะจากเดิม 7 วันต่อสัปดาห์ เหลือเพียง 2 วันต่อสัปดาห์ ช่วยให้เทศบาลตำบลเวียงเทิงลดค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะลงได้จากกิโลกรัมละ 4.10 บาท เหลือเพียง 1.80 บาทเท่านั้น ทำให้เทศบาลสามารถนำเงินที่เหลือไปใช้ในการพัฒนาด้านอื่นๆ ได้อีกต่อไป

๑๒ **ด้านสิ่งแวดล้อม** : การจัดการขยะแบบครบวงจรในชุมชนตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทางช่วยให้ปริมาณขยะในพื้นที่ลดลง สิ่งแวดล้อมดีขึ้น และไม่พบโรคที่มาจาก การหมักหมมของขยะ ทำให้ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลเวียงเทิงมีสุขภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

โครงการสนามเด็กเล่นสร้างปัญญา

สนามเด็กเล่นสร้างปัญญาของเทศบาลตำบลเวียงเทิง เริ่มต้นมาจากความต้องการของชุมชนและผู้ปกครองที่เห็นถึงความสำคัญของการเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็กปฐมวัย จึงเริ่มต้นหารือร่วมกันเพื่อสร้างสนามเด็กเล่นในชุมชนที่เด็กๆ สามารถมาใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ เป็นสนามเด็กเล่นที่เหมาะสม ปลอดภัย และเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กในทุกด้าน

เทศบาลตำบลเวียงเทิงจึงดำเนินการสำรวจความต้องการในชุมชน โดยใช้หลัก “บวร – บ้าน วัด โรงเรียน” ดำเนินการแบบมีส่วนร่วมผ่านคณะทำงานชุมชน ซึ่งมีหน้าที่สำรวจความต้องการในชุมชน ประสานระดมทรัพยากร ออกแบบเครื่องเล่น ประเมินราคาและควบคุมงานก่อสร้างสนามเด็กเล่น ซึ่งความโดดเด่นของสนามเด็กเล่นนี้ก็คือ ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการออกแบบ โดยผู้ปกครองที่เป็นวิศวกรได้เข้ามาร่วมออกแบบงานก่อสร้างสนามเด็กเล่นสร้างปัญญา แล้วนำแปลนที่ได้เป็นต้นแบบในการหารือกับประชาชนในชุมชน ทำให้สนามเด็กเล่นมีฐานกิจกรรมที่สามารถพัฒนาทักษะเด็ก 4 ฐาน ได้แก่ (1) ฐานสระน้ำอินจัน เป็นฐานพัฒนาสมอง พัฒนาการทรงตัว และการคิดค้นประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ (2) ฐานสระธารก เป็นฐานที่พัฒนาทักษะการเป็นนักวิทยาศาสตร์และนักประดิษฐ์ (3) ฐานค่ายกล เป็นฐานพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาอารมณ์ และ (4) ฐานเรือสลัดลึง เป็นฐานพัฒนาจินตนาการถึงการผจญภัยอย่างอิสระ และมีมุมพักผ่อนอ่านหนังสือให้กับเด็ก สำหรับการก่อสร้างสนามเด็กเล่นนั้นได้อาศัยแรงงานและช่างฝีมือในชุมชน และประสานความร่วมมือจากกลุ่ม/เครือข่ายต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อร่วมกันก่อสร้างสนามเด็กเล่นในชุมชน นอกจากนี้คณะกรรมการชุมชนยังได้จัดตั้งกองผ้าป่า เพื่อระดมทุนสำหรับก่อสร้างสนามเด็กเล่นอีกด้วย

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการสนามเด็กเล่นสร้างปัญญาได้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมหาศาลแก่เด็กๆ ในชุมชน เพราะสนามเด็กเล่นได้กลายมาเป็นพื้นที่สำหรับฝึกทักษะ ฝึกฝนพัฒนาการของเด็กในด้านต่างๆ และสร้างสรรค์จินตนาการให้แก่เด็กในชุมชนอย่างรอบด้าน อีกทั้งการดำเนินโครงการดังกล่าวยังเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้ปกครองในชุมชนที่ร่วมกันสร้าง ร่วมกันออกแบบสนามเด็กเล่นเพื่อลูกหลานของตนเอง

นวัตกรรมโมเดลพลังเยาวชนสร้างสรรค์สู่แอปพลิเคชัน “เวียงเทิงน่าอยู่”

ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลเวียงเทิงตั้งอยู่ใจกลางอำเภอเวียงเทิง ซึ่งมีลักษณะความเป็นเมืองค่อนข้างมากจึงมีร้านค้า ส่วนราชการ และสถานประกอบการตั้งอยู่ในพื้นที่จำนวนมาก การให้บริการของเทศบาลตำบลเวียงเทิงจึงจำเป็นต้องทำงานในเชิงรุก เน้นความทันสมัย รวดเร็ว และเท่าทันต่อความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึง ด้วยเหตุนี้เทศบาลตำบลเวียงเทิงได้นำเทคโนโลยีมาผนวกเข้ากับนวัตกรรมเพื่อสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Social Innovation) จึงนำมาสู่การคิดค้นนวัตกรรมที่เชื่อมโยงการบริการสาธารณะในระดับท้องถิ่น ที่มีชื่อว่า “โมเดลพลังเยาวชนสร้างสรรค์สู่แอปพลิเคชันเพื่อเวียงเทิงน่าอยู่” นับเป็นจุดเริ่มต้นของการเข้ามามีส่วนร่วมของเด็กๆ และเยาวชนในพื้นที่ที่มีความสนใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและอยากพัฒนาท้องถิ่นบ้านเกิดของตนเอง

เทศบาลตำบลเวียงเทิงจึงส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มเด็กและเยาวชนจิตอาสาพัฒนาเวียงเทิงขึ้นมา เดิมเด็กๆ กลุ่มนี้มีความสนิทสนมกันและเคยทำกิจกรรม Trash Hero ตามโครงการ SEA of Solution ด้วยกันมาก่อน จากนั้นจึงมารวมกลุ่มกันอีกครั้งเนื่องจากได้เล็งเห็นปัญหาการให้บริการและการเชื่อมโยงข้อมูลของภาครัฐกับประชาชน (Government to People) เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้จึงมาร่วมกันออกแบบพัฒนาเทคโนโลยีแอปพลิเคชันที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการบริการภาครัฐ ภายใต้โมเดลพลังเยาวชนสร้างสรรค์สู่แอปพลิเคชันเพื่อเวียงเทิงน่าอยู่ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานที่มีส่วนร่วมของหลายภาคส่วน ดังนี้

- ผู้กำหนดนโยบาย ประกอบด้วย คณะผู้บริหารท้องถิ่น ตัวแทนผู้นำชุมชน และผู้แทนส่วนราชการในพื้นที่ มาร่วมกันกำหนดแนวทางและนโยบายการพัฒนาฐานข้อมูลร่วมกัน และบรรจุกิจกรรม/โครงการดังกล่าวในแผนพัฒนาท้องถิ่น

- แกนนำสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลตำบลเวียงเทิง มาเรียนรู้และออกแบบร่วมกัน จากนั้นจึงถ่ายทอดความรู้เทคนิคการใช้แอปพลิเคชันไปยังยังประชาชนในเขตพื้นที่ตลอดจนสร้างแรงจูงใจไปยังกลุ่มผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไปให้มาใช้บริการแอปพลิเคชัน

- สถาบันการศึกษาในพื้นที่ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง บริษัทเครือ SCG ลำปาง และโรงเรียนเทิงวิทยาคม ทำหน้าที่สนับสนุนความรู้ทางวิชาการด้านเทคโนโลยีและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนการติดตามผลการใช้งานแอปพลิเคชัน เพื่อนำมาวิเคราะห์และปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้งานให้ดียิ่งขึ้น

● ประชาชนทั่วไป เริ่มต้นจากการทดลองใช้แอปพลิเคชันในหมู่บ้าน แล้วจึงขยายผล การใช้งานแอปพลิเคชันไปยังหมู่บ้านต่างๆ และตัวแทนอาสาสมัครสาธารณสุขครอบคลุมเขต พื้นที่เทศบาลตำบลเวียงเทิง ซึ่งการใช้แอปพลิเคชันดังกล่าวประชาชนสามารถเข้ามารายงาน ข้อมูลการจัดเก็บขยะ ข้อมูลน้ำเสีย การร้องเรียนร้องทุกข์ได้ตลอดเวลา

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการดำเนินนวัตกรรมโมเดลพลังเยาวชนสร้างสรรค์สู่ แอปพลิเคชันเพื่อเวียงเทิงน่าอยู่ ได้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมหาศาลในพื้นที่เทศบาลตำบล เวียงเทิง

● **ด้านสังคม :** ครั้วเรือนในเขตพื้นที่กว่าร้อยละ 90 ของครั้วเรือนทั้งหมด ได้ลงทะเบียนเพื่อเข้าใช้บริการแอปพลิเคชัน ซึ่งในปี พ.ศ.2563 มีเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์และ การสื่อสารผ่านแอปพลิเคชัน จำนวน 210 ครั้ง และเทศบาลตำบลเวียงเทิงสามารถประสาน งานและให้บริการได้ถึง 203 เรื่อง นับได้ว่าแอปพลิเคชันดังกล่าวนี้เป็นช่องทางสื่อสารและ ให้บริการประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลเวียงเทิงได้อย่างสะดวกรวดเร็วมากขึ้น อีกทั้ง เด็กและเยาวชนในพื้นที่เกิดความภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

● **ด้านเทคโนโลยี :** ประชาชนในพื้นที่ตอบรับนวัตกรรมและเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการ นำแอปพลิเคชันไปใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของครั้วเรือนทั้งหมด หรือ 2,500 ครั้วเรือน จากครั้วเรือนทั้งหมด 2,734 ครั้วเรือน ซึ่งช่วยให้ประชาชนในชุมชนเกิดการเรียนรู้ด้าน เทคโนโลยี

● **ด้านเศรษฐกิจ :** การนำแอปพลิเคชันมาช่วยในการให้บริการประชาชน ทำให้เทศบาลตำบลเวียงเทิงสามารถลดค่าใช้จ่ายและลดจำนวนครั้งของการเก็บขยะที่เกิน ความจำเป็นได้ เนื่องจากมีฐานข้อมูลระบบจัดเก็บและรวบรวมขยะจากครั้วเรือนโดยตรง อีกทั้งยังลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนที่มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมเก็บขนขยะอีกด้วย

ความโดดเด่นของนวัตกรรมโมเดลพลังเยาวชนสร้างสรรค์สู่แอปพลิเคชันเพื่อเวียงเทิง เกิดขึ้นจากการทำงานในเชิงรุกร่วมกันของหลายภาคส่วน เป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน โดยใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเวียงเทิง ภายใต้ข้อจำกัดด้าน งบประมาณและบุคลากรของเทศบาล โดยมีภาคส่วนที่สำคัญ นั่นก็คือ กลุ่มเด็กและเยาวชน จิตอาสาพัฒนาเวียงเทิง ที่สามารถหล่อหลอมภาคส่วนต่างๆ เข้าด้วยกันจนสามารถออกแบบ แอปพลิเคชันเพื่อประชาชนชาวเวียงเทิงได้อย่างแท้จริง

องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง

อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมืองกระบี่
จังหวัดกระบี่ 81180
โทรศัพท์ 075-637-146
โทรสาร 075-637-672

ประชากร

14,456 คน
(ชาย 7,093 คน หญิง 7,363 คน)

พื้นที่

126 ตารางกิโลเมตร
(ครอบคลุมจำนวน 8 หมู่บ้าน)

รายได้

93,678,073.30 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน,
เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

46,606,220.00 บาท

คณะผู้บริหาร*

นายวิเชษฐ์ ขวัญข้าว
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง

สัดส่วนสมาชิกสภา*

ชาย จำนวน - คน

หญิง จำนวน - คน

* อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง มุ่งเน้นการบริหารงานที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนตามวิสัยทัศน์การบริหารงานที่ว่า “ยึดมั่นธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน” และตามวิสัยทัศน์ขององค์กรที่ว่า “ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน บนพื้นฐานสภาพแวดล้อมและเมืองน่าอยู่ พร้อมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน” โดยองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกรูปแบบและทุกขั้นตอนการดำเนินงาน ทั้งการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ซึ่งส่งผลให้การทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางสามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด ประชาชนรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชนท้องถิ่นมากขึ้นและยอมรับผลที่เกิดจากการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการร่วมกัน นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางยังส่งเสริมให้

ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของตนเพื่อแสดงถึงความโปร่งใสในการทำงาน อย่างไรก็ตาม การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางไม่ได้มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเท่าที่ควร หากแต่ได้บริหารงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการประชาชนอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

ความโดดเด่นขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การหลอมรวมประชาชนในท้องถิ่นที่มีความหลากหลายให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง และทำให้ชาวอ่าวนางทุกคนมีเป้าหมายเดียวกัน คือ การพัฒนาบ้านเกิดเมืองนอนของตนให้เจริญอย่างสมดุลทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข เศรษฐกิจ และสังคม ประชาชนในตำบลอ่าวนางมีความแตกต่างหลากหลายทั้งในด้านเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ประชาชนพื้นถิ่นดั้งเดิม และประชาชนที่ย้ายเข้ามาอยู่อาศัยใหม่ เพื่อประกอบอาชีพ แต่ปัจจุบันต่างเข้ามามีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาอ่าวนางให้เป็นเมืองที่มีความเจริญเติบโตรอบด้านอย่างสมดุล และเป็นเมืองที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ได้แก่

โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลอ่าวนาง

โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลอ่าวนางเกิดขึ้นมาจากการเสนอปัญหาและความต้องการโดยชมรมผู้สูงอายุตำบลอ่าวนาง เนื่องจากชมรมผู้สูงอายุเห็นว่า ในพื้นที่ตำบลอ่าวนางมีผู้สูงอายุ รวม 1,190 คน และมีผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคม จำนวน 72 คน จึงต้องการจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุกลุ่มนี้เพื่อป้องกันภาวะซึมเศร้าและความรู้สึกเหงา/ว้าเหว่ และป้องกันไม่ให้ผู้สูงอายุกลุ่มนี้กลายเป็นผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านติดเตียงต่อไป เมื่อได้รับทราบความต้องการของชุมชนแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ชมรมผู้สูงอายุตำบลอ่าวนาง หน่วยงานด้านการศึกษา และภาคีเครือข่ายมากกว่า 23 แห่ง จึงได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการบูรณาการขับเคลื่อนงานด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุร่วมกัน เพื่อให้มีการขับเคลื่อนกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง สอดรับกับยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์จังหวัดด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และร่วมกันจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลอ่าวนาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างพื้นที่ให้ผู้สูงอายุได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านกาย ใจ และสังคม

องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ชมรมผู้สูงอายุตำบลอ่าวนาง หน่วยงานด้าน การศึกษา และภาคีเครือข่ายได้ประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอนโรงเรียน ผู้สูงอายุตำบลอ่าวนาง โดยให้ผู้สูงอายุและชุมชนแสดงความคิดเห็นและเสนอหัวข้อสำหรับ การเรียนการสอนในโรงเรียนผู้สูงอายุ ประกอบกับได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้ร่วมกำหนดและพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลอ่าวนางได้เปิดการเรียนการสอนรุ่นที่ 1 เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2561 และดำเนินการเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันในปี 2563 เป็นรุ่นที่ 3 โดยจัดการเรียนการสอนเป็นประจำในทุกวันจันทร์หรือสัปดาห์ละ 1 วัน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนผู้สูงอายุได้อาศัยการมีส่วนร่วมจากหลาย ภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคม อาทิ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้น โดยร่วมเป็นวิทยากรในการ ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้สูงอายุ นอกจากนี้ โรงเรียนผู้สูงอายุยังได้จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อชุมชนอีกหลายกิจกรรมด้วยกันโดยให้ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มีบทบาทหลักในการขับเคลื่อน กิจกรรม และส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ดังนี้

● **กิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่เยาวชน** ผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และทักษะด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็กเยาวชนและประชาชนกลุ่ม ต่าง ๆ อาทิ การทำขนมท้องถิ่น การรักษาพยาบาลด้วยสมุนไพร การทำผ้าบาติก และการ ทำเกษตรแบบผสมผสานในครัวเรือน

● **กิจกรรมชมรมผู้สูงอายุเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยติดเตียง** ผู้สูงอายุ ในโรงเรียนผู้สูงอายุลงพื้นที่เยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยติดเตียงในชุมชน เพื่อสร้างขวัญ และกำลังใจในการดำเนินชีวิต โดยลงพื้นที่ร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และสภาเด็กและเยาวชน ที่ให้ บริการดูแลสุขภาพและสวัสดิการ

● **กิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างวัย** เป็นกิจกรรมกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ในครอบครัวและสร้างคุณค่าให้แก่ผู้สูงอายุ

● **กิจกรรมต้อนรับคณะศึกษาดูงาน** โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลอ่าวนางได้เป็นแหล่ง ศึกษาดูงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นๆ ผู้สูงอายุในโรงเรียนเป็น วิทยากรถ่ายทอดความรู้และบอกเล่าเรื่องราวของตนให้แก่ผู้ศึกษาดูงาน

ตั้งแต่เปิดการเรียนการสอนรุ่นที่ 1 เมื่อปี 2561 จนถึงรุ่นที่ 3 ในปี 2563 โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลอ่าวนางมีนักเรียน รวม 190 คน แบ่งเป็นรุ่นที่ 1 ในปี 2563 รวม 56 คน รุ่นที่ 2 ในปี 2562 รวม 62 คน และรุ่นที่ 3 ในปี 2563 รวม 72 คน จากการดำเนินการโรงเรียนผู้สูงอายุภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ และเกิดการจัดการศึกษาตลอดช่วงชีวิตให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุลดภาวะพึ่งพิง และสามารถเป็นต้นแบบในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ดังนี้

1. ลดภาวะพึ่งพิง จากการประเมินคัดกรองความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวัน (ADL) ของผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลอ่าวนาง เปรียบเทียบปี 2563 และปี 2564 พบว่าในปี 2564 ผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลอ่าวนาง มีความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 5.63 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้สูงอายุ

2. มีความรู้ จากการเข้าร่วมโครงการและกิจกรรมของโรงเรียนผู้สูงอายุทำให้ผู้สูงอายุได้รับความรู้ในด้านต่างๆ และนำความรู้ไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน

3. เป็นต้นแบบในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโครงการและกิจกรรมของโรงเรียนผู้สูงอายุสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ เด็กและเยาวชนในพื้นที่ รวมทั้งเป็นต้นแบบให้แก่หน่วยงานอื่นที่มาศึกษาดูงาน ยกตัวอย่างเช่น

- การถ่ายทอดวิธีการปฏิบัติตนและการดูแลสุขภาพเพื่อลดภาวะพึ่งพิงให้แก่ผู้สูงอายุ

- การถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพกาย และสุขภาพจิต รวมถึงการลงพื้นที่เยี่ยมบ้านเพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการดำเนินชีวิตให้แก่ผู้พิการและผู้ป่วยติดเตียง

- การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่กลุ่มเด็กและเยาวชนเพื่อดำรงรักษาไว้ซึ่งประเพณีและวัฒนธรรมพื้นถิ่น อาทิ การทำขนมพื้นบ้าน การทำผ้าบาติก สมุนไพรพื้นบ้าน การทำเกษตรผสมผสานในครัวเรือน การถ่ายทอดด้านคุณธรรมจริยธรรม และหลักธรรมของศาสนา โดยการลงพื้นที่ไปยังโรงเรียนต่างๆ ในตำบลอ่าวนาง การดำเนินกิจกรรมนั้นนอกจากเป็นการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนแล้ว ยังช่วยให้เกิดการสานสัมพันธ์ระหว่างวัยสร้างจิตสำนึกให้แก่เด็กและเยาวชนในการให้ความเคารพและเชื่อฟังผู้สูงอายุ

- การเป็นต้นแบบในการศึกษาดูงาน โดยปัจจุบันโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลอ่าวนางได้รับการยอมรับให้เป็นแหล่งศึกษาดูงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นๆ

นอกจากนี้ นักเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลอ่าวนางมีความหลากหลายทางเชื้อชาติ และศาสนา แต่สามารถทำกิจกรรมร่วมกันและยอมรับซึ่งกันและกัน เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างกัน กลายเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สามารถอยู่ร่วมกันได้ด้วยความรัก ความสันติ และความเข้าใจ

โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน นาตีน กรีนวิลเลจ เฟสติวล

ตำบลอ่าวนาง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดกระบี่ที่มีชื่อเสียง เป็นศูนย์กลาง การท่องเที่ยวทางทะเลของจังหวัดกระบี่ และเป็นจุดกระจายนักท่องเที่ยวและจุดเชื่อมโยงเพื่อ เดินทางไปท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ตำบลอ่าวนางจึงเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญทาง การท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ ในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก สามารถสร้างงาน และสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด แต่การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวยังคง กระจุกตัวอยู่ตามแหล่งท่องเที่ยวสำคัญๆ ในตำบลอ่าวนางเป็นส่วนใหญ่ โดยยังไม่ได้เข้ามา ท่องเที่ยวในชุมชนนาตีน ดังนั้น กลุ่มอาชีพในชุมชนนาตีน จำนวน 13 กลุ่ม จึงประชุมร่วมกัน เพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าวและเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยการจัดโครงการส่งเสริม การท่องเที่ยวชุมชนนาตีน กรีนวิลเลจ เฟสติวล เสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ให้ช่วยสนับสนุน ทั้งนี้ โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนนาตีน กรีนวิลเลจ เฟสติวล มีวัตถุประสงค์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวในจังหวัดและในประเทศให้เข้ามาเที่ยวในชุมชนนาตีน ซึ่งจะช่วยให้เกิดการสร้างงานและสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มโฮมสเตย์ และ กลุ่มอาชีพอื่นๆ ในชุมชน อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ได้ในอีกทางหนึ่ง

โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนนาติน กรีนวิลเลจ เฟสติวลจัดขึ้นครั้งแรกในปี 2562 และจัดต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง วิสาหกิจท่องเที่ยวชุมชนบ้านนาติน ผู้นำชุมชน และ อสม. ประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อวางแผนการจัดงาน และมีข้อสรุปให้วิสาหกิจท่องเที่ยวชุมชนบ้านนาตินร่วมกับคณะกรรมการชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการจัดงาน องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางได้ให้การสนับสนุนงบประมาณ 150,000 บาทต่อปี รวมถึงสนับสนุนด้านการจัดประดับตกแต่งสถานที่ เวที และการประชาสัมพันธ์โครงการ โครงการนี้เกิดจากการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมอย่างแท้จริง โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากหน่วยงานอื่นๆ และได้รับความร่วมมือจากกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร กลุ่มโฮมสเตย์ และชาวบ้านในการบริหารจัดการโครงการ ทั้งการกำหนดระเบียบปฏิบัติในการจัดงาน การคัดเลือกร้านค้า การจัดระเบียบร้านค้า ภายในงาน การกำหนดกติกาการจำหน่ายสินค้า อาหาร และบริการต่างๆ ภายในงาน ตลอดจนการติดต่อประสานงานในเรื่องต่างๆ

ชุมชนนาตินได้ร่วมกันตกแต่งสถานที่ภายในชุมชนให้เป็นตลาดสีเขียว การจัดงานมีระยะเวลา 3 วันและอยู่ภายใต้แนวคิดการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยใช้วัสดุ ภาชนะ และบรรจุภัณฑ์จากธรรมชาติ อาทิ ใบตอง กระบอกลไม้ไผ่ ใบจาก ใบกะพ้อ และพืชตระกูลปาล์ม เป็นต้น ภายในตลาดแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตชาวมุสลิมแบบดั้งเดิมและความเรียบง่าย มีการแสดงศิลปวัฒนธรรมจากเยาวชน การละเล่นพื้นบ้าน การแข่งขันประกอบอาหารพื้นบ้าน การสาธิตการทำอาหารสูตรโบราณ อาทิ การทำข้าวเม่า การรีดน้ำอ้อยด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น การย่างปลา การทำห่อหมก การทำขนมจาก และกาแฟโบราณ เป็นต้น นอกจากนี้ มีการออกร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ของที่ระลึกจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ขนมประจำถิ่น อาหารพื้นเมือง ผักผลไม้ปลอดสารพิษ และอาหารทะเลสดมากกว่า 40 ร้าน

การดำเนินโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนนาติน กรีนวิลเลจ เฟสติวล บรรลุวัตถุประสงค์เป็นอย่างดี กล่าวคือ สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชนนาตินได้เป็นจำนวนมากโดยเฉลี่ย 800 คนต่อวัน ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่คาดการณ์ไว้ และสามารถสร้างรายได้ให้ชุมชนได้มากกว่า 500,000 บาทรวมตลอดทั้งงาน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ต่อไป นอกจากนี้ วิถีชีวิตชาวบ้านอันเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนได้เผยแพร่สู่นักท่องเที่ยวและผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ อาทิ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อโซเชียลมีเดีย ซึ่งจะช่วยให้ชุมชนนาตินเป็นที่รู้จักมากขึ้น เป็นการสร้างชื่อเสียง และความประทับใจ และจะช่วยให้เกิดการเข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชนนาตินอย่างต่อเนื่อง

ในระยะยาว ตลอดจนเดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ในพื้นที่ตำบลอ่าวนาง ที่สำคัญชาวบ้านในชุมชนนาตินได้เรียนรู้การเพิ่มมูลค่าของต้นทุนที่มีอยู่ในชุมชนตระหนักถึงคุณค่าของวิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นอัตลักษณ์ของตน และร่วมกันอนุรักษ์สืบทอดไปสู่รุ่นลูกหลานต่อไป

โครงการเบิกฟ้าธานี ช่องพลีसानใจ

องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ได้รับโอนสถานศึกษาโรงเรียนบ้านช่องพลีมาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2549 ปัจจุบันจัดการศึกษาในระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 1,046 คน อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการศึกษาและ

การพัฒนาโรงเรียนในบางกิจกรรมไม่มีงบประมาณเพียงพอและไม่สามารถใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางได้ตามระเบียบเพราะไม่ใช่อำนาจหน้าที่ จึงมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านช่องพลี และมีคณะกรรมการที่มีตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ร่วมกันทำหน้าที่บริหารจัดการกองทุน ยกตัวอย่างปัญหาที่เกิดขึ้นล่าสุดของโรงเรียนบ้านช่องพลี คือ ถนนด้านหน้าโรงเรียนค่อนข้างแคบและไม่มีที่จอดรถ ส่งผลให้การจราจรติดขัดในช่วงเวลาส่งนักเรียน โรงเรียนจึงต้องการขยายถนนด้านหน้าโรงเรียนแต่ก็ไม่สามารถใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางได้ เพราะการขยายหรือซ่อมแซมถนนไม่ใช่อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง และเมื่อส่งเรื่องไปยังหน่วยงานผู้รับผิดชอบโดยตรง หน่วยงานก็ยังไม่มียกงบประมาณเช่นกัน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางจึงจัดทำโครงการเบิกฟ้าธานี ช่องพลีसानใจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยให้ชุมชนและภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการระดมเงินทุนและทรัพยากรอื่นเพื่อนำมาใช้ในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษา

โครงการเบิกฟ้าธานี ช่องพลีसानใจ เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและโรงเรียนเพื่อระดมทรัพยากรและเงินทุนในการจัดการศึกษา โดยอาศัยการมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ ตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผิดชอบ ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง โรงเรียนบ้านช่องพลี ผู้แทนชุมชน

ที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนศิษย์เก่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อ่าวนาง กำนัน ภาคเอกชน และส่วนราชการในพื้นที่ ประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนการจัดงาน โดยในภาคเช้ามีการจัดกิจกรรมงานวิ่งเพื่อน้อง “Run For Child” ในระยะทาง 5 กิโลเมตร และ 10 กิโลเมตร ซึ่งมีค่าสมัคร 400 บาท/คน ผู้เข้าร่วมวิ่งจะได้รับเสื้อ เหรียญที่ระลึก ถ้วยรางวัล และของกินภายในงาน การจัดกิจกรรมการวิ่งในภาคเช้าได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชนในพื้นที่ โดยเฉพาะสถานประกอบการโรงแรมและที่พักโดยการร่วมประชาสัมพันธ์งานและการจัดโปรโมชั่นลดราคาที่พักสำหรับผู้มาร่วมกิจกรรมที่มาจากต่างจังหวัด รวมถึงได้รับการสนับสนุนอาหารและเครื่องดื่มจากสถานประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ วิสาหกิจชุมชนได้สนับสนุนบุคลากรมาช่วยกันทำขนมพื้นบ้านและน้ำสมุนไพรสำหรับนักวิ่งและผู้ร่วมงาน ภาคเย็นมีการจัดกิจกรรมการแสดงความสามารถของนักเรียน และกิจกรรมพบปะสังสรรค์ระหว่างโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนและโรงเรียน โดยมีการขายบัตรระดมทุนใบละ 200 บาท

การจัดโครงการเบิกฟ้าธานี ชื่องพัสสานใจประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี โดยการจัดกิจกรรมงานวิ่งในภาคเช้ามีผู้เข้าร่วม จำนวน 1,021 คน จากเป้าหมาย 1,000 คน และได้ผลตอบรับที่ดีจากผู้เข้าร่วมวิ่งที่เกิดความประทับใจในความสวยงามของสภาพแวดล้อม และธรรมชาติตลอดเส้นทางวิ่ง อันเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของตำบลอ่าวนางได้ในทางอ้อม ขณะที่การจัดกิจกรรมในภาคกลางคืนสามารถขายบัตรได้ จำนวน 1,511 ใบ จากเป้าหมายที่ตั้งไว้ 1,490 ใบ นักเรียนได้แสดงความสามารถ ชุมชนและโรงเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน รวมรายได้หลังหักค่าใช้จ่าย เป็นเงิน 134,621 บาท ซึ่งเงินจำนวนนี้จะนำไปใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านช่องพลี ยกตัวอย่างเช่น ได้มีการขยายถนนด้านหน้าโรงเรียนโดยใช้งบประมาณ 60,000 บาท และจากการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผิดชอบ ชาวบ้านจึงยินยอมให้ใช้ที่ดินของตนในการขยายถนนและทำเป็นที่จอดรถของโรงเรียนขนาด 1 ไร่ นอกจากนี้ ได้นำเงินส่วนนี้จัดสรรเป็นทุนการศึกษา จำนวน 4 ทุนๆ ละ 1,500 บาท ให้แก่เด็กนักเรียนที่ครอบครัวยากได้น้อย มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลอ่าวนาง และมีผลการเรียนดี ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่เกิดจากการประชุมตกลงร่วมกันระหว่างคณะกรรมการและ ผู้ปกครอง เป็นต้น

องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลนครชุม อำเภอเมือง
จังหวัดกำแพงเพชร 62000
โทรศัพท์ 055-8500-870
โทรสาร 055-8500-870

ประชากร

10,520 คน
(ชาย 5,086 คน หญิง 5,434 คน)

พื้นที่

65 ตารางกิโลเมตร
(ครอบคลุมจำนวน 11 หมู่บ้าน)

รายได้

61,868,142.64 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน,
เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

900,558 บาท

คณะผู้บริหาร*

นายธณัฐ เมธาวีกุลชัย
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม

สัดส่วนสมาชิกสภา*

ชาย จำนวน - คน

หญิง จำนวน - คน

* อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินงาน โดยใช้กลยุทธ์ “การบริหารแบบมีส่วนร่วม หรือหลักการ 6 ร่วม” เป็นแนวทางในการ บริหารงานท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญ กับการลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนในฐานะเจ้าของพื้นที่โดยตรง และ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในกระบวนการบริหารและการตัดสินใจของ ท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ของประชาชน โดยรวมอย่างแท้จริง อันจะนำไปสู่การพัฒนา ท้องถิ่นอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยหลักการมี ส่วนร่วมของประชาชนที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลนครชุมได้ยึดมั่นเป็นหลักในการ บริหารงานขององค์กรนั้น จะต้องอยู่บน พื้นฐานการให้อิสระทางความคิดแก่ประชาชน ในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมตรวจสอบและ

ติดตามประเมินผล แก้ปัญหา ปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ตามหลักการ 6 ร่วม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

● **ร่วมคิด** เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการค้นหาความต้องการ และปัญหาที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ชุมชนของตนเอง รวมถึงหาสาเหตุของปัญหานั้นๆ เพื่อแสวงหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน

● **ร่วมตัดสินใจ** เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงออกด้านความคิด เกี่ยวกับการจัดระบบ หรือกำหนดแนวทางและการวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน โดยการประเมินความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วจึงหาทางเลือกที่สามารถเป็นไปได้เพื่อนำไปปฏิบัติได้จริงในพื้นที่

● **ร่วมดำเนินการ** เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในรูปของการเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมจะทำหน้าที่ให้การสนับสนุนด้านการบริหาร การประสานความร่วมมือกับเครือข่าย/กลุ่มต่างๆ รวมทั้งการลงมือปฏิบัติการด้วยแรงงาน แรงเงิน และทรัพยากรอื่นๆ

● **ร่วมรับผลประโยชน์** องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่น ด้านสังคม ด้านคุณภาพชีวิต ด้านการบริการที่ได้มาตรฐาน และผลประโยชน์ด้านความรู้สึกในคุณค่าของตนเองในฐานะเจ้าของพื้นที่

● **ร่วมตรวจสอบและการติดตามประเมินผล** เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม เพื่อให้กระบวนการทำงานขององค์กรเป็นไปด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม และได้รับการยอมรับจากประชาชน อันนำไปสู่ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม

● **ร่วมแก้ปัญหา ปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้** องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในด้านต่างๆ ขององค์กร และหลังจากที่ได้ดำเนินการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมก็จะนำผลดังกล่าวไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงเป็นแหล่งข้อมูลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้บุคลากรภายในองค์กรได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนความเป็นเลิศในด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม ได้แก่

โครงการไม่ท่วม ไม่แล้ง ไม่จน (ต่อยอด) ทุ่งสวนโมเดล

องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม ได้มีการวางแผนร่วมกับประชาชนในทุกหมู่บ้าน เพื่อดำเนินโครงการไม่ท่วม ไม่แล้ง ไม่จน เพื่อต่อยอดจากการโครงการทุ่งสวนโมเดล โดยมุ่งหวังให้พื้นที่ดังกล่าวพัฒนาเป็นแก้มลิงและเป็นแหล่งรองรับน้ำสำหรับการทำเกษตรกรรม ตลอดจนการพัฒนาถนนโดยรอบให้เป็นเส้นทางขนส่งสินค้าทางการเกษตรที่มีความปลอดภัย ขนส่งได้รวดเร็ว และเป็นเส้นทางท่องเที่ยวธรรมชาติของชุมชนต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมได้เริ่มดำเนินโครงการดังกล่าวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 ในพื้นที่หมู่ที่ 7 บ้านทุ่งสวน หมู่ที่ 11 บ้านหวังใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง รวมถึงแก้ไขปัญหาด้านบริการสาธารณะ เนื่องจากในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำการเกษตร มีการขนส่งพืชผลทางการเกษตรของประชาชนออกสู่ตลาดรับซื้อทางการเกษตร ทำให้การสัญจรไปมาของประชาชนค่อนข้างยากลำบาก ประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบก็ได้รับความเดือดร้อนจากละอองฝุ่น อีกทั้งเมื่อถึงฤดูแล้งประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรก็ขาดแคลนน้ำสำหรับการเกษตร เกิดปัญหาแย่งชิงน้ำชลประทานกัน ด้วยเหตุนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมจึงต้องแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน โดยอาศัยความร่วมมือ

ของทุกภาคส่วนในพื้นที่มาช่วยกันหาทางออกร่วมกัน จึงเป็นที่มาของการดำเนินโครงการทุ่งสวนโมเดล และต่อยอดไปสู่โครงการไม่ท่วม ไม่แล้ง ไม่จน โดยมีวิธีการดำเนินโครงการดังนี้

1. เริ่มต้นจากการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้านเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อรวบรวมและนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชน
2. จากนั้นจึงจัดลำดับความสำคัญของปัญหา แล้วลงพื้นที่สำรวจปัญหาร่วมกับประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อนำปัญหาที่พบไปออกแบบโครงการและจัดทำงบประมาณ
3. นำโครงการที่ได้รับความเห็นชอบจากประชาชนเข้าสู่กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปี 2563 เสนอเข้าสู่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม เพื่อขออนุมัติงบประมาณและขออนุมัติโครงการตามขั้นตอนของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมต่อไป

ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการไม่ท่วม ไม่แล้ง ไม่จน พบว่า ประชาชนที่มีที่ดินอยู่ติดกับถนนได้ยินยอมเสียสละที่ดินบางส่วนเพื่อให้การดำเนินโครงการผ่านไปด้วยความเรียบร้อย โดยระหว่างดำเนินโครงการไม่ทำให้ประชาชนที่ใช้ถนนสายดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมยังได้แต่งตั้งคณะกรรมการที่มาจากภาคประชาชน เพื่อเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการดำเนินโครงการตั้งแต่ผู้รับจ้างเข้าดำเนินโครงการ จนถึงขั้นตอนการตรวจรับโครงการว่าผู้รับจ้างดำเนินการตามรายละเอียดและใช้วัสดุที่ได้คุณภาพหรือไม่ ซึ่งผลสำเร็จที่ได้รับจากการดำเนินโครงการแบบมีส่วนร่วมได้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมหาศาลแก่ประชาชนในพื้นที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑ **ระยะเริ่มต้น** : ประชาชนในพื้นที่และเกษตรกรมีถนนที่ได้มาตรฐานสำหรับใช้ในการสัญจรไปมาและใช้ในการขนส่งพืชผลทางการเกษตร ลดค่าใช้จ่ายในการซ่อมยานพาหนะลงได้ในแต่ละปี

๑ **ระยะกลาง** : เดิมพื้นที่เกษตรกรรมในพื้นที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ จนกระทั่งดำเนินโครงการดังกล่าว จึงมีการขุดบ่อบาดาลและทำแก้มลิงไว้สำหรับกักเก็บน้ำ ซึ่งภายหลังจากดำเนินโครงการแล้วเสร็จช่วยให้เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่มีน้ำใช้สำหรับการอุปโภคบริโภคและใช้ทำเกษตรกรรม โดยพื้นที่แก้มลิงสามารถกักเก็บน้ำได้ปริมาณ 2 แสนคิว ประชาชนในพื้นที่ได้มีการตั้งกติการ่วมกันสำหรับการใช้ประโยชน์จากน้ำบาดาลและน้ำจากแก้มลิง โดยพื้นที่เกษตรกรรมและหมู่บ้านต้นน้ำสามารถใช้น้ำได้อย่างเต็มที่ ส่วนพื้นที่เกษตรกรรมและหมู่บ้านกลางน้ำ-ปลายน้ำจะสามารถผันน้ำเข้าพื้นที่ได้ 20 ไร่ ซึ่งกติกาดังกล่าวได้รับความเห็นชอบร่วมกันของประชาชนในพื้นที่ ทำให้ประชาชนมีน้ำใช้ สามารถแก้ปัญหาปากท้องการทำมาหากินของประชาชนในพื้นที่ได้

๑ **ระยะยาว** : องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมได้พัฒนาพื้นที่แก้มลิงและพื้นที่โดยรอบเป็นอ่างเก็บน้ำและเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ประชาชนทั่วไปสามารถเข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่สำหรับการท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจได้ เกิดพื้นที่สาธารณะที่ทุกคนสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน

การดำเนินโครงการดังกล่าวจะประสบความสำเร็จไม่ได้ หากปราศจากความร่วมมือของประชาชนทุกภาคส่วนในพื้นที่ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการทุกขั้นตอน จนนำมาสู่การมีพื้นที่พัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมอย่างยั่งยืนที่มาจากประชาชนดำเนินการโดยประชาชน และดูแลรักษาพื้นที่โดยประชาชนอย่างแท้จริง

โครงการอบรมให้ความรู้ คณะกรรมการบริหารกิจการประปา และการดูแลระบบประปาหมู่บ้าน

ระบบประปาหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม มีทั้งสิ้นจำนวน 6 หมู่บ้าน โดยได้รับถ่ายโอนจากหน่วยงานอื่นและดำเนินการก่อสร้างเอง ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน พ.ศ. 2548 และข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม เรื่อง การบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน พ.ศ. 2556 (ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132 ตอนพิเศษ 183 ง วันที่ 7 สิงหาคม 2558) องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมจึงได้ให้ความสำคัญกับการบริหารกิจการประปาและดูแลระบบประปา โดยได้ดำเนินการบริหารกิจการประปาร่วมกับประชาชนในพื้นที่ เพื่อบ่มขวัญให้ประชาชนในพื้นที่มีน้ำประปาที่สะอาด มีคุณภาพไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภคได้อย่างทั่วถึง ตลอดจนเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้เรียนรู้การบริหารกิจการประปา และดูแลระบบประปาหมู่บ้านด้วยตนเอง

องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมเริ่มต้นดำเนินโครงการดังกล่าวจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ตั้งแต่เรื่องของการดูแลระบบประปา การจัดทำบัญชีประปาอย่างโปร่งใส การตรวจสอบผู้ใช้น้ำประปา และการเข้าไปเป็นพี่เลี้ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม ในการดูแลการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน ซึ่งมีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. เริ่มต้นจากองค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมดำเนินการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมทั้ง 6 แห่ง และได้เก็บตัวอย่างน้ำประปาหมู่บ้านและได้ส่งตรวจวิเคราะห์ที่ศูนย์ทดสอบวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

2. จากนั้นจึงดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ในแต่ละหมู่บ้าน โดยแบ่งความรู้ด้านการอบรมเป็น 2 ส่วน คือ (1) อบรมให้ความรู้ด้านการดูแลระบบประปา เริ่มตั้งแต่การผลิตน้ำประปา เช่น การใส่สารคลอรีนในน้ำประปาเพื่อฆ่าเชื้อโรค การทำความสะอาดและเปลี่ยนทรายกรองน้ำเพื่อกรองน้ำให้มีความใส ไม่มีตะกอน และการควบคุมระบบไฟฟ้า การสูบน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตน้ำประปาได้ต่อเนื่อง และการใช้ท่อประปา PE ซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกับการประปาส่วนภูมิภาค ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจและสามารถนำไปปรับใช้ปฏิบัติได้จริง และ (2) อบรมให้ความรู้ด้านการจัดทำบัญชีระบบประปาหมู่บ้าน โดยคณะกรรมการบริหารกิจการประปาจะจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายประจำเดือน แล้วนำไปติดประกาศเพื่อให้ประชาชนผู้ใช้น้ำสามารถตรวจสอบได้ และนำเสนอรายงานให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมเป็นประจำทุกเดือน และรายงานผลประจำปีเพื่อตรวจสอบและแสดงความโปร่งใสในการดำเนินการ

3. คณะกรรมการบริหารกิจการประปาและประชาชนได้รับความรู้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการดูแลระบบประปา และการจัดทำบัญชีประปาหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการดังกล่าวได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมอย่างมหาศาล เพราะเดิมที่น้ำประปาในพื้นที่มีสีขุ่น ไม่ได้มาตรฐาน แต่ภายหลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมได้ดำเนินโครงการดังกล่าวแบบอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำให้การผลิตน้ำประปาได้มีมาตรฐานและมีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนที่คัดเลือกบุคลากรที่เป็นตัวแทนของผู้ใช้น้ำ เข้ามาเป็นคณะกรรมการผู้ใช้น้ำทำหน้าที่ดูแลระบบประปาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ประชาชนยังเป็นผู้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการตัวแทนในการบริหารกิจการประปาของหมู่บ้าน และคัดเลือกคณะกรรมการบริหารกิจการ

ประปาด้วยตนเอง ทำให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินงาน ซึ่งรายได้จากการเก็บค่าน้ำประปาก็หมุนเวียนกลับมาเป็นงบประมาณสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

โครงการโรงเรียนผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม

ปัจจุบันสังคมมีแนวโน้มก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมากขึ้นและกำลังจะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ครอบครัวส่วนใหญ่ต้องแบกรับภาระในการดูแลผู้สูงอายุมากขึ้น หรือมีรายได้ไม่เพียงพอแก่การดำรงชีพ รวมถึงเสี่ยงจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังต่างๆ และความพิการ ทำให้ผู้สูงอายุหลายครอบครัวไม่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม ถูกละทิ้งให้อยู่บ้านตามลำพัง ขาดผู้ดูแล จนกระทั่งผู้สูงอายุอาจจะเกิดความรู้สึกว่าชีวิตไร้ความหมาย ด้วยเหตุนี้องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในทุกมิติ จึงได้จัดเวทีประชาคมในทุกหมู่บ้านขึ้นมา เพื่อร่วมกันคิดและวางแผนจัดทำโรงเรียนผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม (ศูนย์ร่มโพธิ์ร่มไทรวัยดอกกลาดวน 3) จนกระทั่งเกิดโรงเรียนผู้สูงอายุขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2559 และยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้ผู้สูงอายุในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุทั้งทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสังคม ให้เป็นผู้สูงอายุที่มองเห็นคุณค่าและความสำคัญของตนเองและชุมชน สามารถใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี และมีความสุข

องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมจึงเริ่มต้นดำเนินโครงการโรงเรียนผู้สูงอายุผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ มีการจัดเวทีประชาคมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนผู้สูงอายุ ทำให้เกิดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่สร้างสรรค์ให้กับผู้สูงอายุ ดังนี้

● กิจกรรมที่ 1: กิจกรรมให้ความรู้เรื่องอาหารเป็นยา มีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้เกี่ยวกับด้านสมุนไพรมาสอนสาธิต โดยให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม นำสมุนไพรมาแปรรูป เพื่อใช้ในการบรรเทารักษาอาการไม่สบายของร่างกาย ผู้สูงอายุ ได้ลงมือปฏิบัติเองและได้ผลิตภัณฑ์ใช้เป็นของตัวเอง รวมถึงสามารถนำไปทำต่อเองที่บ้านได้

● กิจกรรมที่ 2: กิจกรรมพัฒนาทักษะทางดนตรี เป็นการนำเพลงพื้นบ้าน มาประยุกต์ในกิจกรรม ให้ผู้สูงอายุได้เคลื่อนไหวร่างกาย เป็นการออกกำลังกายยืดเหยียด กล้ามเนื้อ โดยให้ผู้สูงอายุทำกิจกรรมแบบรวมกลุ่มเป็นการสานสัมพันธ์ที่ดีให้แกกัน

● กิจกรรมที่ 3: กิจกรรมให้ความรู้เรื่องการออกกำลังกาย เป็นกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพร่างกาย ให้แข็งแรงและให้สามารถยืดระยะเวลาการเสื่อมของร่างกายให้มากขึ้น

● กิจกรรมที่ 4: กิจกรรมให้ความรู้เรื่องทักษะการรักษาสุขภาพ จากแพทย์แผนไทย โดยให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการฝึกการรักษาสุขภาพด้วยตนเองโดยการนำศาสตร์การแพทย์แผนไทยมาประยุกต์ใช้

● กิจกรรมที่ 5: กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิต เป็นกิจกรรมผ่อนคลายด้วยธรรมะให้กับผู้สูงอายุ

● กิจกรรมที่ 6: กิจกรรมดูแลสุขภาพในผู้สูงอายุ เป็นการคัดกรองสุขภาพเบื้องต้น ได้แก่ การวัดความดันโลหิต การชั่งน้ำหนัก การวัดรอบเอว และการประเมินคัดกรองภาวะ ซึมเศร้า ซึ่งการคัดกรองสุขภาพเบื้องต้นนี้จะช่วยให้ประเมินผลสุขภาพของผู้สูงอายุเบื้องต้นได้ และสามารถช่วยแก้ไขปัญหาสุขภาพได้อย่างทันท่วงที หากมีค่าเกินปกติก็จะมีรพพยาบาล ส่งต่อสถานพยาบาลต่อไป

● กิจกรรมที่ 7: กิจกรรมนันทนาการตามความถนัด เช่น การประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุเหลือใช้ สานตะกร้า การทำอาหารพื้นบ้าน เป็นต้น กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้สูงอายุ ได้เลือกปฏิบัติตามความถนัดของแต่ละคน แล้วนำผลงานมาแลกเปลี่ยนและช่วยกันทำ

ผลสำเร็จจากการดำเนินกิจกรรมของโครงการโรงเรียนผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุและผู้พิการในตำบลนครชุม ให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการตามแผนงานที่กำหนดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เป็นโครงการที่ทำให้ผู้สูงอายุได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ทาง อบต.ได้สนับสนุนงบประมาณให้จัดขึ้น เข้ามาร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ จึงนำมาสู่ผลสำเร็จในหลายด้าน ดังนี้

๑) **ด้านสุขภาพ** : องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมสามารถแก้ไขปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุและผู้พิการในชุมชนได้ร้อยละ 100 ซึ่งการจัดทำโครงการฯ ได้ออกแบบกิจกรรมเพื่อให้ผู้สูงอายุได้ปฏิบัติให้ครบทุกด้าน และเป็นการชะลอการเสื่อมสภาพของร่างกายในวัยผู้สูงอายุอีกด้วย

๒) **ด้านสังคม** : ผู้สูงอายุมีการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำ ทำให้มีกลุ่มเพื่อนและที่ปรึกษาในการใช้ชีวิตประจำวัน เกิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของผู้สูงอายุ ซึ่งช่วยให้ผู้สูงอายุเห็นคุณค่าของตนเอง และความสำคัญของการมีชุมชนมากขึ้น

๓) **ด้านชุมชน** : เกิดการบูรณาการโครงการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรภาคประชาสังคม ได้แก่ โรงพยาบาลสุขภาพตำบลนครชุม องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ภาคเอกชนในพื้นที่ และประชาชนทุกหมู่บ้าน เข้ามาบูรณาการการทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี ลดช่องว่างระหว่างภาครัฐกับประชาชน จนประชาชนเกิดความรู้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้เป็นหน่วยงานที่ไกลตัว สามารถเข้าถึงง่าย และมีส่วนร่วมในการพัฒนาบ้านเกิดของตนเอง

องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน

อำเภอ نابอน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลแก้วแสน อำเภอ نابอน
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80220
โทรศัพท์ 075-491-425
โทรสาร 075-491-425

ประชากร

7,095 คน
(ชาย 3,472 คน หญิง 3,623 คน)

พื้นที่

46 ตารางกิโลเมตร
(ครอบคลุมจำนวน 10 หมู่บ้าน)

รายได้

22,470,762.13 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน,
เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

22,123,469 บาท

คณะผู้บริหาร*

นางฉลัม ศิลปวิสุทธิ
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน

สัดส่วนสมาชิกสภา*

ชาย จำนวน - คน
หญิง จำนวน - คน

* อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน
บริหารงานภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “แก้วแสน
เรียนรู้ น้อมอยู่ ยั่งยืน” โดยให้ความสำคัญกับ
การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและ
การบริหารงานด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจ
สอบได้ องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนได้
เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่
ในการริเริ่มและเสนอโครงการ/กิจกรรมที่ตอบ
สนองต่อปัญหาและความต้องการผ่านเวที
ประชาคมหมู่บ้าน จัดให้มีการทำประชา-
พิจารณ์และการทำประชาคมติเพื่อรับฟังความ
คิดเห็นจากประชาชนก่อนเริ่มดำเนินโครงการ/
กิจกรรม สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามาร่วม
ดำเนินโครงการ/กิจกรรมด้วยความสมัครใจ
และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
ในการประเมินโครงการ/กิจกรรมเพื่อนำ
ผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและ
พัฒนาโครงการ/กิจกรรมให้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล
แก้วแสนยังมุ่งเน้นการทำงานที่โปร่งใส
สามารถตรวจสอบได้โดยแสดงให้เห็นจาก
กิจกรรมที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่

๑ การจัดอบรมให้แก่คณะกรรมการ
จัดซื้อจัดจ้างภายในองค์กร เพื่อให้การปฏิบัติ
หน้าที่ของคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างมีความ
ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนดไว้ รวมทั้ง
ส่งเสริมให้คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง
มีการประชุมเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติ
ในการทำงาน

๑ การจัดทำมีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลโครงการจัดซื้อจัดจ้าง และการรายงานฐานะทางการเงินให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง

๑ การจัดทำโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมความโปร่งใสและการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลภายในหน่วยงานเพื่อให้บุคลากรทุกคนตระหนักถึงความสำคัญ ยึดมั่นในหลักการ และปฏิบัติตามอย่างเป็นรูปธรรม

๑ การประกาศใช้นโยบายแสดงเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต 4 ปี พ.ศ. 2561-2564 แผนงานการประเมินผลการควบคุมภายใน และแผนเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรมและการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลแก้งแสนยังมุ่งเน้นการบริหารงานแบบมีอาชีพ โดย

๑ จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้งแสน และแผนผังขั้นตอนการขอรับบริการให้แก่ประชาชน และมีการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) ภายในองค์กร อาทิ จัดบอร์ดให้ความรู้โดยใช้ภาพอินโฟกราฟิก และประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เป็นต้น

๑ จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคลครบทุกสายงานและทุกตำแหน่ง และมีการติดตามแผนการพัฒนารายบุคคล

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใส และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้งแสน ได้แก่

โครงการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2562

เนื่องจากรัฐบาลกำหนดให้วันเสาร์ที่สองของเดือนมกราคมของทุกปีเป็นวันเด็กแห่งชาติ เพื่อให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญของเด็ก เพราะเด็กจะเป็นทรัพยากรหรือกำลังที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศในอนาคต องค์การบริหารส่วนตำบลแก้งแสนได้ตระหนักถึงความสำคัญของเด็กและเยาวชนในพื้นที่เช่นเดียวกัน จึงปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลโดยจัดงานวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2562 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกภาคส่วนในพื้นที่ตระหนักถึงความสำคัญของเด็กในพื้นที่ กล่าวคือ ส่งเสริมให้ครอบครัวให้ความสำคัญต่อการเลี้ยงดู อบรม สั่งสอน ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือสงเคราะห์เด็ก ส่งเสริม

ให้เด็กได้ทำกิจกรรมและแสดงออกตามความสามารถอย่างสร้างสรรค์ และปลูกฝังให้เด็กตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง รู้จักหน้าที่ รักษาระเบียบวินัย และที่สำคัญคือยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวันเด็กแห่งชาติที่มุ่งให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญของเด็ก องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนจึงส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งทั้งหน่วยงานภาครัฐ สถานศึกษา ห้างร้าน สถานประกอบการ ผู้นำท้องที่ กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มพัฒนาสตรี ต่างได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดงานวันเด็กครั้งนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนได้จัดประชุมประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการจัดงานวันเด็ก ประจำปี 2562 จากนั้นจึงจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ สถานศึกษา ห้างร้าน สถานประกอบการ ผู้นำท้องที่ กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มพัฒนาสตรี โดยนำความคิดเห็นจากการประชุมประชาคมมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการจัดงาน พร้อมทั้งได้ขอความร่วมมือและขอรับการสนับสนุนทั้งด้านสถานที่ กำลังคน วัสดุอุปกรณ์ การประชาสัมพันธ์งาน และงบประมาณจากผู้เข้าร่วมประชุม นอกจากนี้ ที่ประชุมยังมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานที่มีตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่เพื่อเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดงาน และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผลโครงการซึ่งมีบุคคลภายนอกร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย

ภายในงานวันเด็ก ประจำปี 2562 ประกอบด้วยหลากหลายกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการแสดงบนเวทีของเด็ก กิจกรรมการแข่งขันทักษะและตอบปัญหาชิงรางวัล กิจกรรมการจัดนิทรรศการให้ความรู้ กิจกรรมการแข่งขันเกมต่างๆ อาทิ เหยียบลูกโป่ง แก้อัฒนตรี กินวิบาก วิ่งผลัดลูกบิงปอง แมวกินปลาอย่าง กรอกน้ำใส่ขวด และปิดหน้าแต่งตัว เป็นต้น

ภายหลังการจัดงานได้มีการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงาน คณะกรรมการติดตามประเมินผลโครงการได้จัดประชุมเพื่อสรุปและรายงานค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้ที่ประชุมและผู้สนับสนุนงบประมาณทราบ รวมถึงออกหนังสือขอบคุณผู้สนับสนุนงบประมาณพร้อมแนบเอกสารสรุปค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน นอกจากนี้ คณะกรรมการติดตามประเมินผลโครงการได้ประชุมร่วมกับคณะผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโครงการเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้ดีขึ้นในปีงบประมาณ 2563 ต่อไป

การจัดงานวันเด็ก ประจำปี 2562 ไม่ได้มุ่งให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่เพียงเท่านั้น หากแต่ยังมุ่งเน้นความโปร่งใสในการดำเนินงาน โดยมีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- ๑ การจัดสรรของขวัญและรางวัลเป็นไปด้วยความโปร่งใสโดยให้เด็กที่เข้าร่วมงานทำการลงทะเบียนและเก็บหางบัตรไว้เพื่อจับฉลาก หากจับฉลากได้เลขตรงกับหางบัตรที่ลงทะเบียนไว้ ก็จะได้รับของขวัญและรางวัล
- ๑ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการจากบุคคลภายนอกโดยดำเนินการตรวจสอบทุกขั้นตอนเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณ
- ๑ มีการจัดประชุมคณะกรรมการพิจารณาการใช้จ่ายงบประมาณในการจัดงานโครงการ
- ๑ มีการสรุปค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเสนอต่อที่ประชุม และรายงานผลโดยส่งหนังสือขอบคุณถึงผู้สนับสนุนงบประมาณพร้อมแนบรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนเริ่มจัดงานวันเด็กตั้งแต่ปี 2559 เป็นต้นมา และมีจำนวนเด็กเข้าร่วมงานเพิ่มมากขึ้นในทุกปี กล่าวคือ ปี 2559 มีเด็กเข้าร่วมงาน จำนวน 800 คน ปี 2560 จำนวน 1,000 คน และปี 2562 จำนวนมากถึง 1,500 คน ผู้ปกครองและเด็กพึงพอใจต่อการจัดงานและเด็กได้รับของขวัญและของรางวัลอย่างทั่วถึง

โครงการส่งเสริมครัวเรือนต้นแบบทำการเกษตรแบบพอเพียง และยั่งยืน

ประชากรส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 53 ของประชากรทั้งหมดในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนประกอบอาชีพเกษตรกรรม จากการประชุมประชาคมและเวทีไทยนิยมยั่งยืน เกษตรกรในพื้นที่ได้สะท้อนปัญหาว่า มีรายได้ไม่เพียงพอในการดำรงชีพ ไม่มีเงินทุนในการประกอบอาชีพ ต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตราคาตกต่ำ ขาดความรู้ในการทำเกษตรกรรม และได้รับสารเคมีจากการทำเกษตรกรรมและการบริโภค ด้วยเหตุนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนจึงนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและจัดทำเป็นโครงการส่งเสริมครัวเรือนต้นแบบทำการเกษตรแบบพอเพียงและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างครัวเรือนต้นแบบในการทำเกษตรและใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมุ่งขยายผลไปสู่ทุกครัวเรือน

การดำเนินโครงการส่งเสริมครัวเรือนต้นแบบทำการเกษตรแบบพอเพียงและยั่งยืน เกิดจากการมีส่วนร่วมของหลายภาคส่วนในพื้นที่ ทั้งหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษา ผู้นำชุมชน สถานประกอบการ วัด และประชาชน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการและคณะกรรมการติดตามประเมินผลโครงการ ซึ่งมีภาคส่วนดังกล่าวร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการทั้งสองชุดได้ประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดคุณสมบัติของครัวเรือนต้นแบบ และพิจารณาคัดเลือกครัวเรือนต้นแบบร่วมกัน ในช่วงเริ่มแรกมีครัวเรือนต้นแบบ จำนวน 20 ครัวเรือน และมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรวมถึงโรงเรียนในพื้นที่ร่วมเป็นต้นแบบ จำนวน 8 แห่ง

นอกจากนี้ ในการดำเนินงานได้มีการประยุกต์ใช้โปรแกรม GIS (แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน) เพื่อศึกษาข้อมูลของพื้นที่และการประกอบอาชีพของประชาชน จำนวน 10 หมู่บ้าน แบ่งออกเป็น 19 โซน 144 บล็อก และเพื่อจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับครัวเรือน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนต้นแบบ หากต้องการศึกษาข้อมูลดังกล่าว ก็สามารถเรียกดูข้อมูลได้จากโปรแกรม GIS ก่อนเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สถานที่จริง

ครัวเรือน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนต้นแบบทำการเกษตรแบบพอเพียงและยั่งยืนได้เป็นต้นแบบใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนอาชีพโดยใช้โปรแกรม Smart me เพื่อให้การทำบัญชีมีความถูกต้อง สะดวก และรวดเร็ว และช่วยคำนวณรายรับ-รายจ่ายได้อย่างชัดเจน 2) การบริหารจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางและนำขยะอินทรีย์ไปทำปุ๋ยคอกหมัก/ปุ๋ยหมักมูลไส้เดือน/น้ำหมักชีวภาพและใช้ในการเกษตร 3) การปลูกพืชผักปลอดสารพิษเพื่อการบริโภค

จากการการดำเนินโครงการส่งเสริมครัวเรือนต้นแบบทำการเกษตรแบบพอเพียงและยั่งยืนได้ก่อให้เกิดประโยชน์ในหลายมิติ ได้แก่

๑ **มิติด้านเศรษฐกิจ** ครัวเรือนต้นแบบสามารถจัดทำบัญชีครัวเรือน ทำให้เห็นถึงสถานการณ์รายรับ-รายจ่ายของตน ส่งผลให้ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและมีวินัยทางการเงินมากขึ้น

๑ **มิติด้านสิ่งแวดล้อม** ในพื้นที่มีการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาทิ การประกอบเกษตรกรรมที่หลากหลายมากขึ้น และการใช้น้ำหมักชีวภาพแทนสารเคมี เป็นต้น ในส่วนของการบริหารจัดการขยะ สามารถลดปริมาณขยะอินทรีย์ได้โดยทุกครัวเรือนนำขยะอินทรีย์ไปทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อใช้ในครัวเรือนของตน

๑ **มิติด้านสุขภาพ** ครัวเรือนต้นแบบมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยไม่ใช้สารเคมีในการปลูกพืชผักและบริโภคผักปลอดสารพิษ ส่งผลให้จำนวนกลุ่มเสี่ยงด้านสุขภาพลดลงตามข้อมูลของสาธารณสุขอำเภอ نابอน

๑ **มิติด้านสังคม** เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ และสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 แห่ง และโรงเรียน จำนวน 4 แห่ง นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปกำหนดเป็นวิชาหนึ่งในการเรียนการสอน

ปัจจุบันครัวเรือนต้นแบบทำการเกษตรแบบพอเพียงและยั่งยืนสามารถขยายผลจาก 20 ครัวเรือนเป็น 50 ครัวเรือน มีการขยายผลโดยการจัดทำโครงการโรงเรียนพอเพียง โดยครัวเรือนต้นแบบสอนหรือให้คำแนะนำแก่ครัวเรือนอื่นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนและนักเรียนถ่ายทอดต่อให้ผู้ปกครอง ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลแก้วนวสนตั้งเป้าที่จะขยายครัวเรือนที่ทำการเกษตรแบบพอเพียงและยั่งยืนให้ครบทุกครัวเรือนต่อไป

โครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนตำบลแก้วแสน

ในเขตพื้นที่ตำบลแก้วแสนมีบ่อฝังกลบขยะของเทศบาลตำบลนาบอนตั้งอยู่ ปัจจุบันเกิดปัญหาขยะล้นบ่อ มีการเทกองและฝังกลบเป็นครั้งคราว ทำให้มีขยะเทกองสะสมไว้ประกอบกับที่ตั้งของบ่อขยะอยู่ใกล้กับชุมชนและลำคลอง เมื่อฝนตกหนักหรือน้ำท่วมขยะจะไหลลงสู่ลำคลองและพื้นที่การเกษตรของประชาชน ก่อให้เกิดน้ำเสีย ส่งกลิ่นเหม็นเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค สร้างความเดือดร้อนและเสียหายให้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงและประชาชนที่ทำการเกษตร ซึ่งประชาชนที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากปัญหาดังกล่าวมีจำนวนมากถึง 205 คน ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนได้รับการร้องเรียนและต่อต้านการนำขยะไปทิ้งบ่อยครั้ง

จากการสำรวจปริมาณขยะ พบว่า ขยะส่วนใหญ่เป็นขยะอินทรีย์ คิดเป็นร้อยละ 50 ของขยะทั้งหมด พลาสติก ร้อยละ 20 กระดาษ ร้อยละ 10 และอื่นๆ ร้อยละ 20 ดังนั้นในปี 2561 องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนจึงจัดอบรมให้ความรู้ในการนำขยะอินทรีย์มาทำเป็นน้ำหมักชีวภาพเพื่อลดปริมาณขยะอินทรีย์ จากนั้นในปี 2562 จึงต่อยอดด้วยการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร โดยเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่เพื่อให้การบริหารจัดการขยะเกิดประสิทธิผลและยั่งยืน

การบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนมุ่งเน้นการลดและการเลิกใช้ถุงพลาสติกและกล่องโฟม โดยส่งเสริมให้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอย, ส่งเสริมการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางโดยใช้หลัก 3Rs (Reduce Reuse และ Recycle) และ 3ช (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่) ทั้งนี้ขยะเปียกจะถูกคัดแยกและจัดการตั้งแต่ต้นทางร้อยละ 100 โดยใช้ถังขยะเปียก และส่งเสริมให้ครัวเรือนร้อยละ 80 เข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก” เพื่อร่วมกันจัดการขยะมูลฝอย และดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเพื่อการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยเข้าร่วมกิจกรรมกับเครือข่ายอย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยตามหลัก 3Rs กับครัวเรือนต้นแบบ กลุ่มอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก สถานศึกษา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มสตรี ผู้นำชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สถานประกอบการ และวัดทุกแห่ง เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการขยะที่ครอบคลุมพื้นที่ตำบลแก้วแสน ประกอบกับได้สร้างองค์ความรู้ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยด้วย 3 วิธี ได้แก่ 1) สร้างความรู้

ความเข้าใจกับทุกภาคส่วนโดยตรง 2) สร้างแหล่งเรียนรู้ โดยถ่ายทอดความรู้จากครัวเรือนต้นแบบสู่ชุมชน และ 3) สร้างองค์ความรู้ตั้งแต่เยาว์วัยโดยจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด และของโรงเรียนในพื้นที่ ที่สำคัญองค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนได้นำโปรแกรม GIS (แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน) มาใช้เพื่อกำหนดเส้นทางการออกประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ จำนวน 10 หมู่บ้าน 19 โซน 144 บล็อก โดยมีการวางแผนกำลังคนแบ่งพื้นที่รับผิดชอบ และให้บุคลากรในองค์กรทุกคน คณะผู้บริหาร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการเชิงรุกโดยลงพื้นที่เคาะประตูบ้านเพื่อให้ความรู้ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

จากการดำเนินงานที่ภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่เข้ามาส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ส่งผลให้ปริมาณขยะที่ต้องนำไปฝังกลบลดลง โดยเฉพาะขยะอินทรีย์ทั้งหมดถูกนำไปทำปุ๋ยหมักหรือน้ำหมักชีวภาพ คิดเป็นร้อยละ 100 ตำบลแก้วแสนกลายเป็นพื้นที่ปลอดโคมโดยใช้วัสดุจากธรรมชาติทดแทน และองค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนสามารถประหยัดงบประมาณในการบริหารจัดการขยะ รวม 3,456,800 บาทต่อปี โดยไม่ต้องมีการตั้งงบประมาณสำหรับการจัดซื้อถังขยะ ซึ่งช่วยประหยัดงบประมาณได้ 100,000 บาทต่อปี รวมถึงประหยัดงบประมาณในการจัดซื้อรถขยะได้ จำนวน 2,500,000 บาท ค่าซ่อมบำรุงรักษาขยะ จำนวน 120,000 บาทต่อปี ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน 240,000 บาทต่อปี และค่าจ้างพนักงานขับรถและเก็บขยะ 4 อัตรา จำนวน 496,800 บาทต่อปี ที่สำคัญ การบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ตำบลแก้วแสนจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนเพราะครัวเรือนร้อยละ 80 มีความรู้ความเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะด้วยความเต็มใจและสมัครใจ ซึ่งเป็นการระเบิดจากข้างในหรือจากตัวครัวเรือนเองที่มีความพร้อมและความเข้มแข็ง

รางวัลพระปกเกล้าประจำปี 2564

ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความमानฉันท

1

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

2

เทศบาลตำบลท่าเสา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

3

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหนอง
อำเภอสอง จังหวัดแพร่

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง

จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000

โทรศัพท์ 043-811-671-3

โทรสาร 043-811-233

ประชากร

33,676 คน

(ชาย 16,134 คน หญิง 17,542 คน)

พื้นที่

16.96 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 38 ชุมชน)

รายได้

164,908,757.94 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

231,215,505.99 บาท

คณะผู้บริหาร

นายจรรุวัฒน์ บุญเพิ่ม

นายกเทศมนตรีเมืองกาฬสินธุ์

นายโฆสิต ธีรกุล

ประธานสภาเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

นายรณยุทธ หอมหวล

รองปลัดเทศบาล รักษาการแทน

ปลัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 17 คน

หญิง จำนวน 1 คน

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ใช้ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนงานพัฒนาภายใต้วิสัยทัศน์ “กาฬสินธุ์เป็นเมืองน่าอยู่ คู่ธรรมชาติ” ซึ่งจากวิสัยทัศน์ดังกล่าว เทศบาลเน้นการสร้างเมืองให้น่าอยู่ ผ่านการบริหารงานพัฒนาที่ใช้หลักธรรมาภิบาลนำหน้า โดยมีเป้าหมายคือความสันติสุขและสมานฉันท์ของทุกคนทุกกลุ่มในพื้นที่ ดังเห็นได้จากหลักธรรมาภิบาลที่นำมาปรับใช้กับการทำงานของเทศบาล ดังนี้

ด้านความโปร่งใส มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลเพื่อเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและเผยแพร่ข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ มีแผนการจัดซื้อจัดจ้างในการจัดหาพัสดุและบริการ และมีอาสาสมัครชุมชนร่วมตรวจสอบการบริหารงาน (อสต.) โดยในการประกาศจัดซื้อจัดจ้าง นอกจากเผยแพร่ตามที่ระเบียบฯ กำหนดแล้ว ยังได้ส่งประกาศไปยังประธาน อสต. แต่ละเขต หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด สมาคมนักข่าวจังหวัด เพื่อความโปร่งใส และมีการจัดอบรมชี้แจงการทำหน้าที่ของคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างในแต่ละปีด้วย นอกจากนี้ ยังใช้แผนป้องกันการทุจริตขององค์กรเป็นตัวขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบภายในหน่วยงาน โดยสร้างเสริมจิตสำนึกของบุคลากรให้มีhiriโอตบปะใช้คุณธรรมนำการปฏิบัติงาน มีภาคีเครือข่าย

ในการขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริต เปิดตัว ปณ 100 รับแจ้งเบาะแสการทุจริต โดยในปี 2563 มีเงินเหลือจากการจัดซื้อจัดจ้าง ร้อยละ 13.21 (20,566,000 บาท เหลือ 2,716,309 บาท) เป็นหน่วยงานที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการโกง ไม่ซื้อของแพงเกินจริง ไม่ซื้อใบเสร็จรับเงิน และเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบการป้องกันการทุจริตจากสำนักงาน ป.ป.ช.

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน เทศบาลใช้กระบวนการภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกัน โดยให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว มีโรงเรียนครอบครัวและศูนย์พัฒนาครอบครัว 18 ศูนย์ เพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวอบอุ่น ลดความรุนแรงในเด็กและสตรี สร้างบ้านมั่นคงเพื่อคนไร้บ้าน ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมด้วยการช่วยเหลือเกื้อกูลไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง มีครอบครัวอุปถัมภ์ในชุมชนโพธิ์ไทร หมู่บ้านจารุพัฒนา จนนำไปสู่การสร้างสังคมแห่งการเอื้ออาทร

ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวก เทศบาลได้จัดทำคู่มือบริการประชาชน โดยมีแผนผังขั้นตอนการบริการต่างๆ ใช้เทคโนโลยีในการให้บริการผ่านแอปพลิเคชันไลน์ เฟซบุ๊ก บริการสายด่วน 1132 ส่งต่อด่วนรักพิทักษ์ชีวิต ชำระภาษีผ่านบัญชีธนาคาร มีนวัตกรรมการบริการงานทะเบียนและบัตรเชิงรุก และมีการออกแบบอาคารด้วยอารยสถาปัตย์ ที่มีทางลาดสำหรับคนพิการ ห้องน้ำห้องส้วมสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ และมอบอำนาจการตัดสินใจให้กับรองนายกเทศมนตรีและปลัดเทศบาลเพื่อลดขั้นตอน

ด้านประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์การให้บริการ เทศบาลสามารถลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดได้ 34.57 ตันต่อวัน ซึ่งทำให้ประหยัดงบประมาณที่ต้องใช้ในการกำจัดขยะได้ถึง 4,900,000 บาทต่อปี และยืดอายุการใช้งานบ่อขยะได้อีกไม่น้อยกว่า 10 ปี สามารถลดการใช้ไฟฟ้าสาธารณะได้ตามสิทธิโดยตั้งแต่ปี 2560 ไม่มีภาระต้องจ่ายค่ากระแสไฟฟ้าสาธารณะ สามารถจัดการข้อร้องเรียนร้องทุกข์ได้เกินร้อยละ 80 ของเรื่องที่มีการร้องเรียนร้องทุกข์ เบิกจ่ายงบประมาณได้ภายในปีงบประมาณร้อยละ 77.79 ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกได้ตามเกณฑ์ โดยมีอัตราผู้ป่วยลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 ของค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี (มีผู้ป่วยทั้งสิ้น 10 ราย คิดเป็น 29.55คน ต่อแสนประชากร) เป็นต้น

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้าน การเสริมสร้างความสันติสุขและความสมานฉันท์ ของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ได้แก่

ศูนย์บริการชุมชน DIC : (Drop In Center)

ด้วยในปัจจุบัน ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ยังคงทวีความรุนแรงสูงขึ้นในประเทศไทย รวมทั้งในเขตเทศบาลและในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยเฉพาะกลุ่มประชากรเป้าหมาย คือ ชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย สาวประเภทสอง พนักงานบริการหญิง ผู้ใช้สารเสพติดด้วยวิธีฉีด และผู้ต้องขัง เป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสในการแพร่เชื้อ HIV สูง จากข้อเท็จจริงที่ผ่านมาพบว่าประชากรกลุ่มเป้าหมาย เข้าไม่ถึงข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคเอดส์และอุปกรณ์การป้องกันตัว การเข้าไม่ถึงสถานบริการของภาครัฐในการปรึกษาเพื่อตรวจหาเชื้อ HIV ทำให้ไม่รู้สถานการณ์การติดเชื้อของตนเอง และมีการแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นโดยไม่รู้ตัว ด้วยการมีเพศสัมพันธ์แบบฉาบฉวย จากสาเหตุดังกล่าว มีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้พยายามร่วมมือกันดำเนินการเพื่อหยุดยั้งปัญหา แต่เป็นการแยกการทำงานตามอำนาจหน้าที่ของตน ไม่ว่าจะเป็นการทำงานในชุมชน ซึ่งเป็นบทบาทของภาคประชาสังคม ตลอดจนการดำเนินงานของภาครัฐยังคงเป็นลักษณะตั้งรับมากกว่า ส่งผลให้เกิดช่องว่างในการบริการประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางทางสังคมที่ต้องประสบกับปัญหาโรคติดต่อ

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เล็งเห็นถึงปัญหานี้ จึงได้พัฒนารูปแบบการเข้าถึงระบบบริการในการแก้ไขปัญหาเอดส์โดยมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายที่ว่า ไม่มีการติดเชื้อรายใหม่ ไม่มีการถูกรังเกียจกีดกัน และไม่มีผู้เสียชีวิต เน้นประชาชนกลุ่มเป้าหมายให้เข้าถึงกระบวนการบริการในการตรวจรักษา ที่ได้รับความสะดวก รวดเร็ว เป็นกันเอง เบ็ดเสร็จ ลดขั้นตอน ได้รับทั้งความรู้ มีอุปกรณ์การป้องกัน เชื่อมโยงให้เข้าสู่การตรวจหาเชื้อ HIV มีการคัดกรองโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และส่งต่อเข้าสู่กระบวนการรักษา โดยมีศูนย์บริการชุมชน DIC หรือ Drop in Center เป็นศูนย์ให้บริการระหว่างชุมชนและสถานบริการของรัฐในเขตเทศบาล โดยยกระดับคุณภาพงานบริการศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ แห่งที่ 1 ซอยน้ำทิพย์ เป็นศูนย์บริการที่ได้มาตรฐานในระดับสากลตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข เน้นสร้างสรรค์สังคม ให้บทบาทสำคัญกับกลุ่มเพศทางเลือกให้ได้แสดงศักยภาพในการเป็นผู้นำด้านสังคม ซึ่งจะเปิดให้บริการทุกวันพฤหัสบดีของสัปดาห์ โดยเน้นการบริการให้คำปรึกษาอย่างเป็นกันเอง ด้วยความสะดวกรวดเร็ว รักษาความลับของผู้มารับบริการ และการตรวจเลือดวันเดียวทราบผล ตลอดจนกระบวนการ “การเข้าถึง-เข้าสู่บริการ-ตรวจหา-รักษา-คงอยู่ในระบบ” และเชื่อมต่อกับโรงพยาบาลกาฬสินธุ์ โดยที่ผู้มารับบริการไม่ต้องเดินทางไปที่โรงพยาบาลกาฬสินธุ์ ทั้งนี้ การจัดตั้งศูนย์บริการชุมชน DIC : (Drop In Center) มีวัตถุประสงค์สำคัญ ได้แก่

1) เพื่อส่งเสริมความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตัวที่ดี และถูกต้องในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม (กาย จิต สังคม ปัญญา) การเข้าถึงสถานบริการสุขภาพ/ สาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน สร้างความร่วมมือรับผิดชอบและความเป็นเจ้าของ ให้เกิดขึ้นกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ

2) เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งและสนับสนุนให้เกิดกลไกการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและกฎหมายแก่ประชากรกลุ่มหลัก รวมทั้งสร้างทัศนคติและเผยแพร่ความเป็นธรรมในสังคม ไม่มีการตีตราและเลือกปฏิบัติให้อยู่บนพื้นฐานการเคารพสิทธิมนุษยชน

3) ส่งเสริมการสร้างภาคภูมิใจ คุณค่าความเป็นมนุษย์ ทุกคนมีความมั่นคงในชีวิตและเข้าถึงสวัสดิการทางสังคมและบริการของรัฐที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันและทั่วถึง

ภาพกิจกรรมประชุมคณะกรรมการ
ศูนย์ DIC : Drop in Center

ศูนย์บริการชุมชน DIC : (Drop In Center) เป็นการริเริ่มโครงการใหม่ในเชิงระบบของหน่วยบริการสาธารณสุข จากกระบวนการเชิงตั้งรับเป็นกระบวนการเชิงรุก โดยมีภาคีเครือข่ายความร่วมมือเป็นหุ้นส่วนในการทำงาน เริ่มต้นจากการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือและนำไปสู่การปฏิบัติตามภาระหน้าที่ของแต่ละหุ้นส่วนความร่วมมือ ซึ่งมีเครือข่ายรวม 12 องค์กร ได้แก่ ชมรม Queen จังหวัดขอนแก่น ชมรม MSM เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ สภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ประธานชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ประธาน อสม.ในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ คลินิกเพื่อนใจวัยรุ่นโรงพยาบาลกาฬสินธุ์ คลินิกวัณโรคและโรคเอดส์โรงพยาบาลกาฬสินธุ์ เครือข่ายเอดส์อำเภอเมืองและอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์และสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ร่วมกันขับเคลื่อนงานจนประสบความสำเร็จในระดับประเทศ โดยใช้มาตรฐานการจัดรูปแบบกระบวนการดำเนินงานจากองค์กรอนามัยโลก ด้วยชุดบริการ RRTTR (Stop TB and AIDs through RRTTR (STAR) หรือเรียกเป็นภาษาทางการ คือ การดำเนินการตามหลักกระบวนการ “การเข้าถึง-เข้าสู่บริการ-ตรวจหา-รักษา-คงอยู่ในระบบ” โดยผู้รับบริการไม่ต้องไปโรงพยาบาล โดยศูนย์บริการชุมชน DIC มีกลยุทธ์การทำงาน คือ

1) การให้บริการทั้งเชิงรับและเชิงรุกที่เป็นเลิศ - ลงพื้นที่ในการขับเคลื่อนกิจกรรมร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้บริการเจาะเลือด ให้คำปรึกษา ให้ความรู้เฉพาะด้านเจาะเลือดทราบผลวันเดียว ในสถานที่ต่างๆ ในงานที่สำคัญของจังหวัดกาฬสินธุ์ เช่น จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้และประชาสัมพันธ์แจกถุงยางอนามัยกับวัยรุ่นในขบวนแห่ประเพณีวันสงกรานต์ ประเพณีวันลอยกระทง ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา เป็นต้น

2) กลยุทธ์ในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย - ผู้ดูแลศูนย์และคณะทำงาน จะลงพื้นที่และสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มเป้าหมายอยากที่จะรับบริการของศูนย์บริการฯ ในรูปแบบต่างๆ โดยคณะทำงานจะเป็นแกนนำ MSM จึงรู้แหล่งที่กลุ่มเป้าหมายนัดรวมกลุ่ม เช่น สถานศึกษา สถานเริงรมย์ ร้านนวดเพื่อสุขภาพ และอื่นๆ ที่แกนนำ MSM ได้นัดกลุ่มเป้าหมาย

หมายเหตุ : MSM คือ กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย

การดำเนินงานภายใต้ศูนย์บริการชุมชน DIC : (Drop In Center) ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา พบว่าการดำเนินงานของศูนย์มีพัฒนาการขึ้นเรื่อยๆ ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้ความเข้าใจ และให้การยอมรับในกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น ซึ่งพัฒนาการต่างๆ ที่กล่าวมาสะท้อนให้เห็นได้จาก

๑ มีการจัดตั้งชมรมแกนนำเพศทางเลือก ในการขับเคลื่อนให้เกิดกระบวนการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้ชื่อชมรมว่า “ชมรม MSM เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์” ซึ่งจัดตั้งให้เป็นกลุ่มองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ (องค์กรชุมชน) ที่รวมกลุ่มจัดตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินกิจกรรมให้ความรู้ การให้ข้อมูลข่าวสาร การช่วยเหลือและการรณรงค์เรื่องเอดส์ แก่ผู้สนใจ ไม่จำกัดเพศ วัย โดยเน้นกับสมาชิกกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย และสาวประเภทสอง เพื่อที่จะทำงานส่งเสริมสุขภาพทางเพศ การป้องกันการติดเชื้อ HIV และด้านสิทธิทางเพศในกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศในระดับเขตพื้นที่เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

๑ มีการจัดให้บริการทั้งเชิงรับและเชิงรุกที่เป็นเลิศ โดยมีกลยุทธ์ที่สร้างสรรค์ และทำให้เกิดแรงจูงใจ ให้กลุ่มเป้าหมายอยากเข้าถึงบริการในรูปแบบต่างๆ จากผลการดำเนินงาน 1 ปี 11 เดือน กลุ่มเป้าหมายที่มารับบริการ และมาเข้าร่วมกิจกรรมฯ ทั้งหมด 450 ราย ยินยอมเจาะเลือด 232 ราย พบมีผลเลือดที่ผิดปกติ 13 ราย และขึ้นทะเบียนเข้าสู่กระบวนการรักษาตามระบบ ทั้ง 13 ราย

๑ ผู้ป่วยโรคเอดส์ในปี 2560-2561 ก่อนการจัดตั้งศูนย์บริการชุมชน DIC มีจำนวนผู้ป่วยทั้งสิ้น 629 ราย ผู้ป่วยโรคเอดส์ในปอด 521 ราย นอกปอด 106 ราย เป็นผู้ป่วยที่เดินทางเข้ามารักษาที่โรงพยาบาลกาฬสินธุ์เองทั้งหมด 629 ราย แต่หลังจากมีการจัดตั้งศูนย์ DIC : Drop In Center มีผู้ป่วยโรคเอดส์ในปี 2562-2563 ทั้งสิ้น 744 ราย เป็นผู้ป่วยโรคเอดส์ในปอด 605 ราย นอกปอด 132 ราย เป็นผู้ป่วยที่ได้จากการค้นหาเชิงรุกของ ศูนย์ DIC : Drop In Center จำนวนทั้งสิ้น 166 ราย มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น

๑ ผู้ป่วยโรคเอดส์ในปี 2560-2561 ก่อนการจัดตั้งศูนย์บริการชุมชน DIC มีจำนวนผู้ป่วยทั้งสิ้น 74 ราย เป็นผู้ป่วยที่เดินทางเข้ามารักษาที่โรงพยาบาลกาฬสินธุ์เองทั้งหมด 74 ราย แต่หลังจากมีการจัดตั้งศูนย์ DIC : Drop In Center มีผู้ป่วยเอดส์ ในปี 2562-2563 ทั้งสิ้น 118 ราย เป็นผู้ป่วยที่ได้จากการค้นหาเชิงรุกของศูนย์ DIC : Drop In Center จำนวนทั้งสิ้น 13 ราย

จากข้อมูลที่กล่าวมา เห็นได้ว่าศูนย์ DIC : Drop In Center เป็นนวัตกรรมที่แก้ไขปัญหาการเข้าถึงบริการของรัฐ และยังเป็นบริการสาธารณะที่สร้างความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางเพศโดยใช้ต้นทุนในการดำเนินงานที่ต่ำ แต่ได้รับผลตอบแทนที่มีมูลค่าและคุณค่าที่สูง ภายใต้มาตรฐานที่เป็นสากลของการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำได้และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติทั้งในด้านการมีสุขภาพและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ความเท่าเทียมกันทางเพศ การสร้าง

ความสงบสุข ยุติธรรม อีกทั้งยังสามารถที่จะเป็นแบบอย่างหรือโมเดลให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ นำแนวทางนี้ไปปรับใช้โดยมีมาตรฐานของศูนย์บริการชุมชน (DIC : Drop in center) เป็นเกณฑ์ในการดำเนินงาน และมีภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนงานร่วมกัน และที่สำคัญ ยังนำไปสู่การอยู่ร่วมกันของคนในพื้นที่อย่างสันติสุขและสมานฉันท์ ด้วยเหตุผลหลัก 3 ประการ คือ

(1) ก่อให้เกิดการยอมรับ ลดการแบ่งแยกทางเพศ ลดการบูลลี่ (Bully) รสนิยมทางเพศของคนบางกลุ่ม มีความเข้าใจร่วมกันมากขึ้น

(2) ผู้เข้ารับบริการจากศูนย์ฯ มีความสบายใจและสะดวกใจ ที่จะเข้ารับบริการต่างๆ เพราะศูนย์ฯ เน้นการรักษาความลับส่วนตัวของผู้รับบริการเป็นอย่างดี

(3) ผู้ติดเชื้อสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นๆ ในชุมชนได้ดีขึ้น เพราะทั้งสองฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคต่างๆ มากขึ้น ว่าไม่ใช่โรคระบาดที่ติดเชื้อกันได้ง่าย จึงไม่มีการรังเกียจกัน และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติ

ภาพกิจกรรมให้ความรู้นักศึกษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ ให้คำปรึกษา และเจาะเลือด ณ วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์

Ins 1132 ส่งต่อด้วยรัก พักภัยชีวิต

บริการการแพทย์ฉุกเฉิน เป็นบริการสาธารณะด้านการสาธารณสุขที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ซึ่งร่วมมือกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข แต่มีข้อจำกัดในการให้บริการที่หน่วยงานท้องถิ่นจะรับส่งผู้ป่วยให้กับสถานพยาบาลต่างๆ ของรัฐได้เฉพาะเป็นกรณีฉุกเฉินเท่านั้น ส่วนกรณีที่เป็นบริการด้านสาธารณสุขอื่นๆ การประสบกับภัยต่างๆ แต่ไม่ฉุกเฉิน รวมถึงการให้ความช่วยเหลือทั่วไปกับผู้ป่วยที่ยังเข้าไม่ถึงบริการของรัฐด้วยสาเหตุ ไม่มีเงิน ไม่มีคนดูแล ไม่มีเวลา ไม่มีความรู้ ไม่มีรถ ไม่มีอุปกรณ์ช่วยเหลือยังเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมอยู่ในปัจจุบัน

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เห็นว่าปัญหาข้างต้นมีความสำคัญ เนื่องจากนำไปสู่การขาดโอกาสทางสังคมของประชาชนในพื้นที่ ในการเข้ารับบริการจากระบบสาธารณสุขขั้นพื้นฐานของภาครัฐ จึงได้พัฒนาคิดค้นงานบริการสาธารณะที่สามารถให้บริการกับประชาชนทั้งมวลด้วยบริการ 1132 ส่งต่อด้วยรัก พักภัยชีวิต ซึ่งเป็นการส่งต่อผู้ป่วยในภาวะฉุกเฉินตามบริการการแพทย์ฉุกเฉิน และส่งต่อผู้ป่วยที่ไม่ฉุกเฉินที่ประสบปัญหาอื่นๆ เพียงโทรหา “1132” ซึ่งเป็นการให้บริการ 24 ชั่วโมง มีวัตถุประสงค์สำคัญ ได้แก่

- 1) เพื่อให้บริการในสภาวะฉุกเฉินและไม่ฉุกเฉินกับประชาชนในท้องถิ่น
- 2) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงบริการทางการแพทย์
- 3) เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปสถานพยาบาลและช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

ทั้งนี้ การดำเนินโครงการดังกล่าว มีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ ดังนี้

ขั้นเริ่มต้น – เทศบาลเริ่มจากการศึกษาปัญหาด้วยกระบวนการวิเคราะห์ตามหลัก 5 why 5 gen ซึ่งพบว่าปัญหาด้านสำคัญ คือ ไม่มีเงิน ไม่มีคน ไม่มีเวลา ไม่มีความรู้ ไม่มีรถ และไม่มีอุปกรณ์ช่วยเหลือ ในการรับส่งผู้ป่วยสภาวะไม่ฉุกเฉิน จากนั้นเทศบาลได้ศึกษาอำนาจหน้าที่ของเทศบาล เพื่อจัดตั้งศูนย์กู้ชีพ-กู้ภัยเทศบาล การสร้างทีมงาน ด้วยการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ MOU กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ประกอบด้วยองค์กรภาครัฐ จิตอาสา และสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับศูนย์ประสานงานระดับจังหวัด หรือองค์กรอื่น การสร้างกระบวนการบริการที่เป็นมาตรฐานควบคุมโดยการนำมาตรฐานการให้บริการส่งต่อตามหลักกระทรวงสาธารณสุขกำหนดเป็นคู่มือการบริการส่งต่อผู้ป่วยในสภาวะไม่ฉุกเฉิน คู่มือ

การจัดการขยะติดเชื้อ การสร้างสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงอาคารสถานที่ระบบสาธารณสุข โภคระบบการสื่อสาร ให้เหมาะสมต่อการดำเนินงาน เช่น เกิดระบบควบคุมความเสี่ยงในการสื่อสาร เป็นต้น

ขั้นตอนการวางแผน - เป็นการหาหรือแนวทางดำเนินงาน กำหนดขอบเขตการทำงาน การใช้ทรัพยากรการตรวจประเมินผล รวมถึงวางรูปแบบการติดต่อสื่อสาร การประเมินความพึงพอใจการรับส่งสภาวะไม่ฉุกเฉินด้วยใบสั่งงาน รวมถึงกำหนดโครงการที่จะทำต่อไปในอนาคต

ชั้นปฏิบัติงาน - ดำเนินการรับส่งผู้ป่วยโดยพิจารณาความผิดพลาดของการให้บริการและความรวดเร็วแม่นยำ การเข้าถึงบริการ การมีส่วนร่วมดำเนินงาน การให้บริการอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้ การติดตามการทำงานและหาข้อบกพร่องในการทำงานด้วยการประชุมประจำเดือน เพื่อหาวิธีทำการแก้ไขปรับปรุงสำรวจความพึงพอใจจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาลกาฬสินธุ์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์ รวมถึงประชาชนทั้ง 38 ชุมชน

ชั้นวิเคราะห์ประเมินผล - เป็นการนำข้อมูลการให้บริการมาทบทวนในเชิงสถิติ และเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคในการพัฒนาด้วยการทำซ้ำและขยายผลสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่หน่วยงานอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า โครงการนี้ตอบโจทย์ปัญหาของคนเมืองในปัจจุบันและเป็นการลดช่องว่างของงานบริการการแพทย์ฉุกเฉินของกระทรวงสาธารณสุขในการให้บริการประชาชนให้เข้าถึงบริการของรัฐด้วยความเป็นธรรมทั่วถึงและเสมอภาค ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนลงได้และเป็นการลงทุนที่ใช้ต้นทุนที่ต่ำแต่ให้ผลตอบแทนที่มีมูลค่าและคุณค่าที่สูงเมื่อเทียบกับต้นทุนด้านงบประมาณที่ลงทุนทั้งสิ้น 1,088,000 บาท แต่สามารถลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลของรัฐได้ ซึ่งอัตราค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ยต่อคนต่อคืนต้องใช้งบประมาณรักษาอยู่ที่ 4,088 บาทต่อคนต่อคืน เป็นแบบอย่างให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ นำไปต่อยอดให้การพัฒนาบริการของรัฐ โดยในปีงบประมาณ 2563 ที่ผ่านมา มีประชาชนหรือผู้รับบริการรวม 1,918 ราย/ปี (ประมาณ 1,918 คน X 4,088 บาท = 7,840,784) แบ่งเป็นผู้รับบริการการแพทย์ฉุกเฉิน 535 ราย ผู้รับบริการการแพทย์ไม่ฉุกเฉิน 128 ราย และผู้รับบริการอื่นทั่วไป 1,255 ราย โดยเฉลี่ย 160 ราย/เดือน ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ ร้อยละ 83.60 ระหว่างรับส่งต่อ ไม่มีผู้เสียชีวิตระหว่างทาง

นอกจากนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในโครงการ ได้นำไปสู่การอยู่ร่วมกันของคนในพื้นที่อย่างสันติสุขและสมานฉันท์ ด้วยเหตุผลหลัก 3 ประการ คือ

- (1) ช่วยลดความไม่มี ของคนที่ขาดโอกาสทางสังคม หรือขาดทุนทรัพย์
- (2) หนุนเสริมการทำงานของมูลนิธิต่างๆ โดยไม่มีประเด็นผลประโยชน์มาเกี่ยวข้อง อีกทั้งยังลดความขัดแย้งกรณีเรื่องการแย่งผู้ป่วยของมูลนิธิต่างๆ
- (3) ลดความขัดแย้งกรณีเหตุฉุกเฉินหรือไม่ฉุกเฉิน ระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับประชาชน เมื่อประชาชนโทรหา 1169 ในเรื่องที่ 1169 ไม่สามารถให้บริการได้ 1169 จะส่งต่อเรื่องนั้นๆ ไปยัง 1132 เมื่อประเมินแล้วว่าอยู่ในวิสัยที่ 1132 มีศักยภาพที่จะดำเนินการ

นอกจากนี้ ในช่วงการระบาดของ Covid-19 บริการของ 1132 ยังช่วยให้ความชัดเจนในการรับส่งผู้ป่วยไปยังโรงพยาบาลหรือสถานที่กักตัว โดยไม่ให้ผู้ป่วยแหวะที่ไหน และตรงไปยังจุดหมาย เป็นไปตามมาตรการป้องกันโรคระบาดที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าหากไม่มีโครงการนี้ ประชาชนในเขตเทศบาลและพื้นที่ใกล้เคียง อาจเข้าไม่ถึงบริการของรัฐและเกิดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สิน ส่งผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน หากหน่วยงานของรัฐทิ้งเขาเหล่านั้นไว้ข้างหลัง จะเป็นการตอกย้ำความเหลื่อมล้ำในสังคมให้มากยิ่งขึ้น

เทศบาลตำบลท่าสาป

อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลท่าสาป อำเภอเมือง

จังหวัดยะลา 95000

โทรศัพท์ 073-362-485

โทรสาร 073-362-485

ประชากร

8,203 คน

(ชาย 4,086 คน หญิง 4,117 คน)

พื้นที่

16.11 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 6 หมู่บ้าน)

รายได้

22,312,032.56 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

28,795,489.35 บาท

คณะผู้บริหาร

นายมะสดี หะยีปี

นายกเทศมนตรีตำบลท่าสาป

นายณัฏฐ์ มะเด็ง

ประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสาป

นายชานนท์ สาละ

ปลัดเทศบาลตำบลท่าสาป

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 12 คน

หญิง จำนวน - คน

เทศบาลตำบลท่าสาป เป็นพื้นที่พหุวัฒนธรรมที่มีพี่น้องไทยพุทธและไทยมุสลิมอาศัยอยู่ร่วมกัน มีศาสนา และวัฒนธรรมประเพณีที่แตกต่างกันในการใช้ชีวิตประจำวัน ดังนั้นเทศบาลตำบลท่าสาป จึงได้มีการดำเนินนโยบายที่มุ่งเน้นให้ประชาชนทุกคน ไม่ว่าจะแตกต่างกันด้วยเพศ อายุ ศาสนา หรือเป็นผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส อยู่ร่วมกันบนความแตกต่างที่หลากหลาย แต่ดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของตน เพื่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี และความสมานฉันท์ ลดความขัดแย้งในพื้นที่ อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความสามัคคี ก่อให้เกิดสันติสุขได้อย่างยั่งยืนถาวร

ทั้งนี้ เทศบาลมีแนวทางในการบริหารงาน และพัฒนาเทศบาลตำบลท่าสาปภายใต้ นโยบาย “สร้างสังคมดี มีคุณภาพ อย่างยั่งยืน” โดยสานต่อแนวคิด THASAP Life

T : Technology	ส่งเสริมการพัฒนาโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม and Innovation
H : Harmonization	ผสมผสานกลมกลืนภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม
A : Art and Culture	ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
S : Sustainable	มุ่งเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืน
A : Agenda and Area	เข้าถึงประเด็นและเข้าถึงพื้นที่
P : Partnership	การเป็นหุ้นส่วนและการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน

นอกจากนี้ เทศบาลได้วางนโยบายการพัฒนาด้านต่างๆ โดยคำนึงถึงการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสมานฉันท์ของประชาชนและกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่ ดังนี้

1) นโยบายด้านการพัฒนาสังคมที่มีคุณภาพ ส่งเสริมงานพัฒนา ด้านการศึกษา ด้านการกีฬา ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ด้านการสาธารณสุข ด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เพื่อสร้างสังคมปลอดภัยให้ประชาชนอยู่อย่างสันติสุข

2) นโยบายด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ส่งเสริมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของท้องถิ่น ให้เจริญรุ่งเรือง ส่งเสริมการค้า กลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชน เพื่อประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

3) นโยบายด้านพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ประชาชน มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ รักษาสภาพแวดล้อมของชุมชนอย่างยั่งยืน

4) นโยบายด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและต่อเนื่องกับโครงการที่ดำเนินการไปแล้ว

5) นโยบายด้านการเมืองการบริหาร มุ่งเน้นให้การบริหารงานของเทศบาลสามารถสนองความต้องการของประชาชน และตอบสนองภารกิจของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างความสันติสุขและความสมานฉันท์ ของเทศบาลตำบลท่าสาป ได้แก่

การเปิดพื้นที่กิจกรรมเพื่อสร้างสันติสุขโดยกิจกรรมภาคกลางคืน

ย้อนกลับไปในอดีตก่อนปี พ.ศ. 2547 ในพื้นที่ตำบลท่าสาปพี่น้องไทยพุทธและไทยมุสลิม ใช้ชีวิตกันอย่างรักใคร่ฉันท์พี่น้อง มีการไปมาหาสู่ซึ่งกันและกัน ไม่มีการแบ่งแยกความแตกต่างในด้านศาสนาและวัฒนธรรม แต่จากเหตุการณ์นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ซึ่งมีเหตุความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้ตำบลท่าสาป จังหวัดยะลา เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความเป็นอยู่ การใช้ชีวิต การประกอบอาชีพ การทำกิจกรรมร่วมกันในพื้นที่ที่พหุวัฒนธรรม ต่างเกิดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน กลัวที่จะไปมาหาสู่ซึ่งกันและกัน กลัวที่จะพูดคุยกัน เกิดสังคมแห่งความหวาดระแวง ขาดการพึ่งพาอาศัยกัน พื้นที่ตำบลท่าสาปกลายเป็นพื้นที่ปิดต่างคนต่างอยู่ ซึ่งต่างจากในอดีตที่ประชาชนมีความจริงใจต่อกัน เป็นที่พึ่งของกันและกันได้ ซึ่งในพื้นที่ตำบลท่าสาปได้รับผลกระทบโดยตรง คือ พี่น้องไทยพุทธถูกลอบยิง และถูกลอบวางระเบิดในพื้นที่และการก่อวินาศกรรมต่างๆ ทำให้พี่น้องทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิมเกิดความหวาดกลัวต่อกัน ต้องอาศัยอยู่กันอย่างหวาดระแวงซึ่งกันและกัน เมื่อถึงเวลาค่ำต่างฝ่ายต่างอาศัยอยู่ในบ้านของตนเองไม่กล้าที่จะออกมาทำกิจกรรมนอกบ้าน ในส่วนพื้นที่ หมู่ที่ 1 เป็นชุมชนไทยพุทธร้อยละ 100 ได้รวมกันทำแผงกันปิดทางเข้าออกหมู่บ้าน โดยไม่อนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้า-ออกพื้นที่ มีแผงประตูเหล็กกันทางเข้า-ออก โดยจะเปิดเวลา 06.00 น.และจะปิดในเวลา 19.00 น. ทำให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ปิดไปโดยปริยาย

จากปัญหาดังกล่าว ทางเทศบาลตำบลท่าสาป คณะผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นและพี่น้องประชาชนในพื้นที่ รวมถึงภาคีเครือข่าย จึงมีแนวคิดในการเปิดพื้นที่สร้างความสัมพันธ์ ความรัก ความสามัคคี และความสันติสุขในพื้นที่ โดยมีการนำกิจกรรมในภาคกลางคืนเป็นสื่อหลัก

ก่อนดำเนินการจัดทำกิจกรรมเปิดพื้นที่ดังกล่าว ได้มีการจัดประชุมประชาคมประชาชนในพื้นที่ หมู่ที่ 1 ขึ้นซึ่งพื้นที่นี้เป็นชุมชนไทยพุทธ เพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในด้านความพร้อม ความสนใจในการเปิดพื้นที่กิจกรรม หลังจากได้ฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยมติส่วนใหญ่มีความเห็นชอบให้มีการเปิดพื้นที่ และมีความพร้อมด้านสภาพจิตใจมากพอที่จะเปิดพื้นที่ให้คนนอกเข้ามาในพื้นที่ของตน เทศบาลตำบลท่าสาป จึงได้ดำเนินการปรับปรุงสภาพพื้นที่บริเวณริมแม่น้ำปัตตานีให้เป็นพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรม ซึ่งแต่เดิมพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่รกร้าง มีเพียงบ้านตึกโบราณสถาปัตยกรรมแบบ “ชิโนโปรตุกีส” ที่อยู่คู่ชุมชนท่าสาปมาช้านานตั้งตระหง่านอยู่บริเวณริมแม่น้ำปัตตานีที่เคยเป็นเมืองเก่า โดยทำการปรับปรุงภูมิทัศน์และทัศนียภาพโดยรอบให้มีความสวยงาม และสามารถใช้ประโยชน์จากพื้นที่ให้ได้มากที่สุด โดยยังคงอนุรักษ์บ้านตึกโบราณให้คงอยู่คู่ชุมชนท่าสาปเช่นเดิม ถึงแม้สภาพบ้านจะชำรุดทรุดโทรมไปบ้างตามกาลเวลา

หลังจากทำการปรับปรุงพื้นที่เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้ดำเนินการเปิดพื้นที่ตามโครงการที่ได้วางไว้ โดยกิจกรรมแรกที่เทศบาลตำบลท่าสาปจัดขึ้น ณ บริเวณริมแม่น้ำปัตตานี (ท่าแพเก่า) คือ โครงการตลาดนัดภูมิปัญญาสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ครั้งที่ 1 ประจำปี 2558 จากการดำเนินโครงการดังกล่าวได้รับผลตอบรับจากประชาชนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงเป็นอย่างดี และสามารถเสริมสร้างความสามัคคีได้อย่างยั่งยืนถาวร ประชาชนในตำบลท่าสาปเกิดความรัก ความสามัคคีต่อกันมากขึ้น มีรอยยิ้ม และเสียงหัวเราะที่มีความสุข อีกทั้งศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่ดั้งเดิม ตลอดจนการเล่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นับวันจะจางหายไปถูกสืบทอดให้ดำรงคงอยู่ต่อไป จากความสำเร็จของการเปิดพื้นที่ครั้งแรก เทศบาลตำบลท่าสาปจึงได้ต่อยอดโครงการไปอย่างต่อเนื่องทุกๆ ปี ทั้งนี้ เทศบาลและประชาชนในพื้นที่ได้มีการต่อยอดเป็น ตลาดต้องชมท่าแพ-ท่าสาป โดยมีการขายสินค้า อาหารพื้นบ้านในทุกๆ วันเสาร์ เวลา 10.00 น. – 20.00 น. ณ บริเวณท่าแพเก่า (ริมแม่น้ำปัตตานี) หมู่ที่ 1 ตำบลท่าสาป อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา และได้มีการต่อยอดเป็น ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ถนนคนเดินท่าสาป ซึ่งมีการจำหน่ายสินค้าที่หลากหลาย ในทุกวันเสาร์ของต้นเดือน ณ บริเวณถนนคนเดิน ชอยเมืองท่าเก่า หมู่ที่ 1 โดยบริเวณนี้เป็นชุมชนไทยพุทธ ซึ่งชาวบ้านยินดีที่จะให้มีถนนคนเดิน ซึ่งมีพ่อค้าแม่ค้าในพื้นที่และนอกพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางศาสนามาร่วมกันจำหน่ายสินค้า อีกทั้งยังทำให้ชุมชนเกิดการสร้างงาน มีรายได้เพิ่มขึ้น เกิดการกระจายรายได้หมุนเวียนเพิ่มขึ้น

นอกจากกิจกรรมที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เทศบาลและประชาชนในพื้นที่ ยังร่วมกันขยายกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างความยั่งยืนในประเด็นสันติสุขและสมานฉันท์ โดยเน้นการต่อยอดจากกิจกรรมตลาดและถนนคนเดินที่ทำอยู่ โดยมีกิจกรรมต่างๆ เพิ่มเติมที่สร้างให้เห็นถึงภาพความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ กิจกรรมต่างๆ จะจัดในช่วงเย็นต่อเนื่องถึงกลางคืน และจัดเป็นประจำทุกๆ สัปดาห์ เพื่อลดภาพความน่ากลัวของพื้นที่และสถานที่ในอดีต นอกจากนี้ยังถือเป็นการรวมคนทุกกลุ่มวัย ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ และจังหวัดใกล้เคียงมาร่วมทำกิจกรรม ก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความปรองดอง สมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างยั่งยืน กิจกรรมที่ได้ดำเนินการเพิ่มเติมดังที่กล่าวมาข้างต้น ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 โครงการรวมพลังสร้างสุขภาพ เดิน-วิ่งยามเย็น รมรงค์ส่งเสริมการออกกำลังกายในประชาชน @ท่าแพ-ท่าสาป โดยเทศบาลตำบลท่าสาป ร่วมกับภาคีเครือข่ายสุขภาพจังหวัดยะลา ปี 2562 จัดกิจกรรมนี้ขึ้นเพื่อสร้างความสามัคคี และความปรองดองสมานฉันท์ สามารถทำกิจกรรมร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่องและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ลดอัตราเสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อต่างๆ ซึ่งความโดดเด่นของกิจกรรมนี้อีกประการ คือสถานที่ ทัศนียภาพ ที่มีความสวยงาม และบรรยากาศของ 2 ข้างทางเส้นทางวิ่งที่มีความปลอดภัย สงบ เรียบง่าย อีกทั้งยังวิ่งผ่านชุมชนทั้งหมด ที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าสาปอีกด้วย

ทั้งนี้ การเปิดพื้นที่ในชุมชนผ่านการเดินวิ่ง ร่วมไปกับการเรียนรู้วิถีชุมชนนี้ ส่งผลให้มีการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้วิ่งและประชาชนในชุมชนต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเส้นทางเดินวิ่ง ได้เป็นอย่างดี สร้างความสนุกสนานและรอยยิ้มต่อกัน ทำให้เป็นพื้นที่แห่งการเสริมสร้างสันติสุข ความสมานฉันท์ อย่างยั่งยืน และในปี 2563 กิจกรรมนี้ได้รับ

ความสนใจจากประชาชนในพื้นที่และนอกพื้นที่เพิ่มขึ้น โดยมียอดผู้สมัครเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ถึงร้อยละ 59 (จากผู้สมัคร 350 คน เพิ่มขึ้นเป็น 850 คน)

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเปิดพื้นที่สร้างสรรค์ด้วยสื่อพหุวัฒนธรรม ประเด็น “พหุวัฒนธรรม นำสันติสุข จังหวัดยะลา” โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การเชื่อมความสัมพันธ์อันดีในสังคมพหุวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและสมานฉันท์ นอกจากนี้ยังเป็นการทำให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์พหุวัฒนธรรมในท้องถิ่นและการยกระดับเศรษฐกิจในพื้นที่อีกด้วย

สำหรับความโดดเด่นของกิจกรรมนี้ที่เห็นได้ชัดเจน คือ การเสนอศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณค่าของพื้นที่ ซึ่งสมควรได้รับการอนุรักษ์และการถ่ายทอดให้กับบุคคลรุ่นหลังได้รับรู้ร่วมไปกับการสร้างภาคีเครือข่ายในการรับรู้เท่าทันเฝ้าระวังสื่อผ่านการสร้างสรรค์ด้วยสื่อพหุวัฒนธรรม ประกอบกับให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับรู้และเข้าใจถึงการใช้ชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรม และอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและสมานฉันท์ โดยมีสื่อสร้างสรรค์พหุวัฒนธรรมเป็นตัวกลางในการเชื่อมความสัมพันธ์อย่างลงตัว

ในปัจจุบันถึงแม้กิจกรรมดังกล่าวได้หยุดชะงักเพราะสถานการณ์โรคโควิด-19 แต่พื้นที่จัดกิจกรรมดังกล่าวยังคงเปิดพื้นที่ เพื่อให้เกิดบรรยากาศและเป็นการสร้างความไว้วางใจระหว่างพี่น้องต่างศาสนาให้กลับมาอีกครั้งเหมือนในอดีตที่ผ่านมา ก่อนปี 2547

กิจกรรมที่ 3 การส่งเสริมการเล่นพื้นบ้านเพื่อการเรียนรู้ ประจำปี 2562 เป็นกิจกรรมที่มีกลุ่มเป้าหมายหลักอยู่ที่เด็กและเยาวชนในพื้นที่ กิจกรรมนี้จะช่วยส่งเสริมให้เด็กรู้จักความรัก ความสามัคคี สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน และเสริมสร้างความสันติสุขและความสมานฉันท์ในสังคม นอกเหนือไปจากนี้ กิจกรรมนี้ยังช่วยแก้ปัญหาเด็กติดเทคโนโลยี ติดหน้าจอ ติดเกม ไม่มีการปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น จนกลายเป็นปัญหาสังคม ทำให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ลดปัญหาการติดเทคโนโลยี เสริมสร้างร่างกายให้แข็งแรง และห่างไกลจากสิ่งเสพติด อีกทั้งยังเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกแก่เด็กและเยาวชนในการอนุรักษ์ภูมิปัญญา การเล่นพื้นบ้านของไทยให้คงอยู่ด้วย

กิจกรรมการส่งเสริมการเล่นพื้นบ้านเพื่อการเรียนรู้ เป็นการนำเอาความหลากหลายของการเล่นพื้นบ้าน มารวมไว้ด้วยกันมากถึง 12 การเล่น ทำกิจกรรมประจำวันการเรียนรู้ ซึ่งในแต่ละฐาน จะมีวิทยากรประจำ หรือปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้ประจำฐาน โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้ และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งเป็น

การเรียนรู้ผ่านการเล่น ทำให้เกิดความรู้ควบคู่กับความสุข สนุกสนาน ได้ปฏิสัมพันธ์ สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันและกัน ในสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งจะส่งผลดีต่อไปในอนาคต ลดความขัดแย้ง สร้างสังคมสันติสุขได้อย่างยั่งยืน จากการจัดกิจกรรมนี้ในปี 2562 พบว่า กลุ่มเด็กและเยาวชนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ 80 คน แต่มีผู้สมัครเข้าร่วมกิจกรรมถึง 110 คน ซึ่งเห็นได้ว่า กลุ่มเด็กและเยาวชน รวมทั้ง ผู้ปกครองในพื้นที่ให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้การจัดกิจกรรมบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และยังส่งผลในระยะยาวต่อเนื่องในหลายๆ ด้าน

ทั้งนี้การส่งเสริมการเล่นพื้นบ้านเพื่อการเรียนรู้ ได้รับการต่อยอดมาจากโครงการ ตลาดนัดภูมิปัญญา เนื่องจาก การจัดโครงการตลาดนัดภูมิปัญญา จะเห็นได้ว่ามีเด็กเยาวชน ให้ความสนใจเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก และมีความสนใจในศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งนำมาจัดแสดงไว้ในโครงการดังกล่าว ทางคณะผู้บริหารและเทศบาลตำบลท่าสาป เล็งเห็น ในส่วนนี้ จึงนำมาต่อยอดความคิด เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ได้เรียนรู้ ภูมิปัญญา การละเล่นพื้นบ้านของไทย ซึ่งเป็นการปลูกฝังเยาวชนให้รักชาติ อนุรักษ์การละเล่น พื้นบ้านของไทยให้คงอยู่สืบไป และหลังจากโครงการส่งเสริมการเล่นพื้นบ้านเพื่อการเรียนรู้ ทางเทศบาลตำบลท่าสาป ต่อยอดแนวทางการอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ โดยการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ ประวัติศาสตร์เทศบาลตำบลท่าสาป ซึ่งเป็นสถานที่รวบรวมภาพถ่ายและข้อมูลทาง ประวัติศาสตร์ที่มีมาในอดีตของตำบลท่าสาปจนถึงยุคปัจจุบันและสิ่งที่จะพัฒนาต่อไป

ในอนาคต โดยเปิดให้ประชาชนทั่วไป ผู้ที่สนใจ มาศึกษาเรียนรู้ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของตำบลท่าสาปต่อไป

จะเห็นได้ว่า จากการที่เทศบาลตำบลท่าสาปได้จัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นตามที่ได้กล่าวมานั้น ส่งผลให้พี่น้องไทยพุทธและมุสลิมได้มาทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้ความหวาดระแวงที่มีต่อกันลดลง สถานการณ์ในพื้นที่ตำบลท่าสาปกลับเข้าสู่ภาวะปกติ และเกิดกิจกรรมอื่นๆ ในพื้นที่ขึ้นตามมามากมาย

ทั้งนี้ หากย้อนดูจากสถิติการก่อเหตุร้ายในพื้นที่ตำบลท่าสาปที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ดังตารางด้านล่าง

สถิติสถานการณ์ความรุนแรงหรือสถานการณ์ก่อเหตุร้ายของปีที่ผ่านมาในพื้นที่ตำบลท่าสาป					
รูปแบบการก่อเหตุ	8 เม.ย. 51 - 7 เม.ย. 56	22 เม.ย 56 - 18 พ.ค 57	1 ต.ค. 58 - 30 ก.ย 59	1 ต.ค. 59 - 30 ก.ย. 60	1 ต.ค. 60 - ปัจจุบัน
ยิง	-	-	-	2	-
ระเบิด	2	-	-	1	-
ก่อวุ่น	4	1	-	-	-
ภัยแทรกซ้อน	-	-	-	-	-
รวม	6	1	-	3	-

ที่มา : ข้อมูล ณ.ยะลา 12

ปัจจุบัน ถือว่าสถิติลดลง แทบจะไม่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นในพื้นที่แล้ว และการที่สถิติลดลง ก็ถือเป็นตัวชี้วัดได้ว่าสถานการณ์ดีขึ้น และเกิดความสันติสุขในหมู่พี่น้องชาวไทยพุทธและมุสลิมเพิ่มขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหนูน

อำเภอสอง จังหวัดแพร่

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลบ้านหนูน อำเภอสอง

จังหวัดแพร่ 54120

โทรศัพท์ 054-591-559 ต่อ 102

โทรสาร 054-591-559 ต่อ 106

ประชากร

4,866 คน

(ชาย 2,342 คน หญิง 2,524 คน)

พื้นที่

104 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 10 ชุมชน)

รายได้

16,583,270.55 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

17,270,885.98 บาท

คณะผู้บริหาร*

สืบทำรวจเอกทองอินทร์ แมตเมือง

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหนูน

สัดส่วนสมาชิกสภา*

ชาย จำนวน - คน

หญิง จำนวน - คน

* อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหนูน

เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลักษณะ กึ่งเมืองกึ่งชนบท มีพื้นที่ขนาดใหญ่ สภาพ สังคมภายในชุมชนพึ่งพาอาศัยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมหรือโครงการที่เกิดขึ้นได้รับการประสานความสัมพันธ์และเชื่อมโยงอย่างมีส่วนร่วมจากสมาชิกในชุมชน ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่นมาช่วยขับเคลื่อนการบริหารงาน ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหนูน อย่างต่อเนื่อง สภาพการเมืองและ การบริหารงานของพื้นที่ที่มีความมั่นคง ผู้บริหารและบุคลากรองค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านหนูนใกล้ชิดดูแลเรื่องคุณภาพ ชีวิตและการจัดบริการสาธารณะ รวมทั้ง การสื่อสารให้ข้อมูลแก่ประชาชนทั้งแบบ ทางการและไม่เป็นทางการเพื่อให้ได้รับทราบ การบริหารงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลามากกว่า สองทศวรรษ โดยสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของ ประชาชนส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย

ใกล้ชิดธรรมชาติ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ยอมรับข้อตกลงในสังคมร่วมกัน มีขนบธรรมเนียมแบบล้านนาที่เป็นเอกลักษณ์เก่าแก่ของตนเอง ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เอื้ออาทรต่อกันเป็นพี่เป็นน้องหรือเครือญาติกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ คือ คุณภาพชีวิตที่ดี วิถีพอเพียง ร้อยเรียงวัฒนธรรม ดำรงวิถีไทย ใส่ใจสร้างชุมชนเข้มแข็ง ร่วมแรงรักษาสีงแวดล้อม ดังนั้น ภารกิจและพันธกิจของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหนุน จึงเน้นงานบริการด้านคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของทุกชุมชน คือ การส่งเสริมสถาบันครอบครัว อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี สร้างรายได้ สร้างโอกาสภายใต้วิถีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งภารกิจและพันธกิจดังกล่าวดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและไม่มีปัญหาเรื่องความขัดแย้งอย่างรุนแรง กลับโดดเด่นเรื่องการจัดการปัญหาคุณภาพชีวิตที่เน้นการเสริมสร้างสันติสุขและสมานฉันท์ จนได้รับรางวัลและโล่เกียรตินิคุณที่สะท้อนความเป็นเลิศด้านคุณภาพชีวิตสังคม ครอบครัว วัฒนธรรมระดับยอดเยี่ยมจากภาครัฐหลายรางวัล เพราะต้นทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรมที่เอื้ออำนวยให้สังคมในพื้นที่อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคี ความมีน้ำใจเป็นพลังทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างสันติสุขและสมานฉันท์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหนุน ได้แก่

โครงการครอบครัวล้อมรั้วรัก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหนุน

ปี พ.ศ. 2562 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหนุนได้เข้าร่วมเครือข่ายของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวจึงได้ดำเนินการขอรับงบประมาณในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับปัญหาในครอบครัวเป็นประจำทุกปีจนถึงปัจจุบัน โดยปัญหาส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในตำบลบ้านหนุนมาจากการที่แต่ละครอบครัวมีกลุ่มวัยทำงานอยู่นอกบ้านหรืออาศัยอยู่ต่างพื้นที่ที่ไม่มีเวลากลับมาบ้าน ดังนั้น สมาชิกที่เหลืออยู่จึงมีเพียงสองกลุ่ม คือ กลุ่มวัยเด็กและเยาวชนกับกลุ่มผู้สูงอายุซึ่งมีความแตกต่างทั้งแนวความคิด การสื่อสาร วิธีการใช้ชีวิต โดยพบว่าแต่ละครอบครัวมีปัญหาเรื่องการสื่อสาร มีการทะเลาะโต้เถียงกันบ่อย การใส่ใจดูแลสุขภาพและจิตใจของทั้งสองวัยลดลง ส่งผลให้ความรักและความใกล้ชิดห่างหายไป ซึ่งทั้งสองกลุ่มมีสิ่งที่แน่นอนและหลีกเลี่ยงไม่ได้ นั่นคือ เป็นช่วงวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านกายและจิตใจ ดังนั้น หากขาดความรู้ความเข้าใจของกลุ่มคนต่างวัยต่างแนวกันไปจะทำให้แต่ละครอบครัวขาดความรักและความสามัคคีที่จะอยู่ร่วมกันในชุมชน ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาความขัดแย้งและเสริมสร้างสันติสุข องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหนุนจึงริเริ่มโครงการ

ครอบครัวล้อมรั้วรักขึ้นมา ซึ่งเป็นกิจกรรมเน้นการป้องกันและส่งเสริมให้สมาชิกครอบครัวระหว่างสองวัยได้มีโอกาสพูดคุยและสร้างความเข้าใจในความแตกต่างกันมากขึ้น และนำไปสู่การร่วมแก้ปัญหาเฝ้าระวังสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ รวมทั้งสร้างความสุข ความรัก ความผูกพัน และสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นภายในครอบครัว

ขั้นตอนการดำเนินการเริ่มจากคณะทำงาน ได้แก่ ศูนย์พัฒนาครอบครัวตำบลบ้านหนุน (ศพค.) ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันความรุนแรงในครอบครัวระดับตำบล (ศปกต.) และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหนุนที่ร่วมกันจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับปัญหาของกลุ่มทั้งสองวัยแบบหลากหลาย และให้ทั้งสองวัยเข้าร่วมทำกิจกรรมที่สร้างความรัก ความผูกพันป้องกันความขัดแย้งตั้งแต่ในระดับพื้นฐานนั้นคือครอบครัว รวมทั้งเสริมสร้างความสมานฉันท์ทั้งสองวัยผ่านกิจกรรมหลายโครงการ ซึ่งออกแบบให้มีลักษณะสำคัญ 2 ประการ นั้น คือ กิจกรรมครอบครัวแบบร่วมวัย และกิจกรรมครอบครัวแบบแยกวัย

กิจกรรมร่วมวัย ประกอบด้วยพ่อ แม่ ผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน จำนวน 100 คน เข้าร่วมพร้อมกันในโครงการครอบครัวอบอุ่นเพิ่มพูนศักยภาพความเข้มแข็งชุมชน โดยวิทยากรจากกลุ่มจัดกระบวนการเรียนรู้เรือนเพาะชำจังหวัดแพร่ มีการให้ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องความแตกต่างระหว่างวัย ให้มีการเปิดใจยอมรับแล้วพูดคุยกันผ่านการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรอบครัวและชีวิตประจำวัน มีกิจกรรมละลายพฤติกรรมของสองวัย ร่วมกัน กำหนดบทบาทที่คาดหวังเพื่อเพิ่มพลังความรัก สร้างกระบวนการเรียนรู้และเข้าใจ ร่วมกัน ส่งเสริมให้มีการใช้วิถีภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์ ชี้ให้เห็นแนวทางในการปรับตัวสำหรับ แต่ละวัย ลดการบังคับเข้มงวดแต่เพิ่มความเข้าใจให้มากขึ้น ไม่กล่าวโทษและพร้อมเผชิญ ปัญหาาร่วมกันด้วยความรัก ซึ่งจะทำให้เกิดการลดช่องว่างระหว่างวัย และเรียนรู้เอื้ออาทรดูแล ซึ่งกันและกันอันจะทำให้ลดแรงกดดันทั้งจิตใจและร่างกายลงทันที โดยให้มีการกอด สัมผัส รัก กิจกรรมต้นไม้พูดได้ และกิจกรรม walk rally โครงการครอบครัวอบอุ่นไร้ความรุนแรง โครงการครอบครัวสุขภาพดี โครงการครอบครัวพอเพียง เป็นต้น

กิจกรรมแยกวัย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

๑ **กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ (กลุ่มติดสังคม)** จัดกิจกรรมโดยใช้โรงเรียนสร้างสุข ผู้สูงอายุตำบลบ้านหนุนเป็นกลุ่มหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเครือข่ายผู้สูงอายุในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่องว่างระหว่างวัย ความแตกต่างและปัญหาที่สมาชิกนำมาปรึกษาเกี่ยวกับ เด็กและเยาวชน ผ่านกิจกรรมการให้ความรู้ นันทนาการ ดนตรีร้องกะลุง ส่วนกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง มีกิจกรรมเชื่อมโยงจากกองทุนโรงเรียนสร้างสุขผู้สูงอายุผ่านกิจกรรม “แอ่วบ้าน ผ่อเฮือน” โดยการออกเยี่ยมบ้าน การป้องกันความอ้วน ไม่ให้รู้สึกว่าเป็นวัยที่ถูกทอดทิ้ง ให้อยู่ตามลำพัง ดูแลข้อของใช้ที่จำเป็นเพื่อให้กำลังใจ เป็นต้น โดยใช้กองทุนสำหรับดูแล ผู้สูงอายุด้วยกันในพื้นที่ตำบลบ้านหนุน ส่วนในกลุ่มผู้พิการนั้น ทางองค์การบริหารส่วนตำบล บ้านหนุนได้ร่วมกับกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เพื่อขอสนับสนุน ซ่อมแซมบ้านที่อยู่อาศัยให้ผู้พิการ มีการแนะนำส่งเสริมอาชีพให้แก่ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสเพื่อให้ได้มีรายได้ในการประกอบอาชีพมากขึ้น เช่น การทำอาหาร การทำขนม สิ่งประดิษฐ์จาก ขยะรีไซเคิล การทำปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์ อีกทั้งยังมีกลุ่มอาชีพ คือ กลุ่มไม้กวาด พวงหรีด และดอกไม้จันทร์ซึ่งผู้สูงอายุได้มีกิจกรรมร่วมกัน

๑ **กลุ่มเด็กและเยาวชน** จัดกิจกรรม เช่น ความรู้เรื่องเพศและร่างกาย ความรู้เกี่ยวกับความรัก การดูแลผู้สูงอายุในบ้าน ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ การป้องกันการตั้งครรภ์ ในวัยเรียน ยาเสพติด กิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน กีฬาสัมพันธ์ด้านยาเสพติด กิจกรรม

ค่ายคุณธรรมจริยธรรม เข้าร่วมกิจกรรมธรรมะเชื่อมโยงใจ สานสายใยสู่ครอบครัวเพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกสาธารณะและเสริมสร้างคุณลักษณะ “ฉันทุเป็นคนดี”

ผลความสำเร็จของโครงการเห็นได้จากระดับความสุขเฉลี่ยของคนในครัวเรือนเพิ่มขึ้นในทุกชุมชน ภาพรวมทุกชุมชนมีระดับ 8.01 (จาก 10 คะแนน) ปัญหาการทะเลาะและความรุนแรงในครอบครัวของตำบลบ้านหนองดง ไม่ว่าจะเป็นความรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจของสมาชิกในครอบครัว รวมทั้งยังมีการเฝ้าระวังความรุนแรงในครอบครัวเพราะสมาชิกในครอบครัวรับทราบและตระหนักแล้วว่าต้องสร้างความรักร่วมกันให้มากขึ้น รับประทานอาหารร่วมกันมากขึ้น ช่วยแบ่งเบางานบ้าน หางานอดิเรกร่วมกัน มีการออกกำลังกายเพื่อสร้างสุขภาพกายและใจระหว่างสมาชิกในครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งการให้ความสำคัญกับบุคคลในครอบครัวนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของชุมชนในตำบลบ้านหนอง เพราะทุกคนในสังคมเชื่อมั่นว่าการสร้างชุมชนที่ประสบความสำเร็จได้นั้นมาจากสมาชิกที่ต้องมีความสุข ซึ่งความสุขนั้นมาจากการได้รับความรักความอบอุ่น มีความรู้สึกร่วมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่ทอดทิ้งสมาชิกให้เผชิญปัญหาลำพัง หากทางปรองดองหากมีปัญหา ร่วมกันผ่านการสื่อสารด้วยภาษาที่สื่อถึงความรัก สร้างครอบครัวและสังคมแห่งการเอื้ออาทร เพราะบ้านคือสถานที่ที่สร้างให้เกิดพลเมืองที่เข้มแข็งสำหรับสังคม ดังนั้น บ้านจึงควรเป็นสถานที่ที่ปลอดภัย มีความรักเป็นฐานให้สมาชิกทุกคนได้รู้สึกถึงความอบอุ่น เมื่อครอบครัวมีความสุขแล้วจะส่งผลให้ชุมชน สังคมมีความน่าอยู่อย่างสันติสุขและยั่งยืน

ความโดดเด่นและเป็นเลิศของโครงการดังกล่าวสะท้อนได้จากรางวัลผลงานดีเด่นสตรีและครอบครัว รางวัลตำบลต้นแบบไร้ความรุนแรง (1 จังหวัด 1 ตำบล) ปี พ.ศ. 2562 เกียรติบัตรรองครุฑปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นประจำปีงบประมาณ 2562 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ รางวัลสตรีดีเด่นด้านการบริหารงานปกครองท้องถิ่น/ท้องที่ ประเภทองค์การบริหารส่วนตำบล และรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นประจำปี 2563 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โล่ประกาศเกียรติคุณผ่านเกณฑ์การประเมินตำบลปลอดภัยเข้มแข็ง สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ ด้านการแพทย์ฉุกเฉิน ประจำปี พ.ศ. 2563

รางวัลพระปกเกล้าประจำปี 2564

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

- 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
- 2 เทศบาลเมืองแม่เหียะ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 3 เทศบาลเมืองกะทู้
อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
- 4 เทศบาลตำบลท่าคันโท
อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์
- 5 เทศบาลตำบลยางน่อง
อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
- 6 เทศบาลตำบลแม่สะเรียง
อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- 7 เทศบาลตำบลทับมา
อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
- 8 เทศบาลตำบลศรีเตี้ย
อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน
- 9 องค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวง
อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
- 10 องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึง
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
- 11 องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง
อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
- 12 องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่
อำเภอนาทวี จังหวัดนครพนม
- 13 องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
- 14 องค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ
อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลพะวง อำเภอเมืองสงขลา

จังหวัดสงขลา 90100

โทรศัพท์ 074-890-211

โทรสาร 074-890-930

ประชากร

1,435,968 คน

(ชาย 700,441 คน หญิง 735,527 คน)

พื้นที่

7,393.889 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 16 อำเภอ)

รายได้

1,240,546,576.97 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

460,581,359.53 บาท

คณะผู้บริหาร

นายไพเจน มากสุวรรณ์

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

นายอริย์ธัช ทองเพชร

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

นายประพันธ์ ศรีสุวรรณ

ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 34 คน

หญิง จำนวน 2 คน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

เป็นองค์กรเชื่อมประสานหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมภายในจังหวัดสงขลา เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดร่วมกัน ภายใต้บริบทโลกสมัยใหม่และความท้าทายต่างๆ ทั้งในระดับโลก ระดับประเทศ และระดับพื้นที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา จึงบริหารงานตามหลักการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่เพื่อตอบโจทย์ความท้าทายที่เกิดขึ้น ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ 11 ประการ ได้แก่ 1) การปรับเปลี่ยนการทำงานให้ทันสมัย 2) เน้นผลสัมฤทธิ์ คุณภาพ ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในการทำงาน 3) เน้นการบริหารจัดการสมัยใหม่ 4) เน้นการบริหารจัดการที่วัดผลงานและให้รางวัลแก่ผู้ดำเนินงาน 5) เน้นการบริหารเชิงกลยุทธ์ 6) กระจายอำนาจและยึดหลักประชาธิปไตยในการทำงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา 7) ยึดหลักนิติธรรมในการปฏิบัติงานและ

ในการบริหารงาน 8) ยึดถือและเคารพสิทธิเสรีภาพของทุกภาคส่วน 9) ยึดถือความเสมอภาคและความเที่ยงธรรมในการให้บริการ 10) ยึดถือความถูกต้อง ยุติธรรม และไม่เลือกปฏิบัติในการให้บริการ และ 11) ยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงการทำประชาคมติและการรับฟังความคิดเห็น ประกอบกับเพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเกิดประโยชน์แก่ประชาชนสูงสุด องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้บริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลควบคู่ไปพร้อมกัน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาปักหมุดการพัฒนาเมืองใน 3 ด้าน ได้แก่

1) **การยกระดับเป็นเมืองกีฬา (Sport City)** โดยมีโครงการปรับปรุงสนามกีฬา ดิสนสุลานนท์ให้เป็นศูนย์กลางการกีฬาของภาคใต้และของประเทศ ตลอดจนเป็นสนามกีฬามาตรฐานสากลเพื่อรองรับการแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติ นอกจากนี้สนามกีฬาแห่งนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาวางแผนที่จะสร้างสนามกีฬาแบบมาตรฐานในทุกอำเภอของจังหวัดสงขลา และอาคารยิมเนเซียมที่สามารถจัดการแข่งขันกีฬาได้ทั้งกลางวันและกลางคืน รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางด้านการกีฬาให้นักเรียนในโรงเรียนภายใต้สังกัด นอกจากนี้ เพื่อให้จังหวัดสงขลาเป็นเมืองกีฬาแบบครบวงจร องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาจะมีแผนงานที่จะสร้างสวนสาธารณะที่มีสนามเด็กเล่นและสนามฟุตบอลหญ้าเทียม สระว่ายน้ำขนาดมาตรฐาน ลานกีฬา และอาคารนันทนาการเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปออกกำลังกายและเล่นกีฬามากขึ้น

2) **การพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart city)** โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับการบริการด้านการแพทย์ฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้บูรณาการระบบการแพทย์ฉุกเฉินร่วมกับสายด่วน 191 ศูนย์ควบคุมโทรศัพท์ศัลยกรรม และศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการ 1669 นอกจากนี้ ได้มอบรถพยาบาลฉุกเฉินให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัดเพื่อให้บริการครอบคลุมทุกพื้นที่ ขยายการติดตั้งกล้อง CCTV ครอบคลุมพื้นที่สำคัญในทุกอำเภอและทุกจุดที่มีความเสี่ยงสูง และสร้างศูนย์บริบาลผู้สูงอายุแบบครบวงจรแห่งแรกในประเทศไทย

3) **การพัฒนาไปสู่เมืองประชุมสัมมนา (MICE City)** เพื่อรองรับกิจกรรมการประชุมสัมมนาระดับนานาชาติ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจภายในจังหวัดได้อีกทางหนึ่ง

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาจังหวัดสงขลาบรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาจึงประสานและเสริมสร้างให้หน่วยงาน องค์กร กลุ่ม และภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมในพื้นที่ได้เข้ามาเป็นเครือข่ายในการพัฒนาจังหวัด โดยเป็นกำลังสำคัญในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตามตรวจสอบประเมินผล และร่วมปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การทำงานในลักษณะเครือข่ายเช่นนี้ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ การยอมรับ ความเชื่อมั่น และความพึงพอใจ ตลอดจนความร่วมมือในการเดินทางพัฒนาจังหวัดสงขลาอย่างยั่งยืน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ได้แก่

นวัตกรรมเครือข่ายสร้างสุขชุมชน

จังหวัดสงขลา มีประชากรทั้งสิ้น 1,432,628 คน โดยมีประชากรที่มีภาวะพึ่งพิงรวม 242,595 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 16.93 ของประชากรทั้งหมด แบ่งเป็นผู้สูงอายุจำนวน 186,556 คน ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านติดเตียง จำนวน 6,285 คน ผู้พิการ จำนวน 32,669 คน และผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง จำนวน 17,085 คน แม้มีระบบประกันสุขภาพ แต่ที่ผ่านมาในทางปฏิบัติประชากรกลุ่มนี้มากกว่าร้อยละ 80 โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท ไม่สามารถเข้าถึงบริการและการใช้ประโยชน์จากสิทธิในด้านการซ่อมบำรุงและการยืม-คืนกายอุปกรณ์ได้จริง ทั้งนี้มีสาเหตุสำคัญหลายประการ ได้แก่ ข้อจำกัดด้านงบประมาณของหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบ การจัดบริการที่ไม่ทั่วถึง ไม่ครอบคลุม ไม่เพียงพอกับความต้องการ และไม่สอดคล้องกับจำนวนของกลุ่มเป้าหมายที่เพิ่มสูงขึ้น ระบบการทำงานแบบแยกส่วนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บุคลากรด้านสาธารณสุขไม่เพียงพอ การเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งานของกายอุปกรณ์ การไม่มีศูนย์บริการในการซ่อมบำรุงกายอุปกรณ์ในจังหวัดสงขลาและในพื้นที่ 14 จังหวัดทางภาคใต้ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับบริการไม่ครบถ้วน ไม่เป็นระบบ และไม่เป็นปัจจุบัน และไม่มีศูนย์กลางในการประสานงานและการบริหารจัดการ เมื่อผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเข้าไม่ถึงการยืม-คืนและการซ่อมบำรุงกายอุปกรณ์ ส่งผลให้ไม่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน มีภาวะการพึ่งพิงที่รุนแรงมากขึ้น และมีภาวะแทรกซ้อนตามมา จำเป็นต้องได้รับการดูแลรักษาพยาบาลเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับเมื่อไม่สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวก ย่อมส่งผลต่อสภาพจิตใจของผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงทำให้มีอาการซึมเศร้า ด้วยเหตุนี้ครอบครัวของผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงจึงได้รับผลกระทบตามไปด้วยทั้งในส่วนตัวค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นและการดูแลที่ใกล้ชิดมากขึ้น

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นเพราะตระหนักว่าไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้เพียงลำพัง จึงประสานภาคีเครือข่ายมากถึง 194 ภาคีเครือข่าย ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ บริษัท สมาคม ชมรม และมูลนิธิต่างๆ และร่วมกันขับเคลื่อน 4 โครงการ/กิจกรรมหลัก ดังนี้

๑) **การจัดตั้งกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพจังหวัดสงขลา** ในปี พ.ศ. 2558 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ สปสช. เพื่อร่วมกันสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานและบริหารจัดการกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพระดับจังหวัด กองทุนนี้จะช่วยเหลือผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ที่อยู่ในระยะที่จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในเขตพื้นที่จังหวัดให้ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ที่จำเป็นต่อสุขภาพจากหน่วยบริการ สถานบริการ หรือองค์กรอื่นๆ รวมทั้งได้รับเครื่องช่วยกายอุปกรณ์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทางการแพทย์ในกรณีที่มีผลการตรวจวินิจฉัยหรือมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ ทั้งนี้ คณะกรรมการและคณะทำงานกองทุนประกอบด้วยผู้แทนจากภาคีเครือข่ายต่างๆ โดยมีโครงสร้างของคณะกรรมการและคณะทำงานที่ให้ความช่วยเหลือในหลายด้าน ได้แก่ ด้านการแพทย์ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านระบบบริการหน่วย/ชุมชน และด้านจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์

๒) **ศูนย์ซ่อมสร้างสุขชุมชน** ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 เป็นต้นมา องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ร่วมกับภาคีเครือข่ายได้จัดตั้งศูนย์ซ่อมสร้างสุขชุมชนขึ้นมาหลายแห่ง เพื่อเป็นศูนย์ซ่อมบำรุง ศูนย์ยืม-คืน และศูนย์รับบริจาคกายอุปกรณ์ โดยให้บริการกายอุปกรณ์หลายชนิดแก่ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยที่อยู่ในระยะกึ่งเฉียบพลัน และผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ได้แก่ ไม่ค้ำยันรักแร้แบบบอลูมิเนียมและไม้ ไม้เท้าบอลูมิเนียมแบบสามขา ไม้เท้าพับได้ สำหรับคนตาบอด รถนั่งคนพิการชนิดพับได้ เบาะรองนั่งสำหรับคนพิการ รถสามล้อโยก สำหรับคนพิการ แผ่นรองตัวสำหรับผู้ป่วยอัมพาตหรือที่นอนลม และเตียงนอนผู้ป่วย ศูนย์ฯ เปิดให้บริการตั้งแต่เวลา 08.00-17.00 น. ทุกวันจันทร์-วันเสาร์ การรับบริการไม่มีค่าใช้จ่าย และไม่มีข้อจำกัดด้านสิทธิการรักษาและเขตพื้นที่รับผิดชอบ นอกจากนี้ เพื่อเพิ่มความรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ และให้บริการอย่างเป็นระบบ กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพจังหวัดสงขลา ได้พัฒนาและออกแบบโปรแกรม one stop service for all 4.0 เพื่อให้ศูนย์ซ่อมสร้างสุขชุมชนใช้บันทึกข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับการแจ้งซ่อม การยืม-คืน และคลังอุปกรณ์ ตลอดจนได้เชื่อมโยงข้อมูลความต้องการซ่อมบำรุงและการยืม-คืนอุปกรณ์กับโปรแกรมเยี่ยมบ้าน Imed@home ของมูลนิธิชุมชนสงขลา ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันที่แกนนำสุขภาพ

ในพื้นที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้บันทึกและส่งต่อข้อมูลความต้องการการซ่อมบำรุงและการยืม-คืนกายอุปกรณ์ ศูนย์ฯ ได้จัดอบรมช่างซ่อมกายอุปกรณ์พร้อมสนับสนุนชุดเครื่องมือซ่อมกายอุปกรณ์ขั้นพื้นฐานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งและโรงพยาบาลในแต่ละอำเภอ เพื่อให้ผู้ที่ผ่านการอบรมสามารถให้บริการซ่อมบำรุงขั้นพื้นฐานในพื้นที่ได้ ในปี พ.ศ. 2564 ศูนย์ฯ ได้ยกระดับการทำงานด้วยการผลิตกายอุปกรณ์ด้วยตนเอง เช่น เบาะนอนผู้ป่วย และที่นอนลมจากถุงน้ำยาล้างไต และได้ทดลองพัฒนานวัตกรรมกายอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ เช่น รถสามล้อไฟฟ้าแบบกึ่งอัตโนมัติสำหรับผู้พิการช่วงล่าง รวมถึงพัฒนาระบบการขนส่งกายอุปกรณ์ภายในจังหวัดสงขลา

● **ศูนย์สร้างสุขชุมชนหรือศูนย์บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ** ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ร่วมกับภาคีเครือข่ายได้จัดตั้งศูนย์สร้างสุขชุมชนมากกว่า 10 แห่ง โดยให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นหรือกายภาพบำบัดแก่ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยที่อยู่ในระยะกึ่งเฉียบพลัน และผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ทั้งนี้ผู้ทำหน้าที่ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ได้แก่ นักกายภาพบำบัด อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านผู้เชี่ยวชาญ (อสมช.) อาสาสมัครอื่นๆ และจิตอาสาที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรอบรมมาตรฐานอาสาสมัครศูนย์สร้างสุขชุมชน โดยหลักสูตรนี้ได้พัฒนาขึ้นมาในปี พ.ศ. 2563 เป็นหลักสูตรแรกของประเทศ และจัดอบรมให้แก่ศูนย์สร้างสุขชุมชนทุกแห่งๆ ละ 40 คน เพื่อให้บริการในพื้นที่ได้อย่างเพียงพอ ครอบคลุมและทั่วถึง การรับบริการใช้ระยะเวลาตั้งแต่ 45 นาทีขึ้นไป ตามอาการและมีอัตราค่าบริการไม่เกิน 50 บาท การบริหารจัดการศูนย์มีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ฯ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากภาคีเครือข่ายต่างๆ และมีการจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อให้การบริการรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ โดยได้บันทึกข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับการให้บริการในโปรแกรม one stop service for all 4.0 เช่นเดียวกับศูนย์ซ่อมสร้างสุข

● **บ้านสร้างสุขชุมชน** เป็นโครงการที่ช่วยปรับสภาพที่อยู่อาศัยให้ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ที่อยู่ในระยะที่ต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพจังหวัดสงขลา ได้เริ่มดำเนินโครงการนี้ในปีพ.ศ. 2562 และได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทั้งในด้านงบประมาณ การออกแบบ แรงงาน และวัสดุอุปกรณ์ ทั้งนี้หน่วยงานในพื้นที่สามารถดำเนินการเชิงรุกด้วยการค้นหากลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ หรือกลุ่มเป้าหมายขอรับความช่วยเหลือด้วยตนเองผ่าน 2 ช่องทาง ได้แก่ เว็บไซต์กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพจังหวัดสงขลา และแอปพลิเคชัน Imed@home และเมื่อคณะทำงานปรับสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยได้พิจารณาเรียบร้อยแล้ว จะมีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์

ในวงเงินหลังละ 20,000 – 60,000 บาทตามสภาพของที่อยู่อาศัย ขณะที่การดำเนินการปรับสภาพไม่มีค่าแรงแต่อย่างใด

การดำเนินงานของเครือข่ายสร้างสุขชุมชนได้ช่วยให้ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในจังหวัดสงขลามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยเข้าถึงและได้รับการบริการด้านกายอุปกรณ์ การฟื้นฟูสมรรถภาพ การทำกายภาพบำบัดที่จำเป็น และมีสภาพที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง โดยมีภาวะแทรกซ้อนน้อยลง สุขภาพแข็งแรงขึ้น และสุขภาพจิตดีขึ้น ประกอบกับส่งผลทางอ้อมต่อครอบครัวโดยมีค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาลดลง ทั้งนี้ ศูนย์ซ่อมสร้างสุขชุมชนและศูนย์สร้างสุขชุมชนได้กลายเป็นต้นแบบในการดำเนินงานด้านนี้ของประเทศ อีกทั้งได้รับรางวัลนวัตกรรมสำหรับเมืองและชุมชน ประจำปี 2562 ด้านการยกระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มเปราะบางจากสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ และรางวัล “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ” ประจำปี 2563 ประเภททั่วไป สาขาการส่งเสริมคุณภาพชีวิต จากมูลนิธิเพื่อสังคมไทย การดำเนินงานยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนเพราะองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้บรรจุโครงการนี้ไว้ในแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี ตลอดจนได้วางแผนการปฏิบัติงานและแผนอัตรากำลังคนไว้เป็นที่เรียบร้อย

เครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล

“ทะเลสาบสงขลา” ทะเลสาบขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศ มีพื้นที่มากกว่า 650,000 ไร่ และมีอาณาเขตรอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง และจังหวัด นครศรีธรรมราช เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำหลายชนิดทั้งสัตว์น้ำจืด สัตว์น้ำกร่อย และ สัตว์ทะเล จึงกลายเป็นแหล่งอาหารของประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบทะเลสาบมากกว่า 268 หมู่บ้าน และเป็นแหล่งสร้างอาชีพรวมถึงรายได้ให้แก่ชาวประมงมากกว่า 20,000 ราย ที่ผ่านมทะเลสาบสงขลาได้เผชิญกับวิกฤตระบบนิเวศน์ทางทะเลถูกทำลาย โดยมีสาเหตุหลายประการ ได้แก่ 1) การใช้เครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมาย เช่น อวนลาก อวนรุน และ โพงพาง เป็นต้น ซึ่งได้ทำลายแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ และทำลายการเจริญเติบโตของ สัตว์น้ำวัยอ่อน ส่งผลให้ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางทะเลลดลง สัตว์น้ำบางชนิด สูญพันธุ์หรือใกล้จะสูญพันธุ์ 2) การใช้เครื่องมือประมงที่ทันสมัย ส่งผลให้สามารถจับสัตว์น้ำ ได้เป็นจำนวนมากและรวดเร็วจนเกินความสมดุล 3) การมีเรือประมงจำนวนมาก 4) การบุกรุกทำลายป่าชายเลนซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยและอนุบาลสัตว์น้ำ 5) มลพิษจาก เมือง ชุมชน และนาุ้งที่ปล่อยน้ำเสียและขยะลงสู่ชายฝั่ง ทำให้คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งเสื่อมโทรมลง

ด้วยสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาจึงเร่งแก้ปัญหา ด้วยการเสริมสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลโดยภาคีเครือข่ายส่วนใหญ่คือ กลุ่มประมงทั่วทั้งจังหวัดสงขลา มากกว่า 70 กลุ่ม และมีหน่วยงานราชการและภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายด้วย ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดสงขลา สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา มหาวิทยาลัยทักษิณ และบริษัท ปตท.สผ. จำกัด ทั้งนี้เครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรทาง ทะเลมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน 2 ประการ คือ 1) การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างเหมาะสม และ 2) การพัฒนาแหล่งน้ำอย่างยั่งยืน โดยสร้างความสมดุลของระบบนิเวศน์เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์และแหล่งที่อยู่อาศัยของ สัตว์ทะเล ซึ่งจะก่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร การสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ชาวประมงต่อไป

เครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลได้ร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์และกติกา ในการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า โดยมีการกำหนดเขตห้ามทำการประมงในพื้นที่ ระยะ 3,000 เมตรจากชายฝั่ง การจัดทำบ้านปลาหรือฟาร์มทะเลซึ่งเป็นการนำภูมิปัญญา

ชาวบ้านมาใช้ การเพาะพันธุ์โกงกาง การปลูกป่าชายเลน การวางปะการังเทียมโดยใช้ท่อซีเมนต์และโบกี้รถไฟที่หมดสภาพการใช้งานเพื่อเพิ่มแหล่งที่อยู่อาศัย ขยายพันธุ์ และอนุบาลสัตว์น้ำ การฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล ตลอดจนการพัฒนาทะเลสาบสงขลาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่สำคัญได้มีการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลให้แก่ชาวประมงและประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่รู้สึกเป็นเจ้าของทะเลสาบสงขลาและเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมลงมือทำ และร่วมรับผลประโยชน์

การดำเนินงานของเครือข่ายได้เกิดผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม กล่าวคือ มีลูกสัตว์น้ำและสัตว์น้ำในทะเลสาบสงขลาเพิ่มจำนวนมากขึ้นจนสังเกตเห็นได้ ชาวประมงจับสัตว์น้ำได้มากขึ้น เช่น จับปูได้มากกว่าเดิมถึง 600 กิโลกรัมต่อวัน และเกิดแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของชาวประมงโดยรอบทะเลสาบสงขลาดีขึ้นโดยมีรายได้และอาชีพที่มั่นคง และรู้สึกมีความสุขในการดำรงชีวิตมากขึ้น จากผลการดำเนินงานเชิงประจักษ์เช่นนี้ได้ก่อให้เกิดการขยายตัวของสมาชิกเครือข่ายอย่างต่อเนื่องและมีเครือข่ายครอบคลุมพื้นที่โดยรอบทะเลสาบสงขลาในเขตจังหวัดสงขลา จากในระยะแรกที่มีกลุ่มประมงใน 5 อำเภอของจังหวัดสงขลาเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายเท่านั้น ปัจจุบันได้ขยายมาสู่กลุ่มประมงในทุกอำเภอของจังหวัดสงขลา ซึ่งการขยายตัวของสมาชิกเครือข่ายที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นและครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายเช่นนี้ย่อมเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลให้ยั่งยืนต่อไป

เทคโนโลยีการเกษตร (โรงเรียนเกาะแก้วพิทยาสรรค์)

โรงเรียนเกาะแก้วพิทยาสรรค์ เป็นโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา และเปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ทั้งนี้อดีตนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเป็นนโยบายสำคัญในการสร้างโรงเรียนแห่งนี้ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร ซึ่งเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. 2557 - 2560) ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา

โรงเรียนเกาะแก้วพิทยาสรรค์ จึงเปิดหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีการเกษตร โดยเป็นหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้แบบบูรณาการตั้งแต่ภาคการผลิต การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า และการประกอบธุรกิจโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ การเรียนรู้การทำเกษตรกรรมที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและภูมิศาสตร์ของพื้นที่ โดยเป็นการเรียนรู้ทางทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติ เน้นการใช้กรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจริงเป็นตัวอย่าง และสอนให้นักเรียนรู้จักการค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตัวเอง หลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีการเกษตรมีหลักการที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) เป็นหลักสูตรที่มีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตลอดจนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และสามารถนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างสร้างสรรค์ 2) เป็นหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความสนใจและมีความสามารถพิเศษทางเทคโนโลยีการเกษตรให้ได้รับการเพิ่มพูนความรู้และทักษะทางด้านการเกษตรด้วยนวัตกรรมที่ทันสมัย 3) เป็นหลักสูตรที่เน้นการมีส่วนร่วมโดยการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของทั้งผู้เรียน โรงเรียน และชุมชน และ 4) เป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรและมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพด้านการเกษตร

โรงเรียนเกาะแก้วพิทยาสรรค์จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมีการเพิ่มเติมรายวิชาที่พัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีการเกษตรภายใต้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รวม 12 วิชา ดังนี้

● ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มี 6 วิชาเพิ่มเติม ได้แก่ การปลูกพืชผักอินทรีย์ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การปลูกพืชไร่นา การขยายพันธุ์พืช การเลี้ยงสัตว์ และการแปรรูปผลผลิต

● ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มี 6 วิชาเพิ่มเติม ได้แก่ การเพาะเห็ด พืชไรเศรษฐกิจ การเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง ศัตรูพืชและการป้องกันกำจัด โครงงานอาชีพเกษตร และการประกอบธุรกิจเกษตร

โรงเรียนเกาะแก้วพิทยาสรรค์ เป็นแกนกลางในการประสานภาคีเครือข่ายและได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีการเกษตร โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลามิบทบาทหลักในการสนับสนุนงบประมาณและระดมทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนสู่การเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน และเกิดผลิตผลทางเกษตรที่ปลอดภัยสู่ชุมชน นอกจากนี้ หน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษา เกษตรกรเจ้าของฟาร์ม และประชาชนชาวบ้าน ร่วมเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้และทักษะต่างๆ ให้แก่ครูและนักเรียนอย่างเข้มข้นทั้งในลักษณะการบรรยาย การทดลอง การเรียนรู้จากตัวอย่าง และการฝึกปฏิบัติจริง และจากความร่วมมือที่เข้มแข็งของภาคีเครือข่ายเช่นนี้ช่วยให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน

หลังจากผ่านการเรียนการสอนตามหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีการเกษตร นักเรียนโรงเรียนเกาะแก้วพิทยาสรรค์มีความรู้ความเข้าใจหลักวิชาการพื้นฐานทางเทคโนโลยีการเกษตร มีทักษะในการปฏิบัติจริง มีความสามารถในการทำการเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่ มีพื้นฐานในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพด้านการเกษตร เกิดการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเกาะแก้วพิทยาสรรค์เป็นแห่งแรกในจังหวัดสงขลา และที่สำคัญนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลการเรียนดีมีสิทธิได้รับการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยโดยไม่ต้องผ่านการสอบคัดเลือก นอกจากนี้ ชุมชนยังได้รับประโยชน์จากการมีแหล่งเรียนรู้และผลิตผลทางการเกษตรที่ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เทศบาลเมืองแม่เหียะ

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่ 50100

โทรศัพท์ 053-276-491

โทรสาร 053-805-183

ประชากร

19,680 คน

(ชาย 8,906 คน หญิง 10,774 คน)

พื้นที่

24.405 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 10 หมู่บ้าน)

รายได้

139,976,695.98 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

63,984,200 บาท

คณะผู้บริหาร

นายธนวัฒน์ ยอดใจ

นายกเทศมนตรีเมืองแม่เหียะ

นายประพันธ์ จันทร๊ะ

ประธานสภาเทศบาลเมืองแม่เหียะ

นายสมบุญ หิรัญโชติ

ปลัดเทศบาลเมืองแม่เหียะ

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 13 คน

หญิง จำนวน 5 คน

เทศบาลเมืองแม่เหียะ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาเมืองไว้ว่า “**ประชาชนมีสุขทั่วหน้า พัฒนาอย่างยั่งยืน บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง**” โดยมีนโยบาย 6 สร้างในการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การสร้างให้ประชาชนรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สร้างงานให้พู่เพื่อง สร้างคนให้มีความรู้ สร้างเมืองให้เจริญรุ่งเรือง สร้างความถูกต้องตามจารีตประเพณีและกฎหมาย และสร้างความสุขให้แก่ประชาชน ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่เป้าหมายการเป็นเมืองอัจฉริยะด้านการบริการสาธารณะ หรือ Maehia Smart City การจะบรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายดังกล่าวได้นั้น ความร่วมมือของภาคีเครือข่ายต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ถือเป็นหัวใจสำคัญที่ต้องตระหนักถึง

เทศบาลเมืองแม่เหียะจึงได้เชิญชวนให้ประชาชนแต่ละคนในฐานะส่วนหนึ่งของชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทวิถีชีวิต และอนาคตของชุมชนด้วยตนเอง รวมถึงเตรียมความพร้อมในการบูรณาการความร่วมมือระหว่างเครือข่ายเพื่อรับมือกับปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในชุมชน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้าง
เครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลเมืองแม่เหียะ ได้แก่

เครือข่ายสหพันธกิจ ฟังก์ชันโควิด 19

จากเหตุการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งเป็นโรคอุบัติใหม่
ที่ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนเพื่อรับมือและป้องกันการติดเชื้อ
ส่งผลให้เกิดความตื่นตระหนกและส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชนในพื้นที่
ตำบลแม่เหียะ ทั้งด้านการดำรงชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ และการเดินทาง
ทางเทศบาลเมืองแม่เหียะตระหนักถึงปัญหานี้ จึงประสานภาคีเครือข่ายทั้งในพื้นที่และ
นอกพื้นที่ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน
ตลอดจนให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ดังกล่าว โดยใช้หลัก

พร้อมรับ ปรับตัว เปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโต
Cope Adapt Transform

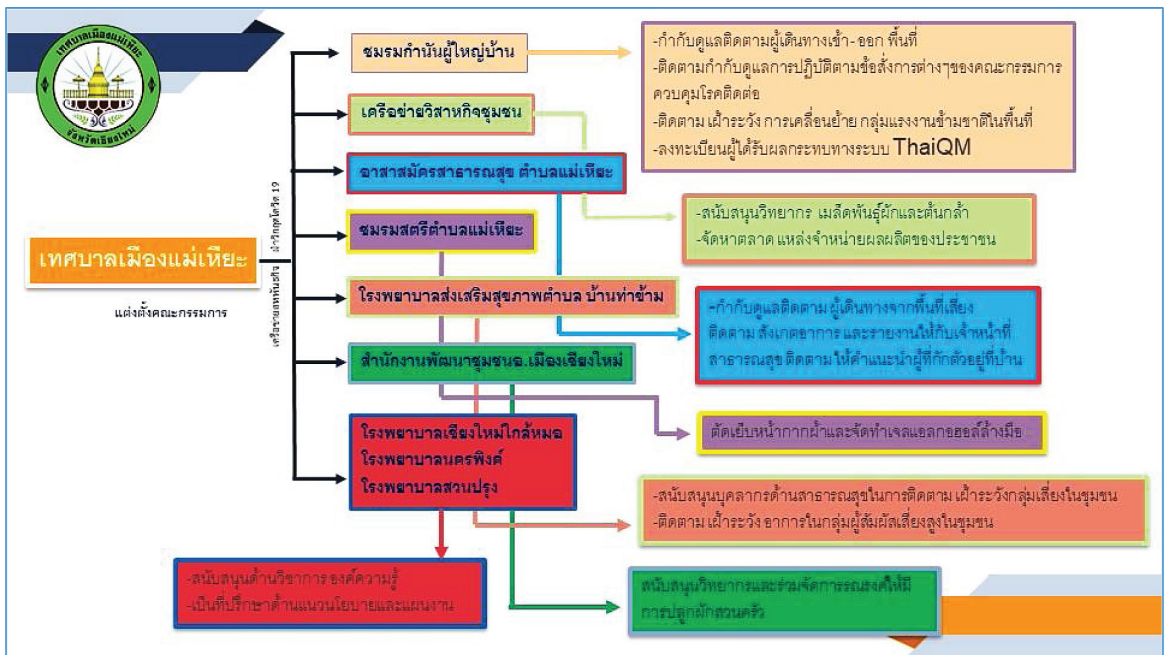
กระบวนการดำเนินงาน

๑ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ
เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และ
แก้ไขสถานการณ์โรคติดเชื้อ
ไวรัสโคโรนา 2019 มีการแต่งตั้ง
คณะกรรมการระดับหมู่บ้าน
และระดับตำบลโดยมีองค์ประกอบ
หลากหลาย และจัดประชุม
เครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อหารือ
แนวทางการปฏิบัติงาน กำหนดมาตรการป้องกันโรค รวมถึงแบ่งปันข้อมูลระหว่างกัน

ประเด็น	Cope (พร้อมรับ)	Adapt (ปรับตัว)	Transform (เปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโต)
1. วิกฤตการณ์ความตื่นตระหนกเกี่ยวกับความรุนแรงของโรคและสถานการณ์ในประเทศที่เป็นแหล่งกำเนิดของโรค	- เทศบาลฯ มีการตรวจสอบข้อมูลของข่าวพร้อมมีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงข้อมูลให้ประชาชนทราบข้อเท็จจริง	- เทศบาลต้องมีการตอบสนองทางสื่อโดยการให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์โดยอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	- การสื่อสารเชิงรุก โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ ให้ความรู้ในการปรับตัวสู่การใช้ชีวิตวิถีใหม่แบบ New Normal ผ่านรายการเรื่องเล่าไม่รู้โรย Maehia Society สร้างคุณค่าสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนของโรงเรียนผู้สูงอายุออนไลน์ “สูงวัยม่วนใจ๋ ก้าวไปโดยกัน”
2. วิกฤตการณ์ความขาดแคลนอุปกรณ์ป้องกันโรค (หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ล้างมือ)	- มีการใช้งบประมาณของเทศบาลเพื่อดำเนินการจัดหาหน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ล้างมือ แต่ไม่สามารถจัดหาได้ตามท้องตลาด เนื่องจากมีราคาสูง จึงต้องแสวงหาอุปกรณ์จากแหล่งอื่น	- รณรงค์ให้ประชาชนเปลี่ยนมาใช้หน้ากากผ้า แทนการใช้หน้ากากอนามัยทางการแพทย์ - ส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดเรียนรู้วิธีการเย็บหน้ากากผ้าและดำเนินการจัดทำ	- เกิดเครือข่ายในการบริหารทรัพยากรร่วมกัน โดยมีสภาวิชาชีพไทย สนับสนุนวัตถุดิบในการจัดทำหน้ากากผ้า เทศบาลสนับสนุนครู ก. ให้ความรู้ในการจัดทำหน้ากากผ้า - ขยายเครือข่ายเพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตหน้ากากผ้า ไปยังเครือข่ายภาคประชาสังคม เช่น กลุ่มสตรีแม่บ้าน อสม. อพม. ซึ่งทำให้สามารถแก้ปัญหาวิกฤตการณ์ขาดแคลนหน้ากากอนามัยได้อย่างยั่งยืน
3. การเฝ้าระวังโรคระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	- คัดกรองผู้เดินทางจากพื้นที่ได้รับผลกระทบกรณีโรคติดเชื้อไวรัส	- เครือข่ายชมรมกำนัน-ผู้ใหญ่บ้านตำบลแม่เหียะติดตามผู้เดินทางเข้า-ออกพื้นที่ ติดตามเฝ้าระวังการเคลื่อนย้ายกลุ่มแรงงานข้ามชาติในพื้นที่	- เทศบาลเมืองแม่เหียะ จัดทำแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการติดตามผู้เดินทางเข้าออกพื้นที่ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นเครือข่ายที่ร่วมปฏิบัติงาน
4. วิกฤตการณ์ด้านเศรษฐกิจ (อาหารรายได้)	- สสำรวจผู้ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมได้แก่ ผู้ที่มีรายได้ลดลง ถูกเลิกจ้างงาน ถูกกักตัวจำนวน 1,685 ราย - ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับผลกระทบตามระเบียบกำหนด	- ประสานเครือข่ายรัฐ เอกชน ประชาสังคม ได้แก่ มูลนิธิร่มพระศุภบริษัท เอไอเอ จำกัด ร้านอาหารแสนคำ เทอร์เรส บริษัทอิชูซู เป็นต้น ในการสนับสนุนถุงยังชีพเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของชาวแม่เหียะ	- ประสานเครือข่ายเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยร่วมมือกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองเชียงใหม่ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองเชียงใหม่ สภาลมหายใจจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลแม่เหียะ จัดการรณรงค์ให้ทุกครัวเรือนปลูกผักสวนครัว เกิดการสร้างรายได้ ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน มีผลผลิตที่ปลอดภัยและมี

ประเด็น	Cope (พร้อมรับ)	Adapt (ปรับตัว)	Transform (เปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโต)
			- จัดตลาดจำหน่ายพืชผัก ซึ่งช่วยให้ผู้ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์สามารถประกอบอาชีพ และมีรายได้ - เกิดชุมชนต้นแบบ ที่เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้สำหรับพื้นที่อื่นๆ นำไปปรับใช้

ผลการดำเนินงาน

๑ จากการระบาดในปี 2563 เขตเทศบาลเมืองแม่เหิระสามารถควบคุม ป้องกัน การระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ โดยไม่พบผู้ติดเชื้อในพื้นที่ ส่วนปี 2564 ตำบลแม่เหิระ พบผู้ป่วย 212.95 คนต่อประชากรแสนคน มีอัตราการเสียชีวิต 5.07 คนต่อ ประชากรแสนคน

๑ แกนนำอาสาสมัครสาธารณสุขสามารถให้การดูแลแนะนำประชาชนในชุมชนให้ สามารถป้องกันโรคได้ด้วยตนเอง

๑ สามารถจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้กับประชาชนในตำบลได้อย่างเพียงพอ

๑ ครั้วเรือนที่เข้าร่วมโครงการปลูกพืชผักรับประทานเอง สามารถลดค่าใช้จ่ายได้สัปดาห์ละ 300 บาท หากมีผลผลิตจำนวนมาก ก็สามารถนำไปจำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครั้วเรือนได้ด้วย

ความโดดเด่นของเครือข่าย มีดังนี้

๑ เทศบาลเมืองแม่เหียะมีบทบาทในการประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคม เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน โดยในระลอกการระบาดปี 2563 ไม่พบผู้ติดเชื้อในพื้นที่

๑ องค์กรเครือข่ายสามารถแสดงศักยภาพการทำงานร่วมกันจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย 2 ประการ ของศูนย์ปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และแก้ไขสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระดับตำบลและระดับหมู่บ้านของเทศบาลเมืองแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ คือ 1) ประชาชนเมืองแม่เหียะต้องปลอดภัยป่วยโควิด-19 2) ประชาชนเมืองแม่เหียะต้องมีอาหารและเครื่องอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ

๑ เทศบาลเมืองแม่เหียะ ได้พัฒนาระบบลงทะเบียนผ่านแพลตฟอร์ม HUG MAEHIA “ฮักแม่เหียะ” สำหรับให้ผู้ที่เดินทางมาจากต่างจังหวัดรายงานข้อมูลการเข้าพักในพื้นที่ เพื่อให้คณะทำงานควบคุมโรค ซึ่งประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อสม. รพสต. เทศบาลเมืองแม่เหียะสามารถเฝ้าระวัง ค้นหาการติดเชื้อ และจัดระบบการรักษาผู้ป่วยได้

๑ จัดเก็บข้อมูลลงในฐานข้อมูลกลางของเทศบาลเมืองแม่เหียะ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับการแก้ไขปัญหาต่อไป

เครือข่าย “สูงวัย ม่วนใจ๋ ก้าวไปต่อกัน”

เทศบาลเมืองแม่เหียะเริ่มดำเนินโครงการโรงเรียนผู้สูงอายุมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 และพบว่าผู้สูงอายุในชุมชนมีความสามารถหลากหลาย สนใจเรียนรู้และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ จึงเกิดแนวคิดในการดัดศักยภาพของผู้สูงอายุกลุ่มที่มีความโดดเด่นมาทำให้เกิดประโยชน์ รวมถึงเสริมศักยภาพสำหรับกลุ่มที่สนใจเรียนรู้เพิ่มเติม โดยได้รับความร่วมมือจากเครือข่าย อันประกอบด้วย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันวิทยุกระจายเสียง

มก. เชียงใหม่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านธรรมปกรณ์(เชียงใหม่) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าข้าม และผู้แทนผู้สูงอายุตำบลแม่เหียะ ในการริเริ่ม “แม่เหียะโมเดล” ในปี พ.ศ. 2562 ให้เป็นโครงการนำร่องโรงเรียนผู้สูงอายุทางอากาศ เพื่อพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของผู้สูงอายุ รองรับสังคมผู้สูงวัยตามนโยบายของรัฐบาล โดยมีรูปแบบการศึกษา 2 รูปแบบ คือ 1) ศึกษาจาก “สื่อหลัก” เอกสารประกอบการเรียนรู้ที่เทศบาลเมืองแม่เหียะจัดทำให้กับผู้เรียนที่เข้าเรียนตามหลักสูตร และ 2) ศึกษาจาก “สื่อเสริม” ผ่านรายการวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คลื่นความถี่ AM stereo 612 kHz. ภาคเหนือตอนบน ทุกวันจันทร์ พฤหัสบดี และศุกร์ ช่วงเช้า ตั้งแต่เวลา 06.30 น. ถึงเวลา 06.55 น. และช่วงบ่ายเวลา 16.30 น.ถึงเวลา 16.55 น. ครั้งละ 25 นาที และเผยแพร่ทางเว็บไซต์ www.kucm612.com โดยมีการเชิญผู้แทนจากหน่วยงานภาคีเครือข่ายมาร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ และทดสอบความรู้หลังเรียนตามหลักสูตร

ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 หน่วยงานภาคีเครือข่ายภาครัฐและเอกชน ซึ่งประกอบด้วย ชมรมผู้สูงอายุตำบลแม่เหียะ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าข้าม กำนันผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) อาสาสมัครหมอครอบครัว โรงพยาบาลนครพิงค์ โรงพยาบาลเชียงใหม่ ไกล่หมอ และศูนย์เวชศาสตร์ผู้สูงอายุ จึงได้ร่วมกันคิด สะท้อนปัญหา วางแผนการดำเนินงาน และพัฒนาสื่อเสริมขึ้น โดยให้ความรู้ผ่านทางเฟซบุ๊กไลฟ์ เทศบาลเมืองแม่เหียะ ออกอากาศทุกวันอังคาร เวลา 16.00 – 16.40 น. ครั้งละ 40 นาที เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึง เกิดกระบวนการเรียนรู้ และเท่าทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

กระบวนการดำเนินงาน

- ๑ ประชุมเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในพื้นที่

- ๑ คัดเลือก และแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนผู้สูงอายุทางอากาศ

- ๑ จัดทำแผน/ขั้นตอนในการดำเนินงาน และจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ

- ๑ ร่างหลักสูตรโรงเรียนผู้สูงอายุทางอากาศ ด้วยการจัดการสนทนากลุ่ม เพื่อค้นหาสิ่งที่ผู้สูงอายุต้องการ

- ๑ ขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนผู้สูงอายุทางอากาศ

- ๑ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ความรับผิดชอบในการดำเนินงานของเครือข่าย

- ๑ คณะกรรมการชมรมผู้สูงอายุเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ วางแผนการดำเนินกิจกรรม เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในโครงการ

- ๑ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าข้าม สืบหาข้อมูล สภาพปัญหา สถานการณ์ผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลแม่เหียะ รวบรวมข้อมูลวางแผนการดำเนินกิจกรรม สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้ ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ และวางแผนพัฒนาปรับปรุง กิจกรรมการดำเนินโครงการต่อไป

- ๑ กรมกิจการผู้สูงอายุ ให้การส่งเสริมและสนับสนุนองค์ความรู้ และเนื้อหาหลักสูตร การออกอากาศ อาทิ ด้านการดูแลสุขภาพตัวเอง ด้านโภชนาการ ด้านสิทธิและสวัสดิการ สังคมสำหรับผู้สูงอายุ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการเตรียมตัวเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ รวมถึงสนับสนุนสถานที่ดูงานในพื้นที่ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุต้นแบบ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของผู้สูงอายุ

- ๑ สถานีวิทยุ มก. นำองค์ความรู้และหลักสูตรต่างๆ มาผลิตรายการ เพื่อออกอากาศตามผังรายการหลักของสถานีฯ โดยถ่ายทอดผ่านสัญญาณเครือข่ายของสถานีวิทยุกระจายเสียง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการดำเนินงาน

- ๑ ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองแม่เหียะมีจำนวนทั้งหมด 4,575 คน เข้าร่วมโครงการ 2 รุ่น จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 7 เกิดกระบวนการพัฒนาตนเองตามหลักการเรียนรู้

ตลอดชีวิต นอกจากนี้ยังเกิดการพัฒนาด้านต่างๆ ดังนี้

- ด้านร่างกาย : ทำให้มีสุขภาพแข็งแรง กระฉับกระเฉง ลดความเสี่ยงจากการเจ็บป่วย ลดระยะเวลาการพึ่งพาผู้อื่น อายุยืน
- ด้านจิตใจ : ช่วยให้คลายเหงา จิตใจกระชุ่มกระชวย สดชื่น รู้สึกภาคภูมิใจและตระหนักในคุณค่า ความสามารถของตนเอง มีมุมมองเชิงบวกต่อตนเอง
- ด้านสติปัญญา : รู้เท่าทันและเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมตามวัย
- ด้านสังคม : มีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนวัยเดียวกันและคนต่างวัย ได้รับการยอมรับในฐานะสมาชิกของกลุ่ม

๑ ผู้สูงอายุเกิดการรวมกลุ่มเพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์แก่ชุมชนและสังคม เช่น ชมรมผู้สูงอายุ เสนอโครงการเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนในการทำกิจกรรมตามความต้องการของกลุ่ม มีการจัดตั้งชมรมลีลาศ ชมรมช่างฟ้อนนางรำตำบลแม่เหียะ เป็นต้น

๑ เกิดช่องทางบูรณาการการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุระหว่างเทศบาลเมืองแม่เหียะ ชุมชน ภาคส่วนอื่นในท้องถิ่นและหน่วยงานส่วนกลาง ในการร่วมกันพัฒนางานเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ

โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลเมืองแม่เหียะ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการพัฒนาทักษะ และการศึกษาตามอัธยาศัยของผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเข้าถึงเท่าทัน โดยการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ ทั้งการรับฟังจากรายการวิทยุ เฟซบุ๊กไลฟ์ เทศบาลเมืองแม่เหียะ (<https://www.facebook.com/citymaehia>) และช่องยูทูบ เทศบาลเมืองแม่เหียะ (<https://youtu.be/fmuqz2LkvhI>) ถือเป็นการใช้สื่อออนไลน์ให้เป็นประโยชน์ เพื่อพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของผู้สูงอายุ ให้เข้าถึงเทคโนโลยีในปัจจุบัน เป็นต้นแบบสำหรับการศึกษาดูงานของหน่วยงานดังต่อไปนี้ เทศบาลนครลำปาง จ.ลำปาง องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำ จ.สตูล กลุ่มวิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เทศบาลเมืองสีคิ้ว จ.นครราชสีมา องค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ จ.ประจวบคีรีขันธ์ เทศบาลตำบลบางกะดี จังหวัดปทุมธานี องค์การบริหารส่วนตำบลพุดา จังหวัดลพบุรี เทศบาลตำบลอ่าวลึกใต้ จังหวัดกระบี่ หลักสูตรอำนวยการท้องถิ่นระดับกลาง รุ่นที่ 4 สถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เทศบาลตำบลสบปราบ จังหวัดลำปาง เทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เทศบาลตำบลหมูสี จังหวัดนครราชสีมา เทศบาลเมืองบางรี จังหวัดระนอง องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เป็นต้น

เทศบาลเมืองกะทู้

อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลกะทู้ อำเภอกะทู้

จังหวัดภูเก็ต 83120

โทรศัพท์ 076-321-500

โทรสาร 076-322-129

ประชากร

30,573 คน

(ชาย 14,123 คน หญิง 16,450 คน)

พื้นที่

34.81 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 7 หมู่บ้าน)

รายได้

186,823,612.51 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

77,296,700 บาท

คณะผู้บริหาร

นายชัยอนันต์ สุทธิกุล

นายกเทศมนตรีเมืองกะทู้

นายกิตติศักดิ์ บุญเอิบ

ประธานสภาเทศบาลเมืองกะทู้

นางทัศนีย์ แซ่ทอง

ปลัดเทศบาลเมืองกะทู้

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 17 คน

หญิง จำนวน 1 คน

เทศบาลเมืองกะทู้ กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเมือง คือ “กะทู้เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน” และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว จึงได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาเมืองไว้ 6 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาด้านการศึกษา 2) การพัฒนาด้านสุขภาพ พละนาฏยและสิ่งแวดล้อม 3) การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน 4) การพัฒนาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน 5) การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และวัฒนธรรม และ 6) การพัฒนาด้านการเมืองการปกครองและการบริหาร ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์สำคัญที่เทศบาลเมืองกะทู้ใช้เพื่อปฏิบัติงานตามนโยบายแต่ละด้าน คือ การสร้างเครือข่ายภาคีรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม และบูรณาการการทำงานร่วมกัน

เทศบาลเมืองกะทู้มีการบริหารจัดการเครือข่ายอย่างเข้มแข็ง โดยเทศบาลเมืองกะทู้และภาคีเครือข่ายอาศัยการสื่อสาร การชี้แจง และการประชุมร่วมกันเป็นประจำเพื่อประสานความร่วมมือระหว่างกัน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม และเป้าหมายการทำงานร่วมกัน ตลอดจนกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของแต่ละเครือข่ายไว้อย่างชัดเจนเพื่อดำเนินกิจกรรมร่วมกัน นอกจากนี้ ได้พยายามบูรณาการการทำงานระหว่างภาคีเครือข่ายอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการ ทั้งนี้ เทศบาลเมืองกะทู้มุ่งเน้นการเสริมสร้างภาคีเครือข่ายในการทำงานเพราะตระหนักดีว่า เครือข่ายสามารถช่วยให้เทศบาลเมืองกะทู้ดำเนินงานได้สำเร็จภายใต้ข้อจำกัดที่มีอยู่ โดยอาศัยความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ที่หลากหลาย และทรัพยากรของภาคีเครือข่าย จากงานในลักษณะเครือข่ายที่ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีมาโดยตลอด เทศบาลเมืองกะทู้จึงวางแผนต่อยอดการพัฒนาเมืองจาก “กะทู้เมืองน่าอยู่ อย่างยั่งยืน” สู่ “เมืองกะทู้ เมืองสมัยใหม่อย่างมีอาชีพ”

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลเมืองกะทู้ ได้แก่

โรงครัวเทศบาลเมืองกะทู้

จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้ชาวเมืองกะทู้ได้รับผลกระทบและความเดือดร้อน ส่วนใหญ่ประสบปัญหาถูกเลิกจ้างและขาดรายได้ เทศบาลเมืองกะทู้จึงจัดการประชุมคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนและได้ข้อสรุปในการจัดอาหารพร้อมรับประทาน แจกจ่ายให้แก่ประชาชนเพื่อดำรงชีพในภาวะวิกฤตโดยหมุนเวียนการแจกจ่ายไปตามชุมชนต่าง ๆ แต่ก็ประสบปัญหาการแจกจ่ายไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ต่อมา เทศบาลเมืองกะทู้จึงต่อยอดจากการแจกจ่ายอาหารพร้อมรับประทานด้วยการจัดตั้งโรงครัวเทศบาลเมืองกะทู้ขึ้น โดยใช้ห้องครัวโรงเรียนเทศบาล 2 บ้านกะทู้ที่มีอุปกรณ์การทำอาหารอยู่เดิมบางส่วน และปรับปรุงสถานที่ให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลอาหารและมาตรฐานกรมอนามัย เพื่อดำเนินการจัดทำอาหารปรุงสำเร็จสำหรับแจกจ่ายให้แก่ประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อนได้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่

การดำเนินงานของโรงครัวได้มีภาคีเครือข่ายเข้าร่วมหลายกลุ่ม/องค์กร/หน่วยงาน กล่าวคือ กลุ่มจิตอาสา คณะกรรมการชุมชน และประชาชนที่สามารถปรุงอาหารได้เข้าร่วมเป็นพ่อครัว-แม่ครัวในการทำอาหารแจกจ่าย, กลุ่มเกษตรจัดส่งผักปลอดสารพิษและเนื้อสัตว์มาให้แก่โรงครัวในราคาต้นทุน, หน่วยงานภาคเอกชน บริษัท และร้านค้าให้การสนับสนุนวัตถุดิบในการประกอบอาหาร และเทศบาลเมืองกะทู้ได้ทำการซ่อมแซมและปรับปรุงอาคาร ระบบน้ำประปา ไฟฟ้า ให้มีความพร้อมรองรับการทำงาน รวมถึงได้ควบคุมให้การดำเนินการของโรงครัวเป็นไปตามหลักสุขาภิบาลและมาตรฐานของกรมอนามัย

โรงครัวเทศบาลเมืองกะทู้ได้แจกจ่ายอาหารพร้อมรับประทานให้แก่ประชาชนระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน 2563 เป็นจำนวน 24,845 กล่อง โดยอาหารที่แจกจ่ายมีหลายเมนู อาทิ ข้าวกล้องไก่ ผัดแตงกวาใส่ไข่ แกงส้มปลา/กุ้ง ไข่เจียว ผัดเผ็ดไก่ใส่ถั่วฝักยาว และผัดฟักทองใส่ไข่ เป็นต้น ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบและความเดือนร้อนจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้รับอาหารเพียงพอตามความต้องการ และได้รับประทานอาหารที่ถูกต้องอนามัย

เทศบาลเมืองกะทู้วางแผนต่อยอดโรงครัวแห่งนี้ใน 3 ลักษณะ ได้แก่

1) เป็นศูนย์กลางการจัดทำอาหารเช้า อาหารกลางวัน และอาหารว่างให้แก่นักเรียน ในสถานศึกษาในสังกัดของเทศบาลเมืองกะทู้ทั้ง 4 แห่งในช่วงเปิดภาคเรียน ซึ่งนักเรียนจะได้รับอาหารที่มีคุณภาพโดยผ่านกระบวนการประกอบอาหารตามหลักสุขอนามัย

2) เป็นสถานที่ฝึกประสบการณ์ทางด้านอาชีพให้แก่นักเรียน เยาวชน และประชาชน ในการจัดทำอาหารคาว ของหวาน ขนมปัง และอาหารพื้นเมืองที่ขึ้นชื่อของท้องถิ่นจำหน่าย เพื่อเสริมสร้างรายได้ระหว่างเรียน

3) เป็นโรงครัวสำหรับจัดอาหารและอาหารว่างรองรับการประชุม การสัมมนา และงานเลี้ยงต่าง ๆ ในพื้นที่

การบริหารจัดการขยะต้นทาง

ขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองกะทู้มีปริมาณเฉลี่ย 70-80 ตันต่อวัน ส่วนใหญ่เป็นขยะมูลฝอยที่เกิดจากครัวเรือน สถานประกอบการ และการลักลอบนำขยะมาทิ้งในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองกะทู้จึงระดมวิธีการลดปริมาณขยะร่วมกับประชาชน หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ และได้ข้อสรุปร่วมกันในการบริหารจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง หรือ

การคัดแยกขยะก่อนทิ้งและนำกลับมาใช้ประโยชน์ ซึ่งเทศบาลเมืองกะทู้ตระหนักดีว่าการดำเนินงานเพียงหน่วยงานเดียวคงไม่อาจประสบความสำเร็จได้ จึงได้อาศัยเครือข่ายเข้ามาร่วมดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วยภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมในพื้นที่ เทศบาลเมืองกะทู้ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการบริหารจัดการขยะต้นทางกับภาคีเครือข่ายทั้งชุมชน สถานศึกษา วัด และสถานประกอบการ และจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการเก็บขนและการกำจัดขยะมูลฝอยระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการขยะแบบครบวงจร รวมทั้งประสานความร่วมมือแบบไม่เป็นทางการกับกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่เพื่อดำเนินงานร่วมกัน โดยแต่ละภาคีเครือข่ายมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และดำเนินกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอย ประจำปี 2563 ที่ได้ร่วมกันจัดทำขึ้น

เครือข่ายได้มีการจัดทำประกาศการเก็บและขนขยะมูลฝอย ประกาศวิธีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยโดยให้หมู่บ้านหรือชุมชนจัดการตนเอง และประกาศลงทะเบียนผู้ต้องการขยะมูลฝอยอินทรีย์หรือขยะเปียกไปใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางให้แก่ชุมชนและครัวเรือนและเป็นข้อตกลงหรือแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน ยกตัวอย่างเช่น ขยะย่อยสลาย (ขยะอินทรีย์) ให้จัดทำภาชนะกำจัดขยะเปียกครัวเรือน ขุดหลุมฝัง หรือนำไปแปรรูปเป็นปุ๋ยอินทรีย์หรือน้ำหมักอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ให้คัดแยกเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่หรือนำไปขาย โดยประชาชนคัดแยกและรวบรวมนำมาจำหน่าย ณ เทศบาลเมืองกะทู้ทุกวัน ที่ 30 ของทุกเดือน ขยะมูลฝอยที่เป็นพิษหรือขยะอันตรายให้นำไปรวบรวมไว้ที่ศูนย์คัดแยกขยะมูลฝอยควนลิ้มชันเพื่อให้เทศบาลเมืองกะทู้ดำเนินการต่อไป ขยะทั่วไปให้กำจัดตามความเหมาะสมโดยไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม และประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกะทู้ปฏิเสธและลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม โดยใช้ถุงผ้าหรือถุงขนาดใหญ่ที่ย่อยสลายได้แทน

นอกจากนี้ เครือข่ายยังร่วมกันส่งมอบถังขยะอินทรีย์หรือขยะเปียกให้แก่ครัวเรือนและให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะอินทรีย์อย่างถูกต้อง รวมทั้งอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางทั้งขยะทั่วไป ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย และการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์แก่ครัวเรือนและสถานประกอบการในพื้นที่ ขณะที่วัดในพื้นที่ก็ได้เข้ามาเป็นเครือข่ายโดยเป็นต้นแบบในการคัดแยกขยะต้นทาง และนำเศษอาหารมาทำปุ๋ยหมักชีวภาพเพื่อนำไปใช้ปลูกผักสวนครัว กลายเป็นวัตถุดิบในการทำอาหารแจกจ่ายประชาชน

ทั้งนี้ ความโดดเด่นของเครือข่ายการบริหารจัดการขยะต้นทางในเขตเทศบาลเมืองกะทู้ คือ การจัดตั้งกลุ่มเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของครัวเรือนและประชาชนในการคัดแยกขยะขึ้นมามากกลุ่ม กลุ่มเหล่านี้มีความเข้มแข็ง ร่วมกันทำงาน และมีบทบาทที่ชัดเจน กล่าวคือ

๑ กลุ่มส่งเสริมการมีส่วนร่วมการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลเมืองกะทู้ ได้ให้ความรู้กับชุมชนในการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เป็นแกนนำในการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน และเชิญชวนให้ครัวเรือนเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะและนำกลับมาใช้ใหม่

๑ ศูนย์คัดแยกขยะควนลี้ม้านเทศบาลเมืองกะทู้ รณรงค์ให้ความรู้แก่ชุมชนและครัวเรือนเกี่ยวกับการลดการใช้ การใช้ซ้ำ การนำกลับมาใช้ใหม่ และการคัดแยกขยะ เป็นแกนนำในการคัดแยกขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย และช่วยประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑ กลุ่มทำดีด้วยหัวใจ ร่วมใจคัดแยกขยะ เพื่อโลกสีเขียว เป็นอาสาสมัครในการรณรงค์ให้ความรู้ในการลดการใช้ การใช้ซ้ำ การใช้รีไซเคิลเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ เป็นแกนนำในการคัดแยกขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยและการดูแลรักษาความสะอาด และเป็นผู้ดูแลรักษาความสะอาดของชุมชน ประสานงานรับเรื่องร้องเรียนด้านขยะและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีขยะล้นถัง หรือมีผู้ลักลอบทิ้งขยะในชุมชน

การบริหารจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองกะทู้ที่ส่งไปกำจัดลดลงอย่างต่อเนื่องในระหว่างปี 2561 -2563 กล่าวคือ 52.3 ตัน 50 ตัน และ 46 ตันตามลำดับ ส่งผลให้สภาพแวดล้อมในเขตเทศบาลเมืองกะทู้ดีขึ้นทั้งในแง่ของทัศนียภาพและมลพิษ นอกจากนี้ การทำงานในลักษณะเครือข่ายที่เกิดจากความร่วมมือของทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ส่งผลให้การจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางเกิดความยั่งยืนและมีสถานที่และชุมชนต้นแบบในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

โครงการเรียนรู้แหล่งวัฒนธรรมท้องถิ่น

เขตพื้นที่เทศบาลเมืองกะทู้เป็นแหล่งวัฒนธรรมที่โดดเด่นและมีปราชญ์ชาวบ้านในหลายเรื่อง อาทิ ประเพณีถือศีลกินผัก วัฒนธรรมทางด้านอาหาร (ขนมอาโป้ง) วัฒนธรรมทางด้านการแต่งกาย และวัฒนธรรมทางด้านการประกอบอาชีพ (การทำเหมืองแร่และการทำไม้กวาดดอกหญ้า) เทศบาลเมืองกะทู้ต้องการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาอันดีงามของท้องถิ่นเหล่านี้ให้คงอยู่ จึงพัฒนาแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านการฝึกปฏิบัติการทำกิจกรรม และการดูงาน ณ สถานที่จริง และช่วยสืบทอดวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นดำเนินการในลักษณะเครือข่าย โดยเครือข่าย ประกอบด้วย สภาวัฒนธรรมตำบล ปราชญ์ชาวบ้าน กลุ่มต่างๆ และสถานศึกษาเข้ามาร่วมให้การสนับสนุนสถานที่เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ ร่วมเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชน และช่วยประชาสัมพันธ์แหล่งเรียนรู้ผ่านช่องทางต่าง ๆ ของตน ทั้งนี้ เด็กและเยาวชนสามารถเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ใน 7ฐาน ประกอบด้วย

๑ ฐานที่ 1 ศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของศาลกะทะ เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของศาลเจ้ากะทะ โดยวิทยากร คือ ประธานสภาวัฒนธรรมตำบลกะทะ ได้บอกเล่าอธิบายพร้อมสาธิตวิธีการไหว้พระของศาลเจ้ากะทะ ฐานการเรียนรู้นี้เป็นการเรียนรู้ร่วมกันประมาณ 100 คนต่อครั้งโดยใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 30 นาที ก่อนมีการแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 15 คนเพื่อเวียนไปยังฐานอื่นๆ

๑ ฐานที่ 2 เรียนรู้การทำเหมืองแร่/การร่อนแร่ เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่และการร่อนแร่ ซึ่งเป็นอาชีพหลักของบรรพบุรุษชาวกะทะ โดยใช้วิธีการบอกเล่าอธิบายพร้อมสาธิตการร่อนแร่ในเหมืองแร่สาธิต ซึ่งเด็กและเยาวชนได้ฝึกการร่อนแร่ในฐานนี้ด้วย โดยใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 30 นาที

๑ ฐานที่ 3 ศึกษาเรียนรู้ประวัติบ่อน้ำวันชาติ เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อของบรรพบุรุษชาวกะทะ ซึ่งสมัยก่อนได้ใช้น้ำจากบ่อน้ำวันชาตินี้เพื่อทำพิธีตักน้ำสาบาน การเรียนรู้จากฐานนี้ใช้วิธีการบอกเล่าอธิบาย โดยใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 30 นาที

๑ ฐานที่ 4 เรียนรู้การไหว้ถั๊ง (ไหว้เทวดา) ลักษณะบ้านในอดีต ป้ายภาษาจีนหน้าบ้าน เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการไหว้เทวดา ลักษณะบ้านในอดีต ความหมายของป้ายภาษาจีนหน้าบ้านของคนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นคนเชื้อสายจีน การเรียนรู้จากฐานนี้ใช้วิธีการบอกเล่าอธิบาย โดยใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 20 นาที

๑ ฐานที่ 5 เรียนรู้การทำไม้กวาดดอกอ้อ เป็นการเรียนรู้วิธีการทำไม้กวาดดอกอ้อแบบดั้งเดิมตามภูมิปัญญาพื้นบ้าน การเรียนรู้ในฐานนี้ใช้วิธีการบอกเล่าอธิบายพร้อมสาธิตวิธีการทำ ซึ่งเด็กและเยาวชนได้ฝึกทำไม้กวาดดอกอ้อในฐานนี้ด้วย โดยใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 20 นาที

๑. ฐานที่ 6 เรียนรู้การทำขนมอาโป่ง เป็นการเรียนรู้วิธีการทำขนมอาโป่งซึ่งเป็นขนมพื้นบ้าน การเรียนรู้ในฐานนี้ใช้วิธีการบอกเล่าอธิบายพร้อมสาธิตวิธีการทำ ซึ่งเด็กและเยาวชนได้ฝึกทำขนมอาโป่งในฐานนี้ด้วย โดยใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 30 นาที

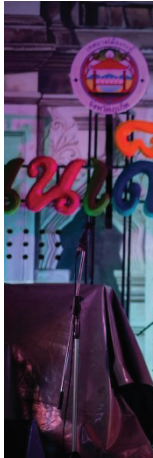
๑. ฐานที่ 7 เรียนรู้ประวัติและความเป็นมาของศาลเจ้าฮกเชียงเก้ง เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของศาลเจ้าฮกเชียงเก้ง การเรียนรู้ในฐานนี้ได้บอกเล่าอธิบายพร้อมสาธิตวิธีการไหว้พระของศาลเจ้าฮกเชียงเก้ง โดยใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 30 นาที

จากต้นทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเกิดเป็นแหล่งเรียนรู้สืบสานสู่เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ โดยในแต่ละปีได้ขยายกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เข้ามาเรียนรู้ให้กว้างขึ้น เครือข่ายมีการต่อยอดกิจกรรมโดยจัดประกวดการเขียนรายงานและการนำเสนอความรู้ที่ได้จากแหล่งเรียนรู้ และส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนที่มีความรู้ความสามารถเป็นมัคคุเทศน์น้อยในการแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองกะทู้ในช่วงที่มีการจัดงานถนนสายวัฒนธรรมซึ่งจัดเป็นประจำทุกปี และเป็นมัคคุเทศน์น้อยในการแนะนำคณะศึกษาดูงานจากหน่วยงานต่างๆ ที่เข้ามาศึกษาดูงานในเขตเทศบาลเมืองกะทู้อีกด้วย

กิจกรรมพื้นที่สร้างสรรค์ถนนเด็กเดิน โครงการถนนคนเดินในเขตเทศบาลเมืองกะทู้

เนื่องจากเป้าหมายในการพัฒนาเมืองกะทู้ คือ “กะทู้เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน” เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว เทศบาลเมืองกะทู้จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม ซึ่งประชาชนกลุ่มหนึ่งที่มีความสำคัญมากคือ เด็กและเยาวชน ด้วยเหตุนี้ เทศบาลเมืองกะทู้จึงมุ่งส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่ได้แสดงออกหรือทำกิจกรรมตามความสนใจที่เหมาะสมกับเพศและวัยของตน โดยได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมจัดกิจกรรมพื้นที่สร้างสรรค์ถนนเด็กเดิน โครงการถนนคนเดินในเขตเทศบาลเมืองกะทู้

พื้นที่สร้างสรรค์ถนนเด็กเดิน โครงการถนนคนเดินในเขตเทศบาลเมืองกะทู้ เริ่มต้นจัดครั้งแรกในปี 2551 จนถึงปัจจุบันจัดมาแล้วรวม 8 ครั้ง โดยได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายจำนวนมาก สภาเด็กและเยาวชน สถานศึกษาต่าง ๆ อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มออกกำลังกาย เข้าร่วมกิจกรรมการแสดงบนเวทีและการออกบูธสาธิต สถานที่ดำรงจตุรกะทู้ช่วยอำนวยความสะดวกด้านการจราจร การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคติดตั้งมิเตอร์ไฟชั่วคราว หน่วยงานรัฐในพื้นที่ออกบูธให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับสิทธิและสวัสดิการของประชาชน และห้างร้าน ร้านค้าเข้าร่วมออกร้านเพื่อจำหน่ายสินค้าราคาถูก

กิจกรรมภายในงาน ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

๑ **กิจกรรมแข่งทักษะทางวิชาการ** อาทิ การปั้นดินน้ำมันลอยตัว การวาดภาพระบายสี การสร้างภาพด้วยการฉีก ตัด ปะ กระดาษ การเขียนเล่าเรื่องจากภาพ การคัดลายมือภาษาไทยและภาษาอังกฤษ การคิดเลขเร็ว การสร้างคำศัพท์ภาษาอังกฤษ การอ่านร้อยแก้ว การเล่านิทานภาษาอังกฤษ การเล่าเรื่องภาษาถิ่น การเล่านิทานคุณธรรม ทักษะทางวิชาการคอมพิวเตอร์ และการประดิษฐ์กระทง เป็นต้น

๒ **กิจกรรมการแสดงบนเวที** อาทิ การแสดงวงดนตรี การแสดงดนตรีโฟล์คซอง การเต้น cover การรำโนราห์ การแสดงระบำอรอนแร่ การรำวงเวียนครก การแสดงหนังตะลุง ลิเก และคาบาเร่โชว์ เป็นต้น

๑ กิจกรรมการออกร้านหรือบูธสาธิต อาทิ การสาธิตการละเล่นพื้นบ้าน (หมากขุม ม้าก้านกล้วย และเดินกะลา) ชุมนต้นไม้แห่งความดี (พื้นที่ให้เด็กได้เขียนบอกเล่าเกี่ยวกับการทำความดีของตนเอง) การสอนการตัดเย็บเสื้อลูกไม้ด้วยมือ การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง การสาธิตการทำอาหารพื้นเมือง การสาธิตการทำขนมไทย การสาธิตการประดิษฐ์กระทง การสาธิตการทำพวงกุญแจ การสาธิตการทำเทียนหอม การให้บริการตัดผมโดยไม่มีค่าบริการ บูธให้ความรู้และคำแนะนำด้านต่าง ๆ (ประกันสังคม บ้านพักเด็กและคนชรา) กิจกรรมการตอบปัญหา และการออกร้านจำหน่ายสินค้าราคาถูก เป็นต้น

พื้นที่สร้างสรรค์ถนนเด็กเดิน โครงการถนนคนเดินในเขตเทศบาลเมืองกะทู้ ช่วยให้เด็กและเยาวชนมีพื้นที่สำหรับการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ทั้งทางด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี งานฝีมือ และอื่น ๆ พื้นที่เช่นนี้เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชน และส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกล้าคิดกล้าแสดงออก ในแต่ละปีเด็กและเยาวชนสามารถนำเสนอ/เปิดตัวผลงานใหม่หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ที่คิดค้นและพัฒนาด้วยตนเอง และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนได้ถูกปลูกฝังให้มีใจรักและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นทางอ้อมผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ จึงกล่าวได้ว่า พื้นที่สร้างสรรค์ถนนเด็กเดิน โครงการถนนคนเดินในเขตเทศบาลเมืองกะทู้ จึงเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ที่ให้ “เด็กคิด เด็กทำ เด็กนำ ผู้ใหญ่หนุน” เพื่อให้เด็กและเยาวชนกลายเป็นบุคคลที่มีคุณภาพในสังคมต่อไป

เทศบาลตำบลท่าคันโท

อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท

จังหวัดกาฬสินธุ์

โทรศัพท์ 043-877-088

โทรสาร 043-877-088

ประชากร

9,138 คน

(ชาย 4,533 คน หญิง 4,605 คน)

พื้นที่

51.2 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 13 หมู่บ้าน)

รายได้

34,327,242.59 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

34,508,741.75 บาท

คณะผู้บริหาร

นายวิรัช ราชชมภู

นายกเทศมนตรีตำบลท่าคันโท

นายเรืองชัย คำสุริย์

ประธานสภาเทศบาลตำบลท่าคันโท

นายปิติพงษ์ บัวไชยา

ปลัดเทศบาลตำบลท่าคันโท

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 10 คน

หญิง จำนวน 2 คน

เทศบาลตำบลท่าคันโท มีการบริหารจัดการท้องถิ่นให้มีความเป็นเลิศ โดยอาศัยปัจจัยแห่งความสำเร็จ GROWTH MINDSET 2 ประการ คือ 1) การกำหนดกลยุทธ์ “ปีนภูผาคว้าดาว 15 ปี” คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ 15 ปี (พ.ศ. 2558-2572) ให้เทศบาลท่าคันโทเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน คำนึงวิถีธรรมชาติ ความสะดวกสบาย การศึกษาเป็นเลิศ เกิดอัตลักษณ์วัฒนธรรมองค์กร น้อมคำสอนเศรษฐกิจพอเพียง สองเมืองพลเมืองมีสุข ท่าคันโท-ศรีธาตุ 2) การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบเทศบาลนอกกะลา “THAKHANTHO MODET” สู่ความเป็นเลิศ (ท้องถิ่น 4.0) สำหรับกระบวนการการบริหารงานเทศบาลตำบลท่าคันโท ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. การเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย เข้าใจปัญหา (Empathize)

เทศบาลตำบลท่าคันโท ร่วมกับส่วนราชการอื่นๆ ภาคเอกชน และประชาสังคม ได้ค้นหา หรือรับทราบปัญหา ความต้องการ ความจำเป็น อารมณ์ความรู้สึกของผู้รับบริการ (บริการสาธารณะ) หลายช่องทาง คือ การสังเกตพฤติกรรม (observe) การสัมภาษณ์ (ask) การรับฟังอย่างลึกซึ้ง

(listen) เพื่อให้เข้าใจปัญหาความต้องการ เป้าหมายและประเด็นที่ต้องการแก้ไข ผ่านช่องทางต่างๆ ดังนี้ Facebook Line twitter website เป็นต้น

2. กำหนดปัญหาหรืออุปสรรค (Define)

หลังจากที่ทำความเข้าใจกลุ่มเป้าหมายด้วยกระบวนการตามข้อ 1 แล้ว จากนั้นเทศบาลตำบลท่าคันโทได้จัดให้มีการประชุม (เทศบาล เจ้าหน้าที่ ส่วนราชการ เครือข่าย ประชาชน) ด้วยวิธี SPS โมเดล เพื่อระบุและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ต้องการแก้ไขให้ชัดเจนและเป็นปัญหาความต้องการของชุมชนที่แท้จริง

3. ระดมความคิด (Ideate)

เทศบาล เจ้าหน้าที่ ส่วนราชการ เอกชน ประชาคม ระดมความคิดเห็น (Brains Training) ร่วมกันคิดเพื่อให้ได้ไอเดียมากที่สุดซึ่งต้องใช้การคิดนอกกรอบ (Creative Thinking) การคิดวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis Thinking) จากนั้นค่อยร่วมกันคิดให้เหลือไอเดียที่ดีที่สุดและสามารถนำมาทำเป็นต้นแบบได้จริง

4. การสร้างต้นแบบ (Prototype)

เทศบาลตำบลท่าคันโท นำเอาไอเดียที่ได้ร่วมกันคัดเลือกไว้แล้วมาสร้างต้นแบบนวัตกรรมที่ใช้แก้ไขปัญหาโดยมีขั้นตอนคือ

1) สร้างต้นแบบที่ง่าย ๆ ก่อน เพื่อทดสอบแนวคิดเมื่อทดสอบกับผู้ใช้แล้ว

2) มีการนำเทคโนโลยี ผู้เชี่ยวชาญ ทรัพยากรที่มีในองค์กรและบางเรื่องจะเปิดรับเทคโนโลยี ความรู้ ข้อมูลจากหน่วยงานภายนอกในลักษณะ (Open Innovation) เพื่อให้สามารถที่จะนำมาสร้างต้นแบบให้ออกมามีประสิทธิภาพได้ดียิ่งขึ้น

5. การทดสอบ (Test)

เทศบาลร่วมกับเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ร่วมกันลงมือทำโดยใช้วงจรเดมมิง (PDCA) นำต้นแบบเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหากับกลุ่มเป้าหมาย (Test) แล้วเก็บข้อมูลที่ได้มาเรียนรู้และประมวลผลเพื่อปรับปรุง (Improve) ต่อไป

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนความเป็นเลิศในด้านการเสริมสร้างเครือข่าย ภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลตำบลท่าคันโท ได้แก่

โครงการพัฒนารูปแบบประปาท้องถิ่นคุณภาพ WSP โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

● เครือข่ายนวัตกรรม โครงการพัฒนารูปแบบประปาท้องถิ่นคุณภาพ WSP โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

● เครือข่ายกลุ่มเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ เทศบาลตำบลท่าคันโท

เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมา พื้นที่เทศบาลตำบลท่าคันโท เคยประสบปัญหาภัยแล้งขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค และน้ำในการทำเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ในช่วงฤดูฝนบางปีก็ประสบปัญหาน้ำท่วม น้ำป่าไหลหลากในชุมชนพื้นที่ราบลุ่มใกล้ลำห้วย อีกทั้งประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตรต้องใช้น้ำทำการเกษตรตลอดทั้งปี โรงงานอุตสาหกรรมสูบน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมทุกวัน วันละ 7,000 ลูกบาศก์เมตร หรือ 2,555,000 ลูกบาศก์เมตรต่อปี และประชาชนจำนวนทั้งสิ้น 9,000 กว่าคนในเขตเทศบาลต้องใช้น้ำอุปโภคบริโภคและการพาณิชย์ วันละ 2,000 ลูกบาศก์เมตร 730,000 ลูกบาศก์เมตรต่อปี แต่เดิมอ่างเก็บน้ำมีพื้นที่ 600 ไร่ เก็บน้ำได้เพียง 2,440,000 ลูกบาศก์เมตร จึงไม่เพียงพอ

เทศบาลตำบลท่าคันโทจึงได้จัดทำประชาคมเพื่อรับฟังปัญหา และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งปัญหาเรื่องน้ำถือเป็นปัญหาที่สำคัญอันดับแรก ซึ่งมีประเด็นปัญหาที่ต้องแก้ไขดังนี้

1. น้ำไม่เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค การเกษตร และการอุตสาหกรรม
2. น้ำประปาไม่สะอาดไม่ได้มาตรฐาน

เทศบาลตำบลท่าคันโท จึงเป็นองค์กรที่ริเริ่มในการรับฟังปัญหาและแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ โดยมีกระบวนการ มีเครื่องมือ และมีภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนนวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำขาดแคลนและน้ำไม่สะอาด

- ### องค์ประกอบของเครือข่าย

รางวัลพระปกเกล้า' 64

นวัตกรรมโครงการพัฒนารูปแบบประปาท้องถิ่นคุณภาพ WSP โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

ภาคีเครือข่ายนวัตกรรม โครงการพัฒนารูปแบบประปาท้องถิ่นคุณภาพ WSP โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

กลุ่มภาคีเครือข่ายนี้เกิดจากเป็นผู้ที่ประสบปัญหาและได้รับผลกระทบร่วมกัน เรื่องน้ำ ไม่เพียงพอในการอุปโภคบริโภค และน้ำประปาไม่สะอาด

เทศบาลตำบลท่าคันโทเป็นผู้ดำเนินการหลักได้ดำเนินงานแบบบูรณาการโดยมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โดยแบ่งบทบาทหน้าที่เป็น ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ดังนี้

ต้นน้ำ

เทศบาลตำบลท่าคันโท : เป็นหน่วยงานหลักที่ดำเนินงานและบริหารจัดการโครงการ และสร้างรูปแบบพัฒนาระบบประปาให้มีคุณภาพ โดยสร้างเครือข่ายของชุมชน และเชื่อมโยงเครือข่ายอื่นๆ ในพื้นที่ในการบริหารจัดการแหล่งน้ำดิบ

หน่วยงานราชการอื่นๆ : ส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งน้ำแหล่งน้ำ ให้เพียงพอและสะอาด

บริษัทไทยวา จำกัด (มหาชน) : 1. ร่วมทำบันทึกข้อตกลงเรื่อง การบริหารแหล่งน้ำ ให้เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค ตลอดทั้งปี 2. สืบน้ำดิบเข้าสู่อ่างเก็บน้ำหาดคันโทให้ได้

ระดับอยู่ในระดับตามบันทึกข้อตกลงกำหนด ถ้าระดับน้ำต่ำกว่า 2.3 เมตร ทางโรงงานต้องสูบน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเข้าสู่อ่าง/ถ้าต่ำกว่า 2 เมตร ทางโรงงานต้องหยุดใช้น้ำ

ภาคประชาสังคมและผู้นำชุมชน : ร่วมกันทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกันเฝ้าระวังคุณภาพน้ำสวดส่องดูแลไม่ให้มีผู้ปล่อยน้ำเสียหรือสารเคมีลงสู่แหล่งน้ำและช่วยกันทำความสะอาดแหล่งน้ำธรรมชาติ

การบริหารจัดการน้ำ “ต้นน้ำ”

กลางน้ำ

เทศบาลตำบลท่าคันโท : 1. มีเครื่องมือแผนการจัดการน้ำสะอาด WSP จัดการระบบบริการน้ำประปาให้สะอาด ได้มาตรฐาน 2. ผลิตน้ำประปาให้ได้มาตรฐานตามมาตรฐานน้ำประปาดื่มได้ พ.ศ. 2563 ตามที่กรมอนามัยกำหนด 3. จัดทำห้องแลปและจัดหาเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์เพื่อตรวจคุณภาพน้ำและรายงานผลทุกวัน

บริษัทไทยวา จำกัด (มหาชน) : ให้การสนับสนุน บุคลากรช่าง งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักรตามโครงการ CSR และช่วยซ่อมแซมมอเตอร์ ปั๊ม เครื่องมือในกระบวนการผลิตน้ำประปา

รพ.ท่าคันโท สสอ. สสจ. ศูนย์อนามัย ที่ 7 ขอนแก่น สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 10 ขอนแก่น : ร่วมบริหารจัดการน้ำประปา ให้สะอาด ปลอดภัย และให้การสนับสนุนในการเก็บตัวอย่างน้ำประปาไปตรวจคุณภาพ จำนวน 21 พารามิเตอร์ เพื่อให้ น้ำประปามีคุณภาพตามเกณฑ์น้ำประปาดื่มได้

ปลายน้ำ

เทศบาลตำบลท่าคันโท : 1. จัดการความชุ่มชื้นของน้ำประปาปลายสาย โดยทำประตูละบายตะกอนปลายสายน้ำประปาไว้ทุกชุมชน 2. เก็บตัวอย่างน้ำประปาปลายสายมาตรวจคุณภาพทุกวัน 3. รายงานผลการตรวจคุณภาพน้ำประปาทางสื่อออนไลน์ให้ผู้ใช้ น้ำรับทราบ เพื่อความมั่นใจในการใช้น้ำประปา

ภาคประชาชน : 1. มีกลุ่มเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ โดยสร้างไลน์กลุ่มเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ เพื่อให้ผู้ใช้ น้ำ แจ้งรายงานคุณภาพของน้ำประปาได้ตลอดเวลา 2. กลุ่มเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ จะช่วยกันระบายตะกอนน้ำปลายสายในแต่ละชุมชนของตน เมื่อสังเกตพบว่าน้ำประปา ปลายสายขุ่นหรือมีตะกอน 3. ผู้ใช้น้ำในชุมชนจะช่วยกันแจ้งข่าวเมื่อมีเหตุขัดข้องเกี่ยวกับ น้ำประปา เช่น ท่อน้ำประปาแตก หรือชำรุด น้ำขุ่น น้ำมีกลิ่น ก็จะแจ้งเข้ามาทันที

รพ.ท่าคันโท สสอ. สสจ. ศูนย์อนามัย ที่ 7 ขอนแก่น สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 10 ขอนแก่น : ร่วมบริหารจัดการน้ำประปา ให้สะอาด ปลอดภัย และให้การสนับสนุนในการเก็บตัวอย่างน้ำประปาไปตรวจคุณภาพ จำนวน 21 พารามิเตอร์ เพื่อให้ น้ำประปามีคุณภาพตามเกณฑ์น้ำประปาดื่มได้ และเป็น ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ เรื่องกระบวนการผลิตน้ำประปา และการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปา ปลายสายในชุมชน

ผลลัพธ์ของการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบประปาท้องถิ่นคุณภาพ WSP ได้แก่

1. มีแหล่งน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค การประมง อุตสาหกรรม และพาณิชยกรรม เพียงพอตลอดปี
2. มีระบบบริหารจัดการน้ำประปาที่ได้มาตรฐาน โดยใช้แผนการจัดการน้ำสะอาด (Water Safety Plan : WSP)
3. มีภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนการทำงาน 14 หน่วยงาน และมีการทำ MOU ทุกปี

4. มีกระบวนการผลิตน้ำประปาเป็นขั้นตอนที่ได้มาตรฐาน ทำให้น้ำประปาสะอาด ได้มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาดื่มได้ พ.ศ.2463

5. มีห้องแลปวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปา และเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพน้ำประปา ได้ทุกวัน

6. ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตน้ำประปา

7. ผู้ใช้น้ำประปามีความพึงพอใจ ได้ใช้น้ำประปาสะอาด ปลอดภัย ตลอด 24 ชั่วโมง

ซึ่งจะเห็นได้ว่า หากไม่มีการบริหารจัดการแหล่งน้ำที่ดี และถ้าไม่มีเครือข่ายการดำเนินงาน จากทุกภาคส่วนร่วมมือกันแล้ว จะทำให้ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชน สังคม เศรษฐกิจ ทุกด้าน

ความสำเร็จที่เป็นรูปของการดำเนินงานโครงการ มีดังต่อไปนี้

1. โครงการนี้เริ่มดำเนินการเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 และเห็นปรากฏผลเชิงประจักษ์ต่อสังคมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เทศบาลตำบลท่าคันโทได้มีการรายงานผลการดำเนินงานประจำปีและทบทวนปรับปรุงแผน และดำเนินงานต่อเนื่องเป็นปัจจุบันทุกปี และดำเนินการต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

2. ด้านภาคีเครือข่ายความร่วมมือทั้ง 14 หน่วยงาน ได้มีการร่วมทำบันทึกข้อตกลง (MOU) เป็นประจำทุกปี ในการปฏิบัติงาน เช่น การบริหารจัดการแหล่งน้ำ มีการจัดบันทึกระดับน้ำเป็นประจำทุกสัปดาห์และรายงานผลสถิติเป็นประจำทุกเดือน และสรุปผลรายงานประจำปี

3. การตรวจคุณภาพน้ำ มีการตรวจคุณภาพน้ำเป็นประจำทุกวัน และเผยแพร่ผลตรวจคุณภาพน้ำทางสื่อออนไลน์ทุกวัน ยกเว้นวันหยุดราชการ และมีการรายงานผลเป็นประจำเดือน และสรุปผลรายงานประจำปี

**** มีการดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2561 จนถึง ปีงบประมาณ 2564 ****

การบริหารจัดการกระบวนกรมีส่วนร่วมบูรณาการภาคีเครือข่าย MOU

การบริหารจัดการกระบวนกรมีส่วนร่วมบูรณาการภาคีเครือข่าย MOU

เนื่องจากน้ำมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ดังนั้นเทศบาลตำบลท่าคันโทจึงต้องมีการบริหารจัดการน้ำที่ดี เพื่อให้มีน้ำใช้เพียงพอ สะอาด และปลอดภัย ประชาชนจึงจะมีความสุข ความโดดเด่นของโครงการ คือ

1. การจัดสร้างที่กักเก็บน้ำดิบให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้น้ำทั้งปี ให้เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค การเกษตร การประมง การพาณิชย์และการอุตสาหกรรม เทศบาลตำบลท่าคันโทได้ขุดคันคูฝายกันน้ำ เป็นระยะทาง 5 กม. เพื่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดพื้นที่ 1,400 ไร่ ทำให้สามารถจุน้ำได้ 5,600,000 ลูกบาศก์เมตร ที่ความลึกเฉลี่ย 2.5 เมตร ซึ่งต้องใช้งบประมาณหลายล้านบาท และใช้เวลาก่อสร้างหลายปี

2. การเฝ้าระวังและจัดการแหล่งน้ำดิบ แหล่งน้ำธรรมชาติ การสร้างความเข้าใจของภาคีเครือข่าย ทั้ง 14 เครือข่าย และให้ทุกคนมีความตระหนัก รับผิดชอบในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและจัดการแหล่งน้ำดิบร่วมกัน ให้พอใช้ตลอดทั้งปี โดยการทำบันทึกข้อตกลง MOU

3. การออกประกาศข้อห้ามในการทำประมง การเกษตร การอุตสาหกรรม และการป้องกันไม่ให้สารพิษหรือสิ่งเจือปน ไหลลงสู่แหล่งน้ำ โดยมีเครือข่ายกลุ่มเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในทุกชุมชนเป็นผู้ประสานงานแจ้งข่าว

นอกจากนี้เทศบาลตำบลท่าคันโทได้เตรียมการที่จะต่อยอดโครงการ โดยมีกิจกรรม ดังนี้

1. เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านระบบผลิตน้ำประปาผิวดิน โดยใช้เครื่องมือ แผนการจัดการน้ำสะอาด (Water Safety Plan : WSP)
2. มีห้องแลป เพื่อบริการตรวจน้ำประปาให้กับหน่วยงานข้างเคียง
3. ต่อยอดไปสู่นวัตกรรมอาหารปลอดภัยในชุมชน โดยการเป็นพี่เลี้ยงห้องแลปให้กับศูนย์ห่วงใยใส่ใจผู้บริโภค เทศบาลตำบลท่าคันโท

เทศบาลตำบลยางเนิ้ง

อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี
จังหวัดเชียงใหม่ 50140
โทรศัพท์ 053-321-420
โทรสาร 053-321-420 ต่อ 103

ประชากร

10,487 คน
(ชาย 4,776 คน หญิง 5,711 คน)

พื้นที่

10.04 ตารางกิโลเมตร
(ครอบคลุมจำนวน 13 หมู่บ้าน)

รายได้

51,150,367.87 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน,
เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

44,865,857 บาท

คณะผู้บริหาร

นายมนูญ บุรณพัฒนา
นายกเทศมนตรีตำบลยางเนิ้ง
นายมานพ ภาเกิด
ประธานสภาเทศบาลตำบลยางเนิ้ง
นายสมชาติ วงศ์ไผ่
ปลัดเทศบาลตำบลยางเนิ้ง

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 8 คน
หญิง จำนวน 4 คน

เทศบาลตำบลยางเนิ้ง มีการบริหารงานตามวิสัยทัศน์ที่ว่า “ยางเนิ้งเมืองน่าอยู่ ภายใต้หลักบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี” และตั้งคำขวัญที่ว่า “เจ้าพ่อแสนหลวงศักดิ์สิทธิ์ พระนอนวิจิตรเลื่อมใส พัฒนาร่วมมือร่วมใจ ยางใหญ่ ยางนา ยางเนิ้ง” ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง ฝ่ายบริหารได้กำหนดนโยบายการบริหารงานไว้ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม การศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านการพัฒนาสาธารณสุข ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านพัฒนาการบริหาร และพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น ซึ่งนโยบายการบริหารงานนี้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างครอบคลุมทุกมิติ รวมทั้งมีการบริหารงานด้วยระบบปฏิบัติงานเครือข่ายที่มีลักษณะเป็นองคาพยพพร้อมกัน อย่างยาวนาน จนก่อเกิดเป็นเครือข่ายการขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีเครือข่ายเข้าร่วมปฏิบัติงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการพัฒนาต่อยอดอย่างต่อเนื่องและยาวนาน ทั้งนี้การดำเนินงานของเทศบาลร่วมกับเครือข่ายจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตั้งแต่ระดับชุมชนจนถึงระดับหน่วยงานภาคีต่างๆ เพื่อประสานการปฏิบัติงานในทุกระดับได้อย่าง

เชื่อมโยง รวมทั้งมีการทำบันทึกข้อตกลง MOU การทำงานร่วมกับเครือข่าย เพื่อทราบถึง บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายต่างๆ ตลอดจนมีการจัดทำสรุปผลการดำเนินงาน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนความเป็นเลิศในด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลตำบลยางน่อง ได้แก่

เครือข่ายโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ธรรมสังฆาร)

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ธรรมสังฆาร) เป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อปลูกฝัง ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น สืบเนื่องมาจาก พฤติกรรมของคนในสังคมเปลี่ยนไป เป็นผลมาจากการรับเอาความเจริญทางด้านวัตถุและเทคโนโลยี ทำให้เยาวชนและประชาชนไม่เห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม มุ่งแสวงหาแต่ความสุขทางวัตถุ มีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น ขาดความเอื้ออาทร ขาดความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรม ปัญหาครอบครัว ปัญหายาเสพติด ปัญหาสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อม การที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ เหล่านั้นได้ จะต้องนำเอาหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจและนำมา ใช้ในชีวิตประจำวัน จึงจะทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และการสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายรัฐและประชาสังคม รวมถึงหน่วยงานทุกระดับในการขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การตอบปัญหา ธรรมะของเยาวชน การร้องเพลงธรรมะ การแสดงธรรมเทศนา กิจกรรมส่งเสริมความเป็น ระเบียบความพร้อมเพรียงของผู้เข้าร่วมโครงการ กิจกรรมสาระความรู้จากส่วนราชการต่างๆ โครงการนี้จึงเป็นโครงการที่ใช้ธรรมะเป็นตัวเชื่อมเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนท้องถิ่น

กระบวนการสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต เริ่มต้นโดยพื้นฐานในวิถีชีวิตของ คนในชุมชนจะมีพุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ในการทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งที่บ้าน กิจกรรมที่วัด ตลอดจนการใช้ชีวิตประจำวันของคน เริ่มโครงการจากในช่วงเทศกาล เข้าพรรษา คณะสงฆ์ในอำเภอสารภี มีแนวคิดในการเชิญชวนประชาชนทุกเพศทุกวัย มาเข้าร่วมกิจกรรม ปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และการมีส่วนร่วมเผยแพร่ หลักธรรมคำสอนที่ถูกต้องตามหลักธรรมที่พระสงฆ์องค์เจ้าแสดงธรรมให้สามารถนำไปประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งแต่เดิมเริ่มจัดกิจกรรมโครงการในปี พ.ศ. 2542 ยังมีเครือข่าย ที่มาเข้าร่วมเพียงไม่กี่แห่ง จนปัจจุบันมีเครือข่ายเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ด้วยทุกหน่วยงาน ทุกองค์กร

ในพื้นที่เห็นว่าเป็นโครงการที่มีความสำคัญ และเห็นผลเป็นรูปธรรม เป็นโครงการต่อเนื่องที่พัฒนามากว่า 20 ปี เป็นการสร้างเครือข่ายด้วยความรู้สึกร่วมของประชาชนทุกคนในท้องถิ่น เนื่องจากคนไทยส่วนใหญ่เป็นพุทธศาสนิกชน จึงมีความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ธรรมสัญจร) เทศบาลตำบลยางเนิ้ง เป็นองค์กรหลักในการกระตุ้น ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายองค์กรภาคีรัฐ เอกชน และประชาชนในท้องถิ่น ในการทำให้โครงการนี้มีการพัฒนาต่อยอดและร่วมกันดำเนินการที่ส่งผลในการสร้างเด็กเยาวชนและประชาชนที่ได้รับการปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งการจะสร้างเด็กให้เป็นคนดีนั้น ไม่สามารถจะสร้างได้เพียงแค่วันสองวัน เทศบาลตำบลยางเนิ้งสามารถสร้างคนที่เข้าร่วมในโครงการนี้ตั้งแต่เด็ก จนวันนี้เขาเหล่านั้นเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เป็นต้นแบบที่ดีของประชาชนในเขตอำเภอสารภีว่าการที่จะเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีควรทำอย่างไร อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินงาน

๑ มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ได้แก่ 1) เป้าหมายเชิงปริมาณ คือ จำนวนเครือข่ายที่มีส่วนร่วมในกิจกรรม อันประกอบด้วย คณะสงฆ์ วัด จำนวนพระสงฆ์ พระภิกษุ สามเณร จำนวนองค์กร ส่วนราชการ กลุ่มต่างๆ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสารภี ผู้นำ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกตำบล) สภาวัฒนธรรมอำเภอ สภาวัฒนธรรมตำบล กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชน กลุ่มหนุ่มสาว และประชาชนในอำเภอสารภี 2) เป้าหมายเชิงคุณภาพ คือ ประชาชนมีคุณธรรมจริยธรรม มีความเอื้ออาทรต่อกัน นำหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้สังคม ชุมชนมีความน่าอยู่ตามวิถีแห่งพุทธ และ 3) เป้าหมายในการกำหนดขอบเขตพื้นที่ โดยกำหนดให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านทุกตำบล

๑ มีการวางแผนการจัดกิจกรรม มีการวางแผนดำเนินงานอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน มีการวางแผนการทำงานเป็นฝ่ายต่างๆ 3 ระดับคือ 1) คณะทำงานวางแผนระดับอำเภอหรือเป็นระดับนโยบายอำนวยการ ประกอบด้วยพระสงฆ์ พระเถระชั้นผู้ใหญ่ หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาวัฒนธรรมอำเภอ สารภี มีหน้าที่ในการกำหนดเป้าหมาย วางยุทธศาสตร์แนวทางการดำเนินงานและแก้ไขปัญหา อำนวยความสะดวก รวมถึงการสังการต่างๆ ได้แก่ การจัดทำงบประมาณสนับสนุน โครงการอย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนบุคลากร การบริหารจัดการ การระดมทรัพยากร ให้กิจกรรมสำเร็จลุล่วงบรรลุตามวัตถุประสงค์ และการประสานหน่วยงานระดับจังหวัด หรือหน่วยงานภายนอก รวมทั้งการขอรับคำแนะนำปรึกษาการดำเนินงานจากหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง 2) คณะทำงานระดับตำบลเป็นคณะทำงานที่รับนโยบายจากคณะทำงานระดับอำเภอมาดำเนินงานในพื้นที่ ประกอบด้วย เจ้าคณะตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สภาวัฒนธรรม ตำบล ซึ่งจะนำแนวทางจากระดับอำเภอสู่การปฏิบัติในพื้นที่ให้เป็นรูปธรรม และ 3) คณะทำงานระดับหมู่บ้านทุกหมู่บ้านในอำเภอสาร์ภี ประกอบด้วย เจ้าอาวาส คณะศรัทธาประชาชน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นคณะทำงานที่เป็นกำลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนระดับประชาชน เข้าร่วมกิจกรรมและมีความเชื่อมโยงกับคณะทำงานในทุกระดับ

๑ การดำเนินกิจกรรม 1) การระดมความคิดเห็นซึ่งเป็นการระดมสมองที่จะดำเนินโครงการให้เห็นภาพกิจกรรมจากการเสนอความคิดให้ตกผลึกจากทุกภาคส่วน 2) การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานรับผิดชอบงานต่างๆ 3) การเขียนโครงการและเสนอโครงการพร้อมงบประมาณ 4) การประชุมวางแผนดำเนินการ 5) การประชาสัมพันธ์

องค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ของเครือข่าย

เครือข่ายโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ธรรมสังวร) เป็นเครือข่ายที่ใช้ธรรมะเป็นตัวกลางในการขับเคลื่อน บนพื้นฐานวัฒนธรรมประเพณี พิธีกรรม ภูมิปัญญา ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา จนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตประชาชนในอำเภอสาร์ภี นอกจากนั้นโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ธรรมสังวร) ยังใช้ธรรมะเป็นตัวเชื่อมเครือข่ายต่างๆ ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนท้องถิ่น ก่อให้เกิดความเข้มแข็ง ความคงอยู่และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการมีส่วนร่วมของเครือข่ายประกอบด้วย

1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสาร์ภี ได้แก่ เทศบาลตำบลหนองผึ้ง เทศบาลตำบลสารภี เทศบาลตำบลท่าวังตาล เทศบาลตำบลชมพู เทศบาลตำบลไชยสถาน เทศบาลตำบลป่าบง เทศบาลตำบลหนองแฝก เทศบาลตำบลสันทรายยมหาวงศ์ เทศบาลตำบลดอนแก้ว เทศบาลตำบลท่ากว้าง และเทศบาลตำบลขัวมุง มีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เช่น เครื่องเสียง โต๊ะ เก้าอี้ เต็นท์ ในการดำเนินงานโครงการ สนับสนุนบุคลากรช่วยเหลือในการดำเนินงานด้านต่างๆ อำนวยความสะดวกในกระบวนการต่างๆ เช่น การใช้สถานที่ประชุม การจัดสถานที่ และประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมผ่านช่องทางต่างๆ

2. คณะสงฆ์ในอำเภอสาร์ภี มีส่วนร่วมในการเลือกพระสงฆ์ที่จะมาเป็นองค์เทศน์นิมนต์พระสงฆ์ที่เป็นองค์เทศน์ มาเป็นองค์เทศน์เพื่อถ่ายทอดธรรมะอันเป็นคำสั่งสอนของ

พระพุทธเจ้า คำสั่งสอนทางศาสนาด้วยการแสดงชี้แจง โดยหัวข้อในการเทศน์และวิธีการเทศน์ในแต่ละครั้งให้มีความเข้าใจง่าย และเข้าถึงประชาชน มีความร่วมสมัยและน่าสนใจต่อประชาชนทุกเพศทุกวัยเผยแพร่ให้แก่พุทธศาสนิกชนที่มาร่วมกิจกรรมธรรมสัง្កย

3. สภาวัฒนธรรมตำบล สภาวัฒนธรรมอำเภอ มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการตอบปัญหาธรรมะของเยาวชน การร้องเพลงธรรมะ การแสดงธรรมเทศนา กิจกรรมส่งเสริมความเป็นระเบียบ ความพร้อมเพรียงของการเข้าร่วมโครงการและการมอบทุนการศึกษา พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม

4. โรงเรียนในเขตอำเภอสารภี มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการตอบปัญหาธรรมะของเยาวชน ร้องเพลงธรรมะ และประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม

5. ส่วนราชการในอำเภอสารภี เช่น อำเภอสารภี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลยางเงิง สถานีตำรวจภูธรสารภี มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสาระความรู้จากส่วนราชการต่างๆ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม

6. กำนันผู้ใหญ่บ้าน ทั้ง 12 ตำบลในเขตอำเภอสารภี กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มหนุ่มสาว กลุ่มเยาวชน กลุ่มอาสาสมัครมูลฐานประจำหมู่บ้าน และพุทธศาสนิกชนอำเภอสารภี มีส่วนร่วมในการนำเด็ก เยาวชนและประชาชนภายในหมู่บ้านเข้าร่วมกิจกรรมประสานงานคณะสงฆ์และกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้านและตำบล อำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้าร่วมกิจกรรม และประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม

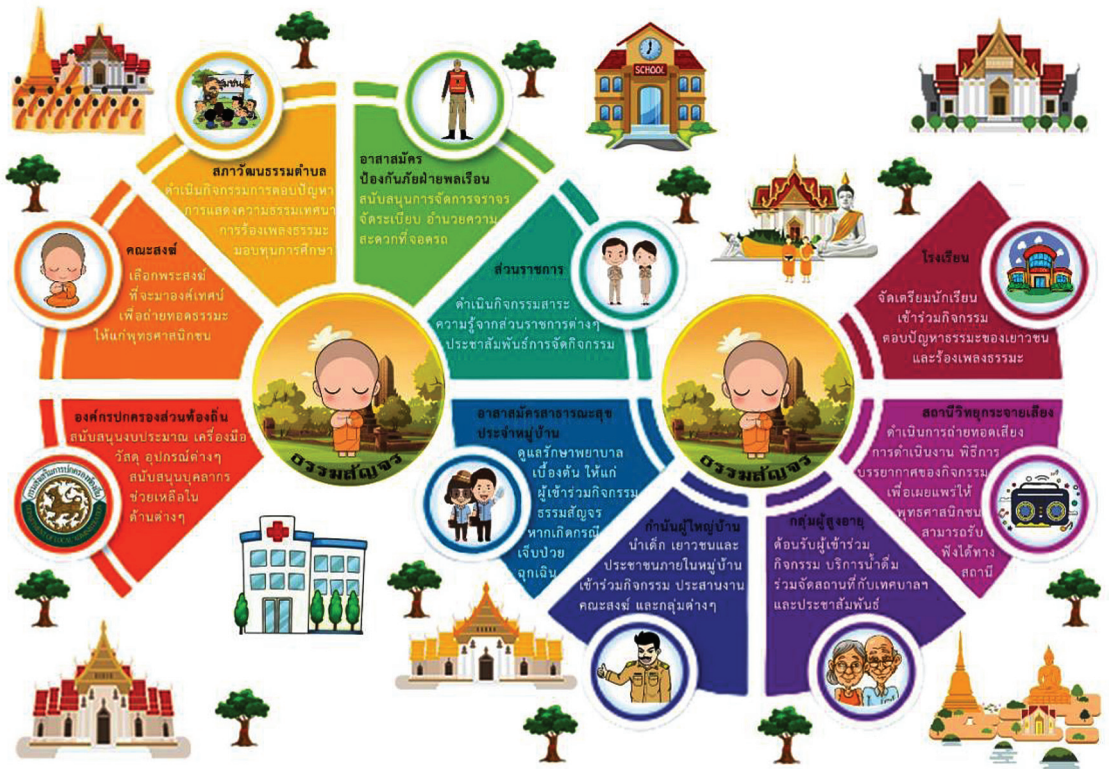
7. กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มหนุ่มสาว กลุ่มเยาวชน มีส่วนร่วมในการต้อนรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม บริการน้ำดื่ม ร่วมจัดสถานที่กับเทศบาลฯ และประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม

8. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาพยาบาลเบื้องต้น ให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมธรรมสัง្កยหากเกิดกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน

9. อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อาสาจราจร มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการจราจร จัดระเบียบ อำนวยความสะดวกที่จอดรถ ของผู้มาร่วมกิจกรรมธรรมสัง្កย

10. สถานีวิทยุกระจายเสียงพระพุทธศาสนาวัดพระธาตุดอยสุเทพ (เอฟ.เอ็ม 96.00 เมกกะเฮิร์ตซ) และสถานีวิทยุกระจายเสียงพระพุทธศาสนาคณะสงฆ์อำเภอสารภี (เอฟ.เอ็ม

98.25 เมกกะเฮิร์ตซ) มีส่วนร่วมในการดำเนินการถ่ายทอดเสียงการดำเนินงาน พิธีการต่างๆ บรรยายากาของกิจกรรม การตอบปัญหา การแสดงธรรมเทศนา เพื่อเผยแพร่ให้พุทธศาสนิกชน ประชาชนทั่วไป ที่ไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมธรรมสัง្កจรได้ให้สามารถรับฟังได้ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงฯ ทั้ง 2 สถานี

ภาพแสดงองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ของเครือข่ายธรรมสัง្កจร

ความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๑ มีการส่งเสริมสนับสนุนการเผยแพร่ธรรมะของคณะสงฆ์
- ๑ เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ เป็นเครือข่ายความร่วมมือ
- ๑ สนองตอบปัญหาความต้องการของคณะสงฆ์และประชาชนในมิติการพัฒนาในด้านอื่นๆ ในพื้นที่ ได้แก่ ด้านการบำรุงศาสนสถาน โบราณวัตถุของวัด การพัฒนาด้านสังคม การพัฒนาด้านสุขภาพ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาสิ่งแวดล้อม การพัฒนาการศึกษา การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

- ๑ มีการอนุรักษ์ ส่งเสริมและสืบสานวัฒนธรรมประเพณีล้านนา
- ๑ ประชาชนได้รับการพัฒนาด้านจิตใจ มีคุณธรรมจริยธรรม ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ๑ สร้างความรักความสามัคคีในหมู่คณะ
- ๑ ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการและโครงการเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต และจะต้องยึดถือไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

เครือข่ายโครงการอนุรักษ์ต้นยางนา (ถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน)

ต้นยางนาสองข้างถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน ถือเป็นสัญลักษณ์อันโดดเด่นของชาวอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีอายุมากกว่า 100 ปี มีคุณค่าและความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะทางประวัติศาสตร์ มีความเป็นเอกลักษณ์โดดเด่น ช่วยทำให้ภูมิทัศน์เมืองมีความสวยงาม เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ไปเที่ยวชม ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว และยังเป็นแหล่งพันธุ์กรรมไม้ยางนาสำหรับใช้ขยายพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์ไม้หรือใช้ในการศึกษาวิจัย เขตเทศบาลตำบลยางน่อง สองฝั่งถนนต้นยางนาเชียงใหม่-ลำพูน ซึ่งถูกประกาศเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อมีการเจริญเติบโต ถนนสายเชียงใหม่-ลำพูนเป็นเส้นทางหนึ่งที่มีความเจริญขยายตัวเข้ามา ทำให้เกิดเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์สองข้างถนนจากชุมชนชนบท สู่พื้นที่กึ่งเมืองกึ่งชนบท สิ่งเหล่านี้ทำให้ต้นยางนาถูกคุกคามจากกระแสการพัฒนาเมือง ส่งผลกระทบกับสภาพแวดล้อม

ด้วยสภาพปัญหาส่วนใหญ่ของต้นยางนา อยู่ในสภาพทรุดโทรม มีกิ่งแห้ง และบางต้นลำต้นหรือกิ่งเป็นโพรงผุ หรือเป็นแผลขนาดใหญ่ ต้นยางนาทรุดโทรม หักโค่นและล้มตายไปอย่างต่อเนื่อง สาเหตุจากการขาดความรู้ในการดูแล และจากการกระทำของประชาชน จึงทำให้เกิดกิ่งไม้หล่นใส่ประชาชนเมื่อมีลมพายุเมื่อเข้าฤดูฝน จากการสำรวจต้นยางที่มีทั้งสาย 949 ต้น มีต้นยางนาในเขตเทศบาลตำบลยางน่อง ทั้งหมด 252 ต้น และป่วยรุนแรงถึง 110 ต้น คิดเป็นร้อยละ 43.65 ซึ่งถือว่าสภาพไม่สมบูรณ์เป็นจำนวนมาก อีกทั้งมีใบยางร่วงหล่นกลายเป็นขยะที่ยากต่อการจัดเก็บ เนื่องจากไม่สามารถเผาทำลายได้ ขณะเดียวกันประชาชนที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงก็ได้รับความเดือดร้อนจากต้นยางนาที่กิ่งหักหรือลำต้นโค่นทับบ้านเรือน ทำให้ประชาชนรู้สึกในทางลบต่อต้นยางนา รู้สึกไม่ปลอดภัย และต้นยางนาบางส่วนยังสร้างความเสียหายให้กับผู้ใช้เส้นทาง กระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งที่ผ่านมาเทศบาลตำบลยางน่อง หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน ประชาชน ได้เข้ามาดูแลและรักษาต้นยางนา

มาโดยตลอด แต่มีปัญหาและอุปสรรค เนื่องจากขาดความร่วมมือจากประชาชนที่อยู่บริเวณ ใกล้เส้นทาง ซึ่งดำเนินการดังกล่าวเกินขีดความสามารถของเทศบาลจะดำเนินการเองได้

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ให้ประชาชนมีความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน สร้างความสุขให้กับประชาชนได้อยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี และสร้าง จิตสำนึกในการอนุรักษ์ต้นยางนาไปพร้อมกัน เทศบาลตำบลยางเนิ้งจึงดำเนินโครงการ อนุรักษ์ต้นยางนาถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วม ของประชาชนในท้องถิ่น และการสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายรัฐ เอกชน และ ภาคประชาสังคมในการจัดการให้มีการปกป้องอนุรักษ์ต้นยางนาให้สามารถคงอยู่ต่อไป โดยไม่เกิดปัญหาหรือผลกระทบแก่ประชาชน ซึ่งเทศบาลตำบลยางเนิ้งในฐานะมีต้นยางนา อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ เป็นผู้ประสานงานการดำเนินการและอำนวยความสะดวก ให้แก่ กลุ่มเครือข่ายต่างๆ ในการจัดการประชุมให้ความรู้แก่ประชาชน การรักษาสภาพต้นยางนา อย่างถูกหลักการให้มีสภาพสมบูรณ์ต่อไป ตามแนวคิด “ต้นยางนาปลอดภัย คนก็มีความสุข”

การดำเนินงาน

เทศบาลตำบลยางเนิ้งร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาโดยเฉพาะท้องถิ่น ประชาชน และชุมชนภายในท้องถิ่น เริ่มต้นจากการประชุมรับฟังความคิดเห็น และการรับ สมัคเรียวชนอาสาอนุรักษ์และบำรุงรักษาต้นยางนา อาสาสมัครพิทักษ์ยางนา และอาสา สมัคเรียวชนหมอดันไม้ เป็นต้น โดยการถ่ายทอดให้รู้วิธีการดูแลรักษาและฟื้นฟูต้นยางนา ที่เหมาะสม การใช้ชุดความรู้นวัตกรรมการฟื้นฟูระบบรากต้นยางนา จากโครงการฟื้นฟู ระบบรากและการมีส่วนร่วมของเครือข่ายเชียงใหม่ เชียงขวัญ สวดยหอม ทั้งยังมีการประสาน อาสาสมัครเครือข่ายเยาวชนหมอดันไม้ร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งเป็นกำลังหลัก ในการสื่อสารกับคนรุ่นใหม่ให้เข้าใจความสำคัญของงานหมอดันไม้ การเกิดอาสาสมัครพิทักษ์ ยางนา (อ.ส.ย.) และสายตรวจยางนา ที่มีกลุ่มเป้าหมายคือประชาชนริมถนนต้นยางนา ให้มีส่วนร่วมในการปกป้องรักษาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการใช้เวทีสภายางนา เป็นกลไกให้อาสาสมัครต่างๆ นำเสนอปัญหา แนวทางแก้ไขปัญหา แลกเปลี่ยนแสดง ความคิดเห็น เป็นการสร้างสรรค์งานพัฒนาชุมชนร่วมกัน อีกทั้งเทศบาลฯ ได้จัดทำ ศูนย์ข้อมูลต้นยางนาตำบลยางเนิ้ง เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ของเยาวชน และเป็นสถานที่ศึกษาดูงานการจัดการต้นยางนาในพื้นที่ตำบลยางเนิ้ง

ความสำเร็จของการดำเนินงาน

จากผลการดำเนินงานโดยการใช้กระบวนการทำงานที่เทศบาลตำบลยางเนิ้ง ได้อาศัยวิธีการสร้างเครือข่าย โดยทำหน้าที่เป็นแกนหลักในการประสานความร่วมมือกับประชาชน เชื่อมโยงเครือข่ายภาครัฐ และภาคประชาสังคม ให้เข้ามามีเป้าหมายร่วมกันในการอนุรักษ์ ดันยางนา และประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้ดันยางนาเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และการสร้างจิตสำนึกการอยู่ร่วมกันของทรัพยากรธรรมชาติกับชุมชน โดยเทศบาลจัดการประชุมรับฟังความคิดเห็น สร้างกรอบแนวคิดในการดูแลรักษาและฟื้นฟูดันยางนาบนถนน สายเชียงใหม่-ลำพูน ดันยางนาสองข้างทางจึงได้รับการดูแลฟื้นฟูอย่างถูกหลักการ ทำให้ดันยางนามีสภาพที่สมบูรณ์มากขึ้น และเกิดผลการดำเนินงานดังนี้

1. เกิดเครือข่ายเฝ้าระวัง กลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ยางนา ที่ดำเนินการสำรวจดันยางนา และเฝ้าระวังภัย ตามโครงการฟื้นฟูระบบรากดันยางนาฯ ของเครือข่ายเชียงใหม่ เชียงราย หอม จึงทำให้ดันยางนามีสภาพที่สมบูรณ์มากขึ้น จากการสำรวจประเมินความเสี่ยง เดิมระหว่างปี 2560-2561 ที่กิ่งยางมีกิ่งชำรุดเฉลี่ยปีละ 122 ต้น ในปี 2562 มีกิ่งยางที่มีความเสี่ยงจากการสำรวจของอาสาสมัครพิทักษ์ยางนา เหลือเพียง 95 ต้น โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ได้เข้ามาตัดแต่งกิ่ง ลดความเสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและผู้ใช้เส้นทาง เกิดการส่งเสริมภูมิทัศน์ของเมืองให้สวยงาม

2. การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลดันยางนาตำบลยางเนิ้ง ณ ชั้นสอง อาคารสำนักงานเทศบาล ตำบลยางเนิ้ง เพื่อเป็นสถานที่เก็บข้อมูล เนื้อหาทางวิชาการ และศึกษาดูงาน และเป็นสถานที่จัดการประชุมอย่างมีส่วนร่วมทุกหน่วยงาน

3. การพัฒนาเครือข่าย เกิดเครือข่ายเยาวชนขับเคลื่อนสิ่งแวดล้อม เยาวชนจิตอาสา เยาวชนหมอดินไม้ และสภายางนาที่เป็นกลไกเชื่อมร้อยอาสาสมัคร ประชาชน และหน่วยงานต่างๆ เข้ามาช่วยกันเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ดันยางนา และร่างกองทุนยางนา

4. ดันยางนาที่ได้รับการอนุรักษ์ในเขตเทศบาลตำบลยางเนิ้ง จำนวน 252 ต้น ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูถูกต้องตามหลักวิชาการ ลดความเสี่ยงและความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เปรียบเทียบจากการหักโค่นของดันยางในปี 2559 โดยในปี 2562 ไม่มีดันยางหักโค่น หรือสร้างความเสียหายต่อประชาชน

5. การสร้างจิตสำนึกของประชาชนต่อทรัพยากรธรรมชาติ เกิดกระบวนการ การขับเคลื่อนกิจกรรมการอนุรักษ์ต้นยางนาโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการจัด กิจกรรมการอนุรักษ์ต้นยางนา เช่น กิจกรรมการบวชต้นยางนา การจัดกิจกรรมถนนคนเดิน เป็นการสร้างจิตสำนึกและการอยู่ร่วมกันของทรัพยากรธรรมชาติกับชุมชนอย่างได้อย่างยั่งยืน

ภาพแสดงองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ของเครือข่ายอนุรักษ์ต้นยางนา

เทศบาลตำบลแม่สะเรียง

อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง

จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58110

โทรศัพท์ 053-682-743

โทรสาร 053-682-743

ประชากร

2,836 คน

(ชาย 1,325 คน หญิง 1,511 คน)

พื้นที่

1.384 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 2 หมู่บ้าน 9 ชุมชน)

รายได้

19,533,364.52 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

18,379,919 บาท

คณะผู้บริหาร

นายมนตรี บำรุงกิจ

นายกเทศมนตรีตำบลแม่สะเรียง

ว่าที่ ร.ต.พูนศักดิ์ ดีมัน

ประธานสภาเทศบาลตำบลแม่สะเรียง

นายธนาพล ศิริกุลปิยรัตน์

ปลัดเทศบาลตำบลแม่สะเรียง

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 12 คน

หญิง จำนวน - คน

เทศบาลตำบลแม่สะเรียง เป็นศูนย์กลางของอำเภอแม่สะเรียง มีความหลากหลายทางด้านชาติพันธุ์ ศาสนา และวัฒนธรรม แต่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข มีความรักความสามัคคี กลมเกลียวกัน โดยคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลแม่สะเรียง ได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการบริหารองค์กรภายใต้หลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการบริหารงานขับเคลื่อนนโยบายต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึง ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแม่สะเรียง และมีการดำเนินงานในรูปแบบเครือข่าย มีการทำกิจกรรมร่วมกัน มีการสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ด้านสถานที่ มีการติดต่อประสานงานในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภาครัฐเครือข่าย

มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมดำเนินการมาโดยตลอด โดยกระบวนการทำงาน มีเป้าหมายเดียวกันคือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ เช่น เครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เครือข่ายด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และเครือข่ายด้านการป้องกันโรคติดต่อ โดยภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมกันผลักดันในระดับนโยบาย จนถึงระดับปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนสร้างกลไกในการดำเนินงานให้เอื้อต่อการดูแล กลุ่มเป้าหมาย มีแผนงานที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ ให้เกิดการเชื่อมโยงและสอดคล้องกับ แผนนโยบายของรัฐบาลและแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เกิดการดำเนินงานแบบบูรณาการ ที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการดำเนินงานร่วมงานกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิด ความเข้มแข็งของชุมชนในท้องถิ่น และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนความเป็นเลิศในการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลตำบลแม่สะเรียง ได้แก่

โครงการ STC (Services To Care)

“อาสาอยู่เคียง แม่สะเรียงอยู่สุข”

STC (Services To Care) จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาการดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสทาง สังคมของเทศบาลตำบลแม่สะเรียงที่มีจำนวนมากกว่า 900 คน เป็นผู้มีปัญหาสุขภาพ ขาดการดูแลเอาใจใส่ ไม่สามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ ประกอบกับประชากรที่มีความ หลากหลายทางชาติพันธุ์ และศาสนา ที่ผ่านมามเทศบาลมีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาแต่ก็ยังไม่สามารถทำได้สำเร็จ ดังนั้นเทศบาลตำบลแม่สะเรียงได้ตระหนักถึง ปัญหาดังกล่าว จึงได้สร้างกลไกการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ประกอบด้วยองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น กลุ่มและองค์กรชุมชนที่เป็นภาคประชาชน หน่วยงานรัฐในพื้นที่ ท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) และกลุ่มจิตอาสา แบบมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา โดยดำเนินการ ตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง เพื่อเป้าหมายเดียวกัน คือการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในพื้นที่ จนเกิดเป็นเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพชีวิต STC เพื่อดำเนินการปรับหลักเกณฑ์ให้ ผู้สูงอายุได้เข้าถึงบริการสาธารณะต่างๆ ได้มากขึ้น

ผู้ที่เข้าร่วมโครงการจะต้องมีการสมัครก่อนแล้วจึงทำการคัดเลือกผู้สูงอายุเข้าร่วม โครงการ โดยมีการออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย ด้วยการแบ่งผู้สูงอายุ เป็นกลุ่ม คือ กลุ่มอยู่คนเดียว กลุ่มผู้พิการ กลุ่มอยู่กับลูกหลาน ซึ่งครบตามหลักเกณฑ์ของ โครงการจะมีผู้สูงอายุ 90 คน และที่เหลือไม่เข้าคุณสมบัติ มีการกำหนดสัญลักษณ์

บ้าน STC ไว้ มีการทำเมนูการให้บริการต่างๆ ด้านสุขภาพ สภาพแวดล้อม การใส่ชื่อและเบอร์โทรศัพท์ไว้ ซึ่งระยะแรกมีสมาชิกที่ไม่ยอมรับ และเกรงว่าจะเกิดความเข้าใจผิด เทศบาลจึงลงพื้นที่รับฟังปัญหาเพื่อชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจถึงบริการ โดยจะมีบริการรับ-ส่ง (รถกระบะ 4 ประตูของเทศบาล) มีระบบบริการดูแลผู้สูงอายุภายใน 5-10 นาที มีการปรับสภาพแวดล้อมของบ้าน มีการมอบกายอุปกรณ์ การดำเนินงานดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการทำให้บ้านที่ก่อกองรวมกันจนสามารถตอบสนองความต้องการได้ และในการดำเนินงานมีเครือข่ายร่วมทำ MOU เพิ่มขึ้นทุกปี จนปัจจุบันมีทั้งหมด 19 แห่ง และร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในการออกแบบการพัฒนาการดูแลผู้สูงอายุ (กลุ่มติดบ้าน กลุ่มติดเตียง กลุ่มติดสังคม กลุ่มผู้พิการ) ให้ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง จนมีสมาชิก STC เพิ่มขึ้นทุกปี มีผู้สูงอายุได้รับประโยชน์และมีความพึงพอใจมากขึ้น ในการต่อยอดเทศบาลได้ร่วมกับประชาชนจนเกิดจิตอาสาด้านการให้บริการ ด้านการออกกำลังกาย ด้านสุขภาพ ด้านการป้องกันโรค การส่งเสริมอาชีพ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้วยการจัดเก็บข้อมูลและการพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่องด้วย Application App Sheet มีการนำข้อมูลมาวางแผนและกำหนดกิจกรรม ในปัจจุบัน STC มีจำนวน 75 ราย ซึ่งทั้งหมดจะถูกเก็บไว้ใน Application App Sheet แล้ว

ผลจากการดำเนินงานโครงการ STC เกิดการปรับปรุงระบบบริการและการดูแลผู้สูงอายุตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้สูงอายุ ออกแบบหลักสูตรกิจกรรมผู้สูงอายุด้วยตนเองใน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสุขภาพ ด้านภูมิปัญญา ด้านเศรษฐกิจ และพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลผู้สูงอายุ ในรูปแบบ Application App Sheet เพื่อสามารถเข้าถึงและใช้ข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็ว และเกิดการทำให้บ้านที่ก่อกองรวมมือระหว่างเทศบาลตำบลแม่สะเรียงกับหน่วยงานภายนอก มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกันเป็นประจำทุกปี เกิดการสร้างเครือข่ายการดำเนินงานด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่อง และเทศบาลตำบลแม่สะเรียงเป็นต้นแบบให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น นำไปปรับกระบวนการทำงานและการให้บริการให้เกิดความคล่องตัว สะดวกและรวดเร็ว จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลสองแคว อ.ดอยหล่อ จ.เชียงใหม่ โดยนำแนวทางในการดำเนินงานระบบ STC ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ เช่น การนำธงสัญลักษณ์ไปทำเครื่องหมายประจำบ้านผู้สูงอายุกลุ่มเป้าหมาย เช่น ธงขาว สำหรับบ้านผู้สูงอายุที่ป่วยติดบ้าน ธงเหลืองสำหรับบ้านผู้สูงอายุที่ป่วยติดเตียง เป็นต้น

โครงการชุมชนปลอดโรค ชุมชนปลอดภัย

เนื่องจากในเขตเทศบาลตำบลแม่สะเรียงเกิดการระบาดของโรคไข้เลือดออกอย่างมาก ซึ่งพบมากในกลุ่มคนอายุ 10-25 ปี และกลุ่มคนที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ คือ เด็ก และ ผู้สูงอายุ ปัญหาของการแพร่ระบาดมักเกิดจากการเดินทาง การเคลื่อนย้ายถิ่น และภาชนะต่างๆ มีน้ำขัง ทำให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของลูกน้ำยุงลายจึงเกิดการแพร่ระบาดของโรค ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านสาธารณสุขของท้องถิ่น เทศบาลตำบลแม่สะเรียงจำเป็นต้องแก้ปัญหาดังกล่าวเป็นการเร่งด่วน จึงก่อให้เกิดเครือข่ายร่วมป้องกัน จึงได้จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งมีนายอำเภอเป็นประธาน และภาคีเครือข่ายร่วมเป็นคณะกรรมการ โดยเทศบาลเป็นเจ้าของพื้นที่ มีหน้าที่ในการเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ในการลงพื้นที่ควบคุมโรค มีการสุ่มสำรวจในชุมชน อสม. จะเป็นแกนหลักดำเนินงานร่วมกับเทศบาลเพื่อฉีดพ่นยาฆ่าตัวอ่อนยุงลาย แล้วจัดทำรายงานส่งให้กับโรงพยาบาลแม่สะเรียง ทั้งนี้ หากพบผู้ป่วย อาสาสมัครชุมชนจะทำการแจ้งสาธารณสุขภายใน 3 ชม. รวมทั้งการแจ้งข้อมูล การดำเนินการควบคุม ต้องทำภายใน 1 วัน โดยมี อบจ.แม่ฮ่องสอนเป็นผู้สนับสนุนอุปกรณ์ในการป้องกัน และ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงร่วมสนับสนุนเครื่องพ่นยาพร้อมอุปกรณ์ จากการดำเนินงานด้วยความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ส่งผลให้มีจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกลดลง ไม่พบผู้ป่วยใหม่ และไม่มีการระบาดออกไปนอกพื้นที่ซึ่งทางเทศบาลได้จัดเก็บข้อมูลและสถิติไว้

การดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นแรก มาตรการเร่งรัดควบคุมโรคจากปลัดกระทรวงสาธารณสุขตามมาตรการ 3-3-1 ขั้นที่สอง คือ การใช้ Application เพื่อส่งข้อมูลการสำรวจลูกน้ำยุงลายของ อสม. กับโรงพยาบาลแม่สะเรียง ด้วยการส่งทุกวันศุกร์และทุกสิ้นเดือน ขั้นที่สาม คือ เทศบาลตำบลแม่สะเรียงสร้างเครือข่ายในชุมชน ให้ชุมชนดูแลตนเองเพื่อแบ่งเบาภาระของ อสม. โรงพยาบาลแม่สะเรียง และเทศบาลตำบลแม่สะเรียง เช่น สำรวจลูกน้ำยุงลายส่ง อสม.ในเขตรับผิดชอบของเครือข่าย เช่น โรงเรียน โรงงาน หอพัก เป็นต้น

ความสำเร็จของการดำเนินงาน คือ ประชาชนในชุมชนเกิดความตระหนักในการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกในครัวเรือนของตนเอง เกิดการพัฒนารูปแบบการป้องกัน ควบคุมการแพร่ระบาดของโรคในชุมชน เกิดการสร้างความเข้มแข็งในชุมชนในการจัดการโรคระบาดด้วยตนเอง เกิดความร่วมมือ การมีส่วนร่วม และภาคีเครือข่ายในการดำเนินการป้องกันและควบคุมการเกิดโรคระบาดในชุมชน และความสำเร็จในด้านนวัตกรรมการต่อยอด คือ ชุมชนมีการเฝ้าระวัง การควบคุมและป้องกันโรคติดต่อและภัยสุขภาพอย่างเป็นระบบ และมีอัตราการเจ็บป่วยจากโรคและภัยสุขภาพลดลง ชุมชนมีการควบคุมและป้องกันโรคทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่องทั้งในชุมชนและหมู่บ้าน เกิดเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้านสุขภาพอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

โครงการอาสาป้องกันสาธารณภัย “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภายใต้แนวคิดรู้แล้วรอด

ลักษณะพื้นที่ของอำเภอมะเขี จังหวัดแม่ฮ่องสอนเกือบทั้งหมดหรือร้อยละ 90 เป็นภูเขา ในช่วงฤดูฝนจึงเกิดเหตุน้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่มเข้าสู่หมู่บ้าน ชุมชน และปิดทับเส้นทางสัญจรมาโดยตลอด และเมื่อต้นปี 2564 ที่ผ่านมามีเกิดเหตุไฟไหม้รุนแรง อาคารปฏิบัติธรรมของวัดในพื้นที่ซึ่งเป็นไม้สักทั้งหลัง ส่งผลให้เกิดความเสียหายโดยมีมูลค่ามากกว่า 75 ล้านบาท ด้วยเหตุนี้ เทศบาลตำบลแม่สะเรียงจึงริเริ่มประสานภาคีเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตอำเภอและจัดทำ “โครงการอาสาป้องกันสาธารณภัย “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภายใต้แนวคิด “รู้แล้วรอด” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันป้องกันการเกิดเหตุ ให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดเหตุ และฟื้นฟูหลังเกิดเหตุ

เครือข่าย ประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง ตำรวจ ทหาร โรงพยาบาล สาธารณสุข เกษตรอำเภอ หน่วยงานปกครองในระดับจังหวัดและอำเภอ สมาคมนักข่าว ผู้ใหญ่บ้าน ประธานชุมชน อสม. อบพร. และสมาชิกกู้ภัย เกิดเป็นเครือข่ายใน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับพื้นที่ ระดับท้องถิ่น และระดับอำเภอ ทั้งนี้ เทศบาลตำบลแม่สะเรียงได้เป็นแกนกลางในการประสานและชักจูงเครือข่ายโดยสร้างการรับรู้ปัญหาาร่วมกัน กำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ในการทำงานร่วมกัน ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันแก้ไขปรับปรุง มีการเกื้อหนุนพึ่งพาซึ่งกันและกัน และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารหรือองค์ความรู้ในการดำเนินงานร่วมกัน

ทั้งนี้ เทศบาลตำบลแม่สะเรียงได้ดึงจุดแข็งของแต่ละภาคีเครือข่ายมาใช้ในการดำเนินงานร่วมกัน ส่งผลให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่อำเภอแม่สะเรียงตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างครบวงจร กล่าวคือ

- ๑ เทศบาลตำบลแม่สะเรียง มีจุดแข็งด้านบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติโดยมีชุมชนเป็นฐาน การจัดการความเสี่ยงด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยชุมชน และการเรียนรู้สู่ภัยพิบัติ เป็นต้น
- ๑ เทศบาลตำบลแม่ววม มีจุดแข็งด้านเครือข่ายสมาชิก อปพร. ด้านการกู้ชีพกู้ภัยกรณีฉุกเฉิน ระบบ EMS และมีความรู้ความชำนาญด้านการจัดการภัยดินโคลนถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
- ๑ เทศบาลตำบลเมืองยมใต้ มีจุดแข็งด้านการกู้ชีพกู้ภัยกรณีฉุกเฉินด้านสาธารณสุขที่มีลักษณะของอุบัติเหตุหมู่ ด้านการค้นหาและกู้ชีพทางน้ำ
- ๑ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกาศ มีจุดแข็งและความเชี่ยวชาญด้านการจัดการปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน
- ๑ ปกครองอำเภอแม่สะเรียง มีจุดแข็งด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะเป็นหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือและมีอำนาจในการสั่งการ
- ๑ สมาคมนักข่าวอำเภอแม่สะเรียง มีจุดแข็งด้านการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้เข้าถึงประชาชนและกลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมการดำเนินงานของเครือข่ายแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การดำเนินงานก่อนเกิดเหตุ การดำเนินงานขณะเกิดเหตุ และการดำเนินงานหลังเกิดเหตุ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑ การดำเนินงานก่อนเกิดเหตุ ได้แก่ การฝึกอบรมการจัดการภัยพิบัติแบบมีส่วนร่วม การกำหนดแนวทางปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือขณะเกิดเหตุและการฟื้นฟูหลังเกิดเหตุ การวางแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การจัดเตรียมพร้อมด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร กำหนดวิธีการแจ้งเตือนภัย การแต่งตั้งมีสเตอร์เตือนภัยประจำหมู่บ้าน และการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน

๒ การดำเนินงานขณะเกิดเหตุ ศูนย์เฉพาะกิจประสานขอความร่วมมือไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ที่สุดเพื่อลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือ และมีการประสานหน่วยงานอื่นหากเกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเครือข่าย

๓ การดำเนินงานหลังเกิดเหตุ ได้แก่ การฟื้นฟูสภาพพื้นที่และเยียวยาสภาพจิตใจของประชาชน หากจำเป็นมีการขอรับเงินบริจาคและสิ่งของที่จำเป็นเพื่อช่วยเหลือและเยียวยาผู้ประสบภัย

การรวมตัวเป็นเครือข่ายเป็นการผนึกกำลังที่ก่อให้เกิด “พลังทวีคูณ” หรือผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงานเป็นเครือข่ายดีกว่าผลรวมที่เกิดจากการปล่อยให้ต่างคนต่างทำแล้วนำผลลัพธ์ของแต่ละคนมารวมกัน ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดเพราะโครงการอาสาป้องกันสาธารณภัย “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภายใต้แนวคิดรู้แล้วรอดทำให้เกิดเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในอำเภอแม่สะเรียงที่มีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจและทักษะความสามารถ เข้าถึงพื้นที่เกิดเหตุได้รวดเร็ว ให้ความช่วยเหลือประชาชนได้มากขึ้น และลดจำนวนผู้เสียชีวิตและความเสียหายได้มากขึ้น รวมถึงเกิดการค้ำค้ำด้านการใช้ทรัพยากรทั้งงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และกำลังคนร่วมกันระหว่างเครือข่าย นอกจากนี้ เครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในอำเภอแม่สะเรียงจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพราะเทศบาลตำบลแม่สะเรียงในฐานะผู้เชื่อมโยงประสานภาคีเครือข่ายได้มุ่งขยายสมาชิกเครือข่ายให้ครอบคลุมกว้างขวางมากขึ้นและวางแผนการทํางานที่ก่อก่อความร่วมมือ (MOU) เพื่อเสริมสร้างความร่วมมืออย่างเป็นทางการ

เทศบาลตำบลทับมา

อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลทับมา อำเภอเมือง

จังหวัดระยอง 21000

โทรศัพท์ 038-663-148

โทรสาร 038-663-078

ประชากร

25,155 คน

(ชาย 12,509 คน หญิง 12,646 คน)

พื้นที่

29.24 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 8 ชุมชน)

รายได้

131,004,925.82 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

44,956,803 บาท

คณะผู้บริหาร

นายประเสริฐ วงษ์ศรี

นายกเทศมนตรีตำบลทับมา

นายสมชาย กล่อมแก้ว

ประธานสภาเทศบาลตำบลทับมา

นางสาวเรวิญา ขจิตเนติธรรม

ปลัดเทศบาลตำบลทับมา

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 12 คน

หญิง จำนวน - คน

เทศบาลตำบลทับมา เป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวของเมือง และเกิดการปรับเปลี่ยนทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว สืบเนื่องจากอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากร และปัญหาประชากรแฝง รวมทั้งการตั้งอยู่ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมที่จะก้าวสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่ ดังนั้น เทศบาลจึงดำเนินงานภายใต้วิสัยทัศน์ “บริหารยึดหลักธรรมาภิบาล บริการประทับใจ ห่วงใยสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการศึกษา พัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมสู่อาเซียน” ควบคู่ไปพร้อมกับหลักการบริหารเครือข่าย 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาพรวมและการสำรวจปัญหาของพื้นที่ เป็นการสำรวจปัญหาทุกมิติ ทั้งภายในและนอกพื้นที่อย่าง

ครบถ้วน สามารถวิเคราะห์ปัญหาได้ตรงประเด็น วางแผนกระบวนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกหน่วยงาน องค์กร และผู้มีส่วนได้เสีย

ขั้นตอนที่ 2 การประสานแสวงหาผู้ร่วมพัฒนาเครือข่าย โดยการชี้ให้หน่วยงาน องค์กร ที่จะเชิญร่วมเป็นเครือข่ายเห็นสภาพปัญหา ประเด็นการพัฒนาร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารทักษะความรู้ระหว่างองค์กรเครือข่ายความร่วมมือ มีการเชื่อมโยง เข้าถึง บุคลากรในเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสื่อสารให้สมาชิกทุกคนเห็นความสำคัญ ของเครือข่าย และร่วมมือกันทำกิจกรรมต่างๆ มีการสรรหาประสานหน่วยงานองค์กรที่เป็น แหล่งวิชาการ แหล่งทุนมาร่วมเป็นเครือข่าย เพื่อแบ่งปันทักษะและประสบการณ์แก่องค์กร หรือหน่วยงานที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างพันธมิตรสัญญาร่วมกัน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ สร้างข้อตกลงความร่วมมือเป็นพันธมิตรสัญญาร่วมกัน บุคลากรในเครือข่ายต้องมีความเอื้อเฟื้อ จริใจต่อเพื่อนร่วมงานในเครือข่าย บุคลากรเครือข่ายควรมีความสัมพันธ์กันในรูปแบบ กัลยาณมิตรที่แท้จริง การสื่อสารกับบุคลากรในเครือข่ายควรสื่อสารอย่างทั่วถึง มีการกำหนด กระบวนการเรียนรู้และพัฒนางานเกี่ยวกับเครือข่ายร่วมกันอย่างเป็น พลวัต เพื่อดำเนินงาน ในเครือข่ายตามแผนที่วางไว้แบบมีส่วนร่วม

ขั้นตอนที่ 4 การบริหารจัดการเครือข่าย ควรดำเนินงานบริหารงานเครือข่ายเป็น ระบบและมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้นำเสนอข้อต่างๆ มีส่วนกำหนด วัตถุประสงค์ ข้อตกลงในการทำงาน มีโครงสร้างการบริหารเครือข่ายที่เป็น เอกภาพ การสื่อสารระหว่างผู้นำกับสมาชิกในเครือข่ายมีหลากหลายรูปแบบ มีการควบคุม ตรวจสอบการบริหารงานอย่างสม่ำเสมอ และเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมเพื่อลงมือ ปฏิบัติจริง ทำให้ทุกภาคส่วนต่างรู้สึกถึงความมีส่วนร่วม ความเป็นเจ้าของแต่ละโครงการ อย่างแท้จริง ก่อให้เกิดความทุ่มเท การร่วมแรงร่วมใจ ผลักดันให้เกิดโครงการต่างๆ ประสบ ความสำเร็จร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 5 การติดตามผลพัฒนาการปฏิบัติงานของเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ การสร้างนวัตกรรมใหม่และจัดการความรู้ที่ต่อเนื่อง สรุปและทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน ส่งเสริมให้สมาชิกมีอิสระทางความคิด ให้เกียรติยอมรับกัน และเสริมสร้างวัฒนธรรม เครือข่ายเพื่อขจัดความขัดแย้ง สร้างบรรยากาศการทำงานเครือข่ายแบบสมานฉันท์ และ ส่งเสริมแรงจูงใจในการร่วมมือทำงานที่เป็นระบบ

ขั้นตอนที่ 6 การธำรงรักษาความต่อเนื่องของเครือข่าย โดยมีการบริหารจัดการข้อมูลที่ทันสมัยเหมาะสมกับการใช้งาน มีการรักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกเครือข่ายทุกระดับ มีการจัดสรรผลประโยชน์จากความร่วมมือแบบเท่าเทียมกัน มีการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่บทบาทของเครือข่ายความร่วมมือและผลสำเร็จที่เกิดขึ้น การดำเนินงานเครือข่ายเป็นลักษณะพันธมิตรภาคีกับกลุ่มบุคคล หน่วยงานองค์กร ไม่ใช่คู่แข่งกัน รวมถึงนำระบบเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการประสานงาน กับเครือข่ายต่างๆ

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม ของ เทศบาลตำบลทับมา ได้แก่

โครงการ Waste Wow Thapma Tourism & Health ขยะ มั่งคั่ง สุขุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน

เนื่องจากปัญหาขยะล้นเมือง ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาน้ำท่วม และจากประกาศศาลปกครองให้ตำบลทับมาเป็น 1 ใน 9 ตำบลในเขตควบคุมมลพิษมาตาพุด อีกทั้งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ แต่มีต้นทุนทางวัฒนธรรม อัตลักษณ์ทางประเพณี ภูมิปัญญา และวิถีท้องถิ่น ที่มีเอกลักษณ์อันโดดเด่น จึงเป็นที่มาของการดำเนินโครงการดังกล่าว เพื่อที่จะลดปริมาณขยะและลดงบประมาณค่าใช้จ่าย

นิยาม ROSES ของตำบลทับมา อธิบายไว้ว่า (R = 3R 4 ประ ประยุกต์ ประดิษฐ์ ประหยัด ประโยชน์) (O = Organic 7 ป. พอเพียง นุ่ม ปลุก แปร ประุง เปิน ปั้น ปล่อย) (S = Smiling Bin 3 ป. ปลอดภัย ปรับปรุงภูมิทัศน์ เปลี่ยนพฤติกรรม) (E = Eject คัดออก ขยะอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์ ขยะติดเชื้อ) และ (S = Selling ขาย-ฝาก-บุญ ขายรับเงินสด ฝากธนาคารขยะยืม 17 เครือข่าย บุญผ้าป่า/บริจาค) นับได้ว่าเป็นรูปแบบการบริหารจัดการขยะที่คุ้มค่า ประชาชนทุกคนได้ประโยชน์ และครอบคลุมมิติทั้ง 4 ด้าน (สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุข)

๑) **หน่วยงานภาครัฐ** สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 13 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระยอง ส่งเสริมและสนับสนุนองค์ความรู้ทางวิชาการ การตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ติดตามเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งสนับสนุนข้อมูลการเฝ้าระวัง และสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ข้อมูลและกิจกรรม รวมถึงการติดตามประเมินผล

▶ วัดทับมา, วัดเขาโปสถ์ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านพิธีการทางศาสนา และวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา และอื่นๆ เช่น การสนับสนุนพื้นที่ในการปลูกต้นไม้ปลูกผักสวนครัว เป็นต้น สนับสนุนการเรียนรู้ของชุมชน เป็นต้นแบบ หรือขยายฐานความรู้ให้แก่ประชาชน สร้างแหล่งเรียนรู้ เช่น ศูนย์การเรียนรู้ การจัดการขยะแบบครบวงจร

► **สถานศึกษา** โรงเรียนประภัสสรคุณธรรม, โรงเรียนชุมชนวัดทับมา, โรงเรียนอนุบาล และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทับมา ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้านการจัดการขยะ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านประเพณีวัฒนธรรม และด้านสุขภาพ ให้แก่ นักเรียน บุคลากรและผู้ปกครอง บริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นต้นแบบหรือขยายฐานให้กับนักเรียน และประชาชน

► **กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลทับมา** ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้านการจัดการขยะ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านประเพณีวัฒนธรรม และด้านอื่นๆ ร่วมเป็นอาสาสมัครเกษตรหรือวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชน รวมทั้งปลูกฝังสร้างจิตสำนึกให้สมาชิก และสร้างชุมชนให้น่าอยู่

► **กลุ่มแม่วิสาหกิจชุมชน** ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้านการจัดการขยะ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านประเพณีวัฒนธรรมและด้านสุขภาพ ส่งเสริมและพัฒนาการประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยวของชุมชน ให้มีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ และยกระดับการพัฒนาไปสู่กิจการในระดับที่สูงขึ้น

► **กลุ่มผู้นำชุมชน** ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้านการจัดการขยะ ด้านสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ประสานงานระหว่างชุมชนและหน่วยงานต่างๆ รวมถึงติดตามและประเมินผล

๑๐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

► **องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง** ให้การสนับสนุนการดำเนินงานกำจัดขยะมูลฝอย ทั้งกำจัดขยะทั่วไป ขยะอันตราย และขยะติดเชื้อ รวมถึงการร่วมพัฒนาเครือข่ายขยะยืมในการร่วมรับซื้อขยะรีไซเคิล ดำเนินการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลทับมา เช่น คุณภาพอากาศ คุณภาพน้ำ พร้อมทั้งแจ้งผลการตรวจให้เทศบาลทราบ

๑๑ หน่วยงานภาคเอกชน ตลาด ห้างสรรพสินค้า

► **บริษัท คสึนมหานคร จำกัด** สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนมีการบริหารจัดการขยะอย่างถูกวิธี เน้นการลดการเกิดขยะ โดยใช้หลัก 3R (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่) ประชาชนมีการจัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง เพื่อส่งกำจัดอย่างถูกวิธี และดำเนินการเก็บขนขยะ แยกประเภทให้เป็นไปตามวันและเวลาที่กำหนด

► **กิจกรรมร่วมค้าระยองวิสาหกิจพัฒนาอุตสาหกรรม** สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชน มีการบริหารจัดการขยะอย่างถูกวิธี เพื่อส่งกำจัดอย่างถูกวิธี พร้อมสนับสนุนองค์ความรู้และกิจกรรมด้านการจัดการขยะ เช่น กิจกรรมธนาคารขยะ การคัดแยกขยะที่ศูนย์กำจัดขยะ

► **ตลาดนัดในพื้นที่** ตลาดนัดป่าสว่าง ตลาดนัดป่าสำเนาวัล ตลาดนัดขุนเขากับตลาดหนองโพรง ตลาดนัดดีไอโซน

► **สถานประกอบการต่างๆ** อาทิ บริษัท สยามโกลบอลเฮาส์ จำกัด (มหาชน), ตลาดโลตัสสาขาระยองทาวเวอร์, บริษัท ซีพีออลล์ จำกัด (มหาชน) ร่วมกันส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้านการจัดการขยะ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านประเพณีวัฒนธรรม และด้านสุขภาพ และกิจกรรมด้านอื่นๆ เช่น ให้ความร่วมมือในการจัดตั้งจุดรองรับขยะอันตรายชุมชน ดำเนินการตลาดนัดปลอดโฟม ให้ความร่วมมือในการพัฒนาระบบสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ผลสำเร็จจากการดำเนินโครงการ เกิดการบูรณาการทุกภาคส่วน (บ้าน วัด โรงเรียน และสถานประกอบการ) ร่วมกันวิเคราะห์ชุมชน หาจุดเด่นของอัตลักษณ์ดั้งเดิมควบคู่กับพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในพื้นที่ เพื่อขยายผลสู่การท่องเที่ยวแบบวิถีพอเพียง ประหยัดงบประมาณในการบริหารจัดการขยะ (เป็นจำนวน 2,500,000 บาท/ปี) ลดปริมาณขยะได้ (862.26 ตัน/ปี) และมีเส้นทางท่องเที่ยวและศูนย์การเรียนรู้ (จำนวน 21 แห่ง ครอบคลุมทั้ง 8 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 100) สำหรับผู้ป่วยติดเตียงก็ได้รับการดูแลรักษา และฟื้นฟูด้วยนวัตกรรมผ้าร่มและหมอนหลอด (จำนวน 14 คน) เกิดนวัตกรรมหนองโพรงโมเดล ทำให้สถิติไข้เลือดออกลดลง (มากกว่าร้อยละ 50) นอกจากนี้ยังช่วยแก้ไขปัญหามลพิษและความเหลื่อมล้ำในสังคม อันก่อให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนแก่ประชาชนในชุมชนอย่างทั่วถึง

โครงการศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ตำบลทับมา

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลทับมา จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2557 เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุ โดยมีภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีสถานที่ รวมกลุ่มในการจัดกิจกรรมและบริการที่ครอบคลุมทุกมิติทางด้านสุขภาพ สังคม จิตใจ และเศรษฐกิจ เพื่อยกระดับการจัดบริการและสวัสดิการทาง

สังคมในการคุ้มครอง ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ แบบครบวงจร สามารถ ตอบสนองปัญหาและความ ต้องการของผู้สูงอายุและ ชุมชนได้ ซึ่งมีกิจกรรมที่ หลากหลาย/ต่อเนื่อง ทั้งภายใน ศูนย์ และภายนอกศูนย์ที่ ครอบคลุมผู้สูงอายุทั้ง 3 กลุ่ม (กลุ่มติดสังคม กลุ่มติดบ้าน กลุ่มติดเตียง) และมีเครือข่าย

ที่เข้มแข็ง ที่มีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริม อาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดความยั่งยืน

สำหรับการส่งเสริมอาชีพของตำบลทับมา ทุกวันนี้ได้สร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของคนในชุมชนได้อย่างมากมาย ผ่านกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็ง มีการทำงานเป็นทีม ประสานการทำงานกับเครือข่ายต่างๆ ในการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม (ร่วมกันคิด ร่วมกัน ทำ และร่วมกันหาทางออก) นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่น การประกอบอาชีพหาเลี้ยงตน จนเกิดความภาคภูมิใจและรักท้องถิ่นของตน อาทิจ ากลุ่มวิสาหกิจส่งเสริมอาชีพเลี้ยงชันโรงบ้านทับมา สมาชิกที่เป็นช่างจะทำกล่องเลี้ยงชันโรง ขายให้กับกลุ่ม กิจกรรมสันตนาการตลาดนัดชมช้อปปิ้งชุมชนโรง สมาชิกได้แลกเปลี่ยน ความรู้และภูมิปัญญาของแต่ละท่าน กิจกรรมเลี้ยงชันโรงเป็นการสร้างเครือข่ายการรวมกลุ่ม กันของผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุมีรายได้จากการขายผลผลิตทางการเกษตรที่ชันโรงช่วยผสม เกสรทำให้ได้ผลผลิตมากขึ้นและยังมีรายได้จากการจำหน่ายน้ำหวานของชันโรงและการแยก กล่องขายอีกด้วย กลุ่มส่งเสริมอาชีพผลิตสมุนไพรไล่หอยตำบลทับมา เป็นอีกภูมิปัญญาของ คนในพื้นที่ ที่ได้นำเปลือกไข่เปลือกหอยมาประยุกต์ใช้ โดยผ่านกระบวนการกรรมวิธี ย่อยสลาย จนกลายมาเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ได้ในครัวเรือนอย่างทรายอะเบท การทำ หมอนหลอด การทำผ้าเคลื่อนย้าย ผู้ป่วยติดเตียง คนในชุมชนได้ร่วมออกแบบหมอนหลอด ผ้าเคลื่อนย้ายที่เหมาะสม เตรียมวัสดุ การตัดเย็บ และมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการผลิต รวมถึงการทดลองใช้ ตรวจสอบคุณภาพก่อนการนำไปใช้กับผู้ป่วยติดเตียง เป็นต้น

เทศบาลตำบลทับมา มีบทบาทในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และสนับสนุนการดำเนินงานเครือข่ายของ (ศพอส.) ดังนี้

หน่วยงานต่างประเทศ และหน่วยงานภาครัฐ

- NOGEZAKA-GLOCAL ประเทศญี่ปุ่น เทศบาลเมืองยูกาวาระ ประเทศญี่ปุ่น
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เทศบาลเมืองยี่โก

ร่วมกันสนับสนุนความรู้ทางวิชาการในการเผยแพร่องค์ความรู้และขยายแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและศูนย์ดูแลช่วงกลางวันแบบบูรณาการในชุมชน ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการ การจัดบริการและการติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสนับสนุนส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยในการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุ

หน่วยงานภาครัฐ

- เทศบาลตำบลทับมา

สนับสนุนบุคลากร/องค์ความรู้ สถานที่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมโครงการ ดำเนินการกำหนดระเบียบ แนวทางการดำเนินงาน การจัดทำแผนปฏิบัติงาน ตลอดจนส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดการระดมทรัพยากร และความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก ให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและบริการสำหรับผู้สูงอายุ และเชื่อมโยงคนทุกวัยได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานศูนย์ฯ

● โรงเรียนชุมชนวัดทับมา สำนักพระพุทธศาสนาจังหวัดระยอง สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดระยอง โรงพยาบาลระยอง สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง ศูนย์การศึกษาอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองระยอง และสำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองระยอง

ร่วมกันกำหนดระเบียบ แนวทางการดำเนินงานการจัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการกิจกรรมของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตฯ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ถ่ายทอดองค์ความรู้ และดำเนินการอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การดำเนินงานศูนย์ฯ บรรลุวัตถุประสงค์

หน่วยงานภาคเอกชน สนับสนุนองค์ความรู้ โดยเป็นวิทยากร

- ศูนย์ส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพ THR
- โรงพยาบาลศรีระยอง
- ศูนย์บริหารจัดการขยะครบวงจรจังหวัดระยอง

หน่วยงานภาคประชาสังคม

● วัดทับมา ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กองทุนสวัสดิการชุมชน กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ คนพิการตำบลทับมา คณะกรรมการชุมชน

สนับสนุนบุคลากร/องค์ความรู้ สถานที่ อาหาร วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมโครงการ กำหนดระเบียบแนวทางการดำเนินงาน การจัดทำแผนปฏิบัติงาน อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น การรับ-ส่งผู้สูงอายุ อำนวยความสะดวกระหว่างดำเนินกิจกรรม ประสานงานระหว่างเทศบาลกับผู้สูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่อง

ผลสำเร็จจากการดำเนินงานโครงการดังกล่าว นับได้ว่าเป็นศูนย์กลางถ่ายทอดความรู้ และจัดกิจกรรมของผู้สูงอายุ ส่งเสริมภาวะทางร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นศูนย์กลางเครือข่ายขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุที่มีประสิทธิภาพในพื้นที่ การันตีด้วยโล่ประกาศเกียรติคุณ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ดีเด่น จังหวัดระยอง ประจำปี 2562 จากปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รางวัลชนะเลิศ Grand Prize ผู้ชนะรางวัลใหญ่ HAPI ปี 2021 ผลงาน STRONG MODEL โดย เทศบาลเมืองยี่โก (จ.ปทุมธานี ประเทศไทย) เทศบาลตำบลทับมา (จ.ระยอง ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ประเทศไทย) Yugawara Municipality (เทศบาลเมืองยูการะ ประเทศญี่ปุ่น) และ NOGEZAKA-GLOCAL (ประเทศญี่ปุ่น) ที่เป็น Partner ร่วมกัน เป็นต้น

โครงการเตรียมความพร้อมและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม

ในเขตพื้นที่ตำบลทับมามีสภาพพื้นที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นเนินลูกฟูก พื้นที่บางแห่งเป็นเขาสูงเล็กๆ มีแหล่งน้ำธรรมชาติ (คลอง ลำราง) ได้แก่ คลองทับมา, ลำรางหนองกะบาก - สะพานหิน (คลองจำหุ) และลำรางหนองโพรง - แหลมมะขาม

โดยช่วงฤดูฝน (ประมาณเดือนกรกฎาคม – พฤศจิกายนของทุกปี) จะมีฝนตกชุกลมพายุกรรโชกแรงและหากมีภาวะฝนตกหนักติดต่อกันเป็นเวลานาน ปริมาณน้ำจากพื้นที่อำเภอบ้านฉางและเทศบาลเมืองมาบตาพุด จะไหลลงคลองหนองโพรงจำนวนมากเกินปริมาณความจุที่สามารถรองรับได้ น้ำปริมาณมาก ไม่สามารถระบายออกจากพื้นที่ได้ทัน ทำให้น้ำเอ่อท่วมขังอาคารบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่ทันที ทำให้ได้รับความเดือดร้อน บ้านเรือนเสียหาย สูญเสียทรัพย์สิน การเดินทางสัญจรไม่สะดวก ถนนชำรุดพื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย

เทศบาลตำบลทับมา จึงมีการเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์สาธารณภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 รวมทั้งมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับจังหวัด/อำเภอ/และระดับตำบล การร่วมมือของเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการสาธารณภัยเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งระบบ และเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนและเฝ้าระวัง ร่วมกับเครือข่ายต่างๆ รวมทั้งแบ่งแผนการดำเนินออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ก่อนเกิดสาธารณภัย (อุทกภัย) บุคลากรมีส่วนร่วมร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการบริหารจัดการน้ำ ในลำคลองทับมา ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ประชุมวางแผนหาแนวทางร่วมกันในการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ ภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

- องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ศึกษาวิจัยสำรวจออกแบบแก้ไขปัญหาน้ำท่วม และก่อสร้างสถานีสูบน้ำคลองทับมา บริเวณปลายคลองทับมา

- โครงการชลประทานระยอง ก่อสร้างสถานีสูบน้ำหนองโพรง – คลองน้ำหู และติดตั้งเครื่องสูบน้ำ และเครื่องผลักดันน้ำ 5 ชุด

- แขวงทางหลวงระยอง ขุดลอกร่องระบายน้ำ ปรับปรุงถนนในเขตพื้นที่ตำบลทับมา ทุกสาย

- สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดระยอง จัดสรรงบประมาณ โครงการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม สนับสนุนเรือยนต์ และกำลังพล

● โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดระยอง สำรวจเส้นทางน้ำ และลำคลองในเขตความรับผิดชอบ และโครงการก่อสร้างผนังกันน้ำคลองทับมา

● สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดระยอง ประชาสัมพันธ์สภาพอากาศในพื้นที่ และฝ่าเตือนระวังก่อนเกิดภัย

● การนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง สถานีสูบน้ำคลองหนองโพรง – คลองน้ำหุ และสถานีสูบน้ำซอยแหลมมะขาม 2/1

ขั้นตอนที่ 2 ระหว่างเกิดสาธารณภัย (อุทกภัย) จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบภัย เพื่อควบคุม ดูแล สั่งการ ระดมทรัพยากร ทั้งกำลังพล วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ที่สนับสนุนในการปฏิบัติงาน การควบคุมสถานการณ์ ไม่ให้ลุกลามขยายตัว รวมถึงการอพยพ การดูแลรักษาพยาบาล จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย และประกาศยกเลิกสถานการณ์หลังจากกลับสู่สภาวะปกติ

สนับสนุนยานพาหนะ และกำลังพลช่วยเหลือประชาชนในการขนย้ายอพยพ ได้แก่

- กองพันทหารราบที่ 6
- กองพันทหารราบที่ 7 (ค่ายมหาสุรสิงหนาท) จ.ระยอง
- มณฑลทหารบก ที่ 14
- กรมทหารราบ ที่ 21 รักษาพระองค์
- กลุ่มเครือข่ายออฟโรด สนับสนุนยานพาหนะออฟโรด ช่วยเหลือประชาชนในการขนย้ายอพยพ

● แขวงทางหลวงระยอง สนับสนุนยานพาหนะ และกำลังพลช่วยเหลือประชาชนขนย้ายอพยพ

● สถานประกอบการในพื้นที่ เช่น บริษัท สยามแม็คโครระยอง จำกัด บริษัท โกลบอลเอนส์ ระยอง จำกัด ฯลฯ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ กระสอบทราย ทราย อาหาร เครื่องดื่ม สถานที่รองรับการช่วยเหลือผู้อพยพ

ขั้นตอนที่ 3 หลังเกิดสาธารณภัย (อุทกภัย) สำรวจความเสียหายที่เกิดจากภัยทั้งด้านที่อยู่อาศัย การประกอบอาชีพ และสิ่งสาธารณประโยชน์ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ ประสานงานเครือข่าย เพื่อมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูสิ่งสาธารณะประโยชน์ที่ได้รับความเสียหาย เพื่อร่วมกันทำความสะอาด กวาดล้างถนนที่พังกาตัยของประชาชนให้กลับสู่สภาวะปกติ

- กองพันทหารราบที่ 6 พื้นฟูสภาพแวดล้อม สิ่งสาธารณประโยชน์ที่ได้รับผลกระทบ
- กองพันทหารราบที่ 7 (ค่ายมหาสุรสิงหนาท) จ.ระยอง พื้นฟูสภาพแวดล้อม

สิ่งสาธารณประโยชน์ที่ได้รับผลกระทบ

- หน่วยงานราชการ เช่น เทศบาลตำบลน้ำคอก เทศบาลตำบลเนินพระ เทศบาลตำบลมาบตาพุดพัฒนา ฯ พื้นฟูสภาพแวดล้อม สิ่งสาธารณประโยชน์ที่ได้รับผลกระทบ

- ฝ่ายปกครองในพื้นที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนร่วมกับเทศบาลตำบลทับมา ในการสำรวจความเสียหายด้านที่อยู่อาศัย ด้านการประกอบอาชีพ ด้านเกษตร

- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ร่วมกับเทศบาลตำบลทับมา ในการสำรวจปัญหาสุขภาพของประชาชน และให้การช่วยเหลือ

- เหล่ากาชาดจังหวัดระยอง สนับสนุนถุงยังชีพ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบ

ผลสำเร็จจากการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่เศรษฐกิจจังหวัดระยอง (คลองทับมา) ตามโครงการเตรียมความพร้อมและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ทำให้ช่วยแก้ไขปัญหา น้ำท่วมบ้านเรือนที่พักอาศัยของประชาชนได้ 1,500 ครัวเรือน และสถานประกอบการต่างๆ รวมถึงสถานศึกษามากกว่า 20 แห่ง ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากยิ่งขึ้น มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองเมื่อเกิดสถานการณ์จริง สามารถควบคุมและลดการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางน้ำ ทั้งนี้ โครงการดังกล่าว ยังเป็นไปตามวิสัยทัศน์ของกระทรวงมหาดไทย ในการทำให้ประชาชนมีรากฐานการดำเนินชีวิตที่ดี พัฒนาสู่อนาคตอย่างมั่นคง และสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เทศบาลตำบลศรีเตี้ย

อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ่ง

จังหวัดลำพูน 51130

โทรศัพท์ 053-528-650-1

โทรสาร 053-528-650-1 ต่อ 17

ประชากร

5,469 คน

(ชาย 2,611 คน หญิง 2,858 คน)

พื้นที่

30 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 9 หมู่บ้าน)

รายได้

20,849,204.16 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

28,508,480.49 บาท

คณะผู้บริหาร

นาวาเอก ณัฐพงศ์ คชเสนี

นายกเทศมนตรีตำบลศรีเตี้ย

นายอดุลย์ คำเครื่องใจ

ประธานสภาเทศบาลตำบลศรีเตี้ย

นายสุรศักดิ์ กระบวนแสง

ปลัดเทศบาลตำบลศรีเตี้ย

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 9 คน

หญิง จำนวน 3 คน

เทศบาลตำบลศรีเตี้ย ใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลศรีเตี้ยเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานได้กำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาสังคมให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน โดยการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยใช้ภาคีเครือข่ายทางสังคมทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ตลอดจนพี่น้องประชาชนมีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพชีวิต รวมถึงการบริหารจัดการการจัดบริการสาธารณะในองค์กรให้แก่ประชาชนอย่างเท่าเทียม ทั้งถึง และเป็นธรรม (Welfare for all) ดังวิสัยทัศน์ที่ว่า “ตำบลการจัดสวัสดิการชุมชนอย่างทั่วถึงมีประสิทธิภาพ สิ่งแวดล้อมชุมชนน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีอย่างยั่งยืน” เนื่องจากเทศบาลตำบลศรีเตี้ยเชื่อว่าหากสามารถพัฒนาและแก้ไขปัญหาในด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนควบคู่กับ

การจัดการสิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่ ก็จะทำให้ประชาชนมีความสุขภายใต้สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพที่ดีอย่างยั่งยืน

เทศบาลตำบลศรีเตี้ยได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายขององค์กร คือ ประชาชนมีความอยู่ดีมีสุข มีการสร้างการรับรู้ร่วมกันระหว่างผู้บริหาร สมาชิกสภา และพนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องหลักการกระจายอำนาจ บทบาทหน้าที่ และภารกิจการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และมีมุมมองที่เปิดกว้างเพื่อสร้างศักยภาพในการปฏิบัติงานรวมทั้งให้บุคลากรภายในเทศบาลมีการทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการในทุกกอง/ฝ่าย/ส่วนงาน มีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ เพื่อบริหารจัดการภายใต้ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ทั้งงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ และบุคลากร เทศบาลตำบลศรีเตี้ยจึงใช้กลไกการทำงานโดยอาศัยการทำงานในรูปแบบเครือข่าย มุ่งเน้นในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา และอาศัยเครือข่ายการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของประชาชนในพื้นที่ ภายใต้แนวทางการสร้างเครือข่าย ตามแบบ 1P3C คือ Participation การมีส่วนร่วม Cooperation การร่วมมือและการให้ความช่วยเหลือกันของบุคลากร Coordination การสื่อสารแบบราบรื่น และ Collaboration การประสานงาน รวมถึงการสร้างความรู้ความภาคภูมิใจในความเป็นเจ้าของร่วมกัน เพื่อให้ประชาชนเกิดความรัก เกิดจิตสำนึก เกิดความรับผิดชอบต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ของเทศบาลตำบลศรีเตี้ย โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน เช่น การมีส่วนร่วมในการสมทบงบประมาณ มีส่วนร่วมในการบริหารงาน และมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล เพื่อสร้างความยั่งยืนของโครงการและความต่อเนื่องในการดำเนินงาน

การสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันถือเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานของเทศบาลตำบลศรีเตี้ยสามารถดำเนินการไปได้อย่างราบรื่น และเกิดผลสำเร็จที่ลุล่วงตามเป้าประสงค์ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนทันทั่วทั้งที่ ตรงจุด ตรงใจ และครบถ้วน ส่งผลให้การจัดบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลศรีเตี้ยมีประสิทธิภาพ เป็นไปอย่างเท่าเทียม ทั่วถึง และเป็นธรรม

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลตำบลศรีเตี้ย ได้แก่

เครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในด้านการช่วยเหลือประชาชน (การจัดซื้อครุภัณฑ์รถยนต์ตลอดจนอุปกรณ์ส่วนควบในการช่วยเหลือ ประชาชนตามอำนาจหน้าที่ในการรับส่งผู้ป่วยไปโรงพยาบาล)

เทศบาลตำบลศรีเตี้ยได้จัดตั้งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ในการเฝ้าระวังและออกช่วยเหลือบริการประชาชนในพื้นที่ตลอดเวลาที่เกิดอุบัติเหตุ - เจ็บป่วยฉุกเฉิน หรือประสบภัยต่างๆ ในพื้นที่ (ตลอด 24 ชั่วโมง) และให้การช่วยเหลือประชาชนผู้ยากไร้ ไร้ที่พึ่งพิงหรือผู้มีรายได้น้อย เพื่อเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการรักษาที่จำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยประชาชนบางรายขาดแคลนทุนทรัพย์ ไม่มียานพาหนะในการเดินทางไป เกิดความยากลำบากในการเดินทางไปโรงพยาบาลเพื่อรักษาความเจ็บป่วย อีกทั้งหากเกิดเหตุฉุกเฉินหรือเกิดอุบัติเหตุเร่งด่วน รถกู้ชีพ 1669 ต้องลงพื้นที่เพื่อระงับเหตุฉุกเฉินก่อนทันที

จากภารกิจดังกล่าว เครือข่ายป้องกันบรรเทาสาธารณภัย คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลศรีเตี้ย ผู้นำชุมชนและ รพสต.ตำบลศรีเตี้ย ได้มีการประชุมเพื่อถอดบทเรียนและวิเคราะห์ปัญหาการทำงานด้านบรรเทาสาธารณภัย ได้พบประเด็นปัญหาที่สำคัญคือ ข้อจำกัดในด้านครุภัณฑ์ยานพาหนะ (รถกู้ชีพ 1669) ที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีเงื่อนไข ข้อตกลงให้ใช้ในกรณีเหตุฉุกเฉินเท่านั้น ไม่สามารถนำมาใช้ในการช่วยเหลือประชาชนในการรับส่งผู้ป่วยที่ต้องได้รับการรักษาต่อเนื่องได้ จึงได้ข้อสรุปว่า สมควรมียานพาหนะอีก 1 คันสำหรับใช้ในการกัก-ส่งผู้ป่วย ที่รถกู้ชีพ 1669 ไม่สามารถดำเนินการได้ แต่เนื่องด้วยเงื่อนไขการจัดซื้อครุภัณฑ์ของส่วนราชการมีข้อจำกัดหลายประการ ไม่สามารถบรรจุลงในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของเทศบาลตำบลศรีเตี้ยได้ เครือข่ายป้องกันบรรเทาสาธารณภัย คณะผู้บริหาร ผู้นำชุมชน และรพสต.ตำบลศรีเตี้ย จึงมีมติให้หารายได้เพื่อจัดซื้อรถรับ-ส่งผู้ป่วย และอุปกรณ์ส่วนควบในการช่วยเหลือประชาชน โดยจัดกิจกรรมวิ่งมินิมาราธอนการกุศล “ศรีเตี้ย – ดอยหลังถ้า มินิมาราธอนการกุศล ครั้งที่ 1” เพราะเล็งเห็นว่า การวิ่งมาราธอนในขณะนั้นกำลังเป็นกระแสการรักษาสภาพที่ได้รับการนิยมเป็นอย่างมาก ที่ประชุมได้มีการปรึกษาถึงค่าใช้จ่ายและรายได้ที่จะได้รับการจัดกิจกรรม เห็นว่าอาจจะไม่เพียงพอในการซื้อรถรับ-ส่งผู้ป่วย และอุปกรณ์ส่วนควบ ประกอบกับอยากให้ประชาชนและทุกภาคส่วนในตำบลศรีเตี้ยได้มีส่วนร่วมในการจัดซื้อครุภัณฑ์ยานพาหนะ จึงได้มีมติให้มีกิจกรรมทอดผ้าป่าการกุศลโดยมีพระอาจารย์สมคิด ปัญญาวิโร เจ้าอาวาสวัดดอยหลังถ้าเป็นเจ้าภาพการทอดผ้าป่าเพื่อสมทบทุนในการจัดซื้อครุภัณฑ์ยานพาหนะและอุปกรณ์ส่วนควบ

ในการดำเนินการจัดกิจกรรมเครือข่ายทั้งภายในตำบลศรีเตี้ยและเครือข่ายภายนอก มีการดำเนินงานร่วมกันและมีการร่วมกันรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละเครือข่ายในการจัดกิจกรรมงานวิ่งการกุศล

๑ พนักงานเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลศรีเตี้ย รับผิดชอบจัดสถานที่ เวที ติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ตามจุดทางแยกและจุดที่สำคัญเพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้ทราบ ทั้งเปิดเว็บเพจในการรับสมัครนักวิ่งประเภทต่างๆ จัดเตรียมตั้งโต๊ะ เก้าอี้ บริเวณหอประชุมเพื่อเป็นสถานที่ทานอาหาร และพักผ่อนของนักวิ่ง ติดตั้งป้ายระยะทางการวิ่งตามเส้นทางวิ่ง ทำให้ทั้งขยะบริเวณตามจุดต่างๆ ของเส้นทางวิ่งมีนิมิตราธอน

๑ กลุ่มแม่บ้าน สมาชิก อสม.ในตำบลศรีเตี้ยรับผิดชอบทำอาหารและร่วมเสิร์ฟน้ำดื่มประจำจุดวิ่ง

๑ ผู้นำชุมชน รับผิดชอบประชาสัมพันธ์กิจกรรมเพื่อให้ได้รับทราบอย่างเป็นวงกว้าง และได้ตั้งต้นผ้าป่าหมู่บ้านละ 1 ต้น เพื่อให้ประชาชนในเขตหมู่บ้านร่วมทำบุญนำเงินมาบริจาค

๑ กลุ่มสมาชิก อบพร.ตำบลศรีเตี้ยรับผิดชอบในการจัดการจราจร และอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่เดินทางสัญจรตามเส้นทาง สำหรับการทำความสะอาดให้ทุกคนทุกกลุ่มช่วยเหลือกัน สำหรับการบริจาคเพื่อผ้าป่าการกุศล

๑ ภาคเอกชน วิสาหกิจ ผู้ประกอบการทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ ร่วมกันสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์

๑ หน่วยงานต่างๆ เช่น สมาเด็กและเยาวชนตำบลศรีเตี้ย โรงพยาบาลบ้านโฮ่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานีตำรวจภูธรบ้านโฮ่ง สมาพันธ์ชมรมเดิน-วิ่ง เพื่อสุขภาพไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สนับสนุนข้อมูล บุคลากร และเป็นจิตอาสาช่วยเหลือกิจกรรม

๑ เทศบาลตำบลหนองล่อง เทศบาลตำบลศรีบัวบาน สนับสนุนบุคลากรเพื่อช่วยเหลือ ในกิจกรรมงานวิ่ง

การจัดกิจกรรมวิ่งศรีเตี้ย - ดอยหลังถ้ำมินิมารathonการกุศล ร่วมกับทอดผ้าป่าสามัคคี เพื่อหารายได้ซื้อรถรับ- ส่งผู้ป่วย พร้อมติดตั้งที่นั่ง - หลังคา สำหรับรับ - ส่งผู้ป่วยไปยัง สถานพยาบาลของรัฐและมารับบริการ ณ ศูนย์บริการสาธารณสุขผู้สูงอายุตำบลศรีเตี้ย ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขได้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ลดค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไปเข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูที่โรงพยาบาล จึงทำให้ประชาชนเกิดความอุ่นใจ ในคุณภาพชีวิตของตน เทศบาลตำบลศรีเตี้ยได้ทำการต่อยอดการบริการสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง เช่น การนำหน่วยบริการเคลื่อนที่ของเทศบาลตำบลศรีเตี้ยเข้าถึงประชาชน นำนักกายภาพลงพื้นที่เพื่อบำบัดผู้ป่วยที่ไม่สามารถเดินทางมารับบริการยังศูนย์บริการ สาธารณสุขผู้สูงอายุตำบลศรีเตี้ย หรือโรงพยาบาลได้ บรรเทาความทุกข์ทรมานจาก ความเจ็บปวดที่ต้องเผชิญมาเป็นเวลานานและลดโอกาสที่จะเกิดความพิการหรือเกิดผู้พิการ รายใหม่ในชุมชนได้ นอกจากนี้เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น การเกิดโรคระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) เทศบาลตำบลศรีเตี้ยยังสามารถใช้รถรับ- ส่งผู้ป่วยนี้ ตอบสนองความต้องการของพี่น้องประชาชนในการรับส่งผู้ป่วยได้อย่างทันทั่วถึง

โครงการพัฒนาและสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ สถาบันครอบครัวอย่างมีส่วนร่วม เพื่อสร้างครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง อย่างยั่งยืน ตำบลศรีเตี้ย

จากสภาพสังคมในปัจจุบันรวมถึงในตำบลศรีเตี้ยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อสัมพันธภาพและความมั่นคงของครอบครัว นำไปสู่ปัญหาสังคมด้านต่างๆ มากมาย หากครอบครัวไม่เข้มแข็งพอ การดำเนินชีวิตครอบครัวให้รอดพ้นจากปัญหาต่างๆ คงทำได้ยาก ดังนั้น เทศบาลตำบลศรีเตี้ยที่มีเป้าหมายในการพัฒนาสังคมให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน จึงได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบล ศรีเตี้ยที่มีการจัดตั้งขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2551 เพื่อเป็นศูนย์กลางและกลไกในการ เฝ้าระวัง ป้องกัน แก้ไขปัญหา ให้คำแนะนำและส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ครอบครัว โดยมีการบริหาร

จัดการในรูปของคณะทำงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนองค์กร กลุ่ม เครือข่ายครอบครัวในชุมชน เป็นสมาชิกโดยการส่งเสริมและสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่างๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ รวมถึงการสนับสนุนจากเครือข่ายองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน อื่นๆ

ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลศรีเตี้ย ประกอบไปด้วย เครือข่ายต่างที่มีบทบาทหน้าที่ต่างๆ ดังนี้

เครือข่าย	บทบาทหน้าที่
สภาเด็กและเยาวชนตำบลศรีเตี้ย	- จัดเก็บข้อมูล ลงพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหา - เป็นจิตอาสาช่วยเหลือในการทำกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน
ชมรมผู้สูงอายุเทศบาลตำบลศรีเตี้ย	- สนับสนุนบุคลากรและข้อมูลด้านบุคคล เช่น สภาพปัญหาของครอบครัว รายได้-รายจ่าย และเป็นผู้ช่วยประสานงานในการติดตามการดำเนินงานพัฒนาครอบครัวอย่างมีส่วนร่วม
ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ต.ศรีเตี้ย	- สนับสนุนสถานที่การจัดกิจกรรมต่างๆ
- พมจ.ลำพูน - ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวฯ	- ส่งเสริม สนับสนุนความรู้และงบประมาณในการจัดการอบรมการพัฒนาสถาบันครอบครัวอย่างมีส่วนร่วม ให้กับคณะทำงานฯ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และเครือข่ายภาคประชาสังคม
กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม	- ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้และงบประมาณให้แก่กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาเด็กและเยาวชน อาสาสมัครต่างๆ และการฝึกอาชีพให้แก่กลุ่มสตรีแม่บ้าน
ศูนย์บริการคนพิการ จ.ลำพูน	- สนับสนุนการจ้างงานคนพิการตามมาตรา 33 (จ้างงานในชุมชน)
บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดลำพูน	- สนับสนุนงบประมาณและความรู้ในการพัฒนาสภาเด็กและเยาวชนฯ - ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน
รพ.สต.บ้านห้วยแก้ว รพ.สต.บ้านสันปูเลย	- ส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการ กิจกรรมการเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติ และการลงพื้นที่ดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิต ตลอดจนการป้องกันการรักษา การส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม
กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลศรีเตี้ย	- สนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ เช่น การจัดตั้งถังขยะฝังยืมครอบครัวที่ประสบปัญหา ฯลฯ
วัดดอยหลังถ้ำ วัดห้วยแก้ว	- สนับสนุนสถานที่ในการจัดกิจกรรม และเครื่องอุปโภคบริโภคลงเยี่ยมครอบครัวที่ประสบปัญหา
เทศบาลตำบลศรีเตี้ย	- สนับสนุนบุคลากร งบประมาณในการทำกิจกรรม และประสานงานและติดตามประเมินผลการจัดทำกิจกรรม

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลศรีเตี้ย ก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ตำบลศรีเตี้ยในวงกว้างและสามารถนำไปต่อยอดการพัฒนาได้อีกหลากหลายประเด็น ได้แก่

1. ชุมชนและตำบลมีฐานข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวในทุกมิติ และมีการวางแผนปฏิบัติการร่วมกับภาคีเครือข่าย เพื่อพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาคอรัวทุกช่วงวัย โดยร่วมผลักดันกิจกรรม/โครงการให้บรรจุลงในเทศบัญญัติ รวมทั้งมีการบูรณาการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของครอบครัวในชุมชน

2. เกิดการประสานความร่วมมือในการพัฒนาสถาบันครอบครัวในลักษณะบูรณาการจากทุกภาคส่วน ทั้งจากภายในชุมชนและภายนอก มีคณะทำงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนในระดับหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน ที่เป็นเครือข่ายการเฝ้าระวังปัญหาคอรัวภายในชุมชน มีการประสานความช่วยเหลือครอบครัวที่ประสบปัญหาคอรัว และปัญหาทางสังคมได้อย่างเหมาะสมและทันต่อสถานการณ์ที่เข้มแข็งและดำเนินการต่อเนื่อง

3. เกิดการสร้างโอกาสให้ชุมชนได้เรียนรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันครอบครัวที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอรัวของสถาบันครอบครัวและปัญหาสังคมอย่างยั่งยืน

4. เป็นต้นแบบให้ด้านการพัฒนาสถาบันครอบครัวในชุมชน ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนทั้งในและนอกพื้นที่

โครงการคัดกรองพัฒนาการเด็กวัยก่อนเรียน ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลศรีเตี้ย

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2564) ประกอบกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้กำหนด ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ มีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมให้ เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาทักษะทางสมอง ทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะทางสังคมที่เหมาะสม ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ พร้อมทั้งผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศ อย่างเข้มแข็ง เทศบาลตำบลศรีเตี้ยได้นำแนวทางดังกล่าวมาขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กและ เยาวชนในพื้นที่ โดยได้ดำเนินการคัดกรองพัฒนาการเด็กตามแบบ Denver Developmental Screening Test – II จากคลินิกกิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ในปี 2562 พบว่าเด็กที่มีพัฒนาการปกติ ร้อยละ 58 พัฒนาการน่าสงสัย ร้อยละ 29 และพัฒนาการไม่สามารถประเมินได้ ร้อยละ 13 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลศรีเตี้ย และกลุ่มเครือข่าย จึงได้จัดทำโครงการคัดกรองพัฒนาการเด็กวัยก่อนเรียน เพื่อคัดกรอง พัฒนาการเด็กวัยก่อนเรียนช่วงอายุ 2-5 ปี ทุกคนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้รับ การคัดกรอง และหาแนวทางแก้ไขปัญหาลูกที่มีพัฒนาการที่ไม่เป็นไปตามช่วงวัย ให้ได้รับ การส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหาและส่งต่อเพื่อเข้าสู่กระบวนการบำบัดที่เหมาะสมต่อไป

ในการดำเนินงานของโครงการคัดกรองพัฒนาการเด็กวัยก่อนเรียน ณ ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กเทศบาลตำบลศรีเตี้ย ประกอบไปด้วยเครือข่ายต่างที่มีบทบาทหน้าที่ต่างๆ ดังนี้

- ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีหน้าที่หลักในการดำเนินการตามโครงการ รวมทั้ง การติดตามประเมินผลพัฒนาการของเด็ก

- กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลศรีเตี้ย สนับสนุนงบประมาณให้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ

- คลินิกกิจกรรมบำบัด ศูนย์การเทคนิคการแพทย์คลินิก คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทำการทดสอบและสรุปผลพัฒนาการ เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 1-6 ปี ได้รับการทดสอบ Denver Developmental Screening Test – II และได้รับการประเมิน โดยใช้แบบบันทึกเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

- ผู้ปกครองนักเรียน ต้องเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กของแต่ละช่วงวัย และต้องคอยติดตามสังเกตและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กตามช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง

● โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลศรีเตี้ย ประเมินพัฒนาการ โดยคู่มือ DSPM เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการคัดกรองพัฒนาเด็กอายุ 2-5 ปี

● สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ บำบัดฟื้นฟูตามความเหมาะสมของพัฒนาการเด็กของแต่ละคน ซึ่งจะทำให้เด็กมีพัฒนาการดีขึ้น

การดำเนินงานของโครงการก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลตำบลศรีเตี้ยหลายประการ เช่น

1. เด็กก่อนวัยเรียน ช่วงอายุ 2-5 ปี ได้รับการตรวจพัฒนาการ ทำให้เด็กที่มีพัฒนาการที่น่าสงสัยได้รับการกระตุ้นพัฒนาการจากครูและผู้ปกครอง ส่งผลให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย

2. เครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการในทุกกระบวนการ ตั้งแต่การขออนุมัติโครงการ ดำเนินโครงการ การตรวจพัฒนาการเด็ก ส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็กที่มีพัฒนาการไม่เป็นไปตามวัย ทำให้เด็กได้รับการบำบัดรักษาและสามารถส่งต่อไปยังเครือข่าย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลศรีเตี้ย และสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์

องค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวง

อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ

จังหวัดชลบุรี 20180

โทรศัพท์ 038-245-529-30

โทรสาร 038-240-684

ประชากร

37,051 คน

(ชาย 18,905 คน หญิง 18,146 คน)

พื้นที่

68.44 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 8 หมู่บ้าน)

รายได้

147,095,336.99 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

50,285,301 บาท

คณะผู้บริหาร*

นายเรืองฤทธิ์ มณีพันธุ์

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวง

สัดส่วนสมาชิกสภา*

ชาย จำนวน - คน

หญิง จำนวน - คน

* อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวง

คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีประชากรประมาณ 37,000 คน ครอบคลุมพื้นที่ 68.44 ตารางกิโลเมตร

องค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวง มีการสร้างและทำงานร่วมกับเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม เพื่อแลกเปลี่ยนการจัดกิจกรรมและการผลิตระหว่างกัน โดยมีเงื่อนไขว่า เครือข่ายที่จะมาทำงานร่วมกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวงได้ จะต้องเคยมีปฏิสัมพันธ์กันมาก่อน

เครือข่ายที่ทำงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวงมี 2 ประเภท ประเภทแรก คือ เครือข่ายที่เกิดจากการรวมตัวกันของประชาชนเพื่อแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยมีประชาชนเป็นแกนหลักในการทำงาน

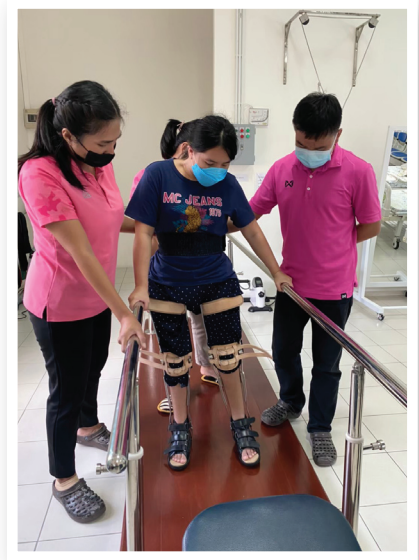
ส่วนภาครัฐทำหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การจัดตั้งเครือข่าย ส่วนประเภทที่สอง เป็นเครือข่ายที่ได้รับการจัดตั้งโดยรัฐเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนตระหนัก หรือสร้างความตื่นตัวในปัญหาใดปัญหาหนึ่ง และนำไปสู่การรวมตัวเป็นเครือข่ายของประชาชน

องค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวงบริหารเครือข่ายโดยเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมและพึ่งพากัน จัดสรรโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ วิธีการทำงาน การประสานงาน การกำหนดผู้นำ เป้าหมาย และกติกาที่ทุกฝ่ายยอมรับอย่างชัดเจน รวมถึงการระดมทรัพยากรและสนับสนุนงบประมาณอย่างสมดุลและเพียงพอ ทำให้สมาชิกทุกฝ่ายรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่าย และอำนวยความสะดวกให้เครือข่ายทำงานได้อย่างราบรื่นและบรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ยังมีระบบที่ปรึกษาที่จะคอยช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้แก่เครือข่าย โดยเฉพาะเครือข่ายเกิดใหม่ ให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านการส่งเสริมเครือข่าย ภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวง ได้แก่

โครงการศูนย์พลูตาหลวงเดย์แคร์

ตำบลพลูตาหลวงมีผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมองและผู้ที่ได้รับบาดเจ็บบริเวณกระดูกสันหลังมากกว่าร้อยละ 80 ของผู้ป่วยทั้งหมดในตำบล ซึ่งผู้ป่วยทั้งสองประเภทนี้มักเผชิญกับภาวะพิการที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและสภาพจิตใจของทั้งผู้ป่วย ญาติ และผู้ดูแล เพื่อแก้ปัญหานี้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวงจึงได้ริเริ่มโครงการศูนย์พลูตาหลวงเดย์แคร์ (Plutaluang Day Care) ขึ้นในปี พ.ศ. 2562 โดยเป็นโครงการภายใต้ข้อตกลงความร่วมมือกับองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (JICA) ในฐานะที่ตำบลพลูตาหลวงเป็นตำบลนำร่องในโครงการ S-TOP ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้บริการแบบไร้รอยต่อแก่ผู้สูงอายุ

หัวใจหลักของโครงการนี้คือการสร้างศูนย์ “พลุดาหลวงเดย์แคร์” ซึ่งเปิดทำการมาตั้งแต่เดือนกันยายน 2563 เพื่อให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายของผู้ป่วยหลอดเลือดสมองและผู้ที่ได้รับบาดเจ็บบริเวณกระดูกสันหลัง โดยเฉพาะช่วงหกเดือนแรกหลังเกิดโรค ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดสำหรับการฟื้นฟู เนื่องจากมีโอกาสทำให้ผู้ป่วยกลับมาช่วยเหลือตัวเองได้อย่างเต็มที่และเร็วที่สุด ส่งผลให้ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยลดลง รวมถึงลดอัตราการครองเตียงของโรงพยาบาล และลดภาระการดูแลของญาติด้วย

นอกจากนี้ โครงการนี้ยังพยายามลดภาวะทุพพลภาพ ลดการเพิ่มจำนวนผู้ป่วยระยะยาว และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยการให้ผู้ป่วยและประชาชนทุกระดับและช่วงวัยในตำบลพลุดาหลวงสามารถเข้าถึงการรักษาพยาบาลได้อย่างต่อเนื่องจากทั้งโรงพยาบาลเรื่อยไปจนถึงทีมสหสาขาวิชาชีพ พัฒนารูปแบบและระบบการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยระยะกลางและระยะยาว

สำหรับการดำเนินโครงการนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลพลุดาหลวงทำหน้าที่เป็นแกนกลางของโครงการ สนับสนุนงบประมาณ สถานที่ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนบริหารจัดการโครงการทุกขั้นตอน โดยมีบรรดาองค์กรเครือข่ายต่างๆ เข้ามาเติมเต็มการทำงาน รวมทั้งให้ข้อมูลทางวิชาการด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี โรงพยาบาลชลบุรี สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ

2) โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ กรมการแพทย์ทหารเรือ โรงพยาบาลสัตว์บก กม. 10 และโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชญาณสังวรเพื่อผู้สูงอายุจังหวัดชลบุรี สนับสนุนเจ้าหน้าที่นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด และแพทย์กายภาพบำบัดมาปฏิบัติงานที่ศูนย์พลุดาหลวงเดย์แคร์ สัปดาห์ละ 2 วัน รวมทั้งให้ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย

3) ศูนย์ปันน้ำใจสาธุ มูลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ กองทัพเรือ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ร่วมกับกลุ่มสาธุศูนย์ซ่อมสร้างกายอุปกรณ์จังหวัดตราด ชมรมคนพิการตำบลพลุดาหลวง ทำหน้าที่ซ่อมแซมและดูแลรักษากายอุปกรณ์สำหรับประชาชนผู้รับบริการที่ศูนย์พลุดาหลวงเดย์แคร์

4) วัดราษฎร์สามัคคี กม. 10 สนับสนุนสถานที่เก็บกายอุปกรณ์ เช่น เตียง วิลแชร์ ไม่เท่าค้ำยัน ฯลฯ สำหรับผู้รับบริการที่ศูนย์พลุดาหลวงเดย์แคร์

จากการร่วมงานกับเครือข่ายต่างๆ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวง ในนามของโครงการศูนย์พลูตาหลวงเดย์แคร์ สามารถให้บริการ ดูแล และฟื้นฟูสมรรถภาพ ของประชาชนตำบลพลูตาหลวงผู้ป่วยด้วยโรคหลอดเลือดสมองและผู้ป่วยจากการได้รับ บาดเจ็บบริเวณกระดูกสันหลังทั้งระยะกลางและระยะยาว ให้สามารถช่วยเหลือตนเองและ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ตามปกติอย่างทั่วถึง มีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม ทำให้ ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ขณะที่ภาระการดูแลของญาติหรือผู้ดูแลลดลง ลดค่าใช้จ่ายและ ระยะเวลาในการรักษาพยาบาล รวมถึงช่วยให้ประชาชนตำบลพลูตาหลวงเข้าถึงบริการด้าน สาธารณสุขได้อย่างเท่าเทียมกัน

โครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ

โครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ เป็นโครงการที่ริเริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. 2552 เพื่อ แก้ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุในตำบลพลูตาหลวง รวมถึงปัญหาผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัวและ ยากจนถูกทอดทิ้งให้ใช้ชีวิตเพียงลำพัง โดยใช้บุคลากรที่มีอยู่ในพื้นที่มาทำหน้าที่ “อาสาสมัคร ดูแลผู้สูงอายุ” (อผส.) เพื่อเป็นตัวกลางในสนับสนุนและบูรณาการงานตามวัตถุประสงค์ของ โครงการร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งในและนอกพื้นที่

งานหลักของโครงการนี้ คือการดูแลสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในตำบลพลูตาหลวง รวมถึงพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในตำบลให้เชื่อมโยง กับสภาพปัญหาหรือบริบทในพื้นที่ และสร้างความตระหนักให้ประชาชนเห็นความสำคัญของ ผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวงทำหน้าที่เป็นหน่วย งานหลักประจำโครงการ สนับสนุนงบประมาณ จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง อผส. และคณะกรรมการ ติดตามผลการดำเนินงานของ อผส. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่าย รับผิดชอบ ด้านสถานที่จัดประชุม ฝึกอบรม จัดทำโครงการ และสนับสนุนด้านบุคลากร โดยมีองค์กร เครือข่ายต่างๆ มาร่วมดำเนินงาน ดังนี้

- 1) กลุ่ม อผส. ดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ เป็นกลไกหลักในการดูแลผู้สูงอายุ ในชุมชนและขับเคลื่อนโครงการ
- 2) โรงพยาบาลสตึก กม. 10 ทำหน้าที่กรรมการติดตามผลการดำเนินงานของ อผส. สนับสนุนบุคลากร ข้อมูลผู้ป่วยที่เป็นผู้สูงอายุในพื้นที่ ให้ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ และประสานงานส่งต่อผู้ป่วยเพื่อเข้ารับการรักษา
- 3) เครือข่ายชมรมผู้สูงอายุในตำบลพลูตาหลวง 4 ชมรม ดำเนินกิจกรรมที่ทำให้ผู้สูงอายุเข้าสังคมมากขึ้นเพื่อให้ผู้สูงอายุรู้สึกมีค่าและลดอาการซึมเศร้าในผู้สูงอายุ
- 4) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางละมุง และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชลบุรี สนับสนุนงบประมาณและบุคลากร ดำเนินโครงการและกิจกรรมด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิทธิผู้สูงอายุ รวมถึงการส่งต่อผู้สูงอายุที่มีปัญหาทางสังคมเข้ารับรักษา
- 5) ศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุจังหวัดชลบุรี จัดฝึกอบรมการดูแลผู้สูงอายุ การพัฒนาศักยภาพ อผส. และเจ้าหน้าที่
- 6) มูลนิธิบ้านครูบุญชูเพื่อเด็กพิเศษ สนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้สูงอายุ
- 7) ห้างทองสุพัตราและห้างทองเอเอเยาวราช สนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ และเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้สูงอายุ
- 8) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวง รับผิดชอบผู้สูงอายุติดเตียง
- 9) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ สนับสนุนพื้นที่จัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคมและติดบ้าน
- 10) องค์การพัฒนาสตรีองค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวง สืบหาข้อมูลและแจ้งปัญหาเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
- 11) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สืบหาข้อมูลและแจ้งปัญหาเกี่ยวกับผู้สูงอายุ รวมถึงให้ความรู้และเฝ้าระวังปัญหาด้านสุขภาพ โรคระบาด และโรคติดต่อในพื้นที่
- 12) ชมรมมิตรภาพบำบัดจิตอาสา โรงพยาบาลสตึก กม. 10 ช่วยพยาบาลและดูแลรักษาผู้สูงอายุ

13) ศูนย์ปันน้ำใจสาธุ มูลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ กองทัพเรือ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ให้ยืมรถเข็นและเตียงผู้ป่วยไปใช้ในบ้านผู้สูงอายุ และซ่อมบำรุงให้ หากชำรุดโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

จากการร่วมงานกับเครือข่ายต่างๆ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวง ในนามของโครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ มีกลุ่ม อผส. ที่ได้รับการฝึกอบรมและพัฒนา ศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุ ทำหน้าที่ออกดูแลผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาในตำบล รวมถึง ให้คำแนะนำและกำลังใจผู้สูงอายุในด้านสุขภาพและการใช้ชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ขณะที่ผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการต่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถใช้ชีวิตร่วมกับครอบครัวและชุมชนได้อย่างมีความสุข เข้าถึงสิทธิและสวัสดิการของรัฐมากขึ้น และทำให้สมาชิกในครอบครัวและผู้สูงอายุเองรู้สึกมีภูมิสังคมมากขึ้นด้วย

โครงการรณรงค์ขยะเพื่อลดปริมาณขยะ ณ แหล่งกำเนิด

โครงการรณรงค์ขยะเพื่อลดปริมาณขยะ ณ แหล่งกำเนิด มีที่มาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ของตำบล จำนวนประชากร และการไหลเข้ามาของนักท่องเที่ยว ทำให้จำนวนขยะเพิ่มขึ้นบวกกับการขาดแคลนสถานที่กำจัดขยะ องค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวง จึงร่วมกับภาคีเครือข่ายริเริ่มโครงการนี้เมื่อปี พ.ศ. 2562 เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ ด้วยการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียนและชุมชนเพื่อสร้างรายได้ให้แก่

ครัวเรือนต่างๆ ผนวกให้ประชาชนลดปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทางก่อนเข้าสู่กระบวนการกำจัด ให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะด้วยหลัก 3Rs และสร้างจิตสำนึกการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ให้แก่ประชาชนและเยาวชน

ในโครงการนี้เมืองการบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวงเป็นผู้ดำเนินการหลักของโครงการ ทำหน้าที่บริหารจัดการขยะในพื้นที่ จัดอบรมการคัดแยกขยะ ผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพแจกจ่ายให้แก่ครัวเรือน จัดประชุมเครือข่ายของโครงการ ทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานของโครงการ และจัดตั้งศูนย์เรียนรู้และธนาคารขยะชุมชนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางและลดปริมาณขยะตั้งแต่แหล่งกำเนิด โดยเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการนี้ประกอบด้วย

- 1) สถานศึกษาในตำบลพลูตาหลวง ให้ความร่วมมือด้านการจัดการขยะ โดยการคัดแยกและนำขยะมารีไซเคิลกับธนาคารขยะชุมชน ประชาสัมพันธ์โครงการต่อครู บุคลากร ผู้ปกครอง และนักเรียน อนุเคราะห์สถานที่และอุปกรณ์ในการเป็นแหล่งเรียนรู้การคัดแยกขยะ รับซื้อขยะ และร่วมเป็นคณะกรรมการของโครงการ
- 2) ร้านรับซื้อขยะรีไซเคิลและร้านรับซื้อของเก่า ร่วมเป็นคณะทำงานของโครงการ ช่วยซื้อขยะรีไซเคิลจากธนาคารขยะและชุมชนแล้วนำไปขายต่อโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อแปรรูปกลับมาใช้ใหม่ และให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะเพื่อเพิ่มมูลค่าขยะรีไซเคิลให้แก่บุคลากรและสมาชิกธนาคารขยะ
- 3) อาสาสมัครสาธารณสุขและอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลกตำบลพลูตาหลวง ร่วมเป็นคณะทำงานของโครงการและเป็นสมาชิกของธนาคารขยะ ดำเนินการจัดการและคัดแยกขยะเพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่ชุมชน เฝ้าระวังและรายงานสถานการณ์การจัดการขยะในชุมชน และประชาสัมพันธ์ข่าวสารและกิจกรรมด้านการจัดการและคัดแยกขยะของโครงการ
- 4) องค์การธุรกิจในพื้นที่ ร่วมเป็นคณะทำงานของโครงการ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการคัดแยกขยะ และร่วมกิจกรรมการจัดการและคัดแยกขยะมูลฝอย
- 5) ตลาด ห้างสรรพสินค้า และร้านค้าในพื้นที่ รวบรวมวัตถุดิบให้องค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวงทำปุ๋ยหมัก
- 6) ภาคประชาสังคม ร่วมบริหารจัดการขยะ ช่วยประชาสัมพันธ์โครงการให้ประชาชนเข้าร่วม และทำหน้าที่ชุมชนต้นแบบในการคัดแยกขยะ

โครงการนี้ทำให้ประชาชน ชุมชน และหน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชนเข้าใจวิธีแยกขยะรีไซเคิล สามารถจัดการขยะได้ถูกวิธี และมีวินัยในการทิ้งขยะ ประชาชนที่เป็นสมาชิกธนาคารขยะได้รับค่าตอบแทนจากการขายขยะอย่างเป็นธรรม ทำให้เกิดรายได้ที่นำไปสู่แรงจูงใจและความเต็มใจที่จะร่วมมือกับโครงการต่อไป ส่งผลให้ปริมาณขยะในพื้นที่ลดลง และสภาพแวดล้อมของชุมชนดีขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวงมีแผนการพัฒนาโครงการนี้ โดยการขยายเครือข่ายบริหารจัดการธนาคารขยะให้ครอบคลุมทั่วทั้งตำบล โดยเฉพาะในชุมชนที่มีปัญหาด้านการคัดแยกขยะและชุมชนที่ให้ความสนใจ วางแผนประชาสัมพันธ์เชิงรุกร่วมกับร้านรับซื้อของเก่า เชิญชวนผู้นำชุมชนและประชาชนจัดตั้งธนาคารขยะเพิ่มขึ้น จัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกับภาคประชาชนและเอกชนเพื่อให้ความรู้ด้านการจัดการและคัดแยกขยะ และจัดตั้งชุมชนต้นแบบที่สร้างนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการขยะแบบครบวงจรภายในปี พ.ศ. 2564

ส่วนในปี พ.ศ. 2565 องค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวงวางแผนดำเนินโครงการรณรงค์รวมพลังคัดแยกขยะตั้งแต่ระดับครัวเรือนอีกหนึ่งโครงการ เพื่อสร้างความยั่งยืนด้านการบริหารจัดการขยะและลดปริมาณขยะในตำบลพลูตาหลวงให้เป็นรูปธรรม รองรับการพัฒนาในตำบลพลูตาหลวงในอนาคต

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึง

อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน

จังหวัดเชียงราย 57110

โทรศัพท์ 053-180-022

โทรสาร 053-180-021

ประชากร

26,837 คน

(ชาย 13,052 คน หญิง 13,785 คน)

พื้นที่

220 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 20 หมู่บ้านหลัก

25 หมู่บ้านบริวาร)

รายได้

52,269,694.7 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

71,302,897.47 บาท

คณะผู้บริหาร*

นายทัต วังเมือง

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึง

สัดส่วนสมาชิกสภา*

ชาย จำนวน - คน

หญิง จำนวน - คน

* อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึง คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ได้รับการยกฐานะจาก สภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อปี พ.ศ. 2539 มีประชากร 26,867 คน ครอบคลุมพื้นที่ 220 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก 20 หมู่บ้าน และ หมู่บ้านบริวาร 25 หมู่บ้าน

วิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ป่าตึง คือ “มุ่งแก้ปัญหาทุกชนชั้น บริการ ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ พัฒนาคุณภาพชีวิตให้มั่นคง สู่เศรษฐกิจที่มั่นคงและยั่งยืน” มีพันธกิจ 11 ประการ ได้แก่

1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎร ในการพัฒนาท้องถิ่นสร้างกระบวนการกิจกรรม ที่เอื้อต่อการสร้างชุมชนเข้มแข็ง

- 2) ปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยว
- 3) จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและเพื่อการเกษตร
- 4) ส่งเสริมการศึกษา
- 5) ส่งเสริมปลูกฝังคุณธรรมแก่ประชาชนตามหลักศาสนา
- 6) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
- 7) บำรุงส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน
- 8) ป้องกัน ระวังโรคติดต่อการส่งเสริมอนามัยครอบครัว
- 9) การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- 10) ยึดหลักการบริหารจัดการที่ดี ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล
- 11) จัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ทางระบายน้ำ และจัดการด้านการจราจร

หลักการทำงานสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึงคือ เสียงทุกเสียงของชาวตำบลป่าตึงต้องถูกรับฟัง เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาความเดือดร้อนและตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้ประชาชนทุกคนอยู่ดีกินดี ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ลักษณะเด่นของตำบลป่าตึง คือ มีประชากร 9 ชชาติพันธุ์กระจายตัวอยู่บนพื้นที่ราบและพื้นที่สูง ความหลากหลายทางชาติพันธุ์และภูมิประเทศดังกล่าวส่งผลให้ความต้องการของประชาชนมีความแตกต่างหลากหลาย และมีความท้าทายในการเข้าถึงประชาชนทุกพื้นที่ โดยเฉพาะประชาชนในหมู่บ้านบนพื้นที่สูงและหมู่บ้านบริวารบนพื้นที่ห่างไกล ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึงต้องพยายามพัฒนาการทำงานและการให้บริการที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ และตอบสนองความต้องการของประชาชนทุกกลุ่ม ซึ่งการทำงานร่วมกับเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ถือเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้การทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึงบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการทำงานร่วมกับเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึงมีหลักการทำงานที่เน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรเครือข่าย รวมถึงสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคประชาชน ทำให้องค์กรเครือข่ายทั้งมวลปรับบทบาทการทำงานเพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกันคือความสุขของประชาชนในตำบลป่าตึง

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านการส่งเสริมเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลนาป่าตึง ได้แก่

โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดยการสร้างฝายมีชีวิต

โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดยการสร้างฝายมีชีวิต มีที่มาจากปัญหาภัยแล้งช่วงฤดูร้อนและน้ำป่าไหลหลากช่วงฤดูฝน ที่เป็นผลมาจากการทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่องโดยปราศจากการอนุรักษ์ฟื้นฟูและไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำภายในป่า ทำให้ต้นไม้น้ำในป่าล้มตาย และประชาชนตำบลป่าตึงขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภคในช่วงฤดูแล้ง สวนทางกับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของประชาชนในพื้นที่

เพื่อแก้ปัญหานี้ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึงจึงริเริ่มโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดยการสร้างฝายมีชีวิต ขึ้นมา โดยจุดประสงค์ของโครงการนี้ คือการฟื้นฟูระบบนิเวศให้มั่นคงยั่งยืนและมีคุณภาพ โดยการผสมผสานเทคนิควิทยาศาสตร์พื้นบ้าน จารีตประเพณี ศักยภาพ องค์ความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างฝายและการสร้างจิตสำนึก ห่วงแหน และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่นของตำบลป่าตึง และมีเป้าหมายสำคัญคือ การสร้างป่าขนาดใหญ่บริเวณเทือกเขาชายแดนไทย-พม่าในพื้นที่ตำบลป่าตึง

การดำเนินโครงการดังกล่าวเริ่มขึ้นจากการประชุมของประชาชนตำบลป่าตึงเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับการสร้างฝายมีชีวิต รวมถึงเสนอแนวทางการร่วมดำเนินโครงการกับองค์กรอื่นๆ ซึ่งมีมติของประชาคมที่ได้คือ ให้นำหน่วยงานราชการทำหน้าที่ถ่ายทอดองค์ความรู้และสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานบางส่วน ส่วนชุมชนจะเป็นผู้สนับสนุนวัสดุในท้องถิ่น เช่น ไม้ไผ่ ดิน หิน ฯลฯ และแรงงานในการสร้างฝาย

หลังจากได้รับมติจากประชาคมแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึงได้เชิญองค์กรต่างๆ ที่มีความรู้ในการสร้างฝายมีชีวิตให้มาร่วมดำเนินงานในฐานะเครือข่าย โดยได้ขอความอนุเคราะห์บุคลากรจากสถาบันอาชีวศึกษา สำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย และองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย มาถ่ายทอดความรู้ในการสร้างฝายมีชีวิตให้แก่ผู้นำชุมชนและประชาชน รวมถึงสำรวจและประเมินสภาพพื้นที่ในการสร้างฝายและวิเคราะห์ผลจากการสร้างฝายด้วย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึงเป็นฝ่ายสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างฝาย

ผลลัพธ์ตำบลป่าตึงได้รับจากโครงการนี้ คือฝายในป่าบนดอยจระเข้ที่สร้างโดยน้ำแรงของประชาชน อันมีฐานจากความรู้ที่ได้รับจากองค์กรเครือข่ายของโครงการดังที่กล่าวถึงไปแล้ว ฝายนี้สามารถรับน้ำได้ในปริมาณมาก สามารถชะลอความรุนแรงของน้ำป่าช่วงฤดูฝนลง และสามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ประโยชน์ด้านต่างๆ ทั้งการประปาภูเขา การดับไฟป่าที่มักจะเกิดขึ้นช่วงเดือนมกราคมถึงเมษายนของทุกปี และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำในชุมชน

ส่วนผลกระทบเชิงบวกจากโครงการนี้ คือการที่ระบบนิเวศและสภาพของป่าบนดอยจระเข้ได้รับการฟื้นฟู และชุมชนต่างๆ ในตำบลป่าตึงมีน้ำใช้เพียงพอ จากความสำเร็จดังกล่าวส่งผลให้คนในชุมชนรู้สึกหวงแหนและรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของผืนป่า และเกิดความสามัคคีในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองต่อไป

ภาพบรรยากาศการก่อสร้างฝายมีชีวิต

โครงการป้องกันไฟฟ้าและปัญหาหมอกควัน ณ ดอยจระเข้

โครงการป้องกันไฟฟ้าและปัญหาหมอกควัน ณ ดอยจระเข้ มีที่มาจากปัญหาไฟฟ้าและวิกฤติหมอกควันบริเวณตำบลป่าตึงที่มักเกิดขึ้นช่วงเดือนมกราคมถึงเมษายนของทุกปี โดยมีสาเหตุมาจากสภาพภูมิประเทศ การเตรียมพื้นที่เพาะปลูกของประชาชนบนดอย และหมอกควันจากประเทศเพื่อนบ้าน ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนตำบลป่าตึงและคุณภาพของสิ่งแวดล้อมโดยตรง

เหตุการณ์ที่ถือเป็นจุดแตกหักให้เกิดโครงการนี้ คือการเกิดไฟป่าครั้งใหญ่บนดอยจระเข้เมื่อเดือนเมษายน 2562 ที่สร้างความเสียหายเป็นบริเวณกว้างกว่าทุกครั้ง กินอาณาเขตเกือบถึงเขตที่อยู่อาศัยของประชาชน และใช้เวลานานกว่าจะควบคุมเพลิงเอาไว้ได้

ภาพเหตุการณ์ไฟป่าครั้งใหญ่บนดอยจระเข้ เมื่อเดือนเมษายน 2562

หลังเหตุการณ์ดังกล่าว หน่วยงานรัฐ เอกชน และผู้นำชุมชนได้ประชุมถอดบทเรียนร่วมกัน เพื่อหาทางฟื้นฟูป่าไม้ สร้างความชุ่มชื้นคืนสู่ผืนป่า และวางแนวทางไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นอีก

ความปรารถนาดังกล่าว ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึงริเริ่มโครงการป้องกันไฟป่าและปัญหาหมอกควัน ณ ดอยจระเข้ นี้ขึ้นในปี พ.ศ. 2563 โดยองค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึงทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินโครงการ และประสานหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมดำเนินโครงการในฐานะเครือข่าย ประกอบด้วย อำเภอแม่จัน สถานีตำรวจภูธรแม่จัน ผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจ กรมทหารพรานที่ 31 สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 (เชียงราย) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 2 (เชียงราย) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแม่จัน สำนักงานท้องถิ่นอำเภอแม่จัน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่จัน ผู้นำท้องที่ในตำบลป่าตึง และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยเครือข่ายดังกล่าว ทำหน้าที่วางแผนการทำงาน และเป็นกำลังสำคัญในการควบคุมไฟป่า

กระบวนการทำงานของโครงการนี้ประกอบด้วย การทำให้ประชาชนตระหนักถึงผลกระทบของไฟป่าและหมอกควัน และการตั้งศูนย์เฝ้าระวังไฟป่า โดยการจัดเวรยามการทำแนวป้องกันไฟโดยอาสาสมัคร ผู้นำชุมชน และประชาชนแต่ละพื้นที่ และการตั้งชุดอุปกรณ์ควบคุมไฟ

ภาพบรรยากาศการระดมบุคลากรในการจัดการไฟป่า

โครงการนี้ดำเนินการต่อเนื่องถึงปี พ.ศ. 2564 ผลลัพธ์ที่ได้คือ อัตราการเกิดวิกฤติไฟป่าลดลง สามารถควบคุมและจำกัดพื้นที่เกิดไฟป่าบนดอยจระเข้ได้ จนทำให้ตำบลป่าตึงกลายเป็นพื้นที่ที่เกิดไฟป่าน้อยที่สุดในจังหวัดเชียงราย

องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง

อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลสันกลาง อำเภอพาน

จังหวัดเชียงราย 57120

โทรศัพท์ 053-770-014

โทรสาร 053-770-015

ประชากร

8,520 คน

(ชาย 4,182 คน หญิง 4,338 คน)

พื้นที่

77.91 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 18 หมู่บ้าน)

รายได้

21,819,749.58 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

28,927,852 บาท

คณะผู้บริหาร*

ว่าที่ร้อยตรี บิน ดวงยานะ

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึง

สัดส่วนสมาชิกสภา*

ชาย จำนวน - คน

หญิง จำนวน - คน

* อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย มีประชากร 8,520 คน ครอบคลุมพื้นที่ 77.91 ตารางกิโลเมตร เดิมมีพื้นที่ร่วมกับตำบลทรายขาวและตำบลธารทอง ที่รวมกันภายใต้ชื่อตำบลแม่ควาโดนก่อนจะแยกตัวออกเป็นสามตำบลในภายหลัง องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง ได้รับการจัดตั้งตามกฎหมายลักษณะการปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2457 แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 18 หมู่บ้าน ก่อนจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลและมีสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชุดแรกในปี พ.ศ. 2539 ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางมีลักษณะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง

ภูมิประเทศทั่วไปของตำบลสันกลางมีลักษณะเป็นที่ราบเชิงเขาและที่ราบลุ่ม มีทรัพยากรป่าไม้อุดมสมบูรณ์ มีป่าพรุเป็นแหล่งต้นน้ำสำคัญ ได้แก่ ห้วยแม่หนาด และลำน้ำแม่ควาโดน ซึ่งเป็นแหล่งน้ำสำคัญสำหรับเกษตรกรรมของคนในพื้นที่

ประชากรส่วนใหญ่ในตำบลสันกลางประกอบอาชีพเกษตรกรรมและปศุสัตว์ พืชเศรษฐกิจสำคัญของตำบล ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด กระเทียม หอมแดง ขิง เห็ด ลำไย และ แก้วมังกร ส่วนสัตว์ที่ทำรายได้ให้แก่ตำบล ได้แก่ ปลานิล หมู ไก่ โค และกระบือ นอกฤดูทำนา ประชากรที่ไม่ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมจะประกอบอาชีพรับจ้างและทำอุตสาหกรรมในครัวเรือนและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร อย่างการทำผ้า การทำหมอนไม้อัด การทำกล้วยฉาบและกล้วยเชื่อม เป็นต้น

วิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง ได้แก่ “**สันกลางวิถีธรรม วิถีไทย วิถีพอเพียง**” มีพันธกิจ 9 ประการ ได้แก่

- 1) ปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน
- 2) ส่งเสริม ปันฟู และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) ปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ตลอดจนความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- 5) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมและความร่วมมือต่างๆ ตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
- 6) พัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนให้มีความเข้มแข็งตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง
- 7) ปรับปรุงระบบการบริหารการเงินการคลังให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ เพื่อรองรับการกระจายอำนาจจากรัฐสู่ท้องถิ่น
- 8) ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพให้เข้มแข็งและมีศักยภาพในการบริหารจัดการตนเอง
- 9) พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

หลักการบริหารงานสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง คือการทำงานร่วมกันกับภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายสำคัญคือการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และทำให้

เกิดประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม โดยมีฐานคติมาจากแนวคิดเรื่อง “การบริหารราชการแบบบูรณาการ” ที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางตีความว่า เป็นการบริหารร่วมกันของหลายหน่วยงานทั้งจากภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ในลักษณะเครือข่าย โดยอาศัยความเชี่ยวชาญและความชำนาญของแต่ละหน่วยมาทำงานภายใต้เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์เดียวกัน ภายใต้แนวคิดนี้ ทุกหน่วยงานจะคิด ทำงาน และใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อความประหยัด และได้งานที่มีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำไปสู่ผลลัพธ์ตามยุทธศาสตร์ที่ตั้งไว้ในที่สุด

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านการส่งเสริมเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลนาป่าตึง ได้แก่

โครงการสถานีกู้ชีพปลาตำบลสันกลาง

โครงการสถานีกู้ชีพปลาดำบลสันกลาง เป็นโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางดำเนินการเพื่อแก้ปัญหา “ปลานิลน็อคน้ำ” ของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในพื้นที่ ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนที่เกษตรกรในพื้นที่ต้องการให้หน่วยงานราชการเข้ามาช่วยเหลือมากที่สุด

สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในตำบลสันกลาง ก่อนที่จะดำเนินโครงการนี้มีจำนวนที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานประมงอำเภอพานทั้งสิ้น 143 ราย แต่หลังจากเก็บข้อมูลและลงพื้นที่สำรวจ พบว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 287 ราย ส่วนใหญ่คือผู้ที่ผันตัวมาจากอาชีพชาวนาที่หลังจากประสบปัญหาาราคาข้าวตก จึงหันมาเลี้ยงปลานิลแทน

อาการ “ปลาน็อคน้ำ” หรือ “ปลาช็อคน้ำ” เป็นอาการช็อคของปลาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ อุณหภูมิ และค่าความเป็นกรด-ด่าง (ค่า pH) ของน้ำอย่างกะทันหัน ทำให้ปลาตายครั้งละจำนวนมาก ส่งผลให้เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาสูญเสียรายได้และขาดทุน ซึ่งส่วนราชการไทยไม่สามารถใช้ระเบียบราชการปกติช่วยเหลือในกรณีนี้ได้ เนื่องจากไม่ถือว่าเป็นสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางจึงต้องแก้ปัญหาผ่านโครงการนี้ ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางยืนยันว่ายังไม่มีความจำเป็นต้องดำเนินการในลักษณะนี้มาก่อน

ในการดำเนินโครงการสถานีกู้ชีพปลา องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางได้นำเอาแนวคิด 5S มาเป็นฐานในการดำเนินโครงการ ประกอบด้วย 1) Social Mind (จิตอาสา) 2) Save Fish (ช่วยปลารอด) 3) Smiley Farmer (เกษตรกรยิ้มได้) 4) Save Environment (ใส่ใจสิ่งแวดล้อม) และ 5) Sufficiency Economy (น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง)

เบื้องต้น องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางได้รวบรวมความรู้จากเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาที่สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองมาเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการ และได้เชิญองค์กรต่างๆ ที่มีความรู้ความสามารถด้านการแก้ปัญหาปลาน็อคน้ำมาเป็นเครือข่ายของโครงการ โดยมีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

องค์กรเครือข่ายของโครงการนี้มีดังต่อไปนี้

1) มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ เชียงราย ทำหน้าที่วิจัยและพัฒนาความรู้และสิ่งประดิษฐ์ อาทิ เครื่องเพิ่มออกซิเจนในน้ำ เพื่อสนับสนุนและแก้ปัญหาปลาน็อคน้ำให้แก่เกษตรกร

2) สำนักงานประมงจังหวัดเชียงราย ทำหน้าที่ (1) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มมูลค่าของสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ และความสามารถในการประกอบอาชีพของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลา (2) พัฒนาเทคโนโลยีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ตรวจสอบคุณภาพและตรวจสอบย้อนกลับ (3) พัฒนาการวิจัยเพื่อนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมถ่ายทอดสู่เกษตรกรผู้เลี้ยงปลา และ (4) พัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมสถานีกู้ชีพปลาให้สนองตอบและแก้ปัญหาการเลี้ยงปลาของเกษตรกรในตำบลสันกลาง

3) ประมงอำเภอพาน ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและสนับสนุนเจ้าหน้าที่ด้านวิชาการที่เกี่ยวกับตรวจวินิจฉัยโรคปลา และสนับสนุนวิทยากรในการอบรมเกษตรกร

4) สำนักงานเกษตรอำเภอพาน ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและสนับสนุนงานวิชาการด้านการเกษตร

5) สหกรณ์ประมงอำเภอพาน ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและสนับสนุนการแปรรูปปลาและและการตลาด

6) บ้านหัวฝาย หมู่ 9 ตำบลสันกลาง ทำหน้าที่ (1) ป้องกัน บรรเทา และแก้ปัญหาปลานิลน็อคน้ำของเกษตรกรในตำบลสันกลาง (2) สร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือกันและกัน และ (3) ช่วยลดต้นทุนจากการสูญเสียปลานิลจากการน็อค

7) คำอ้อฟาร์ม (ตัวแทนจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์ พันธุ์สุกร และเครื่องเพิ่มอากาศในบ่อเลี้ยงปลาในจังหวัดเชียงราย) ทำหน้าที่นำเทคโนโลยีมาช่วยบริหารจัดการและส่งเสริมการตลาดให้แก่เกษตรกร ช่วยระบายปลานิลที่น็อคน้ำ และเป็นวิทยากรอบรมเกษตรกร

8) ฝ่ายปกครองท้องที่ตำบลสันกลาง ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของสถานี

ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง ทำหน้าที่ศูนย์กลางของโครงการ ประสานงาน คณะทำงานและเครือข่าย สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนานวัตกรรม ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต และสนับสนุนบุคลากรและอาสาสมัครช่วยเหลือเกษตรกรเมื่อเกิดกรณีปลานิลน็อคน้ำ

โครงการนี้เริ่มต้นด้วยการรวบรวมความต้องการและปัญหาจากเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในพื้นที่โดยการประชุมและการสำรวจ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดกิจกรรมและเป้าหมายของโครงการ

กิจกรรมสำคัญของโครงการ ได้แก่ 1) การอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในการเลี้ยงปลานิลเพื่อป้องกันปัญหาปลานิลน็อคน้ำและลดต้นทุนการเลี้ยง ด้วยความรู้ตามหลักวิชาการสมัยใหม่ ผ่านโครงการ Smart Farmer 2) การรับอาสาสมัครพิทักษ์ปลา 3) การตรวจวัดและดูแลคุณภาพน้ำสำหรับเลี้ยงปลา รวมถึงการแจ้งพยากรณ์อากาศ 4) การช่วยเหลือปลานิลน็อคน้ำด้วยอุปกรณ์เพิ่มอากาศในน้ำ โดยทางองค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางได้ประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศสำหรับบ่อปลา 50 ชุด พร้อมทั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอุปกรณ์ต่อพ่วงกระจายให้บริการประชาชนตามพื้นที่เลี้ยงปลา 5 จุด ขณะที่มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ เชียงราย นำเทคโนโลยีไมโคร/นาโนปั๊มเบิลมาช่วยเพิ่มออกซิเจนในน้ำ 5) การแปรรูปปลานิลที่ตายจากการน็อคน้ำเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น ข้าวเกรียบ น้ำพริก ปลานิลแดดเดียว ปลาต้ม ฯลฯ

ผลการดำเนินโครงการนี้คือ สามารถลดอัตราการสูญเสียปลานิลจากอาการนี้คนน้ำได้มากขึ้น ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยจากข้อมูลที่เก็บจากเกษตรกรระหว่างปี พ.ศ. 2561-2562 พบว่ามีมูลค่าความเสียหายลดลง และค่าเฉลี่ยอัตราปลาที่รอดเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 89.58 ในปี พ.ศ. 2561 เป็นร้อยละ 94.77 ในปี พ.ศ. 2562

ในปี พ.ศ. 2564 องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางได้นำโครงการนี้เข้าไปเป็นเป้าหมายหลักของโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย) ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ เชียงราย เพื่อขยายผลและขับเคลื่อนองค์ความรู้เพื่อไปจัดทำเป็น big data ระดับชุมชน จัดทำข้อมูลราชการอิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในการพัฒนาและเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปลานิลแปรรูป และสร้างผู้ประกอบการต้นแบบที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้

โครงการสถานีเกษตร วิถีพอเพียง

โครงการสถานีเกษตร วิถีพอเพียง มีที่มาจากปัญหาจากการที่เกษตรกรใช้สารเคมี ปุ๋ย และยาฆ่าแมลงในการเพาะปลูกเป็นจำนวนมากจนสร้างผลกระทบต่อสภาพดิน สุขภาพของเกษตรกร และสิ่งแวดล้อม ผนวกกับหน้าที่ของทางองค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางในการช่วยจัดหาสารเคมีให้แก่เกษตรกรเพื่อป้องกันความเสียหายต่อผลผลิต หรือจ่ายค่าชดเชยตามหลักเกณฑ์การจ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติฉุกเฉินที่มีอยู่เดิมแล้ว

แนวคิดพื้นฐานของโครงการนี้คือการใช้วิถีธรรมชาติมาควบคุมและกำจัดศัตรูพืชเพื่อลดการใช้สารเคมี โดยวิธีสำคัญที่องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางเลือกนำมาใช้คือการใช้เชื้อรากำจัดศัตรูพืชที่มีองค์ความรู้อยู่แล้วเมื่อครั้งดำเนินการศูนย์บริหารศัตรูพืช

องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางได้นำความรู้การใช้เชื้อรากำจัดศัตรูพืชมาขยายผลพร้อมกับจัดหาอุปกรณ์ผลิตหัวเชื้อเพิ่มเติมเพื่อขยายเชื้อให้เหมาะสมกับจำนวนเกษตรกรและจัดอบรมเกษตรกรในการใช้เชื้อราดังกล่าว

เชื้อราที่นำมาใช้มีสองชนิดด้วยกัน ชนิดแรกคือ “ไตรโคเดอร์มา” เป็นเชื้อรากำจัดเชื้อราโรคพืชและกระตุ้นให้พืชสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานต่อเชื้อพร้อมกับทำให้รากเจริญเติบโต และชนิดที่สองคือ “บิวเวอร์เรีย” เป็นเชื้อราจุลินทรีย์สำหรับกำจัดแมลงศัตรูพืช เช่น เพลี้ย หนอนผีเสื้อ ตัวมด ฯลฯ เชื้อราทั้งสองชนิดไม่ส่งผลกระทบต่อร่างกายเกษตรกร

เพื่อดำเนินการขยายเชื้อรากำจัดศัตรูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางได้ตัดสินใจจัดตั้งสถานีเกษตร วิถีพอเพียง โดยมีกรอบแนวคิดในการดำเนินการคือ 1) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรด้านการเพาะปลูก ประมง และปศุสัตว์ 2) ขยายเครือข่ายเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่ประชาชน 3) จัดตั้งสถานีย่อยให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในตำบล 4) สนับสนุนปัจจัยการผลิตสำหรับขยายศัตรูธรรมชาติ และสารธรรมชาติจากพืชในการกำจัดศัตรูพืชให้แก่สถานีย่อย 5) พัฒนาระบบเกษตรอินทรีย์ และผักปลอดสารพิษแก่เกษตรกรในพื้นที่ และ 6) สร้างความเข้มแข็งให้แก่สถานีย่อยและเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรม

การดำเนินโครงการสถานีเกษตร วิถีพอเพียงนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง ได้ร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ทำในลักษณะเครือข่าย ประกอบด้วย

1) สถานีเกษตร วิถีพอเพียง องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง ทำหน้าที่เป็น ศูนย์ประสานงานระหว่างคณะทำงานและเครือข่าย และศูนย์เพาะและขยายเชื้อราส่ง สถานีย่อย

2) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสันกลาง และ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลสันกลาง ทำหน้าที่สนับสนุนสถานีเกษตร วิถีพอเพียง และเป็นวิทยากรอบรมเกษตรกร

3) ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและสนับสนุนบุคลากรในการตรวจวินิจฉัยโรคพืช

4) สำนักงานเกษตรอำเภอพาน ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและสนับสนุนนักวิชาการด้านการเกษตร

5) สถานศึกษาในตำบลสันกลาง ทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของสถานีเกษตรวิถียอเพียง นำหลักวิชาการไปปรับใช้ในการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ และประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการ

6) ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอพาน และโรงเรียนผู้สูงอายุวัดหัวฝาย ทำหน้าที่สนับสนุนสถานีเกษตร วิถียอเพียง และประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการ

นอกจากนี้ ยังมีองค์กรเครือข่ายด้านการประมงและปศุสัตว์ อย่างประมงอำเภอพาน และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอพาน ที่มาทำหน้าที่วินิจฉัยโรคสัตว์ให้แก่เกษตรกรด้านประมงและปศุสัตว์ด้วย

การดำเนินโครงการแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่หนึ่ง เป็นการจัดอบรมและส่งเสริมเกษตรกรด้านการทำปุ๋ยหมัก การลดต้นทุนการผลิต และการลดการใช้สารเคมี ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตรวจเลือดและตรวจสอสารพิษตกค้างในเลือดเกษตรกร และลงพื้นที่เก็บข้อมูล ปัญหา ความต้องการของเกษตรกร พร้อมกับรวบรวมความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาสรุปหาแนวทางการดำเนินงาน ระยะที่สอง จัดอบรมการขยายเชื้อราสำหรับกำจัดศัตรูพืชทั้งสองชนิดและแจกจ่ายเชื้อราให้เกษตรกรไปทดลองใช้ จัดตั้งอาสาสมัครศัตรูพืชเพื่อเฝ้าระวังโรคระบาดในพืช และจัดตั้งสถานีย่อยในหมู่บ้าน 8 แห่งเพื่อกระจายเชื้อราให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ และระยะที่สาม เป็นระยะสรุปผลการดำเนินโครงการ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานช่วยเหลือของโครงการ เปรียบเทียบกับข้อมูลการซื้อสารเคมีของเกษตรกร แล้วสรุปผลต่อคณะทำงานโครงการ

การดำเนินโครงการสถานีเกษตร วิถียอเพียง นี้ สามารถลดค่าใช้จ่ายในการใช้สารเคมีของเกษตรกรลง เนื่องจากการใช้เชื้อรากำจัดศัตรูพืชของโครงการได้ผลเป็นอย่างดี เกษตรกรต่างตอบรับและเข้าร่วมกับโครงการเพื่อนำความรู้ด้านการเพาะเชื้อราไปใช้จริง ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางสามารถประหยัดงบประมาณในจัดหาสารเคมีให้แก่เกษตรกรเพื่อป้องกันความเสียหายต่อผลผลิตลงได้

องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่

อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลนาคุณใหญ่ อำเภอนาหว้า

จังหวัดนครพนม 48180

โทรศัพท์ 042-530-0925

โทรสาร 042-530-0925

ประชากร

4,037 คน

(ชาย 2,001 คน หญิง 2,072 คน)

พื้นที่

17.734 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 7 หมู่บ้าน)

รายได้

15,939,395.17 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

1,999,824.08 บาท

คณะผู้บริหาร*

นายศรายุทธ วัชรูม

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่

สัดส่วนสมาชิกสภา*

ชาย จำนวน - คน

หญิง จำนวน - คน

* อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง

ภาพรวมการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่

องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่

เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดกลาง มีลักษณะพื้นที่กึ่งเมืองกึ่งชนบท เป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพจ้างงาน และอาชีพปั้นหม้อดินเผา ส่งผลให้พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่จึงอุดมสมบูรณ์ทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่ในฐานะหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่บริหารจัดการท้องถิ่น จึงเริ่มดำเนินการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายจากภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการร่วมมือกันพัฒนาท้องถิ่นนาคุณใหญ่ไปสู่เป้าหมายของการพัฒนา

ที่ยั่งยืน สำหรับแนวทางการบริหารที่สร้างความสำเร็จให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่ นั่นก็คือ ความสามารถและความร่วมมือของกลุ่มองค์กรและเครือข่ายต่างๆ ในพื้นที่ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนาท้องถิ่นบนพื้นฐานของการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือ (Collaborative Governance) ซึ่งอาศัยวิธีการทำงานร่วมกันระหว่างเครือข่ายต่างๆ มีการแบ่งงานแบ่งหน้ากันทำตามความถนัด แลกเปลี่ยนทรัพยากรซึ่งกันและกัน ตลอดจนเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่ โดยมีรายละเอียดการบริหารงาน ดังนี้

(1) **การริเริ่มความร่วมมือ** องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้น้อยและมีทรัพยากรไม่เพียงพอ จึงเกิดแนวคิดริเริ่มสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนในท้องถิ่น

(2) **การจัดตั้งเครือข่าย** การเริ่มจัดตั้งเครือข่ายในพื้นที่ได้เริ่มตั้งแต่เครือข่ายระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และเครือข่ายภายในประเทศ โดยจัดตั้งในรูปแบบคณะกรรมการและรูปแบบภาคีเครือข่ายการทำงาน เพื่อหาแนวทางการทำงานร่วมกันระดมกำลังคน ทรัพยากรและความรู้ในการดำเนินโครงการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่

(3) **การตัดสินใจร่วมกัน** การดำเนินงานโครงการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่จะอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการกำหนดแนวทางและการตัดสินใจร่วมกัน ผ่านคณะกรรมการ ภาคีเครือข่าย และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(4) **การวางเป้าหมายการทำงานร่วมกัน** องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่และเครือข่ายกลุ่มต่างๆ มีการวางเป้าหมายการทำงานร่วมกันเพื่อไปสู่ผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้

(5) **การประสานความร่วมมือระดับบุคคลและระดับองค์กร** องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่มุ่งเน้นสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นทั้งในระดับผู้ปฏิบัติงาน ผู้นำชุมชน และภาคีเครือข่ายกลุ่มต่างๆ ให้สามารถทำหน้าที่เป็นผู้ประสานเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกันได้มีความสามารถในการเจรจาต่อรองและสื่อสารที่เข้าใจได้ง่าย ตลอดจนการนำเทคโนโลยีและการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ เข้ามาช่วยในการประสานความร่วมมือระหว่างกัน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนความเป็นเลิศในด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคมผ่านโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบล นาาคูณใหญ่ได้ดำเนินการนั้นมีตัวอย่างโครงการ/กิจกรรมที่สะท้อนความเป็นเลิศ ดังนี้

โครงการสร้างเสริมคุณค่าพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 ตำบลนาาคูณใหญ่ได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายภายใต้ โครงการสานพลังชุมชนท้องถิ่นร่วมสร้างเครือข่ายตำบลสุขภาวะ ร่วมกับศูนย์จัดการเครือข่ายเทศบาลตำบลโนนทอง ทำให้ตำบลนาาคูณใหญ่ได้พัฒนาศักยภาพในการจัดเครือข่ายของตนเอง ให้มีความพร้อมสู่การขับเคลื่อนชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ ตลอดจนมีความพยายามในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และวิทยากรชุมชนในพื้นที่นาาคูณใหญ่มากอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2560 องค์การบริหารส่วนตำบลนาาคูณใหญ่ได้มีการสำรวจทุนทางสังคมและศักยภาพชุมชน จึงเล็งเห็นถึงปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุซึ่งมีอยู่จำนวนมากในพื้นที่ นำมาสู่การขอรับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จัดตั้งเป็นโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนาาคูณใหญ่ขึ้นมา เพื่อให้เป็นศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ โดยมีเป้าหมายสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและยกระดับการบริการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน รวมทั้งเป็นกลไกในการส่งเสริมและช่วยเหลือผู้สูงอายุแบบมีส่วนร่วมของชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

สำหรับเครือข่ายที่เข้าร่วมดำเนินโครงการสร้างเสริมคุณค่าพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่มีอยู่ด้วยกันหลายเครือข่าย ดังนี้

๑ **เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐ** ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอนาหว้า สำนักงาน เกษตรอำเภอนาหว้า โรงพยาบาลนาหว้า สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนครพนม ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดนครพนม และโรงเรียน ในเขตพื้นที่ตำบลนาคุณใหญ่ ทำหน้าที่สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพให้กับ ผู้สูงอายุ สนับสนุนสื่อการเรียนรู้ สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการฝึกอาชีพใน ผู้สูงอายุ และวิทยากรด้านการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน

๒ **เครือข่ายภาคเอกชน** ได้แก่ ร้านค้าและสถานประกอบการในตำบลนาคุณใหญ่ ทำหน้าที่สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานของผู้สูงอายุ และสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมต่างๆ แบนรด์สินค้า Thorr รับซื้อสินค้าจากร้านจากผู้สูงอายุในชุมชนไปขายใน ช่องทางต่างๆ

๓ **เครือข่ายภาคประชาสังคม** ประกอบด้วยหลากหลายภาคีเครือข่าย ดังนี้

(1) สมาคมผู้สูงอายุจังหวัดนครพนม ทำหน้าที่สนับสนุนบุคลากรเป็นที่ปรึกษา เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของผู้สูงอายุ

(2) กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลนาคุณใหญ่ ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ

(3) อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐานชุมชน (อสม.) และกลุ่ม Care Giver ทำหน้าที่ สนับสนุนองค์ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน และดำเนินการตรวจเยี่ยมบ้าน ผู้สูงอายุ

(4) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาคุณใหญ่ ทำหน้าที่สนับสนุนวิทยากร ให้ความรู้และการจัดทำข้อมูลสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชน

(5) วัดในเขตพื้นที่ตำบลนาคุณใหญ่ จำนวน 7 แห่ง ทำหน้าที่สนับสนุนวิทยากร ให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมะ และการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุในบ้นปาลอย่างมีความสุข

ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการดังกล่าวได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้สูงอายุในตำบล นาคุณใหญ่มาก ผู้สูงอายุมีเพื่อนมีกลุ่มที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำและให้กำลังใจกัน

องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่ได้เล็งเห็นประโยชน์สูงสุดจากการดำเนินโครงการดังกล่าว จึงต่อยอดกิจกรรมพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนสำหรับผู้สูงอายุโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการพัฒนาทักษะด้านการจักสานของกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลนาคุณใหญ่ และดำเนินการส่งออกจักสานไปยังกลุ่มลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งผลจากการต่อยอดโครงการเพิ่มเติมแล้วนั้น นอกจากจะทำให้ผู้สูงอายุมีความสุข ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ยังสร้างรายได้ลดรายจ่ายให้กับผู้สูงอายุในตำบลนาคุณใหญ่อีกด้วย

โครงการวัยรุ่น วัยเรียน วัยใส รักอย่างไรไม่ให้ทิ้งกรรภ

ปัจจุบันนี้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจนก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ในสังคมตามมา เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาเศรษฐกิจ ความเสื่อมโทรมทางด้านวัฒนธรรม ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนถือเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติในอนาคตกลับต้องเผชิญกับปัญหาเหล่านี้มากยิ่งขึ้น จนอาจนำไปสู่การดำเนินชีวิตที่ไม่ถูกต้อง เช่น การติดพนัน การติดเกมส์ การติดสารเสพติด การไม่ป้องกัน การมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการสร้างเกราะคุ้มกันให้แก่เด็กและเยาวชนได้รู้จักการป้องกันตนเองจากปัจจัยเสี่ยงต่างๆ และมีทักษะในการดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัยมากขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่ได้ดำเนินงานร่วมกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม และบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครพนม ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 โดยร่วมกันขับเคลื่อนในประเด็นเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่ เพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนให้มีทักษะการดำเนินชีวิต มีความรู้ และมีการป้องกันตนเองจากปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ ผ่านการส่งเสริมศักยภาพของกลุ่มสภาเด็กและเยาวชนตำบลนาคุณใหญ่ แล้วให้เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้สามารถขยายผลไปสู่เครือข่ายกลุ่มอื่นๆ ในพื้นที่ต่อไป

การดำเนินโครงการดังกล่าวมีสภาเด็กและเยาวชนในพื้นที่เข้าร่วมโครงการจำนวนมาก และสามารถเป็นต้นแบบในการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องเกี่ยวกับความรักและเพศสัมพันธ์ ในวัยรุ่นกลุ่มอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี โดยมีวิธีการดำเนินงานสร้างเครือข่าย ดังนี้

- เริ่มต้นจากการประสานสภาเด็กและเยาวชนทุกตำบลในอำเภอนาหว้า แล้วมาทำกิจกรรมร่วมกัน โดยให้แต่ละกลุ่มหยิบยกประเด็นที่เป็นปัญหาในพื้นที่ของตนเองขึ้นมา ซึ่งพบว่าปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น หรือการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร เป็นปัญหามากที่สุดในอำเภอนาหว้า และในแต่ละปีมีเด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบเนื่องด้วยปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นจำนวนมาก จึงเป็นที่มาที่ทุกกลุ่มทุกเครือข่ายเห็นพ้องต้องกันในการหยิบยกเป็นประเด็นขับเคลื่อนในพื้นที่

- จากนั้นสภาเด็กและเยาวชนจึงลงพื้นที่สำรวจในแต่ละหมู่บ้าน พร้อมจัดทำแผนที่เพื่อปักหมุดกลุ่มเสี่ยงที่พบในชุมชนของตนเอง ซึ่งในกลุ่มที่มีการตั้งครรภ์และหลุดออกจากระบบการศึกษาไปแล้วก็จะมีติดตามจากสภาเด็กและเยาวชน จากนั้นจึงประสานไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่เพื่อจัดส่งเจ้าหน้าที่ดูแลสวัสดิการสังคมของเด็กและเยาวชนต่อไป

- สร้างเครือข่ายเด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรและหลุดออกจากระบบการศึกษา โดยการประสานองค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่ผ่านไปยังสำนักงานกศน.จังหวัด เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนต่อไป

- สร้างและพัฒนาทักษะด้านอาชีพให้แก่เด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรและหลุดออกจากระบบการศึกษา โดยการสนับสนุนให้เข้าร่วมกับกลุ่มอาชีพจักสานในชุมชนเพื่อให้มีรายได้ช่วยเหลือตนเอง

จากการดำเนินโครงการวัยรุ่น วัยเรียน วัยใส รักอย่างไรไม่ให้ตั้งครรภ์ โดยขับเคลื่อนกิจกรรมผ่านสภาเด็กและเยาวชนได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาาคูณใหญ่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 - 2563 พบว่า เดิมในปี พ.ศ.2561 มีอัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นจำนวน 9 ราย จนกระทั่งได้ดำเนินโครงการต่อเนื่องมาถึงปี พ.ศ. 2563 มีอัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นลดลงเหลือจำนวน 1 รายเท่านั้น นับได้ว่าการดำเนินโครงการดังกล่าวประสบความสำเร็จอย่างมาก ช่วยให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่รู้จักการป้องกันตนเอง มีกิจกรรมยามว่างที่เป็นประโยชน์เพื่อท้องถิ่น รวมถึงสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสภาเด็กและเยาวชนและเครือข่ายอื่นๆ ได้พื้นที่ได้อีกด้วย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑ เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วยหลายหน่วยงาน

(1) เทศบาลตำบลพุดเตย เปิดโอกาสให้องค์การบริหารส่วนตำบลนาาคูณใหญ่ได้นำเด็กและเยาวชนไปเรียนรู้กิจกรรมการสร้างเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน และดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการเขียนเสนอของบประมาณ เพื่อดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในตำบลนาาคูณใหญ่จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

(2) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม ทำหน้าที่สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้และคำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ และสนับสนุนงบประมาณภายใต้กองทุนจัดสวัสดิการชุมชนจังหวัดนครพนม

(3) บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครพนม ทำหน้าที่สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้เดินรณรงค์และประชาสัมพันธ์ในพื้นที่

(4) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาาคูณใหญ่ ทำหน้าที่สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้และข้อมูลด้านสุขภาพในเด็กและเยาวชน

(5) โรงเรียนในพื้นที่ตำบลนาาคูณใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนชุมชนประสานมิตร และโรงเรียนบ้านนาาคูณน้อยหนองหัวจั่ว ทำหน้าที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมของเด็กและเยาวชนในโรงเรียน และสนับสนุนการขยายผลการดำเนินงานไปยังเด็กและเยาวชนในโรงเรียนอีกด้วย

๑ เครื่องช่วยภาคประชาสังคม ประกอบด้วยหลากหลายภาคีเครือข่าย ได้แก่

(1) สภาเด็กและเยาวชนตำบลนาาคูณใหญ่ และกลุ่มอาชีพในเขตพื้นที่ตำบลนาาคูณใหญ่ ทำหน้าที่จัดกิจกรรมและถ่ายทอดการฝึกอาชีพให้แก่เด็กและเยาวชน เพื่อให้มีความรู้ไปประกอบอาชีพสร้างรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว

(2) วัดป่าธรรมานุสรณ์ ทำหน้าที่สนับสนุนสถานที่ให้เด็กและเยาวชนจัดกิจกรรมต่างๆ

(3) อาสามัครสาธารณสุขมูลฐานชุมชน (อสม.) ทำหน้าที่สนับสนุนองค์ความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนในการจัดทำฐานข้อมูลคุณแม่วัยใส และฐานข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพของเด็กในหมู่บ้านและตำบล

ผลสำเร็จของการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาาคูณใหญ่ร่วมกับเครือข่ายต่างๆ พบว่า เกิดสภาเด็กและเยาวชนในโรงเรียนตำบลนาาคูณใหญ่ที่ดำเนินการขับเคลื่อนงานด้านเด็กและเยาวชนในประเด็นการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องเกี่ยวกับความรักและเพศสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กและเยาวชนในสถานศึกษาตระหนักถึงการตั้งครรรภ์โดยไม่พึงประสงค์ เกิดทักษะความรู้ในการดำเนินชีวิตในแนวทางที่ถูกต้อง และมีเครือข่ายการทำงานที่เชื่อมโยงกันอย่างเข้มแข็งในตำบลนาาคูณใหญ่

นอกจากนี้โครงการวัยรุ่น วัยเรียน วัยใส รักอย่างไรไม่ให้ตั้งครรภ์ ยังได้เข้าร่วมกับเครือข่ายของ สสส. ผ่านโครงการพัฒนาระบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในตำบลนาาคูณใหญ่ เพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนให้มีความรู้และทักษะการดำเนินชีวิต จนนำมาสู่การพัฒนาต่อยอดโครงการฝึกอาชีพการทำไม้กวาดจากขวดพลาสติกให้กับเด็กและเยาวชนในพื้นที่ตำบลนาาคูณใหญ่ต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม

อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลนาพันสาม อำเภอเมือง

จังหวัดเพชรบุรี 76000

โทรศัพท์ 032-598-177

โทรสาร 032-598-212

ประชากร

3,872 คน

(ชาย 1,819 คน หญิง 2,008 คน)

พื้นที่

25.04 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 9 หมู่บ้าน)

รายได้

15,564,263.25 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

13,010,815.26 บาท

คณะผู้บริหาร*

นายวรวิสูตร ฉิมพาลี

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม

สัดส่วนสมาชิกสภา*

ชาย จำนวน - คน

หญิง จำนวน - คน

* อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี มีประชากรประมาณ 3,800 คน ครอบคลุมพื้นที่ 25.04 ตารางกิโลเมตร แหล่งเศรษฐกิจสำคัญของตำบลมาจาก ภาคเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ และการค้าขาย โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ขนมหวาน

องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม มีการทำงานร่วมกับเครือข่ายภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาต่างๆ ในชุมชน โดยทุกเครือข่ายมีศูนย์รวมสำคัญอยู่ที่ “สภากาแฟตำบลนาพันสาม” เครือข่ายของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสามมีหน้าที่ เสนอความเห็น ปรีกษาหารือ วางแผนงาน แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ตรวจสอบการทำงาน แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินงาน และ รับประโยชน์จากความสำเร็จร่วมกัน โดย การบริหารงานของเครือข่ายจะต้องเสนอต่อ สภากาแฟตำบลเสมอ

องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสามสร้างความต่อเนื่องและยั่งยืนของเครือข่าย โดยการให้ทุกเครือข่ายมีอำนาจตัดสินใจและสามารถพูดคุยได้อย่างเปิดเผย โดยมองว่าทุกเครือข่ายคือหุ้นส่วนการทำงานเพื่อพัฒนาชุมชน และเชื่อว่าทุกเครือข่ายมีจิตสำนึกในการทำงาน มีความรักถิ่น มีคุณธรรม และไม่ทุจริต เพื่อผลประโยชน์ของชุมชนเป็นที่ตั้ง

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านการส่งเสริมเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม ได้แก่

โครงการแปรรูปขยะจากเปลือกไข่

โครงการแปรรูปขยะจากเปลือกไข่ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสามเป็นโครงการที่ดำเนินการเพื่อจัดการขยะเปลือกไข่ให้หมดไปจากพื้นที่ตำบล เนื่องจากตำบลนาพันสามมีปัญหาขยะเปลือกไข่ไก่และไข่เป็ดสะสมจากการผลิตขนมหวานจำนวนมากเป็นเวลาร่วม 20 ปี เฉลี่ยวันละประมาณ 1,500 กิโลกรัม ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงและหนู ส่งผลต่อสุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อมของชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสามจึงร่วมกับเครือข่ายของตำบลดำเนินโครงการดังกล่าวด้วยการนำขยะเปลือกไข่มาแปรรูป ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ และส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อฟื้นฟูสุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น พร้อมกับส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในตำบลด้วย

โรงงานแปรรูปขยะเปลือกไข่

เครือข่ายที่ร่วมโครงการนี้ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม เป็นองค์กรเครือข่ายหลักที่ทำหน้าที่ประสานงานเครือข่ายสนับสนุนต่างๆ ทั้งในและนอกพื้นที่ตำบลนาพันสาม ทั้งสถานศึกษา เกษตรอำเภอ โรงพยาบาล วัด กลุ่มและชมรมต่างๆ และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการแปรรูปขยะเปลือกไข่ โดยมีผู้ประกอบการขนมหวานในตำบลจำนวน 42 รายบริจาคเปลือกไข่เหลือใช้ให้โครงการใช้ประโยชน์

สำหรับเครือข่ายสนับสนุนของโครงการมีดังนี้

เครือข่ายที่ให้ความรู้ด้านการแปรรูปขยะเปลือกไข่

- 1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ให้ความรู้เชิงวิชาการด้านการแปรรูปขยะเปลือกไข่
- 2) สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองเพชรบุรี ให้ความรู้เชิงวิชาการด้านการแปรรูปเปลือกไข่เป็นสิ่งประดิษฐ์จากเปลือกไข่
- 3) เกษตรอำเภอ ให้ความรู้ด้านการแปรรูปขยะเปลือกไข่เป็นปุ๋ยใส่ในนาข้าวและทำปุ๋ยหมักเปลือกไข่

เครือข่ายที่นำความรู้และแนวคิดโครงการไปประยุกต์ใช้หรือขยายผล

- 1) โรงเรียนบ้านดอนมะขามช้าง โรงเรียนวัดนาพรหม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดนาพรหม และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดอนมะขามช้าง นำความรู้จากโครงการไปจัดหลักสูตรการเรียนการสอน และส่งเด็กมาเข้าร่วมโครงการ
- 2) ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุข โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาพันสาม และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดอนมะขามช้าง นำความรู้มาประยุกต์ทำสบู่จากเปลือกไข่ และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้อื่น
- 3) ชมรมแม่บ้าน นำความรู้และสิ่งเหลือใช้จากเปลือกไข่มาประยุกต์เป็นเจลแอลกอฮอล์ล้างมือ กระเช้าแทนใจ และปุ๋ยสำหรับเพาะปลูกพืชผักสวนครัว
- 4) ชมรมผู้สูงอายุ นำความรู้และเปลือกไข่มาใช้กรองน้ำมัน ทำกระถางปลูกต้นไม้ และทำแคลเซียมสำหรับวัวและนก
- 5) ผู้นำชุมชนในพื้นที่ตำบลนาพันสาม นำสิ่งเหลือใช้จากเปลือกไข่ในตำบลมารองหลุมปลูกต้นไม้ริมถนนและคลอง
- 6) วัดนาพรหมและวัดดอนมะขามช้าง นำแนวคิดแปรรูปเปลือกไข่ไปนำเสนอต่อที่ประชุมเสวนาสภา
- 7) กลุ่มชาวนา นำสิ่งเหลือใช้จากเปลือกไข่ในตำบลมาประยุกต์ใช้ในนาข้าว และขยายผลสู่เกษตรกรรายอื่นในชุมชนใกล้เคียง

8) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านคลองใหญ่ นำความรู้มาทำเปลือกไข่ไล่แมลง ปุ๋ยเปลือกไข่ เปลือกไข่รองหลุมปลูกต้นไม้ริมถนนและคลอง ใส่नाข้าว และขยายผลไปสู่เกษตรกรรายอื่น ในชุมชนใกล้เคียง

9) กลุ่มจิตอาสาโควิด นำความรู้และเปลือกไข่เหลือใช้ในตำบลมาประยุกต์ใช้เป็น สิ่งประดิษฐ์

ผลลัพธ์ของโครงการนี้คือ ขยะจากเปลือกไข่จำนวน 1,500 กิโลกรัม/วัน ถูกจัดสรร ให้บรรดาเครือข่ายนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้แก่

1) ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ประกอบด้วย แคลเซียมสำหรับเลี้ยงสัตว์ (กุ้ง นก และ วัว) ปุ๋ยเปลือกไข่ และเปลือกไข่สำหรับปลูกต้นไม้และไล่แมลง

2) ผลิตภัณฑ์ด้านอุปโภคบริโภค ประกอบด้วย สบู่เปลือกไข่ เจลแอลกอฮอล์ และ เปลือกไข่ลดขมสำหรับผสมกาแฟขง

3) ผลิตภัณฑ์สิ่งประดิษฐ์และของที่ระลึก ประกอบด้วย พวงกุญแจเรซิน สวนถาด กระเช้า แจกัน กรอบรูป และโมบาย

โดยปริมาณเปลือกไข่ที่ใช้แปรรูปในแต่ละผลิตภัณฑ์นั้น แบ่งเป็น 1,490 กิโลกรัม/วัน สำหรับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และ 10 กิโลกรัม/วัน สำหรับผลิตภัณฑ์ด้านอุปโภคบริโภค สิ่งประดิษฐ์ และของที่ระลึก

บรรยากาศในศูนย์การเรียนรู้การแปรรูปขยะเปลือกไข่ องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม

ผลจากการดำเนินโครงการนี้คือ องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสามสามารถบริหารจัดการขยะเปลือกไข่ให้หมดไปได้อย่างร้อยละ 100 ขณะที่ประชาชนในตำบลสามารถนำการแปรรูปเปลือกไข่ไปสร้างอาชีพ รายได้ และส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน นอกจากนี้ยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเครือข่ายต่างๆ รวมถึงประสบการณ์จากการประยุกต์ความรู้ไปใช้จริงไปขยายผลและส่งต่อให้แก่ชุมชนอื่นๆ นอกตำบลนาพันสามได้อีกด้วย

โครงการเหลืองทั้งตำบล

โครงการเหลืองทั้งตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม เป็นโครงการต่อยอดจากโครงการแปรรูปขยะจากเปลือกไข่ โดยการนำขยะเปลือกไข่มาใช้เป็นวัตถุดิบในการปลูกต้นไม้ที่ให้ดอกสีเหลืองอย่างต้นทองอุไร ต้นทานตะวัน และต้นราชพฤกษ์ (คูณ) ตามริมถนนและริมคลองในหมู่บ้านและชุมชนต่างๆ เพื่อสร้างภูมิทัศน์ของตำบลนาพันสามให้สวยงามสะอาดตา และน่าอยู่ สร้างแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน และช่วยกำจัดขยะเปลือกไข่ให้หมดไปจากชุมชน

เครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการนี้ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม เป็นองค์กรเครือข่ายหลัก ทำหน้าที่ประสานงานเครือข่ายสนับสนุนต่างๆ ทั้งเครือข่ายหมู่บ้าน วัด ผู้สูงอายุ และอาสาสมัครสาธารณสุข และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ เช่นเดิม

สำหรับเครือข่ายสนับสนุนของโครงการมีดังต่อไปนี้

1) เครือข่ายเหลืองทั้งตำบลหมู่ที่ 1-9 เครือข่ายวัดนาพรม และเครือข่ายผู้สูงอายุ ดำเนินการปลุกต้นทองอุไร ทานตะวัน และราชพฤกษ์ตามริมถนนและริมคลองในพื้นที่รับผิดชอบ โดยนำขยะเปลือกไข่มาใส่กันหลุมเพาะปลูกเพื่อเป็นสารอาหารให้แก่ต้นไม้ รวมถึงปรับปรุงภูมิทัศน์ รดน้ำพรุนดิน และกำจัดวัชพืชรอบบริเวณดังกล่าว

2) เครือข่ายชุมชนหมู่ที่ 6 นำขยะเปลือกไข่มาใช้เป็นปุ๋ยปลุกต้นไม้ เพื่อจัดการขยะในชุมชน ลดการนำขยะเข้าชุมชน และทำความสะอาดชุมชนทุกวันที่ 10 ของทุกเดือน

3) เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุข นำความรู้จากโครงการไปขยายผลในหมู่บ้าน และแนะนำประชาชนด้านการนำขยะจากเปลือกไข่มาใช้ปลุกต้นไม้

ผลของการดำเนินโครงการนี้คือ ภูมิทัศน์โดยรอบตำบลนาพันสามทั้งริมถนนและริมคลองสายต่างๆ ได้รับการปรับปรุงให้สวยงามขึ้น จากต้นไม้ที่ให้ดอกสีเหลืองประมาณ 13,000 ต้น ส่งผลให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวในตำบล 2 แห่ง ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าสู่ตำบลประมาณ 3,000 คน สร้างเงินหมุนเวียนประมาณ 1,000,000 บาท กระตุ้นเศรษฐกิจของตำบลนาพันสามและของจังหวัดเพชรบุรีให้ตื่นตัวยิ่งขึ้น

นอกจากนั้น โครงการนี้ยังสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนรู้จักคุณค่าของขยะ และรู้จักนำขยะโดยเฉพาะขยะเปลือกไข่ มาใช้ประโยชน์และต่อยอดด้านต่างๆ แทนที่จะปล่อยทิ้งเป็นขยะรอการทำลายเท่านั้น

โครงการเครือข่ายเรือมาด

โครงการเครือข่ายเรือมาดขององค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม เป็นโครงการที่ดำเนินการเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมการใช้ “เรือมาด” เรือที่ชาวตำบลนาพันสามในอดีตใช้เป็นยานพาหนะในการเดินทางและขนส่ง เนื่องจากปัจจุบันมีชาวนาพันสามใช้เรือมาดน้อยลง ขณะที่เรือมาดที่หลงเหลืออยู่ก็ไม่ได้รับการดูแล จนมีสภาพทรุดโทรม ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์โดยเฉพาะเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างอุทกภัยได้ องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสามร่วมกับเครือข่ายต่างๆ ในตำบลจึงร่วมกันดำเนินโครงการนี้เพื่อรักษาเรือมาดไว้ในฐานะสมบัติทางวัฒนธรรมประจำตำบลนาพันสาม โดยการจัดตั้ง “เครือข่ายเรือมาด” มาทำหน้าที่ดังกล่าว ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรือมาดให้สาธารณชนศึกษา รับผิดชอบต่อเรือมาด ซ่อมบำรุงเรือมาด และสร้างประเพณีเกี่ยวกับเรือมาด ด้วยการจัดการแข่งขันเรือมาดชิงธงเป็นประจำทุกปี

องค์กรที่เข้าร่วม “เครือข่ายเรือมาด” ประกอบด้วย

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม เป็นเจ้าภาพหลักของโครงการ ทำหน้าที่ประสานงานเครือข่ายสนับสนุนต่างๆ ให้มาดำเนินโครงการร่วมกัน
- 2) เครือข่ายเรือมาดหมู่ที่ 1-9 ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลเรือมาด และจัดการแข่งขันเรือมาดชิงธงร่วมกับเครือข่ายเรือมาดทั้งหมด
- 3) ชมรมเรือยาวแห่งประเทศไทยเพชรบุรี ทำหน้าที่กรรมการตัดสินการแข่งขันเรือมาดชิงธง
- 4) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาพันสามและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านดอนมะขามช้าง ทำหน้าที่ฝ่ายพยาบาลประจำการแข่งขันเรือมาดชิงธง
- 5) กลุ่มแม่บ้าน ทำหน้าที่อนุรักษ์เรือมาดและเข้าร่วมแข่งขันเรือมาดชิงธง
- 6) เจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำหน้าที่ดูแลการจราจรและรักษาความปลอดภัยการแข่งขันเรือมาดชิงธง
- 7) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ทำหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยสถานที่จอดรถและเรือ
- 8) สื่อมวลชนเพชรบุรี ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์โครงการแข่งเรือมาดชิงธง
- 9) เครือข่ายภาคเอกชน บริหารรางวัลการแข่งขันเรือมาดชิงธงพร้อมอาหารและเครื่องดื่ม
- 10) โรงเรียนบ้านดอนมะขามช้างและโรงเรียนวัดนาพรหม ทำหน้าที่ศึกษา เรียนรู้ และร่วมอนุรักษ์เรือมาด
- 11) วัดนาพรหมและวัดดอนมะขามช้าง ทำหน้าที่รับบริจาคเรือมาดและดูแลรักษาเรือมาด

การดำเนินโครงการเครือข่ายเรือมาดขององค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม ส่งผลให้วัฒนธรรมการใช้เรือมาดได้รับการอนุรักษ์ ตัวเรือมาดถูกนำมาซ่อมแซมและใช้ประโยชน์ ความรู้เกี่ยวกับเรือมาดถูกรวบรวมและจัดการให้เกิดประโยชน์ด้านการศึกษา และประเพณีแข่งขันเรือมาดชิงธงที่จัดอย่างสม่ำเสมอกลายเป็นเครื่องมือทางวัฒนธรรมที่ช่วยรักษาเรือมาดได้อีกทางหนึ่ง และยังทำให้เกิดกิจกรรมรวมหมู่ที่เชื่อมโยงชาวตำบลนาพันสามและเครือข่ายต่างๆ เข้าด้วยกัน รวมถึงช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยวของตำบลนาพันสามได้อีกด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ

อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ

จังหวัดลำปาง 52140

โทรศัพท์ 054-834-143

โทรสาร 054-834-143

ประชากร

10,889 คน

(ชาย 5,421 คน หญิง 5,468 คน)

พื้นที่

246.17 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 17 หมู่บ้าน)

รายได้

26,911,522.32 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,
เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

45,701,050.28 บาท

คณะผู้บริหาร*

นายกฤษฎพงษ์ มีลาภ

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

รักษาราชการแทน

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ

สัดส่วนสมาชิกสภา*

ชาย จำนวน - คน

หญิง จำนวน - คน

* อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ ยึดหลักการบริหารงานและพัฒนาตำบลด้วยการนำแนวคิด “4 สร้าง 1 พัฒนา สู่สุขวิถีที่ร่องเคาะ” เพื่อมุ่งการเสริมสร้างเครือข่ายและขับเคลื่อนร่วมกัน ประกอบด้วยสร้างการมีส่วนร่วม สร้างข้อตกลงกติการ่วมกัน สร้างแผน/โครงการ/กิจกรรม สร้างนวัตกรรม การเรียนรู้ และอีก 1 พัฒนา คือ พัฒนาศักยภาพเครือข่าย เพื่อให้เกิดพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

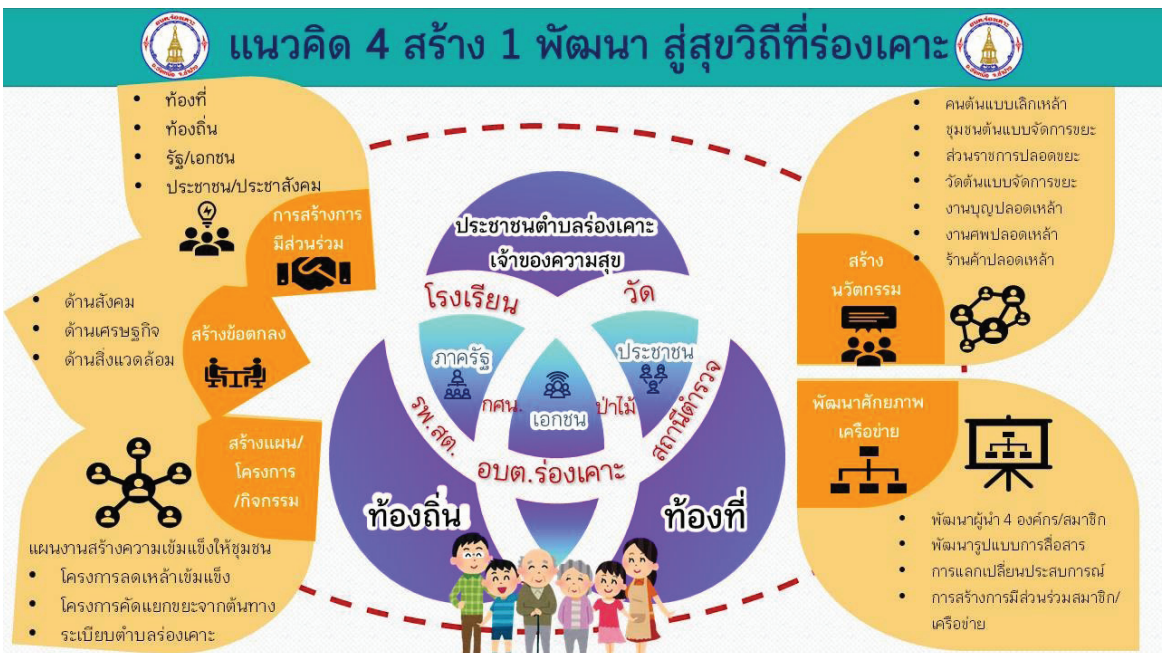
สร้างที่ 1 สร้างการมีส่วนร่วม คือ การสร้างและพัฒนากลไกการขับเคลื่อนพื้นที่แบบบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ท้องถิ่น ส่วนราชการ องค์กรภาคประชาชน ประชาสังคม และพระสงฆ์ ผ่านการประชุมประชาคม และประชุมประจำเดือนของผู้บริหาร กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้าส่วนราชการ กลุ่ม/องค์กรต่างๆ และปราชญ์ชุมชนในพื้นที่ ด้วยการร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันแก้ไขปัญหา และร่วมกันรับผิดชอบกับผลที่เกิดขึ้น จนนำไปสู่การรับผิดชอบต่อสาธารณะในฐานะพลเมือง

สร้างที่ 2 สร้างข้อตกลงและกติการ่วมกัน เริ่มจากการสร้างเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งมาจากปัญหา ความต้องการ ภาพหวังของคนในตำบลผ่านการประชุมประชาคมหมู่บ้าน

ซึ่งผู้นำแต่ละหมู่บ้านจะรวบรวมข้อมูลมาให้ในเวทีประชุมประชาคมประจำเดือนของกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้าส่วนราชการ ท้องที่ และท้องถิ่น จนเกิดเป็นปัญหาและความต้องการของทั้ง 17 หมู่บ้าน แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดแผนพัฒนาระดับตำบลแบบบูรณาการร่วมกันและเกิดความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

สร้างที่ 3 สร้างแผนงานโครงการและกิจกรรม โดยกำหนดแผนงานโครงการร่วมกันทั้งตำบลและเครือข่าย ผ่านรูปแบบวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) ปฏิบัติ (Do) ตรวจสอบ (Check) และปรับปรุง พัฒนา (Act) ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การพัฒนาเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมไปพร้อมกัน

สร้างที่ 4 สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ ผ่านการจัดการข้อมูลและการจัดการเรียนรู้ของตำบล โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท (1) ฐานข้อมูลจากชุมชน (2) ฐานข้อมูลจากระบบงานของภาครัฐ นำมาผ่านกระบวนการสร้าง คิด วิเคราะห์ และพัฒนาจนเกิดนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม อาทิ นวัตกรรมชุมชนปลอดภัย ปลอดภัยอุบัติเหตุ ของบ้านดอนแก้ว/นวัตกรรมแก้อย่างมีคุณค่า ทรายอย่างมีคุณภาพ โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลร่องเคาะ/วัดต้นแบบการจัดการขยะ/ส่วนราชการปลอดภัย ฯลฯ

1 พัฒนา คือ พัฒนาศักยภาพเครือข่าย สะท้อนให้เห็นจากการได้รับรางวัลการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล อบต.ร่องเคาะ/ รางวัลพระปกเกล้า/ รางวัลชุมชนต้นแบบ หมู่บ้านต้นแบบ ของบ้านดอนแก้ว บ้านสบลิ้น/ รพ.สต. ในตำบลร่องเคาะผ่านการประเมินมาตรฐาน รพ.สต. ตีดาว ระดับ 5 ดาว/ผู้ใหญ่บ้านร่องเคาะ ผู้ใหญ่บ้านดอนแก้ว ได้รับรางวัลผู้ใหญ่นายอดเยี่ยมจากจังหวัดลำปาง เป็นต้น

อบต.ร่องเคาะ ยังคงมุ่งมั่นดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคมให้เข้มแข็ง บนพื้นฐาน **ค้นหา พัฒนา สร้างเครือข่าย** พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนา จนนำมาสู่การรวมพลังชุมชนท้องถิ่นนำอยู่ สู่การขยายเครือข่าย และผลิตผลงานออกมาเป็นที่ประจักษ์อย่างต่อเนื่อง

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ ได้แก่

โครงการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน โดยระเบียบตำบลร่องเคาะ

ย้อนกลับไป เมื่อปี พ.ศ. 2553 ประชาชนในพื้นที่ตำบลร่องเคาะ ประสบกับวิกฤตการณ์ต่างๆ กล่าวคือ เหตุการณ์แรก ประชาชนเสียชีวิตจากการรับประทานเนื้อหมูป่าดิบ เหตุการณ์ที่สอง ประชาชนเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน ด้วยสาเหตุหลักมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จนส่งผลกระทบต่อตนเองและครอบครัว นอกจากนี้ยังรวมถึงปัญหาหนี้สินของประชาชนที่เพิ่มขึ้นจากการการก่อกำเนิดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงานศพ ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดมีสถิติของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่มีจำนวนรายใหม่เพิ่มขึ้น รวมทั้งผู้ถูกจับกุมดำเนินคดียาเสพติดมีการกระทำความผิดซ้ำซาก และจากการสำรวจพบว่า พื้นที่ตำบลร่องเคาะมีเขตติดต่อกับพื้นที่ที่มีการระบาดของยาเสพติดรุนแรง การซื้อขายยาเสพติดสามารถหาซื้อได้ง่าย นอกจากนั้นยังมีปัญหาอื่นๆ อาทิ การตัดไม้ทำลายป่า ไฟป่าหมอกควัน เป็นต้น

จากวิกฤตการณ์และปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ประชาชนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการสูญเสีย รวมถึงผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้น จึงนำมาสู่การสร้างความร่วมมือของ 4 องค์กรหลักในพื้นที่ ได้แก่ (1) ท้องที่ (2) ท้องถิ่น (3) ภาครัฐ/เอกชน และ (4) ภาคประชาชน/ประชาสังคม ในการวิเคราะห์สาเหตุ การป้องกันป้องปรามและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ผ่านเวทีประชุมประจำเดือนของผู้นำท้องที่ ท้องถิ่น และหัวหน้าส่วนราชการ ผู้แทนประชาชน ผู้แทนกลุ่มองค์กรในตำบลร่องเคาะ เป็นกลไกขับเคลื่อน จึงได้มาซึ่งข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชน และข้อมูลเชิงวิชาการ

จากหน่วยงานราชการที่เข้าร่วมเวที เกิดคณะกรรมการจัดทำ(ร่าง)ระเบียบตำบล เพื่อความสงบเรียบร้อยในชุมชน โดยคณะกรรมการดังกล่าวนำเสนอ(ร่าง)ระเบียบตำบลในเวทีการประชุมของทั้ง 4 องค์กรหลักในพื้นที่อีกครั้ง โดยผู้นำท้องถิ่นนำ(ร่าง)ระเบียบตำบลสู่การประชุมประชาคมในหมู่บ้าน และนำผลการประชุมประชาคมมานำเสนอในการประชุมอีกครั้ง และคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการปรับระเบียบให้เหมาะสมกับข้อมูล/บริบทชุมชนอีกครั้ง

ท้ายที่สุดเกิดเป็น “ระเบียบตำบลร่องเคาะ ว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยและสร้างความเข้มแข็งในชุมชน พ.ศ. 2553” และต่อมาได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2564) ให้สอดคล้องตามสถานการณ์และสภาพบริบท รวมถึงผลกระทบจากการใช้ระเบียบตำบลฯ (พ.ศ. 2553) และสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปในหลายด้าน (สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม) ตลอดจนภาวะสุขภาพอนามัย และโรคติดต่อ/ไม่ติดต่อในยุคโลกาภิวัตน์

องค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ ดำเนินการขับเคลื่อนและพัฒนา โดยใช้ข้อมูลชุมชนเป็นฐานและข้อมูลเชิงวิชาการประกอบเข้าด้วยกัน ร่วมกับ 4 องค์กรหลัก ประกอบด้วย

● **ห้องที่** ได้แก่ ชมรมกำนัน/ ผู้ใหญ่บ้านตำบลร่องเคาะ (ในฐานะฝ่ายปกครองในพื้นที่) โดยมีบทบาทสำคัญในการเป็นคณะกรรมการระเบียบตำบลร่องเคาะระดับตำบล ระดับหมู่บ้าน และร่วมขับเคลื่อนการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนตำบลร่องเคาะ ซึ่งครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน (สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม) ตลอดจนเป็นผู้ให้ข้อมูลชุมชนกำกับ ติดตามการใช้ระเบียบตำบลของคนในหมู่บ้าน และพิจารณาข้อทักท้วง ข้ออุทธรณ์ของผู้ถูกระเบียบตำบลบังคับใช้

● **ห้องถิ่น** ได้แก่ ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ มีบทบาทในการร่วมวางแผน ป้องกัน แก้ไขปัญหา สนองต่อความต้องการของชุมชนในด้านการพัฒนาโครงการสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการพัฒนาด้านอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในตำบล และเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการระเบียบตำบลร่องเคาะ (ระดับตำบล ระดับหมู่บ้าน) มีบทบาทหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด

● **ภาครัฐ/ภาคเอกชน**

ภาครัฐ ได้แก่ ส่วนราชการในพื้นที่ จำนวน 5 ประเภท 12 แห่ง

▶ **สถานศึกษาในพื้นที่** จำนวน 7 แห่ง (5 โรงเรียน กับ 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) มีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนข้อมูลเชิงวิชาการด้านการจัดการศึกษาแก่เยาวชน ในเวที

ประชุมประจำเดือน ของกำนัน/ ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ร่องเคาะ และหัวหน้าส่วนราชการ ผู้แทนองค์กร ประชาชน ร่วมเป็นกรรมการระเบียบตำบล ร่องเคาะ ระดับตำบล ซึ่งมีหน้าที่ตามที่กำหนดในระเบียบฯ ตลอดจนร่วมขับเคลื่อน การสร้างความเข้มแข็งในการวางรากฐานเยาวชนในตำบลร่องเคาะ ให้เกิดความตระหนัก ความรับผิดชอบตนเอง และสังคมในการอยู่ร่วมกัน

▶ **โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลร่องเคาะ** จำนวน 3 แห่ง ประกอบด้วย (รพ.สต.บ้านร่องเคาะ) (รพ.สต.บ้านดอนแก้ว) และ (รพ.สต.บ้านวังใหม่) มีบทบาทหน้าที่ ในการสนับสนุนข้อมูลเชิงวิชาการด้านสุขภาพในเวทีประชุมประจำเดือน ของกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ และหัวหน้าส่วนราชการ ผู้แทนองค์กร ประชาชน ร่วมเป็นกรรมการระเบียบตำบลร่องเคาะ ระดับตำบล มีหน้าที่ตามที่กำหนด ในระเบียบฯ และให้สนับสนุนการดำเนินการตามระเบียบตำบลร่องเคาะ

▶ **สถานีตำรวจภูธรร่องเคาะ** มีบทบาทหน้าที่ในการให้ข้อมูลการจับกุมผู้กระทำความผิด กฎหมายที่กำหนดในระเบียบตำบลร่องเคาะ เช่น การจับกุมผู้กระทำความผิดด้านยาเสพติด การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า การทะเลาะวิวาท เป็นต้น นอกจากนี้ยังร่วมเป็นกรรมการ ที่ปรึกษาของระเบียบตำบลร่องเคาะ

▶ **หน่วยป้องกันและรักษาป่าลำปาง ที่ 11** มีบทบาทหน้าที่ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ป่าไม้ การใช้ประโยชน์จากป่าไม้ และร่วมเป็นกรรมการระเบียบตำบลร่องเคาะ ระดับ ตำบล มีหน้าที่ตามที่กำหนดในระเบียบฯ

▶ **หน่วยอุทยานแห่งชาติ (แม่ฮ่องสอน)** มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการให้ข้อมูลการใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรจากป่า และการให้ข้อมูลพื้นที่ป่าสงวน และร่วมเป็นกรรมการ ระเบียบตำบลร่องเคาะ ระดับตำบล มีหน้าที่ตามที่กำหนดในระเบียบฯ

ภาคเอกชน ได้แก่ ร้านค้าชุมชน ประกอบด้วย ร้านทองใบพานิษฐ์ (บ้านร่องเคาะ) ร้านลุงแซว (บ้านวังใหม่) ร้านครุติเรก (บ้านจำตอง) ร้านครุจำนง (บ้านวังนิมิต) ร่วมกัน ขับเคลื่อนระเบียบตำบลโดยการจดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเทศกาลต่างๆ

● **ภาคประชาชน/ประชาสังคม** ประกอบด้วย

▶ **กลุ่มสมาชิกเงินสวัสดิการฌาปนกิจ (ระดับหมู่บ้าน/ ระดับตำบล)** ร่วมกัน ขับเคลื่อนด้วยการบังคับใช้ระเบียบกับผู้ไม่ปฏิบัติตามระเบียบตำบลร่องเคาะ เช่น การดัดสวัสดิการผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ตามที่ระเบียบของตำบลกำหนด

► คณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ ร่วมขับเคลื่อนการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนตำบลร่องเคาะ ในเรื่องการโน้มน้าวใจคนในตำบลร่องเคาะ ด้านการจัดงานศพ การวางผ้าไตรเพื่อกระชับเวลา การงดจุดธูปไฟในวันฉัตรมงคล เพื่อป้องกันอันตราย เป็นต้น

► สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีบทบาท
ร่วมขับเคลื่อนการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนตำบลร่องเคาะ ซึ่งเป็นองค์หลัก
ในการสนับสนุนปัจจัยทุนทรัพย์ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

จากการดำเนินโครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ด้วยระเบียบตำบลร่องเคาะนั้น ก่อให้เกิดผลสำเร็จในการขับเคลื่อนเครือข่ายอย่างยั่งยืน สังเกตได้จากการดำเนินการบังคับใช้ ระเบียบอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบตำบลด้วยกันทั้งหมด 6 ฉบับ ประชาชนเข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบตำบล และจากการสอบถามโดยใช้แบบสอบถาม ความพึงพอใจต่อระเบียบตำบลร่องเคาะ 10 ข้อ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนตำบลร่องเคาะภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก”

นอกจากนี้สถิติการจับกุมผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่มีผู้เสียชีวิตใหม่ ไม่มีรายงานการกระทำผิดตามระเบียบฯ ตลอดจนประชาชนในทั้ง 17 หมู่บ้าน ไม่มีสถิติการกระทำผิดระเบียบตำบลร่องเคาะในประเด็นสิ่งแวดล้อม และสาธารณสุข ซึ่งปรากฏตามรายงานการประชุมประจำเดือน อีกทั้งโครงการดังกล่าวยังเป็นโครงการที่บรรจุในแผนงานส่งเสริมความเข้มแข็งให้ชุมชนของแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565)

โครงการสร้างเครือข่ายคนงดเหล้า ลด ละ เลิกบุหรี่ยาสูบ

เนื่องจากปี พ.ศ. 2552 มีเหตุการณ์เกิดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ตำบลร่องเคาะ ซึ่งคู่กรณีดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้สามีและภรรยาเสียชีวิต ส่งผลกระทบต่อครอบครัว บุตรสาวต้องกำพร้าพ่อแม่ และกรณีคนในพื้นที่ไปทำงานต่างจังหวัดถูกคนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขับรถชนจนเป็นอัมพาต ต้องมารักษาตัวอยู่ที่บ้าน ขาดรายได้ และเป็นภาระครอบครัว รวมถึงปัญหาเด็กเยาวชนมีพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำนวนมาก ประกอบกับวิถีชีวิตวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาช้านาน หากมีการรวมตัวกันทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การลงแขกทำนา การสร้างบ้าน หรือทำกิจกรรมในชุมชนร่วมกัน เจ้าบ้านหรือเจ้าภาพมักจะมีการเลี้ยงอาหารและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่ผู้ร่วมงาน

ด้วยสถานการณ์และปัญหาข้างต้น จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการขับเคลื่อนเรื่องการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของตำบลร่องเคาะ โดยเริ่มจากการแกนนำของทุกภาคส่วนผ่านกิจกรรม “อบต.ชวนเลิกเหล้า” ชักชวนให้คณะผู้บริหาร/สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล/ข้าราชการพนักงาน อบต./ผู้นำชุมชน/กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน/หัวหน้าส่วนราชการ และข้าราชการในพื้นที่ ตลอดจนประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนผู้สนใจ เข้าร่วมกิจกรรม “งดเหล้าเข้าพรรษา ทำความดีถวายเป็นพุทธบูชาและเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ” เป็นกิจกรรมที่จัดโดยไม่ใช้งบประมาณจากภาครัฐแต่อย่างใด โดยในปีแรกมีผู้เข้าร่วมเพียง 126 คน ประกอบกับในช่วงเวลาเดียวกัน เป็นปีที่สถาบันแสนตอ จังหวัดลำปาง มีการรณรงค์และขับเคลื่อนงานศพปลอดเหล้า ซึ่งตั้งเป้าหมายในปี พ.ศ. 2552 ให้จังหวัดลำปางเป็นพื้นที่ปลอดเหล้าในงานศพ หลังจากนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ จึงได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายและมีการดำเนินงานเรื่องการงดเหล้าในงานศพ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 เป็นต้นมา

องค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ ร่วมกับ 4 องค์กรหลัก ได้หาแนวทางในการป้องกัน ป้องปราม และแก้ไขปัญหา อันเกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยาสูบ โดยการขับเคลื่อนรูปแบบทั้งตำบล ภายใต้การมีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ตำบลร่องเคาะ เพื่อให้เกิดการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว จึงได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเครือข่ายร่วมสร้างตำบลร่องเคาะน่าอยู่ (ภายใต้โครงการสร้างเครือข่ายคนงดเหล้า และลด ละ เลิก บุหรี่/ยาสูบ) เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

๑ องค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ ในฐานะศูนย์ประสานงานการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอุบัติเหตุ ทำหน้าที่ในการประสานงาน ติดตาม และ

สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่าย ให้สามารถดำเนินการ พัฒนารูปแบบและแนวทางเพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และบุหรี่ยาสูบได้

๑๐ **ท้องถิ่น (ทั้ง 17 หมู่บ้าน)** ร่วมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์/สรรหาให้มีบุคคลต้นแบบ การลด ละ เลิก เหล้า บุหรี่และยาสูบของแต่ละหมู่บ้าน/ ร่วมเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการลด ละ เลิก เหล้า บุหรี่ ยาสูบ และด้านการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และลดอุบัติเหตุจราจร ในพื้นที่

๑๑ **ภาครัฐ สถานศึกษาในพื้นที่ (จำนวน 7 แห่ง)** ประกอบด้วย 5 โรงเรียน และ 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดำเนินการสนับสนุนข้อมูลเชิงวิชาการ/ ร่วมสร้างนวัตกรรม และเป็น แหล่งเรียนรู้ เป็นสถานศึกษาต้นแบบ/ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจสร้าง เครือข่ายคณบดีเหล่าและ ลด ละเลิกบุหรี่ ยาสูบ/บูรณาการการเรียนการสอนในโรงเรียน/ บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลร่องเคาะ (จำนวน 3 แห่ง) ประกอบด้วย รพ.สต.บ้านร่องเคาะ/ รพ.สต.บ้านดอนแก้ว และรพ.สต.บ้านวังใหม่ สนับสนุนข้อมูลเชิงวิชาการด้านสาธารณสุข/ ร่วมสร้างนวัตกรรม และเป็นแหล่งเรียนรู้ เป็น รพ.สต.ต้นแบบ/รณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจสร้างเครือข่ายคณบดีเหล่า และ ลด ละเลิก บุหรี่ ยาสูบ/ ค้นหาเครือข่าย ทั้งในหน่วยงาน รพ.สต. และประชาชนในเขตรับผิดชอบ สร้างต้นแบบคนเลิกเหล้า บุหรี่ ยาสูบ ดำเนินการจัดตั้งคลินิกเลิกเหล้า/ บุหรี่ ในรพ.สต. สถานีตำรวจภูธรร่องเคาะ ร่วมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ขับเคลื่อน และสนับสนุนข้อมูลสถิติอุบัติเหตุจราจรที่มาจาก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑๒ **ภาคเอกชน ร้านค้าชุมชน** ประกอบด้วย ร้านทองใบพานิชย์ (บ้านร่องเคาะ) ร้านลุงแสว (บ้านวังใหม่) ร้านครูดิเรก สุริวงศ์ (บ้านจำตอง) ร้านครูจ่านง คัมภีร์พิทักษ์ (บ้านวังนิมิตร) ร่วมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์/ สรรหาให้มีบุคคลต้นแบบการลด ละ เลิก เหล้า บุหรี่และยาสูบของแต่ละหมู่บ้าน/ ร่วมกิจกรรมรณรงค์ด้านการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และลดอุบัติเหตุจราจรในพื้นที่

๑๓ **ภาคประชาสังคม** ผู้สูงอายุ/กลุ่มอาชีพ/กลุ่ม อสม./สภาเด็กและเยาวชนตำบล ร่องเคาะ ดำเนินการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ ผ่านกิจกรรมการ รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และขับเคลื่อนกระบวนการดำเนินงานโครงการ ด้วยการมีบุคคล ต้นแบบการลด ละ เลิก เหล้า บุหรี่และยาสูบ และขยายเครือข่าย องค์กรศาสนา (เจ้าคณะ ตำบลร่องเคาะ เขต 1 และเจ้าคณะตำบลร่องเคาะ เขต 2) ดำเนินการร่วมวางแผนชุมชน

แผนพัฒนาท้องถิ่น ผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้าน และเวทีการประชุมประจำเดือน ร่วมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์โครงการ/ มีแหล่งเรียนรู้ด้านการรณรงค์ใช้สมุนไพร/ เชิญชวนและค้นหา บุคคลต้นแบบ ตลอดจนร่วมติดตามและประเมินผล กับทีมคณะกรรมการติดตามและ ประเมินผล

ผลของการดำเนินโครงการสร้างเครือข่ายคนงดเหล้า ลด ละ เลิกบุหรี่ ยาสูบ ทำให้ เกิดความสำเร็จในการขับเคลื่อนของเครือข่ายให้เกิดความยั่งยืน โครงการดำเนินมาอย่าง ต่อเนื่องทุกปี มีผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นทุกปี มีเวทีการถอดเรียนสรุปผลการดำเนินงาน และมอบเกียรติบัตรแก่ผู้ผ่านเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ รวมถึง มอบโล่ยกย่องร้านค้าปลอดเหล้าและบุคคลต้นแบบในการการงดเหล้าตลอดชีวิต ปัจจุบัน ปี พ.ศ. 2564 มีผู้ร่วมโครงการ จำนวน 1,448 คน และเกิดสมาชิกเครือข่ายนอกพื้นที่ ในการขับเคลื่อนประเด็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งสิ้น 34 แห่ง/ เครือข่ายบุคคลต้นแบบ ในตำบลจำนวน 123 คนต้นแบบ/เยาวชนปลอดเหล้า จำนวน 309 คน และบุคคลเลิกเหล้า ตลอดชีวิตหลังจากเข้าร่วมโครงการจำนวน 112 คน

นอกจากกิจกรรมตามโครงการแล้ว ยังเกิดนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ในการขับเคลื่อน ในพื้นที่ เช่น งดเหล้าหลังเลิกงาน งานศพปลอดเหล้า หมู่บ้านปลอดเหล้า คลินิกเลิกบุหรี่ ครอบครัวตัวอย่างปลอดเหล้า ร้านค้าปลอดเหล้า และมีแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ คือ หลักสูตร บุรณาการลดเหล้า ลดอุบัติเหตุในโรงเรียน(โรงเรียนบ้านแม่สง) และนวัตกรรมเลิกเหล้า ไม่ใช่เรื่องยากหากตั้งใจจริง (โรงเรียนบ้านห้วยก้อด)

โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง

ปัญหาขยะเป็นปัญหาที่เรื้อรังและเป็นปัญหาระดับประเทศที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคม และเศรษฐกิจด้านต่างๆ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจึงต้องมีการบริหารจัดการอย่างถูกวิธีและเร่งด่วน จังหวัดลำปางเป็นอีกจังหวัดที่เห็นถึงความสำคัญของปัญหานี้จึงมีการรณรงค์จัดทำโครงการ “ลำปางสะอาด” ขึ้น และขอความร่วมมือทุกส่วนราชการ รณรงค์เกี่ยวกับการคัดแยกขยะ เพื่อลดปริมาณขยะ

องค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ จึงได้ริเริ่มจัดทำ โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง ร่วมแรงร่วมใจคัดแยกขยะอินทรีย์หรือขยะเปียกในครัวเรือนกับขยะทั่วไป และรณรงค์ด้วยการแจกถังขยะเปียกให้กับบ้านต้นแบบในแต่ละหมู่บ้าน อีกทั้งให้พนักงานมีส่วนร่วมในโครงการโดยให้ทำเป็นตัวอย่างให้กับประชาชนในพื้นที่

หลังจากนั้นได้ขยายผลต่อ โดยมีการคัดแยกขยะ (ขยะพลาสติก ขวดแก้ว อลูมิเนียม ขยะอันตราย ก่อหลอมนม กระดาษ ขวดพลาสติกแข็ง ฯลฯ) ขยะที่คัดแยกแล้วจะนำส่ง SCG แต่ในส่วนของขยะอันตราย นำส่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง และขยะรีไซเคิลบางส่วนครัวเรือนต้นแบบได้เห็นคุณค่า จึงนำมาสร้างเป็นมูลค่า เกิดรายได้ให้กับครอบครัวและยึดเป็นอาชีพเสริม โครงการดังกล่าวมีการบูรณาการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วนในตำบลร่องเคาะ ทั้งจากครัวเรือน วัด สถานศึกษา สถานที่ราชการ โดยแสดงเจตนารมณ์ในการสนับสนุนหลัก การการเรียนรู้ร่วมกันขับเคลื่อน และรณรงค์การคัดแยกขยะที่ต้นทาง ดังนี้

๑ **องค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ** หน้าที่ในการประสานงาน ติดตามและสนับสนุน กระบวนการเรียนรู้ให้แก่เครือข่าย ให้สามารถดำเนินการพัฒนารูปแบบและแนวทางเพื่อ รณรงค์การคัดแยกขยะที่ต้นทางได้

๑ **ท้องที่ (ทั้ง 17 หมู่บ้าน)** ร่วมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ขับเคลื่อนกระบวนการ ดำเนินงานการคัดแยกขยะต้นทาง/สรรหาให้มีครัวเรือนต้นแบบการคัดแยกขยะต้นทางของ แต่ละหมู่บ้าน และร่วมกิจกรรมรณรงค์ด้านการคัดแยกขยะต้นทางกับทาง อบต.

๑ **ภาครัฐ สถานศึกษาในพื้นที่ (จำนวน 7 แห่ง)** ประกอบด้วย 5 โรงเรียน และ 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/สถานี่ตำรวจภูธรร่องเคาะ/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลร่องเคาะ (จำนวน 3 แห่ง) ประกอบด้วย รพ.สต. ตำบลร่องเคาะ รพ.สต. บ้านดอนแก้ว และ รพ.สต. บ้านวังใหม่ ให้การสนับสนุนข้อมูลเชิงวิชาการด้านการจัดการขยะ/ร่วมสร้างงานประดิษฐ์ หรือเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการขยะ/รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจใน การจัดการขยะอย่างถูกวิธี/จัดถึงขยะให้เหมาะสม พร้อมการคัดแยกขยะที่ถูกวิธี และนำส่ง ขยะให้ อบต.ร่องเคาะ ในการรับซังขยะทุกเดือน

๑ **ภาคเอกชน** ร้านบังอรคำของเก่า ร้านรับซื้อของเก่าบ้านทุ่งฝูง ร้านรับซื้อของเก่า บ้านจำทอง ร่วมขับเคลื่อนการคัดแยกขยะที่ต้นทาง ตลอดจนเข้ามารับซื้อขยะที่คัดแยกจาก ครัวเรือน

๑ **ภาคประชาชน/ประชาสังคม** ประกอบด้วย ชมรมคนพิการ/กลุ่มผู้สูงอายุ/ สภาเด็กและเยาวชน/ครัวเรือนต้นแบบ ดำเนินการจัดการขยะในพื้นที่ ผ่านกิจกรรมการ รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ขับเคลื่อนกระบวนการดำเนินงานเครือข่ายของโครงการ/สร้าง นวัตกรรมจัดการขยะของกลุ่ม อย่างน้อย 1 อย่าง และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการ ขยะในพื้นที่ องค์การศาสนา (เจ้าคณะตำบลร่องเคาะ เขต 1 และเจ้าคณะตำบลร่องเคาะ เขต 2) ได้ร่วมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ขับเคลื่อนกระบวนการดำเนินงานเครือข่าย และมี วัดที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์การประกวดวัดต้นแบบการจัดการขยะจากต้นทาง ตามเกณฑ์การประเมินส่วนราชการต้นแบบการจัดการขยะจากต้นทาง ของ อบต.ร่องเคาะ ไม่น้อยกว่า 7 วัด และกำหนดแหล่งเรียนรู้การจัดการขยะจากต้นทาง (จำนวน 1 วัด ต่อเขต การปกครองของคณะสงฆ์)

๑ **ภาควิชาการสนับสนุน** ประกอบด้วย หน่วยป้องกันและรักษาป่าลำปาง ที่ 11 หน่วยอุทยานแจ้ซ้อน (แม่อ้อ) ร่วมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรจากป่าและ

การให้ข้อมูลพื้นที่ป่าสงวนสำนักงานสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปาง สำนักงานสิ่งแวดล้อม ภาค 2 ให้การสนับสนุนมอบโล่รางวัลให้กับชุมชนต้นแบบการจัดการขยะ หรือการจัดการสิ่งแวดล้อม

ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ ทำให้ปริมาณขยะนำส่งกำจัดลดลง (จาก 42 ตัน ต่อเดือน ลดลงมาที่ 35 ตันต่อเดือน) ส่วนราชการเป็นเครือข่ายในการดำเนินการ (จำนวน 14 แห่ง) คริวเรือนในพื้นที่ของตำบลร่องเคาะเข้าร่วม เดิม(ร้อยละ 49.87) เป็น(ร้อยละ 66.13) [เปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2562 กับ ปี พ.ศ. 2563] และการทำงานอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ อบต.ร่องเคาะ ได้รับรางวัลหน่วยงานดีเด่น (ระดับจังหวัด) ในการดำเนินการโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และได้รับงบประมาณสนับสนุน จำนวน 100,000 บาท จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อต่อยอดในการพัฒนาโครงการให้เข้มแข็งและยั่งยืน

รางวัลพระปกเกล้าประจำปี 2564

ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

- 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
- 2 เทศบาลนครขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
- 3 เทศบาลนครนนทบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
- 4 เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
- 5 เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
- 6 เทศบาลเมืองบ้านสวน
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
- 7 เทศบาลตำบลก่อ
อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน
- 8 องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน
อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
- 9 องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย
อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- 10 องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขาม
อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล

จังหวัดสตูล 91000

โทรศัพท์ 074-712-380

โทรสาร 074-723-183

ประชากร

324,098 คน

(ชาย 161,303 คน หญิง 162,795 คน)

พื้นที่

2,807.52 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 279 หมู่บ้าน)

รายได้

181,653,381.43 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

131,810,700.00 บาท

คณะผู้บริหาร

นายสัมฤทธิ์ เลียงประสิทธิ์

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

ด.ต.สุกฤษฎี มอญแก้ว

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

นางบุญยืน รัตนชาติ

รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

รักษาราชการแทน

ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 23 คน

หญิง จำนวน - คน

ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดสตูล ประกอบอาชีพทางการเกษตรและทำการประมงพื้นบ้าน ซึ่งมีรายได้ไม่มากนัก ทำให้ประชาชนเกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านรายได้ ด้านการศึกษา ด้านการรักษาพยาบาล และด้านการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ อย่างไรก็ตามจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัดที่มีความสมบูรณ์ทั้งภูเขา ป่าไม้ นาข้าว ทะเล และการท่องเที่ยว ทำให้คนยากจนของคนสตูลไม่ถึงกับอดอยากจนไม่มีจะกิน อย่างไรก็ตามองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลได้เล็งเห็นความสำคัญและพยายามดำเนินโครงการ มาตรการต่างๆเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ และให้เกิดช่องว่างระหว่างกลุ่มคนรวยและคนจนในจังหวัดสตูลให้น้อยที่สุด

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนความเป็นเลิศในด้าน การลดความเหลื่อมล้ำ ในสังคมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ได้แก่ 1) โครงการศูนย์บริการอุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยติดเตียง และผู้ที่อยู่ในระยะที่จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ โรงพยาบาลชุมชน ปังบประมาณ 2562 “ธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์ ธนาคารฟื้นชีวิต” 2) โครงการจัดทำและวางผังเชิงเชื่อมเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล และ 3) โครงการนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา โดยแต่ละโครงการมีความโดดเด่น ดังนี้

โครงการ ธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์ ธนาคารฟื้นชีวิต

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งส่วนใหญ่บุคคลเหล่านี้มักจะมีปัญหาสุขภาพหรืออุบัติเหตุต่างๆ ทำให้มีความพิการ ซึ่งผู้ป่วยเหล่านี้มีความยากลำบากในการเข้าถึง “สิทธิการบริการสาธารณสุข” และ “บริการทางการแพทย์” จึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบการบริการการดูแลสุขภาพต่อเนื่องในระยะยาว โดยเฉพาะการเข้าถึงบริการด้านอุปกรณ์ทางการแพทย์ เนื่องจากมีต้นทุนสูง เข้าไม่ถึงบริการ และความยุ่งยากในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยมาโรงพยาบาล

กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพจังหวัดสตูล ภายใต้การบริหารจัดการ โดย อบจ.สตูล จึงได้จับมือกับโรงพยาบาลทุกแห่งในพื้นที่จังหวัดสตูล ดำเนินงานโครงการศูนย์บริการอุปกรณ์ทางการแพทย์ “ธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์ ธนาคารฟื้นชีวิต” เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านสาธารณสุข ทำให้ผู้ป่วยได้พัฒนาคุณภาพชีวิต มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมทางกายภาพของแต่ละบุคคล พร้อมกำชับเจ้าหน้าที่ติดตามผลการใช้อุปกรณ์ ให้เกิดการใช้งานได้สูงสุด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ซึ่งหมายถึง คนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยที่อยู่ในระยะกึ่งเฉียบพลัน และผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ให้ได้รับการฟื้นฟูหรือคืนชีวิตให้ใกล้เคียงกับคนปกติมากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านสุขภาพ โดยเพิ่มโอกาสให้ผู้ป่วยเข้าถึงอุปกรณ์ทางการแพทย์ สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น
2. เพื่อสนับสนุนให้หน่วยบริการมีวัสดุอุปกรณ์ สำหรับให้ผู้ป่วยยืมใช้เพื่อการดูแล ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยติดเตียง และผู้ที่อยู่ในระยะที่จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ในพื้นที่จังหวัดสตูล
3. เพื่อสนับสนุนการจัดบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยติดเตียงและผู้ที่อยู่ในระยะที่จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในพื้นที่จังหวัดสตูล ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดภาวะแทรกซ้อน
4. เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายสำหรับครอบครัวกลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยติดเตียง และผู้ที่อยู่ในระยะที่จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในพื้นที่จังหวัดสตูล

โครงการศูนย์บริการอุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยติดเตียง และผู้ที่อยู่ในระยะที่จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นการดำเนินงานร่วมกันขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลและเครือข่าย รายละเอียด ดังนี้

อบจ.สตูล	เครือข่าย
1. จัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการขอรับเงินสนับสนุนงบประมาณโครงการศูนย์บริการอุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยติดเตียง และผู้ที่อยู่ในระยะที่จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ 2. คณะกรรมการกองทุนพิจารณาอนุมัติโครงการและงบประมาณ ทั้งนี้ คณะกรรมการกองทุนตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่ประกอบด้วย ผู้มีความรู้ด้านต่างๆ เช่น ด้านช่าง ด้านสาธารณสุข ด้านกายภาพ มาพิจารณาก่อนการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามโครงการที่ขอรับสนับสนุนก่อนการพิจารณาอนุมัติ 3. หากโครงการผ่านการพิจารณา อบจ.สตูล ดำเนินการแจ้งผลการพิจารณา และจัดทำบันทึกข้อตกลงหรือสัญญา กับหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ 4. อบจ.สตูล ดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการตามที่กำหนด 5. อบจ.สตูล ติดตามและประเมินผลโครงการดังกล่าว ตั้งแต่ ปี 2558 – 2562 เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และประโยชน์ที่ประชาชนพึงได้รับให้มากที่สุด และเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณต่อไป	1. โรงพยาบาลดำเนินการสำรวจอุปกรณ์ทางการแพทย์ชนิดต่างๆ ที่ความจำเป็นต้องใช้ในพื้นที่ 2. โรงพยาบาล จัดทำรายละเอียดโครงการ โดยแสดงถึงจำนวนคนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ที่อยู่ในระยะที่จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีความจำเป็นต้องใช้ และจำนวน รายการอุปกรณ์ เพื่อขอรับการสนับสนุนเงินงบประมาณจากกองทุนฯ 3. โรงพยาบาลดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ โดยการจัดหาอุปกรณ์ตามที่ผ่านการอนุมัติ 4. รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการให้ อบจ. สตูล และคณะกรรมการกองทุนทราบตามที่กำหนดไว้ในบันทึกข้อตกลงหรือสัญญา 5. โรงพยาบาลมีแผนการลงพื้นที่เยี่ยมผู้ป่วย และให้ความรู้กับผู้ดูแล โดยทีมสหวิชาชีพเป็นประจำทุกเดือน

หลังการรักษาพยาบาล พบว่าอุปกรณ์สำหรับฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยนั้น มีความสำคัญไม่น้อยกว่าการรักษาพยาบาล เมื่อผู้ป่วยกลับบ้านนอกจากอุปกรณ์จะช่วยผู้ป่วยแล้ว ยังช่วยให้ญาติดูแลผู้ป่วยได้ดียิ่งขึ้น ที่สำคัญคือ หลังจากยืมอุปกรณ์ไปใช้แล้ว เครือข่ายที่เกี่ยวข้องจะลงพื้นที่ติดตามไปสอนญาติผู้ป่วยให้ใช้เครื่องมืออย่างถูกต้อง รวมถึง การบำรุงรักษา ซ่อมแซม ให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ หากผู้ป่วยใช้แล้ว อาการ หูเลา อาการดีขึ้น ก็ก็นำมาคืน เพื่อให้ผู้ป่วยรายอื่นยืมต่อไปในทุกๆ 2 ปี กองทุนจะมี แผนการดำเนินงาน สนับสนุนให้หน่วยบริการด้านสาธารณสุข มีอุปกรณ์ทางการแพทย์ ที่ทันสมัย และเพียงพอต่อการใช้งานอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการ ทางทางการแพทย์มากยิ่งขึ้น โดยมีการยืมใช้แล้ว จำนวน 398 ครั้ง อย่างไรก็ตามด้วยเครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ซึ่งอยู่ในรูปแบบการยืม และหมุนเวียนให้กับผู้ป่วย จึงจำเป็นต้องมี การบำรุงและดูแลรักษาอย่างดี แต่ด้วยระยะเวลาการใช้งานทำให้มีการเสื่อมของอุปกรณ์ บางชนิด กองทุนจึงได้มีการวางแผนการดำเนินงานจัดตั้งศูนย์ซ่อมอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ จังหวัดสตูล โดยให้บริการรับซ่อมอุปกรณ์ทางการแพทย์ อุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ เพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ จึงสรุปได้ว่าธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์ ธนาคาร พื้นที่วัดสามารถตอบโจทย์ความเหลื่อมล้ำด้านสุขภาพได้อย่างชัดเจน

โครงการจัดทำและวางผังเขื่อนเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล

จากวิกฤติเศรษฐกิจของเครือข่ายประมงพื้นบ้านจังหวัดสตูล ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประมง ชายฝั่งขนาดเล็ก ในอดีตชาวประมงชายฝั่งทำประมงโดยใช้เครื่องมือโพงพาง ต่อมารัฐบาล ได้กำหนดให้เป็นเครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมาย และดำเนินการกวาดล้างโพงพางที่ ผิดกฎหมายทั้งหมด ทำให้ชาวประมงชายฝั่งทำมาหากินกันอย่างยากลำบาก เกิดปัญหา รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในครอบครัว ในขณะที่ประมง พาณิชย์สามารถทำการประมงได้ในระยะเวลา 240 วัน ในรอบหนึ่งปีใช้เครื่องมือ ทำการประมงที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถจับสัตว์น้ำได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ส่งผลให้ เกิดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ เนื่องจากปริมาณสัตว์น้ำตามธรรมชาติบริเวณชายฝั่ง ลดน้อยลง และยิ่งตอกย้ำปัญหาในการประกอบอาชีพ เมื่อมีความไม่เป็นธรรมในการกระจาย การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรระหว่างประมงพื้นบ้าน และประมงพาณิชย์ขึ้น เป็นปัญหาใหญ่ ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต การประกอบอาชีพของชุมชนชายฝั่งโดยตรง

นอกจากนี้ พื้นที่ทำการประมงของประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ หลังจากที่มี การประกาศใช้พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ซึ่งในมาตรา 34 ได้กำหนดให้

ชาวประมงที่มีใบอนุญาตทำการประมงพื้นบ้านห้ามออกทำการประมงนอกเขตทะเลชายฝั่ง ทำให้ชาวประมงพื้นบ้านที่มีใบอนุญาตทำการประมงพื้นบ้าน จึงสามารถทำการประมงในบริเวณเขตทะเลชายฝั่งเท่านั้น ขณะที่นอกเขตทะเลชายฝั่งจะเป็นพื้นที่ทำการประมงของประมงพาณิชย์ จะเห็นว่าการบริหารจัดการข้างต้นสร้างความไม่เป็นธรรมให้แก่ประมงพื้นบ้าน ทั้งที่ชาวประมงพื้นบ้านมีจำนวนมากกว่าประมงพาณิชย์

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อขยายผลการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลในพื้นที่นาร่อง โดยให้ซึ่งเชือกทำหน้าที่เป็นแหล่งเพาะฟักสัตว์น้ำวัยอ่อน แหล่งอนุบาลสัตว์น้ำขนาดเล็ก รวมถึงปลานานาชนิดและสัตว์น้ำทะเลอื่นๆ ได้มาอาศัยอยู่ร่วมกัน
2. เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาชีพให้กับชุมชนประมงพื้นบ้าน ที่ทำประมงในบริเวณชายฝั่งทะเลของจังหวัดสตูล
3. เพื่อสร้างจิตสำนึกร่วมและความเข้มแข็งภายในชุมชน ในการร่วมกันอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรใต้ท้องทะเล โดยเฉพาะฝั่งทะเลหน้าชุมชนประมงพื้นบ้าน ให้มีปริมาณสัตว์น้ำทะเลเพิ่มมากขึ้นอย่างยั่งยืน
4. เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ให้กับประชาชน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล โดยสภาเกษตรกรรมองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อปีงบประมาณ 2557 ดำเนินการในลักษณะเวทีระดมความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆ ภายใต้กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยสภามีมติให้ดำเนินโครงการจัดทำซึ่งเชือกฯ เป็นครั้งแรกเมื่อปีงบประมาณ 2559

โครงการนี้เป็นการบูรณาการร่วมกันของเครือข่ายราชการหลายเครือข่ายและเครือข่ายประชาชนในพื้นที่ดำเนินการร่วมกัน โดยจัดให้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างเครือข่าย และแต่งตั้งคณะทำงานจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันในการขับเคลื่อนโครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาการทำประมงของชาวประมงพื้นบ้าน โดยใช้แนวทางที่จะสร้างแหล่งอาศัย แหล่งอนุบาลพันธุ์สัตว์ ในบริเวณชายฝั่งทะเลให้มีปริมาณมากขึ้น ทำให้ชาวประมงพื้นบ้านสามารถจับสัตว์น้ำได้เพิ่มขึ้น โดยไม่ต้องออกไปห่างฝั่ง นำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำในการประกอบอาชีพ รวมถึงยังเป็นการสร้างสมานฉันท์ที่ดีต่อกันภายในชุมชนประมงพื้นบ้านอีกด้วย

“ซั้งเชือก” คือหญ้าเทียม เป็นการนำภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีมาในอดีต มาทดแทนหญ้าจริงในทะเล ซึ่งมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับหญ้าจริงมาก ส่วนประกอบคือเชือกใยยักซ์ โดยคลี่เชือกจากเส้นใหญ่ให้เป็นเส้นเล็กฝอยและนำไปวางลงในทะเลในจุดที่มีความลึกของน้ำทะเลที่เหมาะสม โดยให้ซั้งเชือกทำหน้าที่เป็นแหล่งเพาะฟักตัวของสัตว์น้ำวัยอ่อน แหล่งอนุบาลสัตว์น้ำขนาดเล็ก รวมถึงปลานานาชนิดและสัตว์น้ำทะเลอื่นๆ ได้มาอยู่อาศัยร่วมกัน ดังนั้น “ซั้งเชือก” จึงเป็นการสร้างความมั่นคงทางอาชีพให้กับชุมชนประมงพื้นบ้าน

ผลการดำเนินงาน

ปัจจุบันเกิดผลผลิตเชิงประจักษ์ต่อชุมชน คือพื้นที่โครงการมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น ชุมชนมีผลผลิตมากขึ้นและขนาดของปลาใหญ่ขึ้น

1. ชาวประมงพื้นบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นเนื่องจากการวางซั้งเชือก ทำให้ทะเลชายฝั่งมีความอุดมสมบูรณ์ ปริมาณสัตว์น้ำเพิ่มมากขึ้น และมีขนาดใหญ่ขึ้นทำให้รายได้เพิ่มขึ้นวันละ 500-1000 บาท
2. ชาวประมงพื้นบ้านมีรายจ่ายน้อยลงเนื่องจากไม่ต้องออกเรือไกลจากฝั่ง สามารถลดเวลาและค่าน้ำมันเชื้อเพลิง วันละ 100 - 200 บาท
3. สามารถพัฒนาบริเวณซั้งเชือกเป็นแหล่งตกปลาให้กับนักท่องเที่ยวสร้างรายได้เสริมเดือนละ 2000 – 3000 บาท
4. ในการจัดทำและวางซั้งเชือกกำหนดให้ประชาชนในหมู่บ้านเป็นผู้ดำเนินการทำให้ประชาชนมีงานทำหมู่บ้านละ 20 - 30 คน มีรายได้เสริมระหว่างโครงการ เช่น ได้รับค่าจ้างจากการคลี่เชือก ต้นละ 350 บาท ทิ้งซั้ง ต้นละ 300 บาท หล่อลูกปูน ลูกละ 150 บาท เป็นต้น

5. มีการมอบหมายให้กรรมการหมู่บ้านเป็นผู้ดูแลซึ่งเชือก โดยให้กำหนดหลักเกณฑ์ในการดูแลเองเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

6. เป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จประชาชนมีความพึงพอใจโครงการในระดับมากที่สุดถึง ร้อยละ 94.00

โครงการนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา

โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 6 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ซึ่งอยู่ห่างจาก อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ใจกลางของจังหวัด ประมาณ 60 กิโลเมตร เปรียบเสมือนโรงเรียนชนบทที่อยู่ห่างไกลความเจริญจากอำเภอเมืองสตูล ความท้าทายอย่างหนึ่งของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ในการจัดการศึกษา คือการพัฒนาโรงเรียนในสังกัด ซึ่งอยู่ห่างไกลจากอำเภอเมืองสตูล ให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพเท่าเทียมกับโรงเรียนที่อยู่ในเมืองหรือโรงเรียนประจำจังหวัด

จากสภาพปัญหาที่มี และนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลที่ต้องการจะพัฒนาการศึกษา คณะทำงานได้นำมาวิเคราะห์เพื่อจัดกระบวนการแก้ไขปัญหา พบว่า การที่จะลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 6 ต้องใช้นิยามที่ว่า “เทคโนโลยีสามารถลดระยะทางการเรียนรู้” โดยทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้สนับสนุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ติดตั้งระบบเครือข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) และสนับสนุนครุภัณฑ์เทคโนโลยีดิจิทัลภายในโรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยของนักเรียนโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 6
3. เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู แก้ปัญหาทางคุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคให้กับนักเรียนในโรงเรียนชนบท ให้มีความเท่าเทียมกัน
4. เพื่อลดความแตกต่างและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของโรงเรียนในชนบท ให้มีคุณภาพทัดเทียมเท่าโรงเรียนในเมือง

5. เพื่อเป็นโรงเรียนศูนย์กลางทางเทคโนโลยีดิจิทัลทางการศึกษา ของชุมชนในพื้นที่ เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

จากวัตถุประสงค์และสภาพปัญหาความท้าทาย องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ได้นำแนวคิด 4 M มาเป็นแนวทางพัฒนา เพื่อให้บรรลุเป็น “โรงเรียนแห่งความสุขแบบยั่งยืน” (School of Sustainable Happiness) ดังนี้

- M MAN = จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพความรู้ความเข้าใจการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลประจำปี
- M Management = จัดหลักสูตรและกิจกรรมให้กับนักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองภายใต้บริบทท้องถิ่นตนเอง โดยเข้าร่วมเป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดสตูล
- M Money = สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นประจำทุกปี
- M Material = สนับสนุนเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับการพัฒนา

ผ่านกระบวนการขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สรุปรวสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพทางการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 คณะทำงานที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์ประเด็นปัญหา และสรุป แนวทางในการแก้ไข

ขั้นตอนที่ 3 ในปีงบประมาณ 2562 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ได้ดำเนินการสนับสนุนงบประมาณสำหรับค่าพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สนับสนุนครุภัณฑ์เทคโนโลยีดิจิทัล ให้กับโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 6 เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 5 กำหนดให้ฝ่ายวิชาการโรงเรียนจัดทำแผนการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อบรรจุในหลักสูตรการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมต่างๆในการพัฒนานักเรียน

ขั้นตอนที่ 6 เข้าร่วมเป็นโรงเรียนนำร่องนวัตกรรมการศึกษาจังหวัดสตูล เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการค้นคว้าหาความรู้ สร้างเป็นองค์ความรู้ knowledge-management ให้กับตนเอง และชุมชน

ขั้นตอนที่ 7 พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล

ขั้นตอนที่ 8 สรุปผลการจัดการเรียนการสอน จากการเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางวิชาการกับโรงเรียนภายนอก และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติ

ขั้นตอนที่ 9 ดำเนินการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องเพื่อมีสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลให้ครบทุกห้องเรียนทุกชั้นเรียน เพื่อความเท่าเทียมของนักเรียน และเป้าหมายสูงสุดคือบริการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ให้กับประชาชนในชุมชนในพื้นที่ต่อไป

ผลการดำเนินงาน

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. สามารถทดแทนปัญหาขาดแคลนจำนวนครู และปัญหาครูสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษาที่เรียนจบมาทำให้นักเรียนได้ประสบการณ์ถ่ายทอดความรู้จากครู อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละสาระวิชาระดับประเทศ

2. นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ตามสิ่งที่ตนเองถนัดและชื่นชอบ และพัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศ

3. ในสถานการณ์ปัจจุบันมีการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On line ได้ร้อยละ 80 ของสาระวิชาที่เปิดสอน และมีนักเรียนเข้าเรียนตามตารางที่กำหนดไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของแต่ละชั้น

ด้านผลสัมฤทธิ์และความสำเร็จในการเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางวิชาการในด้านต่างๆ

1. ร้อยละ 90 ของนักเรียนสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น เด็กหญิง กมลชนก ยอดแก้ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถวาดภาพผ่านคอมพิวเตอร์/แท็บเล็ต

2. นักเรียนพัฒนา ความสามารถ ทักษะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สู่มืออาชีพ เช่น เด็กหญิงไอลริน แดงเพ็ง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็น You tuber

3. นักเรียนได้รับรางวัลชมเชย อันดับที่ 4 และอันดับที่ 6 จาก 14 ทีม รายการแข่งขันหุ่นยนต์ออนไลน์ ระดับนานาชาติ จัดโดย ประเทศมาเลเซีย

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้นทุกช่วงชั้น

เทศบาลนครขอนแก่น

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลในเมือง อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น 40000

โทรศัพท์ 043-009-842

โทรสาร 043-224-033

ประชากร

108,582 คน

(ชาย 51,529 คน หญิง 57,053 คน)

พื้นที่

46 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 95 ชุมชน)

รายได้

596,970,629.04 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

611,724,383 บาท

คณะผู้บริหาร

นายธีระศักดิ์ ฑีฆายุพันธุ์

นายกเทศมนตรีนครขอนแก่น

นางสาวนันท์วัลย์ ไกรศรีวรธนะ

ประธานสภาเทศบาลนครขอนแก่น

นายวิทยา ภูโยสาร

ปลัดเทศบาลนครขอนแก่น

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 17 คน

หญิง จำนวน 7 คน

เทศบาลนครขอนแก่น ศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขับเคลื่อนเมืองด้วยวิสัยทัศน์ “พัฒนาเมืองสู่สากล สร้างสังคมแห่งความสุข” โดยยึดหลักความโปร่งใสมีส่วนร่วม และกระจายอำนาจ เน้นการถักทอเครือข่ายให้เกิดเป็นภาคีทำงานร่วมกัน ทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งรัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม ล้วนต่างมีบทบาทขับเคลื่อนเมืองขอนแก่น โดยมีเป้าหมายเพื่อการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างสังคมที่มีความเสมอภาคและเท่าเทียม ด้วยตระหนักว่าสิ่งที่ประชาชนขาดแคลน คือ โอกาส อันเกิดจากความเหลื่อมล้ำ ทั้งฐานะทางเศรษฐกิจ ข้อมูลความรู้ การศึกษา ทำให้การเข้าถึงบริการสาธารณะหรือได้รับการดูแลไม่เท่าเทียมกัน ดังนั้น หน้าที่สำคัญของเทศบาลนครขอนแก่นในการลดความเหลื่อมล้ำ คือการสร้างโอกาสที่เสมอภาคทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม

ให้ประชาชนเท่าเทียมกัน ที่ครอบคลุมทุกช่วงวัย ตั้งแต่เยาวชน วัยทำงาน และผู้สูงอายุ โดยใช้กระบวนการทางสังคมและภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินการ

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ของเทศบาลนครขอนแก่น ได้แก่

โครงการพัฒนาระบบการดูแลเด็กที่มีปัญหาการเรียน โดย ครู-หมอ-พ่อแม่

ในสภาพสังคมและเศรษฐกิจปัจจุบัน พ่อแม่ผู้ปกครองต้องออกไปทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัว ทำให้ไม่มีเวลาในการดูแลลูกที่อยู่ในวัยเรียนอย่างเต็มที่ บ้างถึงไว้กับปู่ย่าตายายที่มีอายุมากไม่ได้อบรมสั่งสอนเด็กเท่าที่ควร บ้างถึงลูกหลานไว้กับทีวี โทรศัพท์ ทำให้เด็กเกิด

ภาวะสมาธิสั้นมากขึ้น เมื่อเด็กไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างเต็มที่ จึงทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว อารมณ์รุนแรง จากข้อมูลของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น ปี 2562 เทศบาลนครขอนแก่นที่มีโรงเรียนในสังกัด 11 โรงเรียน มีนักเรียนกว่า 11,000 คน ส่วนใหญ่เป็นเด็กระดับประถมศึกษาและครอบครัวมีฐานะยากจน มีเด็กสมาธิสั้นราว 880 คน เด็กที่มีปัญญาบกพร่องราว 660 คน เด็กที่มีทักษะการเรียนรู้บกพร่องราว 550 คน ถ้าไม่ได้รับการดูแลรักษาที่เหมาะสมอาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมตามมามากมาย เช่น เรียนไม่จบ ไม่มีงานทำ ซึมเศร้า ก่ออาชญากรรม ใช้สารเสพติด ตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เป็นต้น

เทศบาลนครขอนแก่น ร่วมกับสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือและโรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น พัฒนาหลักสูตรการให้คำปรึกษาปัญหาพฤติกรรมเด็กวัยเรียน ผ่าน chat counseling ใน Application HERO เพื่อใช้เป็นช่องทางการคัดกรองให้คำปรึกษา เพื่อให้ครูและผู้ปกครองเข้าถึงบริการสุขภาพจิตเด็กได้โดยไม่จำเป็นต้องนำเด็กมาโรงพยาบาล เป็นการเชื่อมต่อบริการจากการป้องกันปัญหาพฤติกรรมเด็กสู่การให้คำปรึกษาและดูแลรักษาเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมผ่าน Application HERO เพื่อการดูแลรักษา

อย่างทั่วถึงในโรงเรียน รวมทั้งเป็นการช่วยเหลือเด็กได้ทันทั่วทั้งที่อีกทางหนึ่งด้วย และเพื่อให้สามารถจัดบริการให้เด็กและวัยรุ่นที่มีปัญหาการเรียน รวมถึงปัญหาสุขภาพจิต อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั้งด้านการส่งเสริมป้องกัน และการรักษาฟื้นฟู โดยมุ่งหวังให้เด็กและวัยรุ่นเข้าถึงบริการได้มากขึ้นและเป็นต้นแบบในการขยายผลไปใช้ต่อไปในพื้นที่อื่นๆ ได้ โดยเทศบาลได้มีการดำเนินการดังนี้

1. ประชุมหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการดำเนินงาน
 2. อบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ครูชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เพื่อนำเด็กเข้าสู่ระบบดูแลช่วยเหลือโดยผ่านระบบ Application HERO
 3. คัดกรองเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนเทศบาลนครขอนแก่น ทั้งหมด โดยผ่านระบบ Application HERO เมื่อได้ผลการคัดกรองเรียบร้อยแล้ว คัดเอาเด็กกลุ่มเสี่ยงรุนแรง โรงเรียนละ 10 คน จากนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู หมอ ศึกษานิเทศก์ ลงพื้นที่ทุกโรงเรียนเพื่อดูผลการคัดกรองว่าเด็กเสี่ยงหรือมีปัญหา สอบถามพฤติกรรมในโรงเรียนและข้อมูลที่ครูออกเยี่ยมบ้าน พร้อมให้คำแนะนำครูประจำชั้นของเด็กกลุ่มเสี่ยงที่เลือก เพื่อหาแนวทางแก้ไข
 4. ตั้งกลุ่มไลน์แต่ละโรงเรียน เพื่อให้ครูประจำชั้นสามารถถามข้อสงสัย วิธีการดูแลหรือประสานข้อมูลจากผู้ปกครองเพื่อขอคำแนะนำจากหมอ และมีการทดสอบ วัด IQ และอื่นๆ โดยไม่ต้องมาโรงพยาบาล หรือถ้ามีความจำเป็นต้องพบหมอก็สามารถนัดผ่านช่องทางนี้ได้ อีกทั้งหมอสสามารถขอข้อมูลครูและผู้ปกครองผ่านทางช่องทางไลน์กลุ่มนี้ได้ทันทีที่ต้องการ
 5. เยี่ยมบ้านเด็กชั้นประถมศึกษาที่ผ่านการคัดกรองแล้วโดยครูประจำชั้นและหมอที่ดูแลเพื่อปรับทัศนคติด้านลบของผู้ปกครอง
 6. สร้างความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครองที่ผ่านการอบรม เพื่อจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายของตัวเอง จัดให้มีกิจกรรมพบปะพูดคุยกันถึงปัญหาต่างๆ ในการดูแลเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดกระบวนการกลุ่มช่วยเหลือกันและพัฒนาทักษะ การดูแลเด็กที่ยั่งยืนต่อไป
 7. สรุปผลการดำเนินงานและวางแผนการดำเนินงาน ในปีถัดไป
- ปัจจัยสำคัญของการดำเนินโครงการ คือ การบูรณาการทั้ง 3 ส่วน คือ จิตแพทย์ ครู และพ่อแม่

ครู มีหน้าที่ เป็นศูนย์กลางในการดูแล ปรับพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเป็นพิเศษ รวมทั้งทำความเข้าใจกับนักเรียนปกติให้เข้าใจและเห็นใจนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง รวมทั้งใช้หลักสูตรที่แตกต่างจากนักเรียนปกติในชั้นเรียน หรือใช้แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ รวมทั้งเป็นตัวแทนผู้ปกครองในการพาเด็กไปหาหมอในกรณีที่ไม่สามารถพาไปโรงพยาบาลได้

หมอ มีหน้าที่ ให้คำปรึกษาแนะนำครูในการปรับพฤติกรรมเด็กโดยจัดการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาที่แตกต่างจากเด็กปกติ รวมทั้งให้คำแนะนำผู้ปกครองในการปรับพฤติกรรมเด็กเวลาเด็กอยู่ที่บ้าน ทั้งนี้ยังร่วมออกเยี่ยมบ้านเด็กเพื่อวิเคราะห์และหาแนวทางแก้ไขร่วมกันระหว่างครูและพ่อแม่

พ่อแม่ มีหน้าที่ ดูแลเอาใจใส่เด็กที่มีความเสี่ยง ปรับพฤติกรรมตามคำแนะนำของหมอ และที่สำคัญคือพ่อแม่จะต้องให้เวลากับเด็กมากขึ้น พาเด็กไปรักษาอย่างต่อเนื่องและร่วมกิจกรรมกับเด็กให้มากขึ้น

ผลของการดำเนินโครงการ

1. เด็กนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นทุกคนได้รับการคัดกรองปัญหาการเรียน
2. เด็กที่มีปัญหาการเรียนสามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์ จนได้ผลการวิเคราะห์ว่าต้องรักษาโดยการทานยา หรือใช้วิธีปรับพฤติกรรมการใช้ชีวิตในห้องเรียน
3. ครูและผู้ปกครองของเด็กและวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงผ่านการอบรมกิจกรรม การให้ความรู้ และทักษะ ในการช่วยเหลือเด็ก ที่มีปัญหาการเรียน ทั้งยังปรับพฤติกรรมผู้ปกครองเองด้วย
4. เด็กที่เข้าร่วมโครงการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น เพราะเมื่อเด็กมีสมาธิที่จะเรียนได้ผลการเรียนจึงสูงขึ้นตามลำดับพัฒนาการของแต่ละคน นอกจากนี้เด็กสามารถกลับสู่การเรียนในระบบปกติร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนได้อย่างมีความสุขตามวัย ตามศักยภาพของเด็ก และได้รู้เข้าใจตัวเองทำไมเข้ากับเพื่อนไม่ได้ เพื่อนเข้าใจยอมรับไม่เกิดปัญหาในชั้นเรียน เมื่อบรรยากาศในห้องเรียนน่าอยู่เด็กจะมีความสุข มีพัฒนาการตามวัย

โครงการแบ่งปันน้ำใจเพื่อผู้ด้อยโอกาส “อิ่มท้องอุ่นใจใกล้บ้าน ใกล้โรงเรียน” สู่ “ครัวกลางชุมชน”

จากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เทศบาลนครขอนแก่น ในฐานะที่มีบทบาทหน้าที่ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขประชาชน ได้กำหนดยุทธศาสตร์ตลอดจนจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ภายใต้แนวคิด “คนขอนแก่นไม่ทอดทิ้งกัน” ที่ให้ความสำคัญต่อคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน สร้างความเข้มแข็งให้องค์กรเครือข่ายภาคชุมชน ให้หันมาดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกันมากขึ้น เพื่อการสร้างสังคมเอื้ออาทร สันติสุขและสมานฉันท์ โดยมีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ในการดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ด้อยโอกาส ผู้มีรายได้น้อย ยากจน ผู้ถูกทอดทิ้งและผู้อ่อนแอขาดที่พึ่งพิงช่วยเหลือตนเองไม่ได้

“อิ่มท้อง อุ่นใจ ใกล้บ้าน ใกล้โรงเรียน” เป็นกิจกรรมที่สนับสนุนอาหารกลางวันฟรี 1 มื้อ โดยผ่านทางโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น และร้านข้าวแกงในชุมชน ผู้ใช้บริการเป็นผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ ผู้ถูกทอดทิ้งขาดคนดูแล และผู้อ่อนแอช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ผู้มีรายได้น้อยหรือยากจนที่ขึ้นทะเบียนในโครงการคนขอนแก่นไม่ทอดทิ้งกัน ทำให้ “โรงเรียน” ไม่เป็นเพียงแค่สถานศึกษา “ร้านค้า” ไม่ใช่เพียงแค่ขายอาหาร แต่เป็นศูนย์กลางการบูรณาการ ร่วมกับหน่วยงาน ชุมชน สังคม ให้เป็นฐานในการเยียวยาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกกลุ่มวัย มีส่วนร่วมแบ่งปันน้ำใจ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเท่าเทียมอย่างทั่วถึง

อิ่มท้อง อุ่นใจใกล้โรงเรียน ผู้รับโอกาสรับอาหารกลางวันฟรีที่โรงเรียนใกล้บ้าน ผู้รับโอกาส โดยมีโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นที่เข้าร่วมโครงการ 7 โรงเรียน มีผู้รับโอกาสที่อาศัยใกล้โรงเรียนจำนวน 87 คน โดยเทศบาลสนับสนุน

งบประมาณให้โรงเรียน 20 บาท/คน/มื้อ โรงเรียนสนับสนุนเพิ่มเติม 10 บาท

อิมทอง อุ๋นใจไกล่บ้านกับร้านข้าวแกงในชุมชน ผู้รับโอกาสรับประทานอาหารกลางวันฟรีที่ร้านข้าวแกงไกล่บ้านผู้รับโอกาส โดยมีร้านข้าวแกงในชุมชนเข้าร่วมโครงการ 10 ร้าน มีผู้รับโอกาสที่เข้ารับบริการ จำนวน 70 คน เทศบาลสนับสนุนงบประมาณให้ร้านข้าวแกง 20 บาท/คน/มื้อ ร้านข้าวแกงสนับสนุนเพิ่มเติม 10 บาท

โครงการ อิมทอง อุ๋นใจ ไกล่บ้าน ไกล่โรงเรียน มีการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2550 ต่อเนื่องถึงปัจจุบัน สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ยิ่งซ้ำเติมปัญหาปากท้องของประชาชน การช่วยเหลือตามระเบียบของราชการไม่สามารถตอบโจทย์ปัญหานี้ได้ เทศบาลนครขอนแก่นจึงได้ปรึกษารื้อกับผู้นำในชุมชนและชักชวนเครือข่ายต่างๆ อย่างมูลนิธิชุมชนขอนแก่นทศวรรษหน้า องค์กรพัฒนาชุมชน (พอช.) นำไปสู่การต่อยอดความช่วยเหลือในโครงการ “ครัวกลางชุมชนขอนแก่นไม่ทอดทิ้งกัน” ร่วมดำเนินการกับกลุ่มผู้นำชุมชนดูแลช่วยเหลือประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตามบริบทและความพร้อมของแต่ละชุมชน ซึ่งได้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน ร่วมดูแล และร่วมดำเนินการในการประกอบอาหารปรุงสุกแจกจ่ายให้พี่น้องประชาชน 95 ชุมชน โดยแบ่งครัวกลางออกเป็น 6 โซน ครัวกลางจะได้รับงบประมาณช่วยเหลือประชาชนส่วนหนึ่งจากเทศบาลและเครือข่ายร่วมบริจาควัตถุดิบที่จำเป็นในการประกอบอาหาร จะทำการประกอบอาหารขายในราคาถูกและแจกจ่ายอาหารให้กับคนในชุมชน “มีก็จ่าย ไม่มีก็แจก” แต่ขอให้น่าปิ่นโตมาใส่อาหารเพื่อลดต้นทุนและลดขยะ โดยผู้รับโอกาสที่มีทั้งผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ถูกทอดทิ้ง ผู้ที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ รวมทั้งคนได้รับผลกระทบจากโควิด สามารถรับอาหารได้ 3 ช่องทาง ได้แก่

- ผู้รับโอกาส ไปรับอาหารกลางวันที่โรงเรียนหรือร้านข้าวแกงด้วยตนเอง
- ผู้รับโอกาสให้ญาติ/ผู้ใกล้ชิด/เพื่อนบ้าน ไปรับอาหารแทน
- นักเรียนอาสา ฯ/แรงงานชุมชน รับ-ส่งอาหารกลางวันให้ถึงบ้าน

การดำเนินการของโครงการครัวกลางชุมชน ทำให้มีผู้ได้รับการช่วยเหลือเรื่องอาหารผ่านครัวกลางชุมชนทุกกลุ่มวัยอย่างทั่วถึง เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการ เด็ก เยาวชน ผู้ป่วยติดเตียง กลุ่มเปราะบาง คนเร่ร่อนไร้บ้าน มากกว่า 15,000 คน จากความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของผู้นำชุมชนในภาวะวิกฤติที่ร่วมพลังร่วมใจดูแลซึ่งกันและกัน ก่อเกิดความเอื้ออาทรต่อกันตอบแทนกลับมาคืนมาสู่สังคม ด้วยความรัก ความสามัคคีของ

คนในชุมชน ยิ่งไปกว่านั้น คือ ยิ่งให้มากเท่าไรก็ยิ่งได้รับมากเท่านั้น เกิดความเจริญเติบโตของงานของ “ความเอื้ออาทร” ในใจของมนุษย์ในสังคมเพิ่มมากขึ้น ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้คุณค่าของ “การให้” อย่างมีคุณค่า “รับ” อย่างมีศักดิ์ศรี เกิดการเปลี่ยนแปลงจากคนอ่อนแอบางส่วนในสังคมเป็นคนเข้มแข็งขึ้น ไม่เป็นภาระของสังคม ช่วยแบ่งเบาภาระของครอบครัว ชุมชน สังคม สามารถลุกขึ้นมาดูแลตนเองและครอบครัวได้ เกิดการเปลี่ยนแปลงจากการเป็น “ผู้ด้อยโอกาส” มาเป็น “ผู้แบ่งปัน” และร่วมเป็นอาสาสมัครในการดูแลช่วยเหลือผู้อื่นร่วมกับภาครัฐ เพิ่มขึ้น รวมทั้งลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการภาครัฐ ด้วยการบูรณาการทุกภาคส่วน เกิดภาพแห่งความสุข ความงดงามในใจแบบนี้ขึ้นในสังคมเมืองขอนแก่น อย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

นวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care Digital Innovation)

จากโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงเป็นสังคมผู้สูงอายุของเทศบาลนครขอนแก่น ทำให้ประชากรวัยแรงงานต้องรับภาระในการดูแลผู้สูงอายุในจำนวนที่มากขึ้น ส่งผลต่อรายจ่ายที่มากขึ้น การออมและการลงทุนในครัวเรือนลดลง โดยเฉพาะในครอบครัวที่มีผู้สูงอายุ คนพิการที่มีภาวะพึ่งพิงหรือเจ็บป่วยเรื้อรัง จะทำให้ครอบครัวและภาครัฐมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุและการจัดสวัสดิการ ความยากจนและระดับการศึกษาที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่าทำให้ขาดศักยภาพในการดูแลตนเอง และมีความยากลำบากในการดำรงชีวิตประจำวัน ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และคนพิการในครอบครัวกลุ่มเปราะบางไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว ถูกทอดทิ้งหรือถูกทารุณกรรม ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การพัฒนาศักยภาพให้ผู้สูงอายุ คนพิการหรือประชาชนทั่วไปสามารถดูแลตนเองและคนในครอบครัวได้ จะช่วยลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นตามวัยหรือจากโรคเรื้อรังที่เป็นอยู่ ลดการเป็นภาระพึ่งพิง ลดรายจ่ายของครอบครัวและภาครัฐ ก่อให้เกิดความเอื้ออาทรในครอบครัวและชุมชน ช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงปัจจัยสี่และการบริการสาธารณะของกลุ่มเปราะบาง อีกทั้งเป็นการช่วยพัฒนาเมืองและชุมชนอย่างยั่งยืน

เทศบาลนครขอนแก่น ร่วมกับศูนย์เวชศาสตร์ผู้สูงอายุ โรงพยาบาลขอนแก่น ได้ออกแบบชุดกิจกรรมระบบบริการและการดูแลสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการให้ครอบคลุม 8 ด้าน คือ 1) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพและการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุทุกกลุ่ม 2) การพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ครอบครัว อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้เกี่ยวข้อง

3) การฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายภาพจิตใจและสมองของผู้สูงอายุโดยผสมผสานองค์ความรู้ของสหสาขาวิชาชีพ 4) การปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ 5) การจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้มีสวัสดิการช่วยเหลือผู้สูงอายุในเขตเทศบาล 6) การพัฒนาและนำใช้ข้อมูลในการส่งเสริม แก่ไขหรือจัดการกับปัญหาผู้สูงอายุ อย่างมีประสิทธิภาพ 7) การผสมผสานองค์ความรู้จากหลักวิชาการและจากภูมิปัญญาทางสังคมวัฒนธรรมมาร่วมดำเนินการ 8) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการให้บริการ

การดำเนินงานการดูแลผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จะมีความแตกต่างจากพื้นที่อื่นในด้านการบริหารจัดการ ดังนี้

1. การบริหารจัดการร่วมกับหน่วยบริการปฐมภูมิในพื้นที่ทั้ง 8 แห่ง มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องและหน่วยบริการฯ ทั้ง 8 แห่ง มีการทบทวนกำหนดมาตรฐานการดูแลการบริหารจัดการเงินกองทุนดูแลผู้สูงอายุระยะยาวร่วมกัน โดยเน้นหลักความยุติธรรมและเท่าเทียมในการจัดบริการ เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุและประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงบริการได้

- ๑ จัดกรับส่งผู้สูงอายุที่เดินทางไม่สะดวกมารับบริการที่ศูนย์สร้างสุขผู้สูงอายุฯ และทำกายภาพบำบัด

- ๑ มีผู้ดูแลผู้สูงอายุ (CG) คอยช่วยเหลือที่บ้าน / ระหว่างมีกิจกรรมที่ศูนย์สร้างสุขผู้สูงอายุ

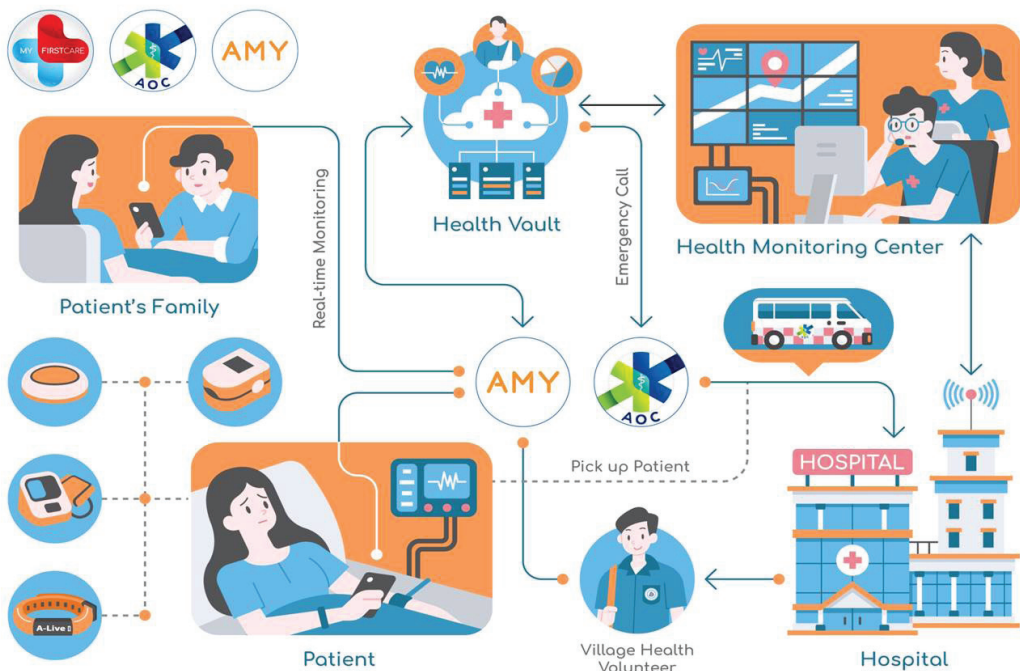
- ๑ มีการสำรวจข้อมูลผู้สูงอายุและคนพิการที่มีภาวะพึ่งพิงเป็นประจำทุกปี

- ๑ มีระบบส่งต่อตามความต้องการและตามปัญหาที่พบ

- ๑ ส่งเสริมการมีสุขภาพที่ดีและลดภาวะพึ่งพิง

2. ศูนย์สร้างสุขผู้สูงอายุ ให้บริการครอบคลุมทั้งด้านกาย จิต ปัญญา สังคม ที่เชื่อมประสานเป็นเนื้อเดียวกับระบบบริการปฐมภูมิและกองทุนดูแลผู้สูงอายุระยะยาว มีการบริหารจัดการในรูปแบบคณะกรรมการศูนย์ (เทศบาล รพ.ขอนแก่น ชมรม วัดหนองแวง ชุมชน) และดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ

3. การใช้เทคโนโลยีสายรัดข้อมืออัจฉริยะ (Smart wristband) สำหรับผู้สูงอายุ กลุ่มติดบ้าน ติดสังคม ในการช่วยให้ผู้สูงอายุรับรู้ภาวะสุขภาพ และนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

TEL360 TM and © 2021 TELY 360 COMPANY LIMITED, Dokmai, Prawet, Bangkok, Thailand

ผลสำเร็จจากการดำเนินงานนวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว มีดังนี้

1. ผู้สูงอายุและคนพิการที่มีภาวะพึ่งพิงที่ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง เท่าเทียม เป็นมาตรฐานเดียวกัน ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อช่วยเหลือในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ไม่ทำ รถมเข็นนั่ง เตียงผู้ป่วย แพมเพริส ฯลฯ ได้รับการดูแลครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดในแผนการดูแลระยะยาวทุกราย และมีระบบส่งต่อเพื่อการรักษาต่อเนื่อง รวมถึงมีการส่งต่อข้อมูลเพื่อการสงเคราะห์ และการจัดสวัสดิการทางสังคม

กลุ่มติดบ้าน อาการดีขึ้น ไม่มีภาวะพึ่งพิงและเปลี่ยนเป็นกลุ่มติดสังคม

ร้อยละ 7.85

กลุ่มติดเตียง อาการดีขึ้น ร้อยละ 11.67

และสามารถต่อยอดเป็น excellent aging center ด้านต่างๆ ตามความถนัดของหน่วยบริการปฐมภูมิ

นอกจากนี้ การจัดบริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านยังช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของวัยแรงงานและครอบครัวทำให้สามารถประกอบอาชีพประจำวันได้ตามปกติ ลดความเหลื่อมล้ำ และลดปัญหาความยากจน ช่วยกระจายรายได้ให้ประชาชนในรูปแบบจิตอาสาโดยใช้งบประมาณจากกองทุนดูแลผู้สูงอายุระยะยาว รวมทั้งลดรายจ่ายของรัฐบาลในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง เนื่องจากผู้สูงอายุมีสุขภาวะที่ดีขึ้น

2. จำนวนผู้มารับบริการในศูนย์สร้างสุขผู้สูงอายุเฉลี่ยทุกกิจกรรมปีละ 15,000 ราย เป็นแหล่งศึกษาดูงานและฝึกประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และพัฒนาเป็นคลินิกพิเศษผู้สูงอายุ ไม่ใช่ยา และเป็นต้นแบบการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และหน่วยบริการปฐมภูมิเพื่อเตรียมรองรับสังคมผู้สูงอายุ

3. ผู้สูงอายุและแกนนำสุขภาพที่ได้รับสายรัดข้อมืออัจฉริยะ มีภาวะสุขภาพที่ดีขึ้น มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในเรื่องการนอนหลับพักผ่อน การออกกำลังกาย สามารถใช้ประโยชน์สายรัดข้อมืออัจฉริยะในการดูข้อมูลสุขภาพ ความดัน/ ชีพจร สามารถลดภาวะความดันโลหิตสูง ไตวาย และระดับน้ำตาล สามารถพัฒนาระบบเชื่อมต่อกับศูนย์สั่งการอุบัติเหตุฉุกเฉิน (AOC) ของโรงพยาบาลขอนแก่น ทำให้สามารถรู้ตำแหน่งที่อยู่ของผู้สูงอายุผ่านจอมอนิเตอร์ ได้รับการช่วยเหลือที่รวดเร็ว มีความปลอดภัยมากขึ้น

เทศบาลนครนนทบุรี

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง

จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 02-589-0500

โทรสาร 02-589-6765

ประชากร

205,884 คน

(ชาย 116,937 คน หญิง 132,656 คน)

พื้นที่

38.9 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 93 ชุมชน)

รายได้

1,944,288,841.40 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

715,449,183.28 บาท

คณะผู้บริหาร

นายสมนึก ธนเดชากุล

นายกเทศมนตรีนครนนทบุรี

นางสาวศศิวิมล ทองโอฬาร

ประธานสภาเทศบาลนครนนทบุรี

นางสาวสุกัญญา สุขการณ์

ปลัดเทศบาลนครนนทบุรี

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 19 คน

หญิง จำนวน 5 คน

เทศบาลนครนนทบุรี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ มีพื้นที่ในเขตเทศบาลรวม 38.9 ตารางกิโลเมตร ประชากรมากกว่า 250,000 คน จาก 93 ชุมชน จากปัญหาการขยายตัวของเมือง การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ประกอบกับเทศบาลนครนนทบุรีมีที่ตั้งอยู่ติดกับกรุงเทพมหานคร การคมนาคมที่สะดวก จึงเป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของเมือง มีการขยายทั้งจำนวนและความหลากหลายของประชากร ทำให้การควบคุมขนาดและขอบเขตของเมืองทำได้ยาก ทั้งการบริหารจัดการบริการทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปการ การสาธารณสุข ซึ่งการเติบโตที่ขาดการควบคุม ขาดการวางแผนที่ดีทำให้มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคล กระทั่งปัจจุบันด้านสิ่งแวดล้อม และส่งผลต่อสุขภาพทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เป็นสิ่งที่เทศบาล

ต้องคำนึงถึงในการบริหารจัดการบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและมีความเหมาะสมกับประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างครอบคลุม ถูกต้อง ชัดเจน และลดช่องว่างของกลุ่มบุคคลให้ได้มากที่สุด

ภายใต้วิสัยทัศน์ “นครนนท์เมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีบริการที่เป็นเลิศ และบริหารจัดการที่ดี” วัฒนธรรมองค์กร “เสียสละ อุทิศตน คือคนเทศบาล” และยุทธศาสตร์การพัฒนาฯ เทศบาลนครนนทบุรี ได้นำหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) มาขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อให้การบริหารงานในรูปแบบของประชารัฐที่มีการส่งเสริมให้มีการเชื่อมโยงเป็นพหุภาคี และประสานการสนับสนุนซึ่งกันและกันระหว่างองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการจัดสรรและบริหารทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน และความรับผิดชอบของหน่วยงานที่มีต่อประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ โปร่งใส เสมอภาค เป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

สำหรับการดำเนินงานในด้านการลดความเหลื่อมล้ำของสังคม ของเทศบาลนครนนทบุรีได้มีการดำเนินงานที่ครอบคลุมในทุกๆ มิติ ได้แก่

มิติทางการเมือง มีการบังคับใช้เทศบัญญัติในเรื่องต่างๆ ตามอำนาจในการบริหารจัดการที่เป็นธรรม ส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำประชาคมแผนชุมชนในระดับพื้นที่เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการของประชาชน เพื่อนำมาจัดทำเป็นแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน มีการจัดทำแผนสุขภาพและยุทธศาสตร์กองทุนหลักประกันสุขภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนด้านสุขภาพในทุกมิติเป็นสำคัญ

มิติทางด้านสังคม ให้ความสำคัญกับความแตกต่างทางสถานภาพทางสังคมของคนกลุ่มต่างๆ การสร้างความตระหนักและจิตสำนึกส่วนตัวเพื่อส่วนรวม การเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มเปราะบาง การเข้าถึงเทคโนโลยีหรือบริการต่างๆ ที่เป็นธรรมของกลุ่มคน การพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้สามารถพึ่งตนเอง มีการจัดสวัสดิการสังคมผ่านแผนงาน/โครงการ อาทิ โครงการเครือข่ายคุ้มครองสังคม โดยความร่วมมือทางสังคมอย่างมีส่วนร่วม สังคมเข้มแข็ง สามารถเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาชุมชน และก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบริบทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว และปลูกฝังวิถีการดำเนินชีวิตที่ดีออกสู่สังคม กิจกรรมอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การส่งเสริมสุขภาพแกนนำชุมชน ผู้สูงอายุ ให้ความสำคัญในการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในเขตเทศบาล รวมทั้งการจัดกิจกรรมต่างๆ

ที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมสุขภาพกายและจิตของผู้สูงอายุให้มีสุขภาพกายและใจที่สมบูรณ์ แข็งแรงได้ โดยมีเป้าหมายให้ประชากรสูงอายุในเขตเทศบาลนครนนทบุรีมีคุณภาพชีวิตที่ดี

มิติทางเศรษฐกิจ ให้การช่วยเหลือเยียวยาเพื่อลดผลกระทบ การสร้างงานในท้องถิ่น และหารายได้ในภาวะวิกฤต การสำรวจและส่งเสริมทักษะในการประกอบอาชีพของกลุ่มต่างๆ ในท้องถิ่น ผ่านการฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชนทั่วไปเพื่อนำไปต่อยอดสร้างรายได้ รวมทั้ง เป็นวิสาหกิจชุมชน กลุ่ม OTOP มีงานทำ มีอาชีพเป็นของตนเองสามารถเพิ่มพูนรายได้ให้กับ ครอบครัว ลดปัญหาอัตราการว่างงาน ทั้งยังมีการออกเยี่ยมเยียนผู้ป่วยติดเตียงในเขต เทศบาลพร้อมมอบถุงยังชีพให้กับครอบครัวผู้ป่วย เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการดูแลผู้ป่วย

มิติทางกายภาพและสภาพแวดล้อม มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมสำหรับทุกกลุ่มคนครอบคลุมทุกพื้นที่ อาทิ การปรับปรุงทางเท้า ซ่อมแซม พุทบาท ทำความสะอาดถนน ซ่อมแซมพื้นผิวจราจร ซ่อมแซมไฟฟ้า ซ่อมแซมฝาท่อระบาย น้ำ และปรับปรุงถนนที่ชำรุดให้สามารถใช้สัญจรไปมาได้อย่างสะดวกมีการปรับปรุง สภาพแวดล้อมบ้านพักอาศัยสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุให้มีสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่ดีขึ้น ถูกสุขลักษณะ เป็นระเบียบ และทำให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปลอดภัย ลดความเสี่ยงและ อันตรายที่จะเกิดขึ้นในการใช้ชีวิต

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการลด ความเหลื่อมล้ำในสังคม ของเทศบาลนครนนทบุรี ได้แก่

โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพเพื่อชะลอไตเสื่อม ในเขตตำบลท่าทราย เทศบาลนครนนทบุรี

โรคไตวายเรื้อรังเป็นปัญหาสาธารณสุขระดับโลกที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจและสังคม ในประเทศไทยมีแนวโน้มของการเกิดโรคไตวายเรื้อรังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับ การขยายตัวของเมืองที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว พร้อมๆ กับการมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสม ทั้งการบริโภคอาหารที่นำไปสู่โรคอ้วน การออกกำลังกายน้อยลง ความเครียดจากปัญหา ต่างๆ ทำให้เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง (Noncommunicable disease : NCD) โดยเฉพาะ โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูงเป็นจำนวนมากขึ้นอย่างชัดเจน หากดูแลรักษาไม่ดีพอ หรือเป็นระยะเวลายาวนานหลายปีจะนำไปสู่ภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญ หลายอย่าง ได้แก่ โรคไตวายเรื้อรัง โรคหลอดเลือดสมอง/หัวใจ จอประสาทตาเสื่อมหลุดลอก เป็นต้น โดยเฉพาะโรคไตวายเรื้อรังที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยอย่างมาก ทำให้

ไม่สามารถใช้ชีวิตปกติ ไม่สามารถประกอบอาชีพปกติได้ เป็นภาระทางสังคม และครอบครัวอย่างสูง เนื่องจากมีภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลสูงมากในแต่ละเดือน หากต้องทำการรักษาด้วยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมจะมีค่าใช้จ่ายไม่น้อยกว่าสองหมื่นบาทต่อเดือน ไม่รวมค่ายาและค่าเดินทางมารับการรักษาของผู้ป่วยแต่ละคน เทศบาลนครนนทบุรีได้ตระหนักถึงปัญหานี้ จึงได้ดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อปัญหาสำคัญเหล่านี้ ภายใต้นโยบาย “ง่ายและฟรี มีให้ทุกคน” โดยเริ่มดำเนินโครงการในกลุ่มศึกษาเขตตำบลท่าทราย โดยนำผู้ป่วยโรคเรื้อรังเบาหวานและความดันโลหิตสูงที่มีค่าอัตราการกรองของไตลดลงหรือเริ่มมีความเสื่อมของไต (eGFR ระยะที่ 2-4) มาร่วมโครงการอบรมให้ความรู้และเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่มีทีมสหวิชาชีพ ประกอบด้วยอายุรแพทย์โรคไต พยาบาลไตเทียม เภสัชกร นักโภชนาการ นักกายภาพบำบัด แพทย์แผนไทย เพื่อประโยชน์ในการชะลอความเสื่อมของไต ลดความรุนแรงในการเกิดโรคไตวายเรื้อรังและยืดระยะเวลาในการบำบัดทดแทนไต เพื่อเป็นต้นแบบในการจัดรูปแบบการจัดบริการในผู้ป่วยโรคเรื้อรังให้กับหน่วยบริการสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ต่อไป

เทศบาลนครนนทบุรีได้ดำเนินงานภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีการจัดการตนเองของบุคคลและครอบครัว (Individual and Family Self-Management Theory) ที่นำเสนออีกหนึ่งทางเลือกในการดูแลสุขภาพ ผู้ป่วยโรคเรื้อรังและครอบครัว มีจุดเน้นที่ผู้ป่วยและสมาชิกในครอบครัวเป็นหน่วยเดียวกันมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงกับสมาชิกคนใดคนหนึ่ง ครอบครัวจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในระบบครอบครัว และมีการเกื้อหนุนให้เกิดพฤติกรรมที่ดีต่อสุขภาพ และเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยและสมาชิกทุกคนในครอบครัว เพื่อช่วยในการชะลอการเสื่อมของไต ผู้ป่วยมีการจัดการตนเองที่เหมาะสมร่วมกับเจ้าหน้าที่สุขภาพ ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุน และติดตามอย่างต่อเนื่อง โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เบาหวานและความดันโลหิตสูง/ วิเคราะห์ข้อมูลค้นหากลุ่มเสี่ยงที่มีภาวะแทรกซ้อนทางไต ที่มีค่า eGFR ใน Stage ที่ 2-4
2. จัดทำทะเบียนรายชื่อผู้ป่วยและกลุ่มเสี่ยงที่อาจมีภาวะแทรกซ้อนทางไต
3. ดำเนินการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพเพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยและกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนทางไต จำนวน 200 คน ดังนี้
 - 3.1 จัดอบรมให้ความรู้และเจาะเลือดประเมินภาวะไตเสื่อมก่อนอบรม จำนวน 200 คน

3.2 แบ่งผู้เข้าร่วมโครงการเป็น 10 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน จัดกิจกรรมเดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 10 เดือน โดยผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มย่อย คนละ 1 ครั้ง กิจกรรมแบ่งเป็น 5 ฐาน ได้แก่ 1) ประเมินภาวะไตเสื่อมและให้ความรู้เกี่ยวกับโรคไตเรื้อรัง 2) ความรู้เรื่องการใช้ยาในผู้ป่วยโรคไต 3) ความรู้เรื่องโภชนาการสำหรับผู้ป่วยโรคไต 4) ความรู้เรื่องการออกกำลังกายสำหรับผู้ป่วยโรคไต 5) ความรู้เรื่องการแพทย์แผนไทยสำหรับผู้ป่วยโรคไต ซึ่งผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องผ่านการร่วมกิจกรรมให้ครบทั้ง 5 ฐาน เมื่อเสร็จสิ้นการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม จะทำการนัดเจาะเลือดประเมินภาวะไตเสื่อมหลังเข้าอบรม

3.3 จัดอบรมให้ความรู้และสรุปผลประเมินตามโครงการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพเพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยและกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนทางไต จำนวน 200 คน

ผลของการดำเนินโครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพเพื่อชะลอไตเสื่อมก่อให้เกิดผลดีต่อประชาชนในเขตเทศบาลนครนนทบุรี ดังนี้

1. เป็นโครงการที่ทำให้เกิดผลเชิงประจักษ์ด้านทักษะการจัดการตนเอง โดยชะลอการเสื่อมของไตจากภาวะแทรกซ้อนของโรคเรื้อรัง (เบาหวาน ความดันโลหิตสูง) ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองในด้านสุขภาพ และนำทักษะไปปรับใช้กับบุคคลในครอบครัว คงไว้ซึ่งพฤติกรรมสุขภาพเพื่อชะลอไตเสื่อมอย่างถาวร ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2. เป็นโครงการที่จัดบริการสุขภาพเชิงป้องกันโรคให้กับประชาชนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง (โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง) ในพื้นที่ตำบลท่าทราย จัดบริการดูแลแบบบูรณาการ โดยทีมสหวิชาชีพ (อายุรแพทย์ โรคไต พยาบาลไตเทียม เภสัชกร นักโภชนาการ นักกายภาพบำบัด แพทย์แผนไทย)

3. เป็นการเพิ่มโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข ได้รับการดูแลโดยแพทย์เฉพาะทางและผู้เชี่ยวชาญการดูแลสุขภาพ ลดระยะเวลารอคอยการรักษา ในโรงพยาบาล ครอบคลุมทุกเพศ และทุกวัย ทุกสิทธิการรักษา โดยไม่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากปกติ ภายใต้นโยบาย “ง่ายและฟรี มีให้ทุกคน”

4. เป็นการยกระดับการให้บริการของศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลนครนนทบุรี ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นอกจากนี้เทศบาลนครนนทบุรีได้มีการต่อยอดในเชิงป้องกันโรคให้ครอบคลุมทั่วถึงยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุ โดยเทศบาลได้ขยายผลดำเนินการตรวจคัดกรองประเมินค่าการทำงานของไต โดยออกหน่วยคัดกรองสุขภาพตามชุมชนต่างๆ เพื่อให้ผู้สูงอายุทุกคนได้รับการคัดกรองสุขภาพ และทราบค่าการทำงานของไตของแต่ละคนภายใน 3-5 ปีทุกคน และสามารถให้การดูแลปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพการใช้ชีวิต เพื่อชะลอการเสื่อมของไตให้น้อยที่สุด อันจะเป็นการลดปัญหาการเกิดโรคไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ต้องใช้การบำบัดทดแทนไต ด้วยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมได้ต่อไป ถึงแม้ในระยะยาวรัฐบาลได้สนับสนุนงบประมาณผ่านสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ให้ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายสามารถรับการรักษาได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตามสิทธิบัตรทอง แต่ก็มีผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อครอบครัว คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยเป็นอย่างมาก โดยเทศบาลนครนนทบุรีได้จัดโครงการดูแลสุขภาพไตของประชาชนอย่างครบวงจร ตั้งแต่การคัดกรองในระดับครอบครัว ชุมชนแต่ละตำบล เมื่อตรวจพบการเสื่อมของไตจะส่งเข้าร่วมโครงการชะลอไตเสื่อมเพื่อลดการเสื่อมของไต จนถึงระยะสุดท้ายที่ต้องทำการฟอกเลือดก็สามารถให้การรักษาดูแลต่อเนื่อง ณ ศูนย์ไตเทียมของเทศบาลนครนนทบุรีได้อย่างครบวงจรต่อไป

โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุ และบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิง ในเขตตำบลท่าทราย เทศบาลนครนนทบุรี

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และ พ.ศ. 2561 งานกายภาพและอาชีพบำบัดของเทศบาลนครนนทบุรี ให้บริการฟื้นฟูทางกายภาพบำบัดที่บ้านแก่ผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียงในเขตเทศบาลนครนนทบุรี เป็นจำนวน 284 คน และ 443 คน ตามลำดับจากแนวโน้มดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้ป่วยที่ต้องการการฟื้นฟูทางกายภาพบำบัดมีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่ไม่สามารถเข้าถึงบริการได้ ดังนั้น เทศบาลนครนนทบุรีจึงได้มีแนวคิดที่จะจัดโครงการที่ให้การฟื้นฟูกายภาพบำบัดแก่ผู้สูงอายุ ติดบ้าน ติดเตียง และบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิง โดยเฉพาะผู้ไม่สามารถเดินทางไปโรงพยาบาลหรือหน่วยบริการได้ โดยเน้นการทากิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้ป่วยเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือกัน และสร้างกำลังใจระหว่างผู้สูงอายุในกลุ่มให้ผู้ป่วยอีกทั้งยังเน้นการมีส่วนร่วมของญาติของผู้สูงอายุ จิตอาสา และชุมชน ซึ่งจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียง และบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิง จึงได้จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูชุมชนวัดตำหนักใต้ขึ้นในเดือนธันวาคม 2562 และได้ขยายขอบข่ายให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ให้มากขึ้น และพัฒนารูปแบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชนเขตตำบลท่าทราย เทศบาลนครนนทบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับความรู้ในการดูแลสุขภาพจากสหวิชาชีพและฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยวิธีการทางกายภาพบำบัด ซึ่งจะช่วยให้ผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงมีสมรรถภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจที่ดีขึ้น ลดการพึ่งพิงผู้ดูแลและป้องกันภาวะแทรกซ้อนหรือชะลอความรุนแรงของโรคได้

เทศบาลนครนนทบุรีได้ ดำเนินงานโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุ และบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิง ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชาสัมพันธ์โครงการให้ประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลนครนนทบุรีได้รับทราบผ่านทางเว็บไซต์ เสียงตามสายและสื่อประชาสัมพันธ์อื่นๆ เพื่อค้นหาผู้สนใจเข้าร่วมโครงการ

2. การดำเนินโครงการในแต่ละสัปดาห์ มีดังนี้

2.1 จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการสัปดาห์ละ 1 หัวข้อ ในการดูแลสุขภาพและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงให้กับ ผู้สูงอายุ บุคคลที่มีภาวะพึ่งพิง จิตอาสา หรือผู้ดูแลบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงที่สนใจเข้าร่วมโครงการโดยทีมสหวิชาชีพ เช่น นักกายภาพบำบัด เภสัชกร พยาบาลวิชาชีพ แพทย์แผนไทย นักโภชนาการ

2.2 ให้การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงโดยนักกายภาพบำบัดและจิตอาสาหรือผู้ดูแลที่เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ ร่วมกับการจัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมโครงการสนใจ เช่น การตัดผมให้ผู้สูงอายุ การร่วมกันทำอุปกรณ์ออกกำลังกาย โดยแต่ละวันมีกลุ่มเป้าหมายเป็นจิตอาสาหรือผู้ดูแลและผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงจำนวน 10 คนต่อวัน โดยมีสถานที่ดำเนินการ 2 จุด ได้แก่ ชุมชนวัดตำหนักใต้ เปิดดำเนินการทุกวันพฤหัสบดี เวลา 9.00 – 16.00 น. และชุมชนเอื้ออาทรประชานิเวศน์เปิดดำเนินการวันอังคาร พฤหัสบดี และเสาร์ เวลา 8.30 – 12.00 น.

3. สรุปผลของโครงการและประเมินผลการดำเนินโครงการ

ผลลัพธ์ความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชน จากการประเมินคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพทั่วไปด้วยแบบสอบถาม EQ-5D 5 ด้าน เปรียบผลการประเมินก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการของผู้เข้าร่วมโครงการทั้งชุมชนวัดตำหนักใต้ และชุมชนเอื้ออาทรประชานิเวศน์ จะเห็นได้ว่ามีผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง 3 ราย (รายชื่อที่ 1, 2, 3) มีคะแนนคุณภาพชีวิตทั่วไปที่ดีขึ้น เมื่อนำข้อมูลมาพิจารณาคะแนนการประเมินในแต่ละด้านก็พบว่าในแต่ละคนมีคุณภาพชีวิต อย่างน้อย 1 ด้านที่ดีขึ้นหรือไม่แย่ลงกว่าเดิม

ซึ่งจากผลลัพธ์ของการดำเนินโครงการ ส่งผลให้คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพของผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ดีขึ้น อีกทั้งยังส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

ผลกระทบทางตรง ผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงสามารถเข้าถึงบริการได้ง่าย ลดค่าใช้จ่ายที่จะใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพและการเดินทาง โดยหากไม่มีการจัดตั้งโครงการนี้

ขึ้นโดยปกติผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่ารักษาทางกายภาพบำบัดต่อครั้งประมาณ 300-1,000 บาท ซึ่งในบางคนอาจจะไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอเพื่อเข้าถึงการบริการนี้ได้ หรือในบางคนอาจจะมีทุนทรัพย์ที่เพียงพอที่จะเข้าถึงบริการได้ แต่อาจจะมีข้อจำกัดในด้านอื่นๆ เช่น ไม่มีคนพาไปเข้ารับบริการ ขาดแรงบันดาลใจในการฟื้นฟูตนเอง กลัวสังคมรังเกียจ เป็นต้น ซึ่งปัจจัยปัญหาเหล่านี้เปรียบเสมือนการปิดกั้นทำให้คุณภาพชีวิตที่จะสามารถดีขึ้นได้กลับแย่ลง ท้ายที่สุดจะทำให้บุคลากรเหล่านี้ กลายเป็นผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง อย่างถาวร อีกทั้งยังลดเวลาในการเดินทางไปยังสถานพยาบาลทั้งผู้ป่วยและผู้ดูแลที่ต้องพาไป ผู้ป่วยได้เข้าร่วมสังคมและพบปะผู้คนมากขึ้น ทำให้จิตอาสา/ผู้ดูแล สามารถนำความรู้มาดูแลผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงได้

ผลกระทบทางอ้อม ลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว ลดความกังวลใจของผู้ดูแลหรือครอบครัวในเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิง ลดภาระและความแออัดในโรงพยาบาล และสุดท้ายลดการแบกรับภาระของภาครัฐที่จะต้องดูแลผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียงในอนาคต

โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิง ในเขตตำบลท่าทราย เทศบาลนครนนทบุรีถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการพัฒนารูปแบบการให้บริการดูแลสุขภาพให้แก่ผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิง โครงการนี้ไม่เพียงพัฒนารูปแบบการให้บริการดูแลสุขภาพให้แก่ผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชนหรือคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้สูงอายุ แต่ผลที่คาดหวังในขั้นสุดท้ายคือ ประชาชนในความดูแลทุกคนจะได้รับสิทธิและโอกาสที่จะสามารถเข้าถึงการบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานอันเป็นประโยชน์ได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยที่ประชาชนไม่ต้องกังวลถึงปัญหาที่เป็นข้อจำกัดในแต่ละบุคคล คนในท้องถิ่นในชุมชนสามารถดูแลสมาชิกของตนเองได้ เกิดความช่วยเหลือและเอื้ออาทรต่อกันโดยไม่ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของ รูปพรรณ ฐานะ เชื้อชาติ หรือการศึกษาใดๆ แต่คำนึงถึงสิทธิและโอกาสที่คนหนึ่งคนควรจะได้รับท้ายที่สุดชุมชนนั้นก็จะมีสุขมากขึ้น

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลในเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด

จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

โทรศัพท์ 043-511-222 ต่อ 120, 121

โทรสาร 043-513-394

ประชากร

35,987 คน

(ชาย 16,904 คน หญิง 19,083 คน)

พื้นที่

11.63 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 20 ชุมชน)

รายได้

122,394,909.87 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

298,685,113 บาท

คณะผู้บริหาร

นายบรรจง โฆษิตจรรย์นนท์

นายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด

นายพีรพันธุ์ ชัยคณารักษ์กุล

ประธานสภาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

นายสฤติย์ ศรีสงคราม

ปลัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 14 คน

หญิง จำนวน 4 คน

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด มีการดำเนินงานภายใต้วิสัยทัศน์ว่า “ร้อยเอ็ดเมืองน่าอยู่ ผู้คนน่ารัก พุ่มพักตำนานเมือง ลือเลื่องวัฒนธรรม” หลักการทำงานของเทศบาลคือการสร้างเมืองให้น่าอยู่ ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง พร้อมอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสานศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม และเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดยังบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งคณะผู้บริหารและบุคลากรเทศบาลก็ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมเป็นพิเศษ เช่น การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับรู้ และการพัฒนาที่ชุมชนเป็นผู้ริเริ่มและเป็นผู้ดำเนินการโดยเทศบาลเป็นเพียงผู้สนับสนุนงบประมาณและเป็นผู้ประสานงาน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างไรก็ตามปัญหา

ความเหลื่อมล้ำในสังคม คือความไม่เท่าเทียมกัน (inequality) ในทุกเรื่อง ทุกกลุ่มคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนเปราะบาง คนชายขอบ และคนด้อยโอกาส ที่ยังคงเป็นตัวแสดงหลักที่รับบทเป็นผู้ที่ถูกเลือกปฏิบัติ ถูกกีดกัน ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ใดๆ ก็ตาม ความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นกับสังคมมักเกิดจากระบบเศรษฐกิจ การเมืองที่เป็นปัจจัยสำคัญ ดังนั้นเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดจึงได้ดำเนินกิจกรรมและโครงการต่างๆ ในการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมเพื่อเสริมสร้างความอยู่ดีมีสุขให้กับประชาชนทุกคน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนความเป็นเลิศในด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคมของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ได้แก่

โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดกำลังเผชิญกับปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา ด้วยจากปัญหาส่วนบุคคล และปัญหาทางครอบครัว ซึ่งเด็กและเยาวชนที่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา นั้นจะส่งผลให้แรงงานมีคุณภาพต่ำ ดังนั้น เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวจึงได้ริเริ่มโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เพื่อให้เด็กและเยาวชนกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาไม่เป็นปัญหาของสังคม เพื่อปลูกจิตสำนึกและฝึกอบรมพัฒนาอาชีพให้สามารถประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดประชุมคณะกรรมการ และ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย หน่วยงานภาคีทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชมรมวิชาชีพ สถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ประสบการณ์วิชาชีพ คณะกรรมการชุมชน และ อสม. เพื่อชี้แจงแนวทางของการดำเนินโครงการ มีการทำบันทึกข้อตกลงการดำเนินงาน การแบ่งงานตามบทบาทหน้าที่ของภาคีเครือข่าย หลังจากนั้น อสม.จะลงพื้นที่สำรวจข้อมูลของเด็กและเยาวชนเพื่อค้นหากลุ่มเป้าหมายมาเข้าร่วมโครงการฯ ในปี 2563 จำนวน 10 คน เมื่อได้กลุ่มเป้าหมายแล้ว นำเด็กและเยาวชนที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อปรับทัศนคติการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในกลุ่มตลอดทั้งโครงการ ภายใต้กิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมส่งเสริมกีฬาสาธิตสัมพันธ์เพื่อให้ห่างไกลยาเสพติด กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม ปลูกฝังจิตสำนึกในการดำเนินชีวิต หลังจากนั้นจะให้เด็กและเยาวชนฯ เข้าร่วมกิจกรรมการให้ความรู้เพื่อสร้างทางเลือกในการศึกษาและอาชีพตามความสนใจและความถนัด เช่น สาขาช่างยนต์ขนาดเล็ก สาขาช่างไฟฟ้า สาขาช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ สาขาช่างเสริมสวย สาขาทำอาหาร และสาขาช่างตัดผมชาย รวมทั้งกิจกรรมทัศนศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ด้านวิชาชีพ ผลที่ได้รับคือมีเด็กและเยาวชนเลือกเข้ารับอบรมประสบการณ์วิชาชีพเป็นช่างเสริมสวย 5 คน และช่างตัดผมชาย 5 คน เมื่อจบการอบรมแล้วเทศบาลมีการมอบวุฒิบัตรแก่เด็กและเยาวชนที่จบหลักสูตร และหลังจากนั้นเมื่อเด็กเด็กและเยาวชนกลับเข้าสู่การใช้ชีวิตในสังคมแล้วเทศบาลจะมีการติดตามเป็นระยะๆ เพื่อทราบความเคลื่อนไหวและพฤติกรรม เพื่อไม่ให้เด็กกลับไปสู่ภาวะความเสี่ยงเช่นเดิมได้อีก

โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด มีการดำเนินงานตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2554 – 2563 (รวม 8 รุ่น) ผลสำเร็จของโครงการคือทำให้เด็กนอกระบบการศึกษาและเด็กกลุ่มเสี่ยง สามารถกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาปกติ ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและช่วยเหลือครอบครัวได้ สามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่เป็นภาระของสังคมอีกต่อไป รวมทั้งเกิดเครือข่ายร่วมดำเนินการเพิ่มขึ้น คือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่งร่วมดำเนินการมาจนถึงปัจจุบัน

โครงการ “บ้านมั่นคง สังคมมีสุข”

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้เล็งเห็นถึงปัญหาด้านที่อยู่อาศัย และแก้ปัญหาชุมชนแออัด ซึ่งมีความซับซ้อนเป็นอย่างมาก เนื่องจากพื้นที่ชุมชนแออัดดังกล่าวยังตั้งอยู่บนพื้นที่โบราณสถานแนวคูเมืองกำแพง ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ซึ่งปัญหาหลักคือการขาดแคลนหรือความไม่เพียงพอต่อความต้องการที่อยู่อาศัย ที่อยู่อาศัยที่ไม่ได้มาตรฐาน และความไม่มั่นคงในที่ดิน รวมทั้งการไม่มีกรรมสิทธิ์ในการอยู่อาศัย ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ได้ส่งผลให้เกิดปัญหาชุมชนแออัด ชุมชนบุกรุกการจัดกระจาย เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดจึงได้วางแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ผู้พิการ และผู้สูงอายุ โดยร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ กลุ่มองค์กรชุมชน ได้แก่ กรมศิลปากร กรมธนารักษ์ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด และประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ผู้พิการ และผู้สูงอายุ ได้มีบ้านที่มีสภาพเหมาะสมกับการอยู่อาศัย มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น

โครงการ “บ้านมั่นคง สังคมมีสุข” มีการดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการเมืองเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โดยมีแกนนำที่ประกอบด้วยภาครัฐและภาคประชาชนร่วมกัน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนร่วมสำรวจพื้นที่เพื่อวางแผนการสนับสนุนงบประมาณ กรมศิลปากรตรวจพื้นที่เยี่ยม และร่วมหารือในการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัด และการบุกรุกพื้นที่โบราณสถานแนวคูเมืองกำแพง เทศบาลทำหน้าที่ในการประสานงานสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ร้อยเอ็ดเพื่อขอเช่าพื้นที่ราชพัสดุ โดยขายบ้านมั่นคงภาคอีสาน และสถาบันพัฒนา

องค์กรชุมชน ร่วมกับเทศบาลลงพื้นที่ประเมินและวิเคราะห์ผลกระทบต่อประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

หลังจากการสำรวจข้อมูล ชุมชนจะมีส่วนร่วมในการสรุปและตรวจสอบผลของการสำรวจ นำมาเปรียบเทียบวิเคราะห์ปัญหาความเป็นไปได้ จัดให้มีการวางแผนพัฒนาที่ครอบคลุมชุมชนทั้งเมือง สร้างความมั่นคงในการอยู่อาศัยของคนจนในเมือง โดยพิจารณาถึงทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง เช่น งบประมาณ ที่ดินที่มีอยู่ ทิศทางการพัฒนาเมือง และร่วมกันคิดค้นวิธีการที่จะทำงาน โดยการสร้างความรู้เชื่อมโยงผู้รู้เพื่อเข้ามาร่วมกัน ทำงานให้เกิดความสำเร็จ เพื่อแก้ปัญหาต้นเหตุให้ได้มากที่สุด มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ กระบวนการออมทรัพย์ชุมชนเพื่อที่อยู่อาศัย เป็นการส่งเสริมให้เกิดการจัดระบบทุน ส่งเสริมให้เกิดกองทุน ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกๆ ด้าน จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย โดยมีผู้เกี่ยวข้องและภาคีหลายฝ่าย ประกอบด้วย ชุมชน เทศบาล เมืองร้อยเอ็ด หน่วยงานราชการต่างๆ และภาคีพัฒนาอื่นๆ ในท้องถิ่น เป็นการเชื่อมโยงกลไกพัฒนาทั้งจากชุมชนและองค์กรท้องถิ่น เพื่อสร้างกลไกร่วมในการดำเนินโครงการ

ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2536-ปัจจุบัน สามารถแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยให้แก่กลุ่มประชาชนผู้ด้อยโอกาส มีฐานะยากจน ในพื้นที่ชุมชนแออัดตามแนวเขตโบราณสถานคูเมืองกำแพงเมืองร้อยเอ็ด โดยคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชน ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาการบุกรุกคูเมือง กำแพงเมือง มีคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชน ซึ่งมีการสำรวจฐานข้อมูลประชาชนที่ประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัยไว้ทั้งเมืองจำนวนทั้งสิ้น 250 หลังคาเรือน 311 ครอบครัว ดำเนินโครงการบ้านท้องถิ่นไทย เทิดไท้องค์ราชันย์ ประสานขอเช่าที่ดินสงฆ์จากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และจัดสรรพื้นที่ในชุมชนมั่นคงพัฒนา เพื่อดำเนินการก่อสร้างบ้านให้แก่กลุ่มประชาชนผู้ด้อยโอกาสฐานะยากจน ผู้พิการ และผู้สูงอายุ จำนวน 32 หลังคาเรือน ดำเนินการก่อสร้างบ้านท้องถิ่นประชารัฐร่วมใจเพื่อผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ผู้พิการ และผู้สูงอายุ ในชุมชนแออัด พร้อมทั้งระบบสาธารณูปโภค จำนวน 50 หลัง ในพื้นที่ชุมชนวัดเหนือ ดำเนินการร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน และสำนักงานพัฒนาสังคมจังหวัดร้อยเอ็ด ปรับปรุงซ่อมแซมและปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้พิการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ราย และได้จัดทำแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อขยายผลในการแก้ไขปัญหาต่อไป

โครงการใกล้บ้านใกล้ใจให้บริการดูแลต่อเนื่องที่บ้าน เขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ปัญหาการเข้าถึงบริการทางด้านการสาธารณสุขด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมกับประชาชนเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ทุกภาคส่วนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะในกลุ่มเปราะบางที่มีความยากลำบากในการเข้าถึงบริการ ทั้งนี้ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านสังคมและการสาธารณสุข ไม่จำกัดสถานะทางความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรม เทศบาลดำเนินการภายใต้ใช้กิจกรรมการเยี่ยมบ้านเชิงรุกตามเกณฑ์มาตรฐานในการขับเคลื่อนกิจกรรม ระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ (Long term Care) ปัญหาผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่มีภาวะแทรกซ้อนที่ถูกจำหน่ายจากโรงพยาบาลและมาพักรักษาต่อเนื่องในชุมชน ญาติผู้ดูแลและชุมชนจำเป็นต้องดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่มีภาวะแทรกซ้อนโดยขาดความเชื่อมั่นและทักษะการดูแลที่จำเป็นต่อการฟื้นฟูและการหายของผู้ป่วย ดูแลตามบริบทชุมชน มีความยากลำบากในการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่แย่งลง

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดในฐานะผู้บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน จึงได้เริ่มการดำเนินโครงการใกล้บ้านใกล้ใจบริการดูแลต่อเนื่องที่บ้านเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้วยการสำรวจข้อมูลผู้ป่วยในชุมชน เตรียมวางแผนการออกเยี่ยมผู้ป่วยที่ต้องได้รับการดูแลต่อเนื่องในชุมชนตามฐานข้อมูลการส่งต่อการเยี่ยมจากพร.ร้อยเอ็ด จากการติดต่อประสานผ่านทางญาติผู้ดูแล ทางชุมชน ทางอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ก่อนเยี่ยมบ้านจะมีการเตรียมข้อมูลสุขภาพ การกำหนดแผนวัตถุประสงค์การเยี่ยม การเตรียมอุปกรณ์เครื่องใช้ผู้ป่วยแต่ละราย ต่อจากนั้นได้จัดทำตารางการออกเยี่ยมการดูแลต่อเนื่องที่บ้านในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดตามแผนดูแลรายกรณีโดยบูรณาการงานร่วมกันกับระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ การช่วยประสานทีมและประสานชุมชน ครอบครัวผู้ป่วย ก่อนออกดูแลต่อเนื่องที่บ้าน มีการออกให้บริการดูแลต่อเนื่องที่บ้านตามแผนร่วมกับ อสม. และทีมศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล 1 ตามแบบออกเยี่ยม “INHOMESSS Checklist” โดยใช้กระบวนการพยาบาลร่วมด้วย มีการประเมินผลการดูแลสุขภาพที่บ้าน กำหนดแผนการพยาบาลต่อเนื่อง และลงในแฟ้มครอบครัว การจัดกิจกรรมอบรมการดูแลสุขภาพที่บ้านให้กับกลุ่มเป้าหมาย และผู้ดูแลผู้ป่วยในบ้านในชุมชน มีการจัดทำและสำรวจความพึงพอใจผู้รับบริการเมื่อให้บริการดูแลต่อเนื่องที่บ้าน และจะมีการสรุปวิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนินโครงการ ในปี 2563 มียอดผู้ป่วยที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเยี่ยมบ้าน จำนวน 60 ราย ผู้ป่วยได้รับการเยี่ยมบ้าน จำนวน 60 ราย ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นตามบริบทสุขภาพ จำนวน 58 ราย และผู้ป่วยมีภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลันขณะดูแลจำนวน 2 ราย

ในการดำเนินงานภายใต้โครงการดังกล่าวสามารถลดความเหลื่อมล้ำทางด้านสังคมลงได้ คือการทำให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพได้อย่างทั่วถึง เห็นได้จากผู้ป่วยจะได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องและเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพ ผู้ป่วยและญาติสามารถดูแลตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสมป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น และประชาชนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองเบื้องต้น

เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี

อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง

จังหวัดสุพรรณบุรี 72000

โทรศัพท์ 035-511-021, 035-523-090

โทรสาร 035-522-973

ประชากร

24,663 คน

(ชาย 11,300 คน หญิง 13,363 คน)

พื้นที่

9.013 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 16 ชุมชน)

รายได้

213,904,155.67 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

195,915,300.00 บาท

คณะผู้บริหาร

นายเอกพันธุ์ อินทร์ใจเอื้อ

นายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรี

นายปกรณ์ หงษ์สุพรรณ

ประธานสภาเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี

นายมนัสพงศ์ พรหมพิสิฐพงศ์

ปลัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 16 คน

หญิง จำนวน 1 คน

เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี มีหลักการและแนวคิดในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สู่เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ด้วยหลักการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมาเป็นแนวทางในการพัฒนา เพื่อมุ่งสู่ “เทศบาลเมืองสุพรรณบุรีเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน” โดยให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และสร้างโอกาสที่ดีให้กับทุกคนทุกระดับ ไม่เลือกแ่คนพิการ หรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้มีสิทธิเท่าเทียมกัน ทั้งด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านความสะอาด ด้านการคมนาคม ด้านความสงบสุข ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนในชุมชนเมืองสุพรรณบุรีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กและเยาวชน เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี

ได้จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มุ่งเน้นการพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้กับเด็กทุกคน ทั้งเด็กด้อยโอกาส เด็กที่มีความต้องการพิเศษ และมีความสามารถพิเศษ โดยเปิดโอกาสให้ทุกคน ทุกฝ่าย ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเรียนฟรีตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัย ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้อย่างมีคุณภาพ สร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสสู่การศึกษาที่ดี มีอาชีพที่มั่นคง

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ได้แก่

โครงการ “โรงเรียนของหนู” โรงเรียนเทศบาล 2 วัดปราสาททอง

เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี มีนโยบายให้โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เน้นการพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้กับเด็กด้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ โดยโรงเรียนเทศบาล 2 วัดปราสาททอง ได้ดำเนินการโครงการโรงเรียน “ของหนู” จัดการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน และพัฒนาเป็นโรงเรียนต้นแบบในการเรียนรวมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้วยเหตุผลที่ว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนไม่รู้เรื่อง อ่านหนังสือไม่ออก พูดไม่ชัด ทำกิจกรรมเหมือนเพื่อนไม่ได้ หากรับเด็กเหล่านี้แล้วจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนต่ำ โรงเรียนจะไม่ได้รับการยอมรับ คุณครูต้องรับผิดชอบมากขึ้น ผู้ปกครองเด็กปกติไม่ยอมรับ ไม่อยากให้ลูกมีเพื่อนเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทำให้ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษหาโรงเรียนดีๆ มีคุณภาพให้ลูกเรียนไม่ได้ จึงทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่ดีเหมือนกับเด็กปกติคนอื่นๆ และไม่ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน ถูกมองข้าม และทอดทิ้ง แต่ ณ โรงเรียนแห่งนี้สามารถจัดการศึกษาให้เด็กทุกคนมีชีวิตที่ดีได้ เด็กที่มีความพร้อม มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษได้รับการส่งเสริมให้เรียนฟรี ในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ โดยผู้ปกครองไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เด็กด้อยโอกาสที่ครอบครัวแตกแยก ผู้ปกครองฐานะยากจน และเด็กกลุ่มเสี่ยงได้รับการดูแลจัดการศึกษาพัฒนาส่งเสริมให้สามารถเรียนรู้ ฝึกทักษะการดำรงชีวิต สร้างคุณลักษณะที่ดีในการเป็นพลเมืองดี ได้เต็มตามศักยภาพของตนเองอย่างมีคุณภาพ โดยเทศบาลและโรงเรียนได้มีการดำเนินการร่วมกัน ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการโรงเรียนของหนู มีความร่วมมือกันระหว่างองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน
2. กำหนดแผนการดำเนินงาน ขั้นตอนของการพัฒนาให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากร เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้สามารถปฏิบัติการสอนได้อย่างเต็มความสามารถ มีแผนงานชัดเจนในการปฏิบัติและการนิเทศติดตาม
3. กรอบแนวคิดกระบวนการเรียนรู้ใช้หลักการแบบเรียนรวม (Inclusive education) โดยครูมีความรู้ ความเข้าใจแผนงาน มีการเตรียมแผนการสอนเนื้อหา สาระและวิธีการสอน ที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา สร้างสื่อและใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน และใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน ภายนอกได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งสามารถวัดผล ประเมินผล คุณภาพผู้เรียนตามสภาพจริงของเด็กแต่ละคน
4. คัดกรองนักเรียน ออกเป็น เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กที่มีความสามารถพิเศษ เด็กที่ด้อยโอกาส ครอบครัวแตกแยก ฐานะยากจน และเด็กกลุ่มเสี่ยง
5. ปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน ให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพของตนและสามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ผลของการดำเนินงานโรงเรียน “ของหนู”

1. นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษที่ดี มีคุณภาพ มีทักษะในการใช้ชีวิตและมีจุดมุ่งหมายในการดำรงชีวิต เต็มโตไปเป็นเยาวชนที่ดีของประเทศชาติ และพลเมืองโลก

2. นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ได้รับการพัฒนาส่งเสริมจากโรงเรียนจัดการเรียนการสอนห้องเรียนภาษาอังกฤษ (English Program) ให้ฟรี ได้รับการศึกษาที่ดีเต็มตามศักยภาพ เรียนรู้อย่างมีความสุข

3. นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการดูแลเอาใจใส่ สามารถเรียนรู้ได้ และเข้าใจสามารถพัฒนาตนเองได้มากขึ้น สามารถนำความรู้ ทักษะการอยู่ร่วมกันไปใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีเพื่อนที่ดี ไม่ถูกเพื่อนรังแก มีโอกาสที่ดีทางการศึกษาร่วมกันเพื่อนๆ ปกติ ทำให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้

4. การจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวม ทำให้นักเรียนทุกคนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในความแตกต่างของแต่ละคนซึ่งกันและกัน ทั้งเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีการปรับพฤติกรรมของตนเองได้ดีขึ้น มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นอกเห็นใจ เข้าใจและให้โอกาสเพื่อนได้ร่วมเรียนรู้อย่างมีความสุข นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้ เด็กด้อยโอกาสทุกคนได้รับการศึกษาที่ดี สามารถพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

5. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ แบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง ลดความขัดแย้งระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน สังคมเกิดสันติสุข

6. โรงเรียนเทศบาล 2 วัดปราสาททองได้รับคำชื่นชมและได้พัฒนาให้เป็นโรงเรียนต้นแบบแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวมให้กับสถานศึกษาอื่นๆ

โรงเรียน “ของหนู” จึงหมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาได้มาตรฐาน มีคุณภาพ เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการได้รับการศึกษาที่ดีอย่างมีคุณภาพ

โครงการ “สานฝันต้นกล้า สู่นักกีฬาอาชีพ”

เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี มีนโยบายให้โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จัดการศึกษาที่เน้นการพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้กับเด็กด้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง โดยจัดการศึกษาเรียนฟรีตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัย ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งโรงเรียนเทศบาล 3 วัดไชนาวาส ได้ดำเนินการตามนโยบายของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี เพื่อรองรับนักเรียนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา และเป็นนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬา เพื่อให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน และมีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น โดยได้จัดทำโครงการ “สานฝันต้นกล้า สู่นักกีฬาอาชีพ” ตลอดจนจัดทำหลักสูตรผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศทางด้านกีฬา (กีฬาวอลเลย์บอล) เพื่อจัดตั้งเป็นสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 เพื่อที่จะได้รับจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนา นักกีฬาอย่างเต็มที่

ในการดำเนินงานตามโครงการสานฝันต้นกล้า สู่นักกีฬาอาชีพ เทศบาลเมืองสุพรรณบุรีได้มีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการที่มาจากเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี สมาคมวอลเลย์บอล และโรงเรียนเทศบาล 3 เพื่อพัฒนาหลักสูตรวอลเลย์บอล
2. เปิดรับสมัครนักเรียนเพื่อให้นักเรียนมาเป็นนักกีฬาประเภทวอลเลย์บอลทีมหญิง ของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีในโรงเรียนเทศบาล 3 วัดไชนาวาส กองการศึกษา เทศบาลเมือง

สุพรรณบุรี โดยเทศบาลจะดูแลทางการเรียนการสอน การอยู่อาศัย อาหาร การฝึกซ้อม การเข้าร่วมการแข่งขันฯ และกิจกรรมอื่นๆ โดยประเภทที่เปิดรับ ได้แก่ 1) ประเภทความสามารถพิเศษทางด้านกีฬาวอลเลย์บอลหญิง 2) ประเภทบิดา มารดาหรือผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนให้ศึกษาต่อได้ แต่นักเรียนมีความสนใจในกีฬาวอลเลย์บอลหญิง โดยมีสัดส่วนในการรับนักเรียนอยู่ที่ 70 : 30 (นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬา : นักเรียนประเภทบิดา มารดาหรือผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนให้ศึกษาต่อได้แต่นักเรียนมีความสนใจในกีฬาวอลเลย์บอลหญิง)

3. จัดระบบตรวจสอบโครงการ มีระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม พัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน ให้นักเรียนในโครงการมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ก้าวขึ้นสู่ระดับที่สูงขึ้น

4. มีการพัฒนาครูพละ ให้ไปอบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการสอนวอลเลย์บอล และมีระบบรุ่นพี่สอนรุ่นน้อง

5. โรงเรียนมีการทบทวนแผนการดำเนินงาน และประเมินผลโครงการ

6. โรงเรียนมีการจัดตารางสอนเสริมให้กับนักกีฬา ให้อยู่ในระดับที่ดีไม่เป็นภาระในการศึกษาต่อในอนาคต

7. เทศบาลเมืองสุพรรณบุรีจะผลักดันให้นักเรียนที่เข้าเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะต้องเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และเมื่อจบการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนจะได้รับโอกาสในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยเทศบาลได้ทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยรังสิตในการรับนักเรียนที่มีความสามารถเป็นนักเรียนทุนของมหาวิทยาลัย

การดำเนินงานของโครงการ “สานฝันต้นกล้า สู่นักกีฬาอาชีพ” ส่งผลให้นักเรียนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬาวอลเลย์บอลที่มีฐานะยากจนจนไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนใหญ่ๆที่ทำทีมกีฬาวอลเลย์บอล ได้รับโอกาสในการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และมีทักษะที่สูงขึ้น อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล ได้มีโอกาสแสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มความสามารถ จนกระทั่งนักเรียนมีพื้นฐานในการก้าวสู่นักกีฬาทีมชาติหรือนักกีฬาวอลเลย์บอลอาชีพได้ ประการสำคัญนักเรียนสามารถนำทักษะทางด้านกีฬาวอลเลย์บอลไปใช้ต่อยอดจนได้รับทุนการศึกษาและเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับการประกอบอาชีพนักกีฬาวอลเลย์บอล เปลี่ยนชีวิตจากเด็กที่ด้อยโอกาสได้มีทักษะและมีจุดหมายในการดำรงชีวิตเติบโตเป็นเยาวชนที่ดีของชาติ

เทศบาลเมืองบ้านสวน

อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลบ้านสวน อำเภอเมืองชลบุรี

จังหวัดชลบุรี 20000

โทรศัพท์ 038-184-5555

โทรสาร 038-284-284

ประชากร

69,379 คน

(ชาย 34,469 คน หญิง 34,910 คน)

พื้นที่

19.50 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 10 หมู่บ้าน)

รายได้

348,359,941.89 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

133,262,327 บาท

คณะผู้บริหาร

นายวิจิต ชิตวิเศษ

นายกเทศมนตรีเมืองบ้านสวน

นายชัยภัทร วิริยะประเสริฐ

ประธานสภาเทศบาลเมืองบ้านสวน

ว่าที่ร้อยโทหาญณรงค์ เกิดคล้าย

ปลัดเทศบาลเมืองบ้านสวน

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 15 คน

หญิง จำนวน 3 คน

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาที่ฝังรากลึกในสังคม การดำเนินการแก้ไขปัญหานี้โดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพียงลำพังไม่อาจจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้ ทางเทศบาลเมืองบ้านสวนเข้าใจสภาพปัญหาและตระหนักถึงความสำคัญ จึงกำหนดให้การลดปัญหาความแตกต่าง การสร้างโอกาสและการเข้าถึงบริการสาธารณะของประชาชนในทุกมิติ เป็นบทบาทหลักในการให้บริการของเทศบาล ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “**เทศบาลเมืองบ้านสวน เมืองแห่งความสุข**” ด้วยพันธกิจในการเสริมสร้างสังคมให้เข้มแข็ง พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกช่วงวัย โดยมีเป้าประสงค์ที่เกี่ยวข้องสองประการ คือ ยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกช่วงวัยให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง และเป้าประสงค์ที่ 2 คือ ประชาชนมีสุขภาวะที่ดีทั้งกายและใจ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการปัญหาความเหลื่อมล้ำ

เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยง ครอบคลุมในทุกมิติของปัญหา โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และที่สำคัญคือเกิดความยั่งยืน ทางเทศบาลเมืองบ้านสวนจึงเชิญชวนประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของคนในชุมชนด้วย

นโยบายการพัฒนา นายกเทศมนตรีเมืองบ้านสวน (นายวิจิต ชิตวิเศษ) บริหารงานโดยยึดหลัก “เข้าใจสภาพปัญหา เข้าถึงประชาชน และพัฒนาอย่างยั่งยืน” ความเดือดร้อนของประชาชนเป็นเรื่องที่ต้องลงมือทำทันที โดยมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร รวมถึงเปิดรับข้อมูลปัญหาความเดือดร้อน คำร้อง ข้อสงสัย ในหลากหลายช่องทาง เพื่อให้ประชาชนเลือกใช้บริการได้ตามความเหมาะสม ทั้งสายด่วน call center website facebook กลุ่มไลน์ เป็นต้น โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ได้มีการปรับเปลี่ยนมาใช้รูปแบบการประชุมออนไลน์ เพื่อรับฟังปัญหา รายงานผลการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ประเมินความพึงพอใจ ส่งผลให้เทศบาลได้รับทราบข้อเท็จจริง และความต้องการในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว สามารถประสานความร่วมมือทำงานร่วมกันเป็นหนึ่งเดียว ตลอดจนตอบสนองได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ในขอบเขตของระเบียบราชการ และกฎหมายที่ต้องยึดถือปฏิบัติ การสื่อสารเหล่านี้เป็นที่มาของการรับทราบมูลเหตุของปัญหา ความทุกข์ยากของประชาชนในหลายกรณี อันนำมาสู่การจัดทำเป็นโครงการที่โดดเด่นด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคมของเทศบาลเมืองบ้านสวน ประกอบด้วย 3 โครงการที่มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกัน ได้แก่

โครงการเยี่ยมบ้าน เยี่ยมใจ คนใช้ติดเตียง

ที่มาของโครงการ

จากการลงพื้นที่ของศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมืองบ้านสวน พบว่า ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงส่วนใหญ่มีความยากลำบากในการดำรงชีวิต บางคนไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ บางคนไม่มีผู้ดูแล บางคนต้องอยู่ลำพังช่วงเช้าถึงเย็น เนื่องจากญาติหรือลูกหลานจำเป็นต้องออกไปทำงานเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว

การดำเนินงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

๑) **สำรวจและจัดเก็บข้อมูล** ทางเทศบาลเมืองบ้านสวน ร่วมกับ ทีมสหวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย หมอครอบครัว ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองชลบุรี โรงพยาบาลเมืองชลบุรี

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสวน และทีมจิตอาสา จึงได้จัดทีมลงพื้นที่สำรวจผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง จากนั้นจึงนำข้อมูลมาประเมิน จัดกลุ่ม และวางแผนให้การช่วยเหลือดูแลอย่างเหมาะสม สำหรับผู้ที่พบปัญหาด้านเศรษฐกิจ ทางกลุ่มจะประสานกองสวัสดิการสังคมในการช่วยเหลือ

๑๐ **ดำเนินการตาม Care plan** จิตอาสาจัดแบ่งพื้นที่และความรับผิดชอบในการช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงตาม Care plan ที่กำหนดไว้ เช่น วัดความดันโลหิต เจาะเลือดปลายนิ้วประเมินค่าน้ำตาลในเลือดการพลิกตะแคงตัว การทำกายภาพบำบัด เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้ประยุกต์ดัดแปลงวัสดุเหลือใช้ในบ้าน มาทำเป็นเครื่องทุ่นแรงและเครื่องออกกำลังกาย เช่น สายอาหารคล้องใจสำหรับให้อาหารทางจมูก ผ้าขาวม้ายืดเหยียด แก้วกะลาใช้กระตุ้นการไหลเวียนเลือด ซึ่งเป็นการนำวัสดุที่หาได้ง่ายในชุมชนมาใช้ในการทำกายภาพบำบัด และฟื้นฟูร่างกาย รวมถึงมีการจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมบริเวณบ้านให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายของผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย ในกรณีที่ต้องฉีดยา เปลี่ยนสายให้อาหารทางจมูก เปลี่ยนสายปัสสาวะ ทำแผลติดเชื้อ หรือให้คำแนะนำในเรื่องที่ซับซ้อน พยาบาลวิชาชีพจะเป็นผู้ดำเนินการโดยมีเจ้าหน้าที่จิตอาสาทำหน้าที่ประสานงาน

๑๑ **เสริมกำลังใจ** พลังใจเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง รวมถึงญาติ และครอบครัวของผู้ป่วยต่างก็ต้องการไม่น้อยไปกว่ากัน ฉะนั้นในการเยี่ยมบ้านทุกครั้ง จิตอาสาและทีมสหวิชาชีพจึงต้องสร้างความสัมพันธ์ พูดคุย ช่วยให้ผู้ป่วยรู้สึกถึงคุณค่าในตนเอง อีกทั้งรับฟังปัญหา เสริมความรู้ และกำลังใจให้แก่ญาติของผู้ป่วยด้วย

ผลการดำเนินงาน

ในระหว่างปี 2563 มีผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงที่ได้รับการดูแลจากทีมจิตอาสา รวมถึงได้รับสวัสดิการ จากภาครัฐ และเทศบาลเมืองบ้านสวน จำนวน 185 ราย สองในสามของผู้ป่วยเป็นผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) และผู้ป่วยร้อยละ 86.5 ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง จากการติดตามประเมินการใช้ชีวิตประจำวัน (ADL) ของผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงหลังได้รับการดูแลจากจิตอาสา พบว่า ผู้ป่วยร้อยละ 29 (54 คน) มีอาการดีขึ้น ร้อยละ 48 (88 คน) มีอาการคงที่ ร้อยละ 5 (10 คน) มีอาการแย่ลงซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ป่วยจิตเวช และมีผู้เสียชีวิตร้อยละ 18 (33 คน) อันเนื่องจากโรคเรื้อรังและชรา

สำหรับงบประมาณในการดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง เทศบาลเมืองบ้านสวนได้รับการจัดสรรจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพโครงการจัดระบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลเมืองบ้านสวน (โครงการเยี่ยมบ้านเยี่ยมใจ คนไข้ติดเตียง ปีงบประมาณ 2563) กองทุนสวัสดิการผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง และศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองชลบุรีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสวน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,253,812.50 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่าย 6,778 บาท ต่อผู้ป่วย 1 คน

ความโดดเด่น

- พลังแห่งมิตรภาพของสมาชิกชุมชนที่สร้างได้แม้อยู่ในเขตเมือง
- พลังของทีมจิตอาสา ที่ทำงานร่วมกันมาอย่างยาวนานตั้งแต่ปี 2553 และเพิ่มจำนวนขึ้น
- การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่ญาติผู้ป่วย จนสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นต่อได้
- การสร้างเครือข่าย และขยายวงกว้างขึ้นเป็นการดูแลกันและกันในชุมชน
- มีการถอดบทเรียนการทำงาน จัดทำ KM คู่มือการดูแลผู้ป่วยที่บ้าน ตลอดจนแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านทางกลุ่มไลน์ และประชุมกลุ่มย่อย
- ดร.สฤณีชัย ปรีดาวัลย์ จากวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรชลบุรี ได้พัฒนา application สำหรับทีม ใช้ในการเก็บข้อมูล เฝ้าระวัง และเชื่อมโยงการทำงานโดยลดความเสี่ยงในการสัมผัสใกล้ชิด
- เป็นแหล่งศึกษาดูงาน ของคณะกรรมการรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรีในเดือนกรกฎาคม 2562

โครงการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เทศบาลเมืองบ้านสวน (มิตรภาพบำบัด จากเพื่อน สู่เพื่อน พู่พิการ)

ที่มาของโครงการ

เทศบาลเมืองบ้านสวนตระหนักถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำของคนพิการที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 จึงได้ริเริ่มจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านคนพิการ ประมาณ 500 ราย ซึ่งพบว่า คนพิการส่วนใหญ่ไม่กล้าพูดคุย ไม่เปิดเผยความรู้สึกหรือความต้องการของตนเอง เนื่องจากความไม่ไว้วางใจ ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่เข้าไปเยี่ยมบ้านไม่สามารถเข้าถึง เข้าใจและรับรู้ความต้องการของคนพิการอย่างแท้จริง นับเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานอย่างยิ่ง จึงนำมาสู่การปรับแผน และกระบวนการทำงาน ดังนี้

การดำเนินงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

● **มองเห็นศักยภาพ** จากการเยี่ยมบ้าน ทีมงานได้พบผู้พิการที่เปิดใจ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี จึงได้เชิญชวนเข้าร่วมหรือแนวทางการจัดตั้งชมรมคนพิการในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน

● **รวมกลุ่ม คิดเพื่อส่วนรวม** ต่อมาในปี พ.ศ. 2555 จึงได้จัดตั้งชมรมคนพิการ เทศบาลเมืองบ้านสวนขึ้น โดยมีแกนนำคนพิการหลากหลายประเภท ได้แก่ ผู้พิการทางการเคลื่อนไหว การมองเห็น การได้ยิน การพูด และสื่อความหมาย เข้าร่วมจัดตั้ง

● **ก้าวข้ามขีดจำกัดไปสู่การทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น** ในปี พ.ศ. 2558 ได้มีการจัดตั้ง ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเทศบาลเมืองบ้านสวนขึ้น มีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการดำเนินงานเพื่อสร้างศักยภาพให้แก่คนพิการในพื้นที่ โดยรวบรวมคนพิการที่มีศักยภาพและมีจิตอาสาลงพื้นที่เยี่ยมบ้านเพื่อนคนพิการพร้อมกับ

ภาคีเครือข่าย พยาบาลวิชาชีพจากโรงพยาบาลชลบุรี ล่ามภาษามือ อาสาสมัครชุมชน เพื่อลดช่องว่างในการสื่อสารระหว่างคนปกติกับคนพิการ เพื่อดูแลและพูดคุยกับคนพิการที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์แก่คนพิการด้วยกันเอง นับเป็นการเปลี่ยนชีวิตจำกัดให้กลายเป็นพลังในการดำรงชีวิต สามารถพึ่งพิงตนเองได้ และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ ตลอดจนประโยชน์เพื่อผู้อื่น

● **เสริมศักยภาพและมอบโอกาส** ภาครัฐ เอกชน และเครือข่ายให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ มอบโอกาสตามความเหมาะสม

ผลการดำเนินงาน

ในระหว่างปี พ.ศ. 2562-2563 มีการเยี่ยมบ้านคนพิการในพื้นที่ภายใต้โครงการ มิตรภาพบำบัดจากเพื่อนสู่เพื่อนผู้พิการ จำนวน 247 ราย คนพิการและครอบครัวสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สิทธิประโยชน์ต่างๆ รวมถึงสวัสดิการของรัฐที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ได้รับความช่วยเหลือจากกองทุนสวัสดิการคนบ้านสวนเพื่อดำรงชีพเบื้องต้น จำนวน 174 ราย ได้รับการพัฒนาทักษะและฝีมือเพื่อนำไปประกอบอาชีพ จำนวน 135 ราย สามารถกู้ยืมเงินทุนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อการประกอบอาชีพ จำนวน 6 ราย มีงานทำตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน 7 ราย ได้รับการดูแลปรับสภาพแวดล้อมบริเวณที่อยู่อาศัยให้เหมาะสม จำนวน 2 ราย ส่งต่อเข้าสู่สถานสงเคราะห์ จำนวน 1 ราย สามารถเข้าสู่สังคมด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมของเทศบาล จำนวน 450 ราย

ความโดดเด่น

● การที่สังคมยอมรับตัวตนของคนพิการและมอบบทบาทเด่นในการสร้างกลุ่มเครือข่ายคนพิการ เพื่อเข้าไปดูแลคนพิการด้วยกันเอง เป็นการสร้างขวัญและพลังใจแก่คนพิการให้สามารถยืนอยู่ในสังคมได้อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

● ได้รับรางวัลด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการจากหลายหน่วยงาน อาทิ รางวัลองค์กรที่มีผลงานทางสังคมดีเด่นประจำปี 2563 จากสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย รางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น ประจำปี 2562 รางวัลประชาธิปไตย ประจำปี 2556 และปี 2561 จากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้รับโล่เชิดชูเกียรติหน่วยงานที่สนับสนุนงานด้านคนพิการ ประจำปี 2560 จากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชลบุรี รางวัลชมเชยประเภททั่วไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2561 จากสำนักนายกรัฐมนตรี และแกนนำคนพิการได้รับรางวัลคนพิการต้นแบบ คนพิการตัวอย่าง และบุคคลตัวอย่างผู้เป็นแรงบันดาลใจ

โครงการสวกระหกายอุปกรณ์

ที่มาของโครงการ

จากการลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน ทางเทศบาลเมืองบ้านสวนพบว่า คนพิการและผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียงยังขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ทางกายภาพเพื่อใช้ในการดูแลฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายของตน อันเนื่องมาจากกายอุปกรณ์มีราคาแพง ประกอบกับการเข้าไม่ถึง การบริการของรัฐซึ่งมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก รวมทั้งขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือและ กายอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับตนเอง ด้วยเหตุนี้ เทศบาลเมืองบ้านสวนจึงจัดตั้งกองทุน สวัสดิการคนบ้านสวน (กองทุนคนรวยช่วยคนจน) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากบริษัท ห้างร้าน ภาคประชาสังคม และประชาชนในพื้นที่ เพื่อจัดหากายอุปกรณ์ รวมทั้งให้การช่วยเหลือ คนพิการและผู้ด้อยโอกาสให้สามารถดำรงชีพเบื้องต้นได้

การดำเนินงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

- ญาติผู้พิการ/ผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ยื่นคำร้องขอรับกายอุปกรณ์
- กองสวัสดิการสังคมร่วมกับพยาบาลวิชาชีพ และทีมจิตอาสา ลงเยี่ยมบ้านเพื่อ ประเมินสภาพร่างกายของผู้ขอรับบริการ และพิจารณาความเหมาะสมในการใช้กายอุปกรณ์ ตลอดจนบันทึกประวัติและเอกสารที่เกี่ยวข้องเข้าสู่ฐานข้อมูล
- รายงานผลและขออนุมัติให้บริการกายอุปกรณ์ต่อผู้บังคับบัญชา ผ่านแอปพลิเคชัน line
- นำส่งกายอุปกรณ์ให้แก่ผู้รับ พร้อมคำแนะนำวิธีใช้งานที่ถูกต้อง
- ติดตามและประเมินผลการใช้กายอุปกรณ์ของผู้รับบริการ/เก็บคืน ซ่อมบำรุง สำหรับหมุนเวียน

ผลการดำเนินงาน

ความโดดเด่น

- เป็นโครงการที่เห็นผลงานเชิงประจักษ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ จึงได้รับการสนับสนุนกายอุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์จากภาคส่วนต่างๆ

อย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มดำเนินการในปี 2557 จนถึงปัจจุบัน โดยไม่ใช้งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐ เป็นการให้บริการเชิงรุกเพื่อลดความเหลื่อมล้ำสำหรับผู้พิการและผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง

๑๑ การยื่นคำร้องขอรับกายอุปกรณ์ สามารถแจ้งได้หลากหลายช่องทาง ได้แก่ ระบบ Call Center 1132 แอปพลิเคชัน เพจ Facebook เทศบาลเมืองบ้านสวน ไลน์กลุ่มโทรศัพท์ หรือการบอกเล่าผ่านผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบลงพื้นที่ดูแลและช่วยเหลือผู้พิการ

นอกจากนี้ เทศบาลเมืองบ้านสวนยังให้ความสำคัญกับการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มเปราะบาง และผู้ด้อยโอกาส ด้วยอารยะสถาปัตย์ เช่น การก่อสร้างสะพานลอยข้ามถนนพร้อมลิฟต์สำหรับให้บริการผู้สูงอายุและผู้พิการบริเวณหน้าโรงพยาบาลชลบุรี การจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ศูนย์บริการกายอุปกรณ์ และโรงรับจำนำ เป็นต้น และอีกหนึ่งบริการสำคัญในสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การจัดซื้อวัคซีนซิโนฟาร์ม จำนวน 50,000 โดส เพื่อให้บริการกับผู้ป่วย 7 กลุ่มโรค กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง หญิงตั้งครรภ์ 12 สัปดาห์ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล รวมทั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่ไม่สามารถเข้าถึงตามระบบได้

เทศบาลและภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินงานมายาวนานกว่า 10 ปี ในการลดความเหลื่อมล้ำแก่ประชาชน โดยใช้ความจริงใจเพื่อเข้าถึงปัญหา ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม ผลักดันให้คนในชุมชนมีบทบาทสำคัญในการทำงานเพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งมั่นคง ตามหลักการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง พร้อมทั้งลดทอนปัญหาความความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้น เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

เทศบาลตำบลก้อ

อำเภอสี จังหวัดลำพูน

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลก้อ อำเภอสี
จังหวัดลำพูน
โทรศัพท์ 053-096-011
โทรสาร 053-096-011

ประชากร

2,405 คน
(ชาย 1,189 คน หญิง 1,216 คน)

พื้นที่

531.921 ตารางกิโลเมตร
(ครอบคลุมจำนวน 4 ชุมชน)

รายได้

23,494,011 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน,
เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

1,983,025 บาท

คณะผู้บริหาร

นายอุดม เชียงยศ
นายกเทศมนตรีตำบลก้อ
นางสาวเพ็ญภา ปาสายอ
ประธานสภาเทศบาลตำบลก้อ
นางสาวภัทรวดี เจตน์จิรัตน์
ผู้อำนวยการกองคลังรักษาราชการแทน
ปลัดเทศบาลตำบลก้อ

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 6 คน
หญิง จำนวน 6 คน

ภาพรวมการบริหารงาน ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ของเทศบาลตำบลก้อ

เทศบาลตำบลก้อ ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของ
จังหวัดลำพูน ห่างจากอำเภอสี 40 กิโลเมตร
มีพื้นที่ประมาณ 531 ตารางกิโลเมตร
อยู่กลางอุทยานแห่งชาติแม่ปิง เทศบาลตำบล
ก้อกำหนดวิสัยทัศน์การบริหารงานของ
เทศบาล คือ “เมืองแห่งคุณภาพชีวิต
ทุกภาคีร่วมคิด นำเกษตรก้าวไกล สร้าง
ชุมชนเข้มแข็ง บนฐานความพอเพียง”
มีแนวคิดและเป้าหมายในการบริหารงาน
ภายใต้แนวทางการบริหารจัดการบ้านเมือง
ที่ดี เน้นการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ
ร่วมตรวจสอบ โดยเน้นประชาชนในพื้นที่
เป็นศูนย์กลาง (Citizen Center) ยึดชุมชน
เป็นฐาน (Community based) โดยเทศบาล
ตำบลก้อมีกลไกเสริมสร้างความเป็นธรรมและ
ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมครบทุกมิติ คือ

มิติการเมือง มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคม และมิติทางกายภาพ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงสวัสดิการและบริการสาธารณะ โดยเริ่มจาก ชุมชนจัดการตนเอง ส่งเสริมให้ประชาชนสร้างหลักประกันความมั่นคงในชุมชนโดยสร้างหลักประกันในรูปของกองทุนต่างๆ ในชุมชนรวมถึงช่วยลดปัญหาความเดือดร้อน และพัฒนาคุณภาพการอยู่อาศัยของครัวเรือนที่ยากจนผู้มีรายได้น้อย ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เพื่อให้คนกลุ่มนี้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งเป็นพื้นฐานสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในสังคม ที่จะให้ชุมชนท้องถิ่นเป็นหลักในการจัดการตนเอง โดยเทศบาลและภาคีเครือข่ายเข้ามาหนุนเสริม ช่วยเหลือให้ความรู้ในด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในลักษณะจัดองค์การระดับชุมชน เพื่อให้กองทุนต่างๆ เกิดความเข้มแข็งมีการจัดการเป็นระบบโปร่งใสตรวจสอบได้ มีการส่งเสริมหลักประกันชีวิตให้กับกลุ่มแรงงานนอกระบบ โดยเทศบาลได้หนุนเสริมให้ความรู้

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนความเป็นเลิศในด้าน การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ของเทศบาลตำบลก้อ ได้แก่

โครงการ สร้างบ้าน สานพลัง สู่สังคมแห่งความเท่าเทียม

สถานการณ์ในด้านที่อยู่อาศัยของกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ในเขตเทศบาลตำบลก้อพบว่ายังไม่มีความปลอดภัย และบ้านบางหลังสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะกับการอยู่อาศัยและส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพ มีความชำรุด ไม่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ และการเข้าถึงปัจจัยขั้นพื้นฐานของประชาชน ทางเทศบาลตำบลก้อได้ลงพื้นที่ร่วมกับผู้นำชุมชน สืบหาข้อมูลในด้านที่อยู่ของกลุ่มเป้าหมาย อันได้แก่ ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ซึ่งพบว่าในจำนวนผู้พิการ 171 คน มีสภาพบ้านที่ไม่เหมาะสม จำนวน 6 หลัง และผู้สูงอายุ จำนวน 447 คน มีสภาพบ้านที่ไม่เหมาะสม จำนวน 6 หลัง ผู้ด้อยโอกาส จำนวน 22 คน มีสภาพบ้านไม่เหมาะสม จำนวน 6 หลัง จากข้อมูลดังกล่าว ทางเทศบาลจึงได้ร่วมประชุมปรึกษารื้อถอนกับภาคีเครือข่าย เพื่อหาแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาและการให้ความช่วยเหลือ เพื่อช่วยลดปัญหาความเดือดร้อน และพัฒนาคุณภาพการอยู่อาศัยของครัวเรือนยากจนผู้มีรายได้น้อย ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เพื่อให้คนกลุ่มนี้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งเป็นพื้นฐานสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในสังคม ที่จะให้ชุมชนท้องถิ่นเป็นหลักในการจัดการตนเอง จึงนำไปสู่การสร้างบ้าน ปรับสภาพแวดล้อม โดยให้ชุมชนเป็นแกนหลักในการสร้าง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยของผู้เดือดร้อนในพื้นที่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครัวเรือนยากจนที่มีปัญหาความเดือดร้อนด้านที่ดินและที่อยู่อาศัยในชุมชน ได้มีที่อยู่อาศัยดีขึ้นมีความมั่นคง โดยชุมชนท้องถิ่นเป็นแกนหลักในการดำเนินการ
2. เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนได้ดูแลและช่วยเหลือผู้อยู่อาศัยที่เป็นผู้ยากจน ผู้สูงอายุ ผู้พิการที่ประสบปัญหาในด้านที่อยู่อาศัย ในการดำเนินการซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติมบ้าน หรือการสร้างใหม่แทนบ้านเดิมที่มีสภาพทรุดโทรม ที่อาจเป็นภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อยู่อาศัยได้
3. เพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้เข้มแข็ง สามารถวางแผนจัดการที่ดินและที่อยู่อาศัยร่วมกันในระดับพื้นที่กับภาคีเครือข่าย และสามารถเชื่อมโยงกับงานพัฒนาด้านต่างๆ ในตำบล

วิธีดำเนินการโครงการ

1. การใช้กระบวนการทำงานร่วมกันแก้ไขปัญหาเชื่อมโยงเครือข่าย กลุ่ม/องค์กร ชุมชนตำบลที่มีทุนด้านการพัฒนาต่างๆ
2. สร้างความเข้าใจแก่ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากที่สุด ตั้งแต่กำหนดหลักเกณฑ์ การสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อน การพิจารณากลับกรอง การทำประชาคม การร่วมกันซ่อมแซม ก่อสร้างที่อยู่อาศัย
3. เชื่อมความร่วมมือระหว่างชุมชน เทศบาลตำบล กอ ส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย เพื่อร่วมกันทำงาน
4. สร้างการเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชน พิจารณาโครงการและวิธีการแก้ไขปัญหาของผู้เดือดร้อน เพื่อให้เกิดการจัดการร่วมกันของชุมชนอย่างเป็นธรรม

เทศบาลตำบลก่อร่วมกับภาคีเครือข่ายในการช่วยลดปัญหาความเดือดร้อน และพัฒนาคุณภาพการอยู่อาศัยของครัวเรือนยากจนผู้มีรายได้น้อย ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งเป็นพื้นฐานสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในสังคมที่จะให้ชุมชนท้องถิ่นเป็นหลักในการจัดการตนเอง รวมทั้งลดความเหลื่อมล้ำของผู้ด้อยโอกาส สร้างกระบวนการการเข้าถึงบริการภาครัฐ เช่น บริการลงทะเบียนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ลงทะเบียนผู้พิการ ฯลฯ สร้างความเท่าเทียมให้ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส โดยการสร้างโครงสร้างในพื้นที่ตำบลก่อตามแบบอารยสถาปัตย์กรรม การเสริมสร้างพลังคนพิการ สร้างโอกาสและความเท่าเทียมทางสังคมโดยการจ้างงานผู้พิการในสถานประกอบการ สร้างทักษะทางเลือกความมั่นคงทางอาชีพให้กับผู้ด้อยโอกาส

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2563 เทศบาลตำบลก่อได้ดำเนินการก่อสร้างบ้านและปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้ ผู้พิการ จำนวน 6 หลัง คือ นางวรรณนิการ์ อินตา หมู่ 1, นายสุรวัชร สุ่มผง หมู่ 2, นายประดิษฐ์ ยศสุน หมู่ 2, นายเอกพล มนน้อย หมู่ 4, นางดาวัน สุยะมัน หมู่ 2, นางอ้อยใจ ศรีวิชัย หมู่ 4

ทั้งนี้เทศบาลตำบลก่อได้ริเริ่มโครงการ สร้างบ้าน สานพลัง สู้สังคมแห่งความเท่าเทียม โดยเริ่มมีการสร้างบ้านให้แก่กลุ่มเปราะบางหลังแรกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 จนถึงปัจจุบันปี พ.ศ. 2564 ระยะเวลาทั้งหมด 8 ปี รวมทั้งหมด 69 หลัง

โครงการเสริมสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม เพื่อคุณภาพชีวิตคนพิการในตำบลก่อ

ปัญหาเกี่ยวกับคนพิการได้รับความสนใจจากสังคมในวงกว้างมาเป็นเวลานาน ปัจจุบันสถานการณ์ในตำบลก่อ พบว่า มีคนพิการ จำนวน 171 คน คนพิการร้อยละ 70 มีฐานะยากจน มีความขาดแคลนปัจจัยในการดำรงชีพ มักเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ถูกทารุณกรรม มีภาวะซึมเศร้า นอกจากนี้คนพิการยังขาดผู้ดูแลและความยากลำบากในการดูแลตนเอง ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจากรัฐเป็นหลักเงินเบี้ยความพิการไม่เพียงพอต่อความจำเป็นในการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบัน ยังต้องการความช่วยเหลือด้านการเงินและสวัสดิการอื่นๆ เพิ่มเติมจากภาครัฐ รวมทั้งคนพิการวัยแรงงานส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ การส่งเสริมอาชีพจากภาครัฐยังไม่ทั่วถึง และกลุ่มคนพิการไม่ได้รับการศึกษา จึงเห็นได้ว่ามีปัจจัยทางสังคมแตกต่างหลากหลายที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการ

เทศบาลตำบลก้อ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญการส่งเสริมและยกระดับพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการให้ดีขึ้น เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และเป็นการช่วยเปลี่ยนสถานภาพคนพิการจากเป็น “ภาระ” ไปสู่การเป็น “พลัง” ที่มีศักยภาพสามารถทำประโยชน์และสร้างสรรค์สังคมได้ มีการจัดสวัสดิการการส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิการสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไปมีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ผู้พิการต้องได้รับการดูแล และผู้พิการที่ยังไม่เคยได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ตลอดจนเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้พิการในชุมชนที่ดีขึ้นและครอบคลุมทุกพื้นที่ของเทศบาลตำบลก้อ โดยแกนนำญาติ/อาสาสมัครและผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงสามารถดูแลและช่วยเหลือกันเองได้อย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง

การดำเนินโครงการนี้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมความรู้การดูแลตัวเองของผู้พิการสามารถสนองตอบความต้องการได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน ดังนี้

1. เพื่อให้คนพิการและทุพพลภาพในชุมชน ที่มีความจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ได้รับการบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องทั้งในหน่วยบริการและในชุมชน
2. เพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม
3. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและศักยภาพ ภูมิปัญญาและประสบการณ์ของของผู้พิการ ในการเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. เพื่อสร้างโอกาส ในการมีงานทำ/การสร้างงาน สร้างอาชีพให้กับ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสที่ยังมีศักยภาพทำงานได้ ส่งผลต่อฐานะทางเศรษฐกิจ

การดำเนินงานโครงการดังกล่าว ได้บูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่าย โดยมีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน (CBR) โดยยึดหลักการบริหารแบบองค์รวม ดังนี้

● **ด้านการดูแลสุขภาพ** โดยความร่วมมือจากผู้ดูแลในครอบครัว อาสาสมัครหมู่บ้าน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลก้อ ในการให้ความรู้ ทำให้คนพิการได้รับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมครบวงจร เพื่อสภาวะทั้งทางกาย จิต สังคม และจิตวิญญาณ

● **ด้านสังคม** เป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการดูแลคนพิการโดยทำให้เกิดกระแสความสำนึกร่วมรับผิดชอบของสังคมต่อคนพิการ เพิ่มช่องทางในการเข้าถึงบริการภาครัฐ ได้รับโอกาสทางสังคม สามารถพึ่งตนเองตามศักยภาพและไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสังคม

๑๑ **ด้านส่งเสริมอาชีพ** คนพิการได้รับการฝึกอาชีพและพัฒนาอาชีพ และส่งเสริมสนับสนุนให้คนพิการทำงานในหน่วยงานภาครัฐและองค์กรภาคีเครือข่าย จัดหางานตามความเหมาะสมกับแต่ละบุคคล

๑๒ **ด้านสภาพแวดล้อม** มีการปรับปรุงซ่อมแซมสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกคนพิการพร้อมกายอุปกรณ์ ให้เอื้อต่อการดำรงชีวิตคนพิการให้เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

จากการดำเนิน โครงการ “เสริมสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม เพื่อคุณภาพชีวิตคน พิการในตำบลก้อ” มีผลการดำเนินงานของโครงการดังนี้

๑๓ **ด้านการดูแลสุขภาพ** มีการจัดทำโครงการอบรมการดูแลคนพิการและผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง มีการจัดระบบการแพทย์ฉุกเฉิน 24 ชั่วโมง โดยนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการเข้าถึงผู้ป่วยได้เร็วทันทั่วถึง การจัดทีมลงเยี่ยมบ้านผู้พิการ และทีมดูแลสุขภาพคนพิการ ในการประเมินโดยใช้แบบประเมินกิจวัตรประจำวัน ดัชนีบาร์เธลเอดีแอล (Barthel Activities of Daily Living : ADL) ในการประเมินผู้พิการที่มีภาวะพึ่งพิง จากกลุ่มระดับภาวะพึ่งพาโดยสมบูรณ์ สามารถพึ่งพาตนเองได้หรือภาวะพึ่งพาปานกลาง จำนวน 3 ราย

๑๔ **ด้านสังคม** มีการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ เป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการดูแลคนพิการ จัดตั้งกองทุนสวัสดิการในชุมชน ชมรมผู้พิการ เพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อสร้างความเข้มแข็งเป็นเครือข่าย ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความต้องการและช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างแท้จริง การส่งเสริมสนับสนุนสวัสดิการ โดยส่งเสริมให้ผู้พิการมีสวัสดิการประกันสังคม มาตรา 40 เชื่อมโยงกับกองทุนหลักประกันสุขภาพ

๑๕ **ด้านการส่งเสริมอาชีพ** มีการจ้างงานคนพิการในหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ เทศบาลตำบลก้อ จ้างงานคนพิการ จำนวน 4 คน สถานีตำรวจภูธรก้อ จำนวน 1 คน โรงเรียนบ้านก้อจัดสรร จำนวน 1 คน มีการส่งเสริมอาชีพในผู้พิการให้มีงานทำและเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป โดยได้รับสนับสนุนกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพคนพิการ

๑๖ **ด้านสภาพแวดล้อม** มีการปรับปรุงซ่อมแซมสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกคนพิการให้เหมาะสมและปลอดภัย จำนวน 6 หลัง จัดให้มีศูนย์บริการให้ยืมกายอุปกรณ์ โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกคนพิการ เช่น เตียงเตียงลม รถเข็นคนพิการ อุปกรณ์กายภาพบำบัด และอุปกรณ์ต่างๆในการอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตคนพิการให้เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

โครงการ “สร้างสวัสดิการชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำให้ ผู้ใช้แรงงานนอกระบบตำบลก้อ”

ความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย มีหลายมิติด้วยกัน ความเหลื่อมล้ำที่ชัดเจนที่สุดคือความเหลื่อมล้ำทางรายได้เนื่องจากคนรวยมีรายได้สูง จึงออมและสะสมทรัพย์สินได้มาก ส่วนคนจนมีรายได้น้อย ออมเท่าไรก็ต้องส่งให้ครอบครัว และเก็บเป็นทุนการศึกษาให้ลูก จึงมีทรัพย์สินน้อย ความเหลื่อมล้ำทางรายได้และทรัพย์สิน

น่าจะส่งผลให้คนรวยกับคนจนมีความเหลื่อมล้ำด้านสิทธิและโอกาส รวมทั้งคุณภาพการให้บริการของรัฐด้วย ตั้งแต่เรื่องเล็กๆ น้อยๆ ในชีวิตประจำวัน

ปัจจุบัน ประชากรในตำบลก้อได้รับสวัสดิการในด้านระบบสาธารณสุขทั้งตำบล มีประชาชนจำนวนร้อยละ 90.44 ใช้สิทธิบัตรทอง 30 บาท ประกันสังคม รพ.รัฐ ร้อยละ 4.76 และข้าราชการร้อยละ 4.54 โดยจะเห็นได้ว่าร้อยละ 90 ของประชากร จะมีกลุ่มคนที่เป็นแรงงานนอกระบบโดยไม่ได้รับการคุ้มครองในการทำงานและไม่มีสวัสดิการในการเยียวยาในกรณีเจ็บป่วย แรงงานเกษตรกรรมเป็นแรงงานที่มีสัดส่วนสูงสุดของชุมชนตำบลก้อ ถัดมาคือ แรงงานผู้ใช้แรงงานทั่วไป และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นเสาหลักในการหาเลี้ยงครอบครัว เป็นผู้ที่ทำงานที่ไม่ได้รับความคุ้มครองหรือไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน พบว่าคุณภาพชีวิตยังไม่มั่นคง ยังเป็นกลุ่มอาชีพที่ขาดหลักประกันทางรายได้ หลักประกันทางสังคม ที่ต้องได้รับการคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกับทุกกลุ่มในสังคม

เทศบาลตำบลก้อ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการสร้างสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลก้อ เพื่อให้ประชาชนในตำบลก้อมีระบบสวัสดิการสังคมในชุมชนอย่างยั่งยืน โดยชุมชนมีการจัดตั้งร่วมกันสร้างหลักประกันความมั่นคงของตนเองในรูปแบบการรวบรวมทุนจากแหล่งเงินทุนต่างๆ ในชุมชน เพื่อเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของสมาชิก ภายใต้การบริหารจัดการกันเองโดยชุมชน มีการสร้างหลักประกันความมั่นคงในชุมชน โดยร่วมกับเครือข่ายประกันสังคม ศูนย์ประสานงานอาสาสมัครแรงงานตำบลก้อ และผู้นำชุมชนในการหนุนเสริม ช่วยเหลือ ให้ความรู้ ในการเข้าร่วมโครงการ 1 ตำบล

1 หมู่บ้าน ประกันสังคมถ้วนหน้า มาตรา 40 เพื่อให้ประชาชน ออมเงินส่วนหนึ่ง และเป็นหลักประกันในชีวิต ในยามฉุกเฉิน ป่วยไข้ ทูพพลภาพ เก็บไว้ใช้ยามแก่หรือรักษาพยาบาล เป็นการสร้างหลักประกันให้การดำเนินชีวิตของประชาชนตำบลก่อได้อย่างทั่วถึงและยั่งยืน รวมถึงการประสานความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ เพื่อร่วมหนุนเสริมในการพัฒนาอาชีพอย่างหลากหลายในชุมชนโดยคนในชุมชนสามารถร่วมลงทุนในการสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนโดยลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ เทศบาลตำบลก่อ ร่วมกับแรงงานจังหวัดลำพูน ประกันสังคมจังหวัดลำพูน เครือข่ายประกันสังคมตำบลก่อ ศูนย์ประสานอาสาสมัครแรงงาน ตำบลก่อ ผู้นำชุมชน และผู้นำองค์กรในตำบลก่อ เพื่อหาแนวทางในการจัดสวัสดิการให้กับประชาชนตำบลก่อ เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านและแรงงานนอกระบบ ให้มีชีวิตที่มั่นคง มีหลักประกันทางสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และยังคงความเหลื่อมล้ำสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการภาครัฐ โดยชุมชนจัดการตนเอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ประชาชนมีหลักประกันความมั่นคงในชุมชน จากแหล่งเงินทุนต่างๆ ในชุมชน
2. เพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม
3. เพื่อให้ประชาชนได้รับสวัสดิการประกันสังคมมาตรา 40 อย่างทั่วถึง
4. เพื่อสร้างโอกาส ในการมีงานทำ/การสร้างงาน สร้างอาชีพให้กับประชาชน ส่งผลต่อฐานะทางเศรษฐกิจ

วิธีการดำเนินงานและขั้นตอนการดำเนินการ

1. การดำเนินงานโครงการเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จนถึงปัจจุบัน โดยเทศบาลตำบลก่อ ร่วมกับภาคีเครือข่าย มีการจัดทำแผนชุมชน โดยนำปัญหาความต้องการของประชาชนเพื่อส่งเสริมในการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ โดยทำตามความถนัดของแต่ละกลุ่ม และตามภูมิปัญญาของคนในชุมชน
2. จากข้อมูลสวัสดิการในด้านระบบสาธารณสุขทั้งตำบล มีประชาชนจำนวนร้อยละ 90.44 ใช้สิทธิบัตรทอง 30 บาท จะมีกลุ่มคนที่เป็นแรงงานนอกระบบโดยไม่ได้รับการคุ้มครองในการทำงานและไม่มีสวัสดิการในการเยียวยาในกรณีเจ็บป่วย
3. ชุมชนจัดการตนเองโดยเริ่มจากการส่งเสริมให้ประชาชนสร้างหลักประกันความมั่นคงในชุมชนโดยสร้างหลักประกันในรูปของกองทุนต่างๆ ในชุมชน

4. เทศบาลและภาคีเครือข่ายเข้ามาหนุนเสริม ช่วยเหลือให้ความรู้ในด้านวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในลักษณะจัดองค์การระดับชุมชน เพื่อให้กองทุนต่างๆ เกิดความเข้มแข็งมีการจัดการเป็นระบบโปร่งใสตรวจสอบได้

5. อาสาสมัครแรงงานร่วมกับเทศบาลตำบลก้อ ลงพื้นที่เพื่อรับทราบความต้องการ ของประชาชนโดยในกลุ่มแรงงานนอกระบบ ส่งเสริมหลักประกันชีวิตให้กับกลุ่มแรงงาน นอกระบบ โดยเทศบาลได้หนุนเสริมให้ความรู้ในสนับสนุนให้ประชาชนเข้าร่วมโครงการ 1 ตำบล 1 หมู่บ้าน ประกันสังคมถ้วนหน้า

6. รวมกลุ่มจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนสร้างแบรนด์สินค้าในชุมชน โดยมีช่องทาง ในการจัดจำหน่ายหลายๆ ช่องทาง เช่น ขายในร้านหรือภูมิลำพูน ในห้างแฟมฟ้าลำพูน ขายสินค้าออนไลน์ในเพจ “ภูก่อ” ซึ่งทำให้เกิดการสร้างรายได้ของคนในชุมชนและส่งผลให้ คนในชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

จากการดำเนิน **โครงการสร้างสวัสดิการชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้ใช้งานแรงงานนอกระบบ ตำบลก้อ** มีผลการดำเนินงานของโครงการดังนี้

1. ด้านส่งเสริมการสร้างหลักประกันความมั่นคงในชุมชน ชุมชนมีการจัดตั้งกองทุน ต่างๆ โดยรวบรวมแหล่งเงินทุนในชุมชนเพื่อเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ภายใต้ การบริหารจัดการโดยชุมชน เช่น กองทุนสวัสดิการชุมชน กองทุนหมู่บ้าน กองทุนกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิต กองทุนฌาปนกิจศพ

2. ด้านการส่งเสริมการสร้างหลักประกันชีวิต โดยศูนย์เครือข่ายประกันสังคม ตำบลก้อ ดำเนินโครงการ 1 ตำบล 1 หมู่บ้าน ประกันสังคมถ้วนหน้า โดยดำเนินการใน หมู่ที่ 4 ตำบลก้อ อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน ครบทุกคนจำนวน 154 ราย ซึ่งเป็นบุคคล ที่มีคุณสมบัติครบตามเงื่อนไขของโครงการ

3. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนสร้างรายได้ในชุมชน เป็นการสร้างเสริมอาชีพให้ กลุ่มอาชีพและประชาชนในพื้นที่ตำบลก้อ โดยการสนับสนุนและส่งเสริมอาชีพตามความถนัด ของแต่ละกลุ่ม และตามภูมิปัญญาของคนในชุมชนด้วย ไม่ว่าจะเป็น จักสาน การถนอม อาหาร การทอผ้า การเลี้ยงสัตว์ โดยสามารถรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนสร้างแบรนด์ สินค้าในชุมชน โดยมีช่องทางในการจัดจำหน่ายหลายๆ ช่องทาง เช่น ขายในร้านหรือภูมิลำพูน ในห้างแฟมฟ้าลำพูน ขายสินค้าออนไลน์ในเพจ “ภูก่อ” ซึ่งทำให้เกิดการสร้างรายได้ ของคนในชุมชนและส่งผลให้คนในชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน

อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลเมืองพาน อำเภอพาน

จังหวัดเชียงราย 57120

โทรศัพท์ 053-721-486 ต่อ 11

โทรสาร 053-723-094

ประชากร

10,136 คน

(ชาย 5,006 คน หญิง 5,130 คน)

พื้นที่

20.97 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 23 หมู่บ้าน)

รายได้

29,792,512.86 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

45,982,705 บาท

คณะผู้บริหาร*

จำสืบทวีประดิษฐ์ กาวี

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน

สัดส่วนสมาชิกสภา*

ชาย จำนวน - คน

หญิง จำนวน - คน

* อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง

ภาพรวมการบริหารงาน ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ขององค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพาน

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน อยู่ในพื้นที่ชุมชนเมืองกึ่งชนบท มีจำนวน 23 หมู่บ้าน ประชากรมากกว่าหนึ่งหมื่นคน วิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน “สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่หลักธรรมาภิบาล บริหารจัดการสิ่งแวดล้อม พร้อมพัฒนาคุณภาพชีวิต” ภายใต้บริบทของพื้นที่พบปัญหาสำคัญเร่งด่วน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ปัญหาการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ปัญหาการพัฒนาทางการศึกษา และปัญหา

การพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน ได้กำหนดเป้าหมาย ในยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อมุ่งเน้นพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ยกระดับการศึกษาให้ได้ มาตรฐานและพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อสร้างองค์กรให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่ หลักธรรมาภิบาล

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนความเป็นเลิศในด้าน การลดความเหลื่อมล้ำ ในสังคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน ได้แก่

โครงการโดดเด่นภาษาอังกฤษ เน้นคิดสนทนา

โครงการโดดเด่นภาษาอังกฤษ เน้นคิดสนทนา มีลักษณะเป็นนวัตกรรมสิ่งใหม่ ในเชิง กระบวนการบริหาร (Radical Innovation) มีความแตกต่างไปจากวิธีการกระบวนการจัดการ การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษแบบเดิมที่สามารถลดความเหลื่อมล้ำสร้างความเสมอภาค ทางการศึกษาในท้องถิ่นได้เป็นนวัตกรรมประเภทการพัฒนาเมืองและชุมชนให้เกิดความยั่งยืน โดยใช้การพัฒนาทางการศึกษาเป็นศูนย์กลางการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม หลังจากโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพานได้ดำเนินการโครงการนวัตกรรม ก่อให้เกิดผลงานที่สอดคล้องกับโครงการนวัตกรรม ดังนี้ โดยโครงการโดดเด่นภาษาอังกฤษ เน้นคิดสนทนา ได้ใช้ Program DynEd มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชา ภาษาอังกฤษ ในปีการศึกษา 2563 ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยให้ผู้เรียนเรียนภาษาอังกฤษ 5 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งครูประจำทุกชั้นจะทบทวนภาษา อังกฤษในคาบเรียนสุดท้ายของทุกวัน และทุกวันพุธของสัปดาห์ จัดกิจกรรมโครงการ English Meet Day โดยครูและผู้เรียนทุกคนจะสื่อสารสนทนาด้วยภาษาอังกฤษ ส่งเสริม การจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน Open Room เพื่อบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน รายวิชาอื่นควบคู่กันไปด้วย

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่น
2. เพื่อเสริมสร้างความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาในท้องถิ่น
3. เพื่อเสริมสร้างและสนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงออกและใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน
4. เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

โครงการภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็ก นักเรียน ประชากรวัยเรียน ประชาชนในพื้นที่ โดยใช้สถานศึกษาโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน(บ้านดอนตัน) เป็นศูนย์กลางการขับเคลื่อน คือนำ Program DynEd มาใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยใช้หลักการ มีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ คือประชาชนร่วมรับรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยดำเนินการ คือ

๑ ประชุมคณะผู้บริหาร คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ เพื่อร่วมกันวางแผน กำหนด ลงมือปฏิบัติร่วมกัน

๒ ดำเนินการโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม การปรับภูมิทัศน์ การสร้างแหล่งเรียนรู้ บริเวณโรงเรียนและบริเวณโดยรอบ

ปรับปรุงรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพของผู้เรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายคือลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา เพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ร่วมกันกำหนด ปรับปรุง พัฒนา สร้างแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนเพิ่มขึ้น เพื่อให้มีบรรยากาศสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษที่หลากหลาย โดยเริ่มจากสิ่งใกล้ตัวไปหาสิ่งที่อยู่ไกลตัวของผู้เรียน เร่งประชาสัมพันธ์ สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ชุมชน เครือข่ายสถานศึกษา และชุมชนโดยรอบโรงเรียนมากยิ่งขึ้น ผลลัพธ์ที่ได้ คือ สอดคล้องกับ DONTUN 5s MODEL ประกอบด้วย DONTUN: DynEd Organization Network Technology Needs. DynEd ชุดฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร Program DynEd (Dynamic Education) Program DynEd แต่ละระดับ (level) ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 หน่วยการเรียนรู้ (Unit) แต่ละหน่วยการเรียนรู้ (Unit) จะประกอบไปด้วยเนื้อหา 6 ส่วน ดังนี้

1. **บทเพลง** ผู้เรียนสามารถฝึกฝนจนเกิดความชำนาญและสามารถร้องตามเอง และแสดงท่าทางประกอบเสียงเพลงได้

2. **บทสนทนา** ผู้เรียนสามารถจับคู่ หรือรวมกลุ่มเล็กๆ แสดงบทบาทสมมติและสลับบทบาท ใช้ชื่อตนเองในการพูดบทสนทนา แนะนำตนเองให้กับเพื่อนในห้องเรียน และสลับหมุนเวียนกันในชั้นเรียน

3. **คำศัพท์** ผู้เรียนเรียนรู้คำศัพท์ ฝึกออกเสียงคำศัพท์และฝึกฝนการใช้คำสั่ง และการกระทำในชั้นเรียน พูดคำสั่งและแสดงท่าทางตามได้

4. **ไวยากรณ์** ผู้เรียนฝึกการใช้ประโยคคำถามแบบตอบรับ และปฏิเสธ พร้อมทั้งอ่านประโยคให้ฟังและพูดตามได้

5. **การออกเสียงและสะกด** ผู้เรียนฝึกออกเสียงตัวอักษรแต่ละตัวพร้อมทั้งยกตัวอย่างคำศัพท์ได้

6. **เกม** ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะมีเกมภาษาอังกฤษรวมอยู่ด้วยในแต่ละเกมมีวิธีการเล่นและเงื่อนไขการได้คะแนนแตกต่างกันออกไป

จากผลการดำเนินโครงการนวัตกรรม “โดดเด่นภาษาอังกฤษ เน้นคิดสนทนา” โดยใช้ Program Dyned ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนสูงขึ้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2563 นับถึงปัจจุบัน ผู้เรียนทั้งหมดจำนวน 82 คน

ผู้เรียนที่มีผลการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป ภาพรวมพบว่า ในรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 63.41 วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 48.78 จากนักเรียนทั้งหมด 42 คน ได้คะแนนจากโปรแกรม Dyned ร้อยละ 70 ขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 71.42 ผู้เรียนที่มีผลการเรียนตั้งแต่ระดับ 2-2.5 ภาพรวมพบว่า ในรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 12.19 วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 19.51 จากนักเรียนทั้งหมด 42 คน ได้คะแนนจากโปรแกรม Dyned ร้อยละ 60 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.38

ผู้เรียนที่มีผลการเรียนตั้งแต่ระดับ 1-1.5 ภาพรวมพบว่า ในรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 24.39 วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 31.70 จากนักเรียนทั้งหมด 42 คน ได้คะแนนจากโปรแกรม ต่ำกว่าร้อยละ 60 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 29.19

ความโดดเด่นและความเป็นนวัตกรรมของโครงการฯ

1. ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกคน ทุกที่ ทุกเวลาที่ต้องการเรียน
2. ผู้เรียนสามารถเรียนโดยไม่มีระบบอินเทอร์เน็ต (ออฟไลน์) ได้ถึง 14 วัน
3. ผู้เรียนสามารถฝึกฝนได้ด้วยตนเองจากการใช้โครงการนวัตกรรม “โดดเด่นภาษาอังกฤษ เน้นคิดสนทนา”
4. ผู้เรียนสามารถนำมาบูรณาการปรับใช้ในสถานศึกษา จนมีการใช้ภาษาอังกฤษจนเป็นวิถี “WAY OF LIFE”
5. เป็นสถานศึกษาแห่งแรกในจังหวัดเชียงรายที่ได้จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้โปรแกรม DynEd เป็นรายวิชาภาษาอังกฤษในช่วงสถานการณ์ COVID-2019 ซึ่งกระทบกับการเรียนการสอนสามารถนำโปรแกรมมาใช้โดยนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองปฏิบัติตามมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing)

กิจกรรมการดำเนินงานกองทุนระบบดูแลและยาวต้านสาธารณสุข สำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิง

ปัจจุบันสังคมไทยมีอัตราการเพิ่มของจำนวนประชากรสูงอายุอย่างรวดเร็ว จนทำให้สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร กลายเป็นสังคมผู้สูงอายุ โดยปัญหาที่เพิ่มขึ้นตามมาอย่างเห็นได้ชัดเจนนคือ ปัญหาสุขภาพในผู้สูงอายุ เนื่องจากเป็นวัยที่ร่างกายที่มีความเสื่อมและผู้สูงอายุนั้นมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเป็นโรคติดต่อไม่เรื้อรัง (NCDs) ที่กำลังทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการดูแลสุขภาพอย่างต่อเนื่องในระยะยาว ส่งผลให้ภาคเอกชนมีการมองผู้สูงอายุในมิติอื่นๆ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุที่มีฐานะดีเป็นกลุ่มเป้าหมายใหม่ทางธุรกิจและธนาคารในปัจจุบัน ขณะเดียวกันรัฐบาลตระหนักและให้ความสำคัญ ประกอบกับกระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายด้านการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ทุกกลุ่มศักยภาพนโยบายสำคัญคือ การทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่แข็งแรง ชะลอการเกิดโรคและความเจ็บป่วยจนต้องอยู่ในภาวะพึ่งพิง และวางระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง ให้ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพดีดูแลตนเองได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดี การจัดการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาวจึงเป็นเรื่องสำคัญโดยมีการลงนามบันทึกความร่วมมือของหลายหน่วยงาน พิจารณาจากความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการทางสาธารณสุขพื้นฐานของประชากรผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิง ที่ขาดคนดูแลและ

ไม่สามารถเข้าถึงบริการทางสาธารณสุขพื้นฐานของเอกชนซึ่งมีราคาแพงได้ ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ต้องใช้ชีวิตอยู่ตามลำพังเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดการทอดทิ้งกลุ่มผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงกลุ่มใดไว้ข้างหลัง จึงจำเป็นต้องมีรูปแบบการดำเนินงานด้านการบริการสุขภาพแบบบูรณาการดังกล่าว เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิง (กลุ่มติดบ้าน/ติดเตียง) ได้รับการบริการด้านสาธารณสุขตามชุดสิทธิประโยชน์ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเจ้าภาพหลักในการบริหารจัดการระบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิง ภายใต้การสนับสนุนของเครือข่ายหน่วยบริการสาธารณสุขปฐมภูมิในพื้นที่ เป็นการเพิ่มการเข้าถึงการให้บริการอย่างครอบคลุมในระดับพื้นที่

วัตถุประสงค์โครงการ

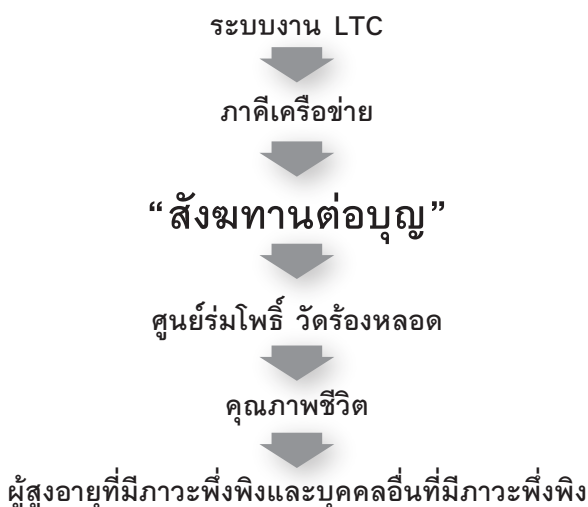
1. เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิง (กลุ่มติดบ้าน/ติดเตียง) ได้รับการบริการด้านสาธารณสุขตามชุดสิทธิประโยชน์และได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มการเข้าถึงการให้บริการอย่างครอบคลุม ภายใต้การสนับสนุนของเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิในพื้นที่

สำหรับกิจกรรมการดำเนินงานกองทุนระบบดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิงมีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพานร่วมกับกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลเมืองพาน ประสานความร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเมืองพานและภาคีเครือข่ายอื่นๆ ดำเนินการให้บริการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิงตามชุดสิทธิประโยชน์อันได้แก่การบริการด้านการแพทย์และการบริการด้านสังคม ในรูปแบบของคณะกรรมการและคณะทำงานกองทุนระบบดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิง

2. จัดให้มีผู้จัดการระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข (Care Manager) ประจำศูนย์ และผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงหรือบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิง (Care Giver) ที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด ออกประเมินฯ และสำรวจผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ เพื่อวางแผนการดูแล และจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิง (Care Plan) เพื่อให้บริการเชิงรุกที่บ้าน โดยดำเนินการภายใต้ภาคีเครือข่ายระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาชน รวมถึงศาสนสถานในพื้นที่ วัดร่องหลอด ซึ่งเป็นต้นแบบการดำเนินการโครงการสังฆทานต่อบุญ

“สังฆทานต่อบุญ”

การถวายสังฆทาน เป็นการทำบุญที่คนไทยเชื่อกันว่าเป็นการทำทานที่ได้บุญมาก แต่สิ่งของที่นำไปถวายส่วนใหญ่อาจไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ทางวัดร่องหลอด ตำบลเมืองพาน จึงริเริ่มโครงการสังฆทานต่อบุญ โดยร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเมืองพาน และองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน โดยเปลี่ยนจากการรับสังฆทานทั่วไปมาเป็นของใช้จำเป็นสำหรับผู้ป่วยติดเตียง เช่น ผ้าอ้อมผู้ใหญ่ (แพมเพิส) แผ่นรองซับ กระดาษชำระ รวมถึงเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ต่างๆ และสร้างเป็นศูนย์เพื่อเก็บรวบรวมและบริหารจัดการในนาม “ศูนย์ร่มโพธิ์” โดยมีผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงหรือบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิง (Care Giver) จัดเวรมาบริหารจัดการอุปกรณ์ช่วยเหลือเหล่านี้เป็นหลัก และได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพานและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเมืองพาน เพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ป่วยติดเตียงในพื้นที่ และในปัจจุบันยังมีขยายการช่วยเหลือไปยังนอกพื้นที่

ศูนย์ร่มโพธิ์ ณ วัดร่องหลอด และได้รับการบริจาคสิ่งของและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่จำเป็นสำหรับผู้ป่วยติดเตียงเป็นจำนวนมาก รวมถึงมี “การส่งต่อบุญ” โดยบางครอบครัวที่ค่อนข้างมีฐานะดีมีความสามารถในการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ให้ผู้สูงอายุในบ้าน แต่ในปัจจุบันอาจจะไม่ได้ใช้แล้ว นำมาบริจาคจากผู้ป่วยติดเตียงรายเก่าเพื่อส่งต่อไปให้กับผู้ป่วยติดเตียงรายใหม่ หรือผู้ป่วยติดเตียงที่ไม่สามารถเข้าถึงอุปกรณ์การแพทย์ที่มีราคาสูงได้ เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและลดความเหลื่อมล้ำของผู้ป่วยติดเตียงที่ไม่มีรายได้ ให้สามารถเข้าถึงอุปกรณ์และบริการทางสาธารณสุขพื้นฐานได้ เกิดเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อย่างยั่งยืนภายใต้ความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยมีศูนย์ร่มโพธิ์ ณ วัดร่องหลอด เป็นศูนย์กลางการดำเนินการ

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมคณะอนุกรรมการกองทุนระบบดูแลและຍະຍາวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิง เพื่อพิจารณาแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) หากเห็นชอบ เตรียมนำเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพฯ เพื่ออนุมัติงบประมาณดำเนินการ และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะอนุกรรมการกองทุนระบบดูแลและຍະຍາวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิงทราบ เพื่อสรุปและนำเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพฯ

การดำเนินงานกองทุนระบบการดูแลและຍະຍາวด้านสาธารณสุข สำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิง ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพานที่ดำเนินการร่วมกับภาคีเครือข่ายภาคส่วนอื่นๆ ส่งผลให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิง (กลุ่มติดบ้าน/ติดเตียง) ที่ต้องการความช่วยเหลือหรือต้องการรับบริการการดูแลที่บ้านได้รับการบริการด้านสาธารณสุขตามชุดสิทธิประโยชน์ และได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความจำเป็นขั้นพื้นฐานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิงสามารถเข้าถึงและขอรับบริการด้านสาธารณสุขได้ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น เป็นการลดความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงบริการ และส่งผลให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิงเหล่านี้มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลพลับพลาไชย อำเภออุ้มทอง

จังหวัดสุพรรณบุรี 72160

โทรศัพท์ 0-3549-5053

โทรสาร 0-3549-5053

ประชากร

11,889 คน

(ชาย 5,894 คน หญิง 5,995 คน)

พื้นที่

136 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 14 หมู่บ้าน)

รายได้

34,956,295.06 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

40,252,263.44 บาท

คณะผู้บริหาร*

นางทรงรัตน์ หิรัญอุทก

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย

สัดส่วนสมาชิกสภา*

ชาย จำนวน - คน

หญิง จำนวน - คน

* อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง

หากกล่าวถึงความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย พบปัญหาความเหลื่อมล้ำหลากหลายด้าน อาทิ ด้านเศรษฐกิจ พบการว่างงานส่งผลให้ คนวัยทำงานต้องเข้าเมืองเพื่อประกอบอาชีพ เลี้ยงครอบครัว ด้านสังคม พบการหย่าร้าง ผู้สูงวัยอยู่บ้านเลี้ยงดูหลาน ด้านการศึกษา ขาดสถานศึกษาที่ดีในชุมชน โรงเรียนที่ดี ส่วนใหญ่มักตั้งอยู่ในเขตเมือง ด้านสาธารณสุข พบการเข้าถึงบริการสาธารณสุข ขาดความรู้ในการกินยาอย่างถูกต้อง และด้านบริการสาธารณะ ที่ประชาชนบางกลุ่มยังเข้าไม่ถึงบริการของรัฐ จากข้อมูลดังกล่าว อบต.พลับพลาไชยมุ่งความสนใจไปที่การลดความเหลื่อมล้ำใน 2 ด้านหลัก คือ ด้านสังคม และการศึกษา ซึ่งเป็นรากฐานของชีวิต โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีในแต่ละช่วงวัยให้กับประชาชนในพื้นที่

เริ่มต้นที่ช่วงแรกเกิดซึ่งมาจากแนวคิดที่ว่า มนุษย์มีพัฒนาการรวดเร็วสูงสุดในช่วงแรกเกิดจนถึงปฐมวัย หากเด็กได้รับการดูแลอย่างดีตั้งแต่แรกเกิดและช่วงปฐมวัยแล้ว จะทำให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกายและสติปัญญาที่สมบูรณ์ ซึ่งส่งผลดีต่อการพัฒนาในช่วงวัยต่อไป หากเด็กได้รับการศึกษาที่ดี มีคุณภาพด้วยก็จะสามารถเติบโตไปเป็นประชากรที่มีคุณภาพเป็นรากฐานที่เข้มแข็งในการพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย ประกอบด้วย 3 โครงการ ได้แก่

โครงการรวมพลังสร้างคน เริ่มต้นตั้งแต่เด็กแรกเกิด

ที่มาของโครงการ

ปัญหาที่พบในท้องถิ่น คือ การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร การตั้งครรภ์ในสภาพไม่พร้อม รวมถึงขาดการวางแผนครอบครัวที่ดี ทำให้เด็กที่เกิดมาประสบปัญหาขาดการดูแลเอาใจใส่จากบิดา มารดาเท่าที่ควร จนนำไปสู่การขับเคลื่อนโครงการนวัตกรรมรวมพลังสร้างคน เริ่มต้นตั้งแต่เด็กแรกเกิด

การดำเนินงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

โครงการนี้เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2560 โดยการลงพื้นที่สำรวจชุมชนและเก็บรวบรวมข้อมูลร่วมกันของส่วนราชการในพื้นที่และเครือข่ายในชุมชนช่วงปี 2560-2561 มีการมอบของเยี่ยมมารดาคลอดบุตรซึ่งได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายภาคเอกชน ต่อมาปี 2562-2563 จึงใช้งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลพลับพลาไชยร่วมกับเครือข่ายภาคเอกชน สำหรับขั้นตอนดำเนินงานมีดังนี้คือ

๑ ประสานข้อมูลเกี่ยวกับมารดาคลอดบุตรจากสำนักทะเบียนราษฎรอำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

๑ ออกแบบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล จัดเตรียมข้อมูลความรู้และสิ่งของจำเป็นสำหรับมารดาคลอดบุตร เช่น คู่มือการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ชุดอุปกรณ์พัฒนาการมองเห็นสำหรับเด็กแรกเกิด สิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการเลี้ยงดูบุตร เครื่องมือเก็บข้อมูลด้านสาธารณสุข ด้านคุณภาพชีวิต และปัจจัยการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน

๑ ลงพื้นที่เยี่ยมมารดาที่คลอดบุตรทุกราย โดยมีเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและอาสาสมัครสาธารณสุขร่วมด้วย เพื่อให้ความรู้และคำแนะนำในการปฏิบัติตัวสำหรับมารดาภายหลังการคลอดบุตร รวมถึงการสอนให้บิดามีส่วนช่วยในการดูแลบุตรเพื่อแบ่งเบาภาระ และสร้างสุขภาพจิตที่ดีให้แก่มารดา ตลอดจนตรวจพัฒนาการของเด็ก ได้แก่ ความสูง น้ำหนัก การมองเห็น การขับถ่าย พัฒนาการตามวัย และบันทึกไว้เป็นข้อมูล

๑ วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้และนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา รวมถึงส่งต่อข้อมูลให้แก่กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเตรียมความพร้อมรับเด็กที่จะเติบโตและเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอนาคต

ผลการดำเนินงาน

๑ เชิงปริมาณ องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชยร่วมกับเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนได้มอบของใช้จำเป็นพื้นฐานให้แก่มารดาที่คลอดบุตร ในปี 2560 จำนวน 78 ราย ปี 2561 จำนวน 80 ราย ปี 2562 จำนวน 54 ราย และปี 2563 จำนวน 46 ราย

๑ มารดาที่คลอดบุตร ได้รับการตรวจประเมินสุขภาพเบื้องต้นโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ส่งผลให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจอย่างมาก อีกทั้งยังได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับบริการต่างๆ ที่ประชาชนมีสิทธิที่จะได้รับ และยังไม่สามารถเข้าถึงบริการนั้นได้ เช่น การรับเงินสงเคราะห์คลอดบุตรจากภาครัฐ การเข้าถึงสิทธิการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของรัฐ การเข้าถึงการศึกษาของเด็กในระดับก่อนปฐมวัยและปฐมวัย

นอกจากนี้ยังเกิดการเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการดูแลเด็กแรกเกิดและแม่แรกคลอดอย่างเป็นระบบ เกิดแหล่งเรียนรู้ตำบลต้นแบบด้านการพัฒนาสังคม (Social Smart City) ของจังหวัดสุพรรณบุรี

ความโดดเด่น

๑ มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและพัฒนาต่อยอด อบต.พลับพลาไชยมีการนำข้อมูลเด็กแรกเกิดและแม่แรกคลอดมาจำแนกประเภทความช่วยเหลือตามสภาพปัญหา ได้แก่ สงเคราะห์เงินช่วยเหลือครอบครัวยากจน สงเคราะห์นมผง ตลอดจนนำข้อมูลของเด็กมาเตรียมความพร้อมสำหรับจัดบริการการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนอนุบาล องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชยต่อไป

๑ ได้บรรจุโครงการนวัตกรรมไว้ในแผนพัฒนา 5 ปีของ อบต.พลับพลาไชย

๑ มีภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งร่วมขับเคลื่อนโครงการนวัตกรรม ประกอบด้วย ผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย ทีม One Home ของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุพรรณบุรี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 3 แห่ง ประชาชนในพื้นที่ อาสาสมัครสาธารณสุขจิตอาสา ร่วมดำเนินการเป็นทีมตำบล

๑ สร้างคุณค่าภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ โดยการสานปลาตะเพียน ซึ่งสร้างความภูมิใจให้กับผู้สูงอายุที่ได้มีส่วนร่วมในการดูแลลูกหลาน

โครงการลดช่องว่างทางการศึกษา โรงเรียนอนุบาล 5G

ที่มาของโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชยตระหนักถึงความสำคัญของการลดช่องว่างทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่ดี เพื่อให้เป็นต้นแบบหรือศูนย์สาธิตการให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ตลอดจนเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ เชื่อมมั่นและศรัทธาในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่จำเป็นต้องส่งบุตรหลานไปเรียนในเมือง ซึ่งเป็นแนวทางการลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ภายใต้แนวคิดที่ว่า “ของดี ราคาถูก และอยู่ใกล้บ้าน”

การดำเนินงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเข้มข้น โดยเน้นหลัก 5G ดังนี้

1) การจัดการศึกษาโดยท้องถิ่น (Local Government Education) อบต. เห็นความสำคัญของการเรียน การเตรียมความพร้อม การสร้างพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ และสังคมของเด็กเล็กในตำบลพลับพลายไชย ตลอดจนตอบสนองความต้องการของชุมชน จึงได้เปิดการเรียนการสอนเด็กระดับปฐมวัย เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2561 เป็นต้นมา

2) การจัดการศึกษาโดยการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance Education) หัวใจสำคัญของโรงเรียนในท้องถิ่น คือ การจัดการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างเท่าเทียม ในขณะเดียวกันก็ออกแบบการศึกษาให้มีอัตลักษณ์ความเป็นท้องถิ่น เป็นโรงเรียนไม่มีรั้วที่สร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นได้ โดยโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลายไชย ได้นำหลักการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance Education) มาใช้ในการบริหารจัดการและจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

3) การจัดการศึกษาโดยกฎแห่งความสำเร็จ (Growth Mindset Education) ใช้วิธีจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ สร้างกรอบความคิด ความเชื่อ ทักษะที่ช่วยต่อยอดความเก่ง ให้เด็กกล้าคิด กล้าพูด ฝึกฝนทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ด้วยตัวเอง

4) การจัดการศึกษาโดยคุณธรรมพื้นฐาน 5 ประการ (Good Merit Education) ได้แก่ พอเพียง กตัญญู ซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ และมีอุดมการณ์คุณธรรม เพื่อปลูกฝังให้เด็กฯ สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

5) การจัดการศึกษาโดยภูมิปัญญารุ่นใหญ่ (Grand generation Education) โดยการเชิญปราชญ์ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาร่วมออกแบบการเรียนการสอน เช่น ถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ในหน่วยการเรียนรู้ชุมชนน่ายู่ สอน “กิจกรรมการเล่นไทย” โดยวิทยากรรุ่นพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย

ผลการดำเนินงาน

ในปีการศึกษา 2562 โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย สามารถบรรลุตัวชี้วัดการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย ในเกณฑ์ระดับดีมาก ทั้ง 3 มาตรฐาน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาล 2) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และ 3) ด้านคุณภาพเด็ก

ความโดดเด่น

- ๑ ได้รับรางวัลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบในการจัดการความปลอดภัยทางถนนโดยกรมมีส่วนร่วม
- ๑ การจัดการเรียนการสอนซึ่งเน้นการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษา และห้องเรียนธรรมชาติตามความสนใจของผู้เรียนส่วนมาก เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในชั้นเรียน การรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตาม การทำงานเป็นทีม ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขและกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น
- ๑ ส่งเสริมให้เด็กเข้าใจในอัตลักษณ์ชุมชน และพัฒนาทักษะชีวิตด้วยการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อมรอบตัว ทำให้เกิดความรักถิ่นฐานบ้านเกิด
- ๑ เป็นโรงเรียนคุณภาพที่ใช้การบริหารและจัดการเรียนการสอนเพื่อลดช่องว่างทางการศึกษาตามหลัก 5G และเป็นโรงเรียนของชุมชนซึ่งเปิดโอกาสให้คนในชุมชนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงาน
- ๑ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดีสำหรับการศึกษาดูงาน

ข้อมูลอื่นๆ

ในเขตพื้นที่ตำบลพลับพลาไชย ปี 2563 มีเด็กอายุ 2-6 ปี จำนวน 421 คน แบ่งเป็นเด็กเล็กที่ยังไม่ถึงวัยเข้าเรียน 53 คน เด็กเรียนในพื้นที่ 319 คน และเด็กเรียนนอกพื้นที่ 49 คน ปี 2564 มีเด็กอายุ 2-6 ปี จำนวน 436 คน แบ่งเป็นเด็กเล็กที่ยังไม่ถึงวัยเข้าเรียน 42 คน เด็กเรียนในพื้นที่ 314 คน และเด็กเรียนนอกพื้นที่ 80 คน

จำนวนนักเรียนที่เรียนในเขตพื้นที่การศึกษาตำบลพลับพลาไชย

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ปี 2563	จำนวนนักเรียน ปี 2564
1	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพลับพลาไชย	94	89
2	รร.อนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย	77	87
3	รร.วัดโพธิ์ทองเจริญ	20	13
4	รร.เขาดีสลัก	14	20
5	รร.พลับพลาไชย	60	50
6	รร.วัดศิริเจริญผล	38	38
7	รร.หนองกุฏิ	16	17
จำนวนรวม		319	314

โครงการจิตอาสาป็นเพื่อสังคมส่งเสริมสุขภาพ

ที่มาของโครงการ

ครอบครัวไทยในอดีตมีลักษณะเป็นครอบครัวขยายซึ่งมีคนหลายรุ่นอาศัยอยู่ร่วมกัน แต่ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปเป็นครอบครัวเดี่ยว ทำให้มีผู้ประสบปัญหาทางสังคมที่ต้องอยู่ตามลำพังขาดผู้ดูแล ไม่ว่าจะเป็นผู้สูงอายุ ผู้พิการหรือผู้ป่วยติดเตียง ทางองค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชยได้เล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าว จึงมีแนวคิดในการเชิญชวนภาคีเครือข่าย ภาครัฐ เอกชน และประชาชนจิตอาสาทั้งในและนอกชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาพเชิงรุก ด้วยการปั่นจักรยานเพื่อเยี่ยมบ้านผู้ประสบปัญหาทางสังคม

การดำเนินงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

- ๑ จัดเวทีสาธารณะในชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ และกำหนดบทบาทในการทำงานร่วมกันของภาคีเครือข่าย
- ๑ สำรวจ วิเคราะห์ข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคม และจัดลำดับความสำคัญในการให้ความช่วยเหลือ
- ๑ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วม พร้อมทั้งตั้งกองบุญเพื่อรวบรวมปัจจัย ข้าวสาร อาหารแห้ง ยารักษาโรค และสิ่งของจำเป็นสำหรับผู้ป่วยติดเตียง
- ๑ กำหนดเส้นทางในการปันจักรยาน โดยแบ่งพื้นที่ชุมชนออกเป็น 3 โซน คือ โซนตะวันออก จัดกิจกรรมทุกวันเสาร์แรกของเดือน โซนตะวันตกทุกวันเสาร์ที่สองของเดือน และโซนเหนือ จัดกิจกรรมทุกวันเสาร์ที่สามของเดือน แม้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ก็ยังคงดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง แต่ปรับรูปแบบเป็นการใช้รถยนต์กระบะแทนการปันจักรยาน และลดจำนวนทีมงานลงเพื่อความปลอดภัย
- ๑ นำข้อมูลของผู้ป่วยติดเตียง และข้อมูลสภาพปัญหาของชุมชนมาวิเคราะห์ วางแผนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาระบบบริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

ผลการดำเนินงาน

ปี	จำนวนผู้ประสบปัญหาทางสังคม ทั้ง 14 หมู่บ้านที่เข้าเยี่ยม				รวม
	ผู้ป่วยติดเตียง	ผู้พิการ	ผู้สูงอายุ	ผู้ด้อยโอกาส	
2564	15	-	5	-	20
2563	20	6	20	2	48
2562	8	9	44	4	66
2561	12	27	100	3	142
2560	18	6	19	1	44
2559	10	4	10	-	24
รวม					344

ความโดดเด่น

โครงการจิตอาสาป็นเพื่อสังคมส่งเสริมสุขภาพมุ่งเน้นลดช่องว่างทางสังคมให้กับคนในชุมชน ตำบลพลับพลาไชย อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 และดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งปี 2562 สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุพรรณบุรี จึงได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานด้านการพัฒนาสังคมในพื้นที่ตำบลพลับพลาไชยและผลักดันให้เป็นพื้นที่ต้นแบบด้านการพัฒนาสังคม โดยใช้ชื่อว่าโครงการ Social Smart City (SSC) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดสวัสดิการโดยเชื่อมโยงกับปัญหาหลักหรือลักษณะเฉพาะในพื้นที่แบบครบวงจร จากความโดดเด่นของโครงการจึงนำไปสู่การขยายผลการดำเนินงานไปยังท้องถิ่นอื่นๆ ในจังหวัดสุพรรณบุรี

องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขาม

อำเภอไทรย่น จังหวัดอุบลราชธานี

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลเก่าขาม อำเภอไทรย่น
จังหวัดอุบลราชธานี 34260
โทรศัพท์ 045-210-505
โทรสาร 045-210-505

ประชากร

7,411 คน
(ชาย 3,801 คน หญิง 3,610 คน)

พื้นที่

74.95 ตารางกิโลเมตร
(ครอบคลุมจำนวน 13 หมู่บ้าน)

รายได้

21,849,385.65 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน,
เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

36,710,024.98 บาท

คณะผู้บริหาร*

นางสาวนิตยา ผ่องแผ้ว
รองปลัดฯ รักษาการแทน
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

สัดส่วนสมาชิกสภา*

ชาย จำนวน - คน
หญิง จำนวน - คน

* อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขาม มีลักษณะชุมชนใกล้เคียงธรรมชาติ พื้นที่ตำบลเก่าขามตั้งอยู่นอกเขตชลประทาน อาชีพที่สำคัญของชุมชน คือ การเกษตรพืชเชิงเดี่ยว เช่น ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปัจจุบันทำการเกษตรผสมผสานเข้าไปผสมผสานมากขึ้นเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน หัวใจหลักที่องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขามใช้ในการบริหารงาน คือ หลัก 3C อันประกอบด้วย 1) กรอบแนวคิดและแนวทางการบริหารงาน (Concept) 2) การปรับใช้แนวคิดเข้ากับบริบทพื้นที่ที่สามารถนำมาบริหารจัดการแก้ไขปัญหาหรือเพิ่มศักยภาพให้ดีขึ้นกว่าเดิมเพื่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น (Context) และ 3) ใช้ฐานข้อมูลท้องถิ่นที่ได้มีการจัดเก็บเป็นทุนสำคัญเพื่อใช้ประโยชน์ให้สอดคล้องกับความต้องการและสามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนในพื้นที่ (Content) ซึ่งเป็นการวางหลักยุทธศาสตร์ในการสร้างความสำเร็จให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขามมาโดยตลอด มีเครื่องมือสำคัญในการบริหารงาน นั่นคือ

ข้อมูลท้องถิ่นและสร้างระบบการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ที่ครบวงจร ตั้งแต่แผนการจัดการความรู้ ขั้นตอนการบริหารงานมาใช้ในการพัฒนางานอย่างเป็นระบบ ตามหลักวิชาการเพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเอง เตรียมความพร้อม และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ที่สำคัญต้องนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้เกิดเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลง (Change Management Process) ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขามกลายเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำงานเชิงรุกในทุกมิติของการทำงาน ทันสมัย สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ปัญหาในพื้นที่ ใช้องค์ความรู้ด้านดิจิทัลและพัฒนาทักษะเทคโนโลยีเพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้สามารถ แก้ไขปัญหาของชุมชน รวมทั้งสร้างการยอมรับความเป็นมืออาชีพการบริหารงานการเมืองและการบริหารงานท้องถิ่นจนเกิดพลังเป็นความไว้วางใจจากประชาชนและมีผลงานเชิงประจักษ์สู่สาธารณะเป็นต้นแบบนวัตกรรมที่ยั่งยืนจนได้รับรางวัลจากหน่วยงานภาครัฐ

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านลดความเหลื่อมล้ำ ในสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขาม คือ

โครงการอนุรักษ์ ธนาคารน้ำใต้ดินแบบพอเพียง (Sufficiency Groundwater bank)

จากทำเลที่ตั้งของตำบลเก่าขามที่อยู่นอกเขตชลประทาน ทำให้เกิดปัญหาสำคัญที่ซ้ำซาก 2 เรื่อง ได้แก่ ปัญหาน้ำท่วมขังอย่างยาวนานและปัญหากัญแห้งเป็นประจำทุกปีและส่งกระทบโดยตรงต่ออาชีพทำการเกษตรของชุมชน หากเป็นกรณีกัญแห้งมีการขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำไม่สามารถขายสินค้าทางการเกษตรได้เพราะน้ำท่วมขังหรือบางปีน้ำขาดแคลน เมื่อไม่มีน้ำใต้ดินชดเชยก็จะมีปัญหาดินเค็ม ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ก็เสียราคาเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำบลเก่าขามถือว่าเป็นตำบลที่สามารถเพาะปลูกข้าวต่อรอบปีได้มากที่สุด นั่นคือ สามารถทำนาได้ 5 ครั้งต่อปี ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตรายได้และเศรษฐกิจของชุมชนเกิดเป็นปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขามจึงริเริ่มใช้กระบวนการ 3C จากแนวคิดระบบธนาคารน้ำใต้ดิน ซึ่งเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่มีหลัก 3S นั่นคือ 1) หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency) หลักการบริหารจัดการน้ำตามศาสตร์พระราชาโครงการแก้มลิงกับศาสตร์การเก็บน้ำไว้ใต้ดิน (Groundwater recharge) ของพระเดชพระคุณพระนิเทศศาสนคุณ หลวงพ่อสมาน สิริปัญญา 2) หลักความยั่งยืน (Sustainability) ที่เน้น

การแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน และ 3) หลักความเหมาะสม (Suitability) ที่สอดคล้องกับพื้นที่และงบประมาณที่จำกัดซึ่งสามารถทำได้ครอบคลุมทั่วถึงและเท่าเทียม โดยองค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขามจุดประกายนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ภายใต้โครงการธนาคารน้ำใต้ดิน มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งและปัญหาน้ำท่วมขังในชุมชนและให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้วยการปรับปรุงคุณภาพน้ำโดยวิธีการทางธรรมชาติเพิ่มปริมาณน้ำสำรองตามแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วไปให้มากขึ้น รวมทั้งพัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำให้สามารถเก็บปริมาณน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรได้ตลอดทั้งปี ทั้งนี้เพื่อตอบโจทย์สำคัญ นั่นคือ การลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม

หลังจากริเริ่มในช่วงระยะแรกซึ่งยังไม่ครอบคลุมทุกชุมชนเนื่องจากการขาดงบประมาณในการดำเนินโครงการ และอยู่ระหว่างการเรียนรู้ ปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม เมื่อดำเนินการโครงการอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2560 จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มเติมเป็นธนาคารน้ำใต้ดินแบบพอเพียงเพื่อการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง น้ำไหลหลาก รวมทั้งน้ำเน่าเสียในชุมชนเพิ่มเติมซึ่งเป็นโครงข่ายเชื่อมโยงบริหารจัดการน้ำตั้งแต่ต้นทางคือ คริวเรือน ชุมชน ถนน ภาคการเกษตร เป็นการรวบรวมน้ำต้นทางมิให้น้ำไหลไปรวมกันกับพื้นที่อื่น โดยให้กำหนดให้ทิศทางการไหลของน้ำใต้ดินทางตามธรรมชาติไปเก็บไว้ที่ใต้ดินจนถึงปัจจุบันสามารถลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมได้อย่างชัดเจน และขยายผลไปยังประชาชนและผู้นำชุมชนทั้ง 13 ชุมชน

วิธีดำเนินงานหรือขั้นตอนการดำเนินงานได้รับการมีส่วนร่วมจากทุกชุมชนเพราะทุกชุมชนเห็นความสำคัญของน้ำเนื่องจากชุมชนต้องการมีน้ำไว้เพื่ออุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อทำการเกษตร ดำเนินการ 9 ขั้นตอน ได้แก่

1. เก็บข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำ ชุมชนและสภาพภูมิประเทศ ข้อมูลความปนเปื้อน ความลาดเอียง ระดับความสูงต่ำ ทิศทางการไหลของน้ำผิวดิน ทำผังเส้นทางเดินน้ำเพื่อประเมินหาขอบเขตการไหลและปริมาณของน้ำ เพื่อหาสาเหตุของปัญหาน้ำท่วมและแล้ง กำหนดขอบเขตที่ลุ่มที่ดอน พื้นที่แห้งแล้งซ้ำซาก ท่วมซ้ำซาก

2. เก็บข้อมูลน้ำบาดาลเดิมที่มีอยู่ในชุมชนทั้งปริมาณและคุณภาพก่อนดำเนินการเก็บข้อมูลสภาพภูมิประเทศ ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ เส้นชั้นความสูง (Contour) เพื่อประกอบการกำหนดพิคัดตำแหน่งในการวางระบบเติมน้ำใต้ดิน

3. เจาะสำรวจ ชั้นดิน เพื่อให้รู้ชั้นดิน สามารถออกแบบระบบเติมน้ำตามบริบทพื้นที่

4. วางแผนและกำหนดระบบเติมน้ำลงในผิวน้ำตำบลประเมินผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

5. ออกแบบระบบธนาคารน้ำใต้ดินให้เกิดการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบระหว่างน้ำบนดินกับน้ำใต้ดิน ออกแบบบ่อเติมน้ำลงชั้นใต้ดินตามบริบทของพื้นที่และปริมาณของน้ำ

6. ดำเนินงานก่อสร้างตามแผนที่กำหนดไว้ สร้างทางเดินเชื่อมเครือข่ายน้ำใต้ดิน

7. ติดตาม ประเมินผลและเก็บข้อมูลปริมาณและคุณภาพน้ำเพื่อให้เห็นสภาพที่เปลี่ยนไปก่อนและหลังนำใช้นวัตกรรม

8. สรุปวิเคราะห์เพื่อแก้ไขและขยายผลเชื่อมกับโครงการอื่นที่เกี่ยวกับน้ำ

9. บำรุงรักษาและป้องกันระบบธนาคารน้ำใต้ดินแบบพอเพียงเน้นการเติมน้ำฝนจากหลังคา บ้านเรือนจึงง่ายต่อการบำรุงรักษาและการปนเปื้อน

หลักสำคัญในโครงการธนาคารน้ำใต้ดินแบบพอเพียงเป็นกระบวนการเร่งน้ำให้ลงสู่ชั้นใต้ดินให้เร็วขึ้นด้วยการนำน้ำบนดินไปแทนที่อากาศ กระบวนการเก็บน้ำลงใต้ดินชั้นตื้นด้วยบ่อประดิษฐ์เพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมขัง และรักษาความชื้นให้กับชั้นหน้าดิน การเก็บกักน้ำดังกล่าวยังช่วยแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง และรักษาความชื้นให้กับชั้นหน้าดิน การเก็บกักน้ำฝนที่ตกจำนวนมากตามแหล่งน้ำให้ไหลลงสู่บ่อประดิษฐ์ระดับชุมชนได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ไม่มีน้ำท่วมขังในชุมชน สามารถลดการปนเปื้อนจากการไหลบ่าของน้ำฝนแบบทิ้งเปล่าในพื้นที่อื่นๆ ในช่วงเวลาฝนตก และยังช่วยรักษาความชื้นชั้นหน้าดิน อันส่งผลดีต่อการประหยัดน้ำในการเพาะปลูก เกิดการพัฒนาองค์ความรู้การแก้ไขปัญหา น้ำท่วมขัง

ภัยแล้งอย่างยั่งยืน โดยนวัตกรรมดังกล่าวยังเป็นการใช้ภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดและสร้างสรรค์ต่อชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำระหว่างชุมชนต้นน้ำและปลายน้ำ จัดปัญหาน้ำท่วมขังและป้องกันปัญหาการขาดน้ำในช่วงหน้าแล้งได้ครอบคลุมทุกชุมชน

ที่สำคัญน้ำจากระบบธนาคารน้ำใต้ดินนั้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขามได้กำหนดให้มีการตรวจสอบคุณภาพของน้ำที่ชุมชนก่อนที่จะนำมาใช้อุปโภคบริโภค เพราะเห็นความสำคัญของสุขภาวะของประชาชนในระยะยาว จึงได้ตรวจสอบตามกระบวนการมาตรฐานการผลิตน้ำดื่ม ซึ่งมาตรฐานน้ำบริโภคประเทศไทย โดยสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย มีการกำหนดมาตรฐานของค่าความเป็นกรดต่างเอาไว้ คือ ต้องอยู่ในระหว่างค่า 6.5 - 8.5 ซึ่งเป็นเกณฑ์ตามมาตรฐานองค์การอนามัยโลก (WHO) โดยน้ำจากธนาคารน้ำใต้ดินในโครงการดังกล่าวเมื่อผลิตน้ำดื่มออกมาแล้วมีค่า pH อยู่ระหว่าง 8.2 - 8.5 ถือว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

ผลสัมฤทธิ์และความสำเร็จ คือ โครงการดังกล่าวสามารถลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ซึ่งตัวชี้วัดสำคัญเห็นได้จากประโยชน์ที่ประชาชนในพื้นที่ คือ ประชาชนได้รับประโยชน์จำนวน 13 ชุมชน นั่นคือ ประชาชนจำนวน 7,411 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ชุมชนมีน้ำใช้อุปโภคบริโภคที่สะอาด ปลอดภัย และทำการเกษตรอย่างเหมาะสมและเท่าเทียมครอบคลุมทุกชุมชน นอกจากนี้ ยังออกแบบให้มีการติดตามตรวจสอบสารเคมีตกค้างจากน้ำใต้ดินตั้งแต่ริเริ่มโครงการจนถึงปัจจุบัน พบว่ามีสารเคมีตกค้างในน้ำน้อยลงจากผลการตรวจสอบสารเคมี ดังนี้ ข้อมูลในปี พ.ศ. 2561 ผลเสียจำนวน 398 คน คิดเป็นร้อยละ 50.25 (จากผู้รับการตรวจ 792 คน) ปี พ.ศ.2562 ผลเสียจำนวน 342 คิดเป็นร้อยละ 47.77 ปี (จากผู้รับการตรวจ 716 คน) ปี พ.ศ. 2563 ผลเสีย 371 คน คิดเป็นร้อยละ 32.72 (จากผู้รับการตรวจ 716 คน)

ความสำเร็จด้านการลดความเหลื่อมล้ำขององค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขามเกิดขึ้นในหลายมิติ ได้แก่ มิติสังคม ก่อให้เกิดการบูรณาการมีส่วนร่วมของทุกชุมชน โดยชุมชนช่วยเหลือการทำงานร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาซ้ำซากในพื้นที่อย่างยั่งยืนเกิดความเข้าใจในความปัญหาที่เกิดขึ้นและใช้วัตรกรรมที่สามารถทำได้ต้นน้ำต่ำ ป้องกันปัญหาความขัดแย้งระหว่างชุมชน มิติเศรษฐกิจ เกิดความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น กระตุ้นเศรษฐกิจของชุมชนในระดับตำบล ทุกชุมชนมีน้ำใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภคที่เพียงพอสำหรับการเกษตรและในชีวิตประจำวันและที่สำคัญมีการเก็บสะสมน้ำไว้ใช้ในยามจำเป็น มิติสิ่งแวดล้อม เมื่อปริมาณน้ำใต้ดินและ

น้ำผิวดินมีมากขึ้นทำให้เกิดความชุ่มชื้น ลดความแห้งแล้ง มิติของความยั่งยืน เป็นการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพเป็นระบบคืนความสมดุลให้ระบบนิเวศน์ สร้างความอุดมสมบูรณ์ให้กับทรัพยากรธรรมชาติของตำบลเก่าขาม รวมทั้งความยั่งยืนที่ต่อยอดคือ การมีศูนย์ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ ด้วยการนำเทคโนโลยีการตรวจวัดระดับและคุณภาพน้ำ BOD และ COD มาใช้ร่วมกับฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้เชิงประจักษ์ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ที่สนใจทำธนาคารน้ำใต้ดินแบบพอเพียง จนปัจจุบันได้รับการยอมรับและเกิดผลสัมฤทธิ์สามารถแก้ปัญหาน้ำท่วมขัง ภัยแล้งได้อย่างชัดเจนเป็นต้นแบบในระดับประเทศและมีหน่วยงานที่นำไปขยายผลอีกหลายหน่วยงาน

ความโดดเด่นเป็นเลิศของโครงการดังกล่าวที่สมควรได้รับรางวัลในครั้งนี้ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขามเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งแรกของประเทศที่นำร่องเป็นต้นแบบโครงการนวัตกรรมธนาคารน้ำใต้ดินแบบพอเพียงและปัจจุบันกลายเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบธนาคารน้ำใต้ดินอย่างเป็นระบบโดยมี ศูนย์การเรียนรู้ธนาคารน้ำใต้ดินแบบพอเพียง SGBC (Sufficiency Groundwater Bank Center) เพื่อต้อนรับคณะศึกษาดูงาน กำหนดให้ฐานการเรียนรู้ จำนวน 8 ฐาน มีการใช้การจัดการความรู้ กำหนดวิธีการ แนวคิดทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งเป็นหลักการทางวิทยาศาสตร์ที่ต้องอาศัยเทคนิคตามหลักธรณีวิทยา อุทกวิทยาออกมาออกแบบอย่างเป็นรูปธรรม มีการนำศาสตร์พระราชาด้านการพัฒนาแหล่งน้ำที่ยั่งยืนมาประยุกต์ใช้จนเกิดผลสัมฤทธิ์ เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชน มีกระบวนการมีส่วนร่วม ขับเคลื่อนการบริหารงานอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง ตัดสินใจเลือกนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ ชุมชนสามารถทำได้เพราะต้นทุนต่ำ มีระบบติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการพัฒนางาน นวัตกรรมสามารถบริหารจัดการน้ำและเพิ่มผลผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งที่สะท้อนให้เห็นเชิงประจักษ์แก่สาธารณะ คือ รางวัลจากหน่วยงานภาครัฐหลายรางวัล ที่องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขามได้รับได้แก่ รางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 (กลุ่มองค์กรการบริหารส่วนตำบลประเภททั่วไป) รางวัลองค์กรปกครองท้องถิ่นที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2561 ด้านนวัตกรรมการบริหารจัดการและการให้บริการประชาชน รางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2561 ด้านนวัตกรรมการบริหารจัดการและการให้บริการประชาชน

**รายชื่อคณะกรรมการ
พิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น
เพื่อรับรางวัลรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2564**

1. ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	กรรมการที่ปรึกษา
2. ศาสตราจารย์พิเศษรณิธิ เศรษฐบุตร	ประธานกรรมการ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถัย กักผล	รองประธานกรรมการคนที่ 1
4. รองศาสตราจารย์ ดร.นิยม รัฐอมฤต	รองประธานกรรมการคนที่ 2
5. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
6. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้แทน	กรรมการ
7. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือผู้แทน	กรรมการ
8. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือผู้แทน	กรรมการ
9. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
10. ศาสตราจารย์ ดร.จรัส สุวรรณมาลา	กรรมการ
11. รองศาสตราจารย์ตระกูล มีชัย	กรรมการ
12. รองศาสตราจารย์ ดร.ปธาน สุวรรณมงคล	กรรมการ
13. รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์	กรรมการ
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ เหลืองประภัสร์	กรรมการ
15. ดร.ถวิลวดี บุรีกุล	กรรมการ
16. ดร.พิริยุตม์ วรรณพฤษ	กรรมการ
17. ดร.อรพินท์ สฟโชคชัย	กรรมการ
18. ดร.ไพบุลย์ โพธิ์สุวรรณ	กรรมการ
19. พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ	กรรมการ
20. นายศุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์	กรรมการ
21. นายณฤตม์ เสกธีระ	กรรมการ
22. นายพรชัย ปุณณวัฒนาพร	กรรมการ
23. นายเอกวัฒน์ สุวรรณ	กรรมการ
24. นายสยาม เจริญอินทร์พรหม	กรรมการ
25. นายภควัต อัจฉริยปัญญา	กรรมการ
26. นางสาวสุมาลย์ ขาวนา	กรรมการและเลขานุการ
27. นางสาววิลาวัลย์ หงษ์นคร	ผู้ช่วยเลขานุการ
28. นางสาวสิริณัฐ เพชรศรีชาติ	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานจัดทำเอกสารสรุปงานรางวัลพระปกเกล้า

บุคลากร

รองศาสตราจารย์ ดร.อรทัย กิกพล	รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า
นางสาววิลาวัณย์ หงษ์นคร	นักวิชาการผู้ชำนาญการ
นางสาวสิริภุญช์ เพชรศรีชาติ	นักวิชาการ
นายกควัต อัจฉริยปัญญา	นักพี/กอบรมชำนาญการพิเศษ
นางสาวสุมาลย์ ชาวนา	นักพี/กอบรมชำนาญการ
นางสาวทวิติยา สันรพวงศ์	นักบริหารโครงการชำนาญการ
นางสาวอติพร แก้วเปี้ย	นักบริหารโครงการชำนาญการ
นางสาวอภิวรรณ ชักเช็ค	พนักงานพี/กอบรมและบริหารโครงการ
นางสาวมนฤดี ทองคำพรา	พนักงานพี/กอบรมและบริหารโครงการ
นายพงศ์ปรีดา ลิ้มวัฒนะกุล	พนักงานบริหารงานทั่วไป
นางสาวปภาวรินทร์ วิวัฒน์ศิลป์ชัย	พนักงานบริหารงานทั่วไป

วิทยาลัยพัฒนการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 (โซนทิศใต้)
 เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
 โทรศัพท์ 02-141-9567-76 โทรสาร 02-143-8175

สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 ฟังก์ชันใต้
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 0-2141-9563-76 โทรสาร 0-2143-8175
เว็บไซต์ www.kpi.ac.th

www.kpi.ac.th

ISBN : 978-616-476-225-1

9 786164 762251

รางวัลพระปกเกล้า 2564